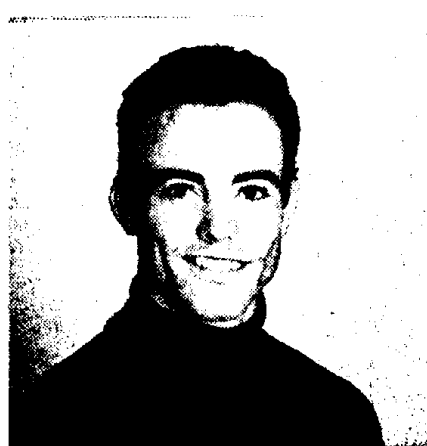

Boat Voorjaarsnota
versaaie vertoning
PAGINA 5

Udewijn de boer op
het federaal België
PAGINA 5

roet succes als één
ducent komt filmen
PAGINA 15

● Alex Smeets

MVV wint, maar
verliest Meijer
PAGINA 19

Roda JC onderuit
tegen Utrecht: 1-3
PAGINA 19

Alex Smeets
zet alles opzij
PAGINA 22

Jeugd bestaat uit
'eigenheimers'
PAGINA 23

Hardrijden
helpt niet
PAGINA 25

Grote klap voor
economie Limburg
moet nog komen
PAGINA 27

● Jongeren doen het vooral samen...

Boekenpagina
PAGINA 29

Het leven van
Mileth Soriano

Farma-industrie
VS wacht op klap
PAGINA 31

Denkwijzer
René Diekstra
PAGINA 32

Wonen boven
winkels
PAGINA 33

Internationale
markt voor Ten Brink
PAGINA 37

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 39 en 41

Ambtenaren vrezen te moeten spioneren

Provincie verplicht corruptie te melden

ASTRICHT - De provincie-medewerkers moeten voor 10 alle serieuze aanwijzingen van corruptie van ambtenaren fideputeerden melden. Het gaat daarbij om gevallen uit en én verleden. Indien na 10 mei blijkt dat ambtenaren die weten geen gehoor hebben gegeven aan de oproep van hoogste baas, griffier mr. H. Oppenhuis de Jong, dan 'zou plichtsverzuim kunnen opleveren'. Nogal wat ambtenaren benen dit opgevat als 'een dreiging met disciplinaire maatren', zo blijkt uit een brief van 29 april van de griffier aan provincie-medewerkers. De topambtenaar ontkent dat dit bedoeling was.

nen het provinciale apparaat is oproep van Oppenhuis de Jong ht gevallen. Sommige medewer- vrezon collega's te moeten be- neren en zijn verder bang voor elijke tegenmaatregelen.

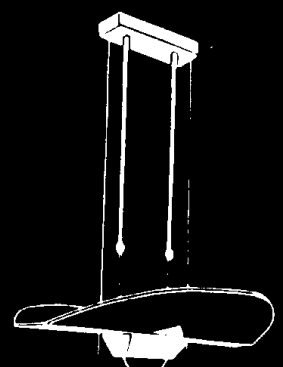
griffier sprak op 26 april alle lei- ggevende ambtenaren toe over noodzaak binnen de eigen orga- tie tot 'een klimaat van grotere nheid' te komen. De aanleiding nden de vele corruptieschanda-

len, waarbij ook de provincie be- trokken is. Een oud-topambtenaar van de provincie is al veroordeeld voor het aannemen van steekpen- ningen, terwijl tegen een andere hoge ambtenaar en oud-gedeputeer- de Henk Riem strafrechtelijke on- derzoeken lopen.

„De veelvuldige vragen en opmer- kingen, welke velen van ons van diverse zijden bereiken geven de in- druk, dat ons externe imago zorgge- vend is geschaad,” schrijft de be- zorgde topambtenaar in zijn brief van 29 april. De mensen moeten de provincie juist zien als een organisa- tie die de gemeenschap dient, vindt Oppenhuis de Jong. De griffier wijst er in een toelichting op de brief op dat de provincie binnen- kort met nieuwe aanbestedings- en inkoopregels gaat werken. De mel- dingsplicht moet helpen voorko- men dat die nieuwe regels een dode letter blijven; er moet ook een prventieve werking van uitgaan.

Zie verder pagina 13
● Enkeling vreest Stasi-praktijken

(ADVERTENTIE)
Licht-Studio 2000

Heerlen, Spoorwiel 1A
tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

DAGOPLEIDINGEN

✓ **MARKETING- EN PR-MANAGER**
NIMA-A/B EN NGPR-A (12 MAANDEN)

✓ **SPD**
EXTRA COMPUTERONDERWIJS (16 MAANDEN)

BEL VOOR BROCHURE 076-601936/215389 INFO-AVOND 11 MEI, AANVANG 19.00 UUR. HEAO, HAVIKSTRAAT 5, SITTARD.

START AUGUSTUS/SEPTEMBER 1993. RIJSCEREND

STUDIEREN INRICHTING MOGELIJK. LESMATERIELEN EN BOEKEN
IN DEN HAAG, ROTTERDAM, BREDA, DEN BOSCH
ENSCHEDE, LEERLINGEN, ZWOLLE, SITTARD, UTRECHT,
AMSTERDAM, ALKMAAR EN GRONINGEN.

OIB
Instituut voor
bedrijfsopleidingen

De stichting OIB is erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

(ADVERTENTIE)

U MAG 'M NIET MISSEN

Lentebeurs '93

ALLEEN NOG VANDAAG EN MORGEN!
GEOPEND VAN 11.00 TOT 18.00 UUR.

MECC Maastricht

Studenten 'frustreren' ambtenaren

● Boze studenten en scholieren hielden zich gisteren op de voorlaatste dag van de 'twee wilde, woeste weken' bijzonder rustig. Alle aandacht ging uit naar de landelijke protestmanifestatie tegen de kabinet-plannen met onder meer de basisbeurs en bijstand, vandaag in Den Haag. Een van de weinige acties vond plaats onder het motto: 'Frusteer het ambtelijk verkeer naar Zoetermeer'. In de trein gingen jongeren in discussie met ambtenaren op weg naar hun werk op het ministerie van Onderwijs in Zoetermeer.

Foto: ANP

Clinton: binnenkort actie

WASHINGTON - De Amerikaanse president Bill Clinton heeft gisteravond gezegd dat er meer overeenstemming tussen de Verenigde Staten en Europa is over de Bosnische en nemen stappen dan men zich over het algemeen realiseert. De president zei te verwachten dat er

heel binnenkort 'een gezamenlijke aanpak' uit de bus zal komen.

Op een persconferentie na afloop van gesprekken met de voorzitter van de EG-Commissie Jacques Delors en de voorzitter van de EG-ministerraad, de Deen Poul Rasmussen, zei Clinton dat er 'een heleboel overeenstemming is over wat er gedaan moet worden. Er is nog wat verschil van mening hier en

daar over wat de specifieke tactische stappen moeten worden. Maar er is veel meer overeenstemming dan u denkt en ik denk dat we in de komende dagen een gemeenschappelijke aanpak uit de bus zullen zien komen.'

Zie verder pagina 16
● Christopher steunt Koolijmans

(ADVERTENTIE)

WEEKEND-STUNT
vrijtijdssets (zie foto)
zowel voor dames als heren
div. kleuren en dessins **39,75**
NU

NET BINNENGEKOMEN
SPECIAAL VOOR MOEDERDAG
Leuke damesjurken,
normaal 139,50
nu moederdagprijs **59,50**

Bij aankoop voor min. 100,-
2 entreekaarten (t.w.v. 25,-)
voor de Lentebeurs in het MECC
geheel GRATIS.

HENDRIKS TEXTIEL
SCHOENEN en SPORTARTIKELEN
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656
Vaals, Kerkstraat 4, tel. 0454-63636

160 banen in nieuwe fabriek ABS-remmen

HEERLEN - Kelsey-Hayes, Amerika's grootste fabrikant van ABS-remssystemen, gaat voor ruim 90 miljoen gulden een fabriek bouwen in Heerlen, op industrieterrein De Beitel. Er kunnen op den duur 160 mensen aan de slag. Het gaat om de grootste buitenlandse industrievestiging in Limburg sinds de komst van Mobil naar Kerkrade twee jaar geleden.

Lief-medewerker Mart Dijk heeft zich anderhalf jaar lang ingespannen om de fabriek naar Zuid-Limburg te halen. Kelsey-Hayes wil de Europese auto-industrie gaan voorzien van het nieuwste model antiblokkeer remstelsel. Bestuurslid Sir Bryan Nicholson van Varsity Corporation, de eigenaar van Kelsey-Hayes, denkt dat tegen de eeuwwisseling alle auto's een ABS-systeem hebben. Het bedrijf, marktleider in de VS, heeft nu al voor 110 miljoen dollar per jaar bestellingen gekregen van auto-fabrikanten in Europa, waaronder General Motors en Ford. Maar er zijn ook goede contacten met NedCar en zeven andere potentiële klanten.

(ADVERTENTIE)

Roodkapje, Doornroosje. Geloof u in sprookjes?

Nee, u waarschijnlijk ook niet. Ook in Nederland zijn wij, als meubelverkopers niet gebonden aan prijsafspraken en daarom beslist niet duurder dan België of Duitsland. Geloof u niet in deze fabeltjes. U hoeft beslist niet verder te gaan dan Van Sloun Interieur. Wij staan garant voor kwaliteit en een lage prijs. Wij leveren onder interieurvoorwaarden en hanteren een unieke prijsgarantie.

Van Sloun Interieur Sittard - Roermond - Van Sloun Slapen Sittard - Valkenburg - Roermond. Valkenburg zondags geopend van 13-17 uur.

limburgs dagblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): .....

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand

☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

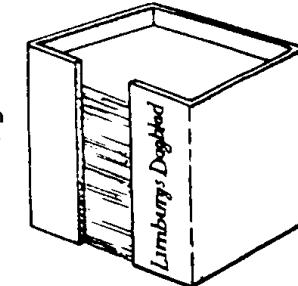
(Plaats hier uw handtekening)

8-5

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren
☐ memokubus
☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen

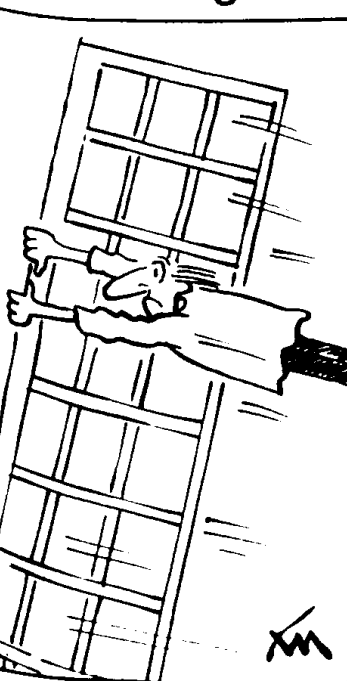

OF BEL GRATIS
06-022 99 11

8 710404 400017

Landelijke Molendag

Montere presentatie bij galerie Van den Besselaar

Onbekommerde kunst van Martin van Dijk

DOOR PIETER DEFESCHE

'What a perfect day for the opening of an exhibition like this one' staat in het bezoekersboek van de galerie Van den Besselaar te lezen, waarmee is aangetoond dat niet alleen de burens uit de Looierstraat over de drempel komen. Wat was dat dan voor een tentoonstelling? Een van schilderijen in acryl en olie van Martin van Dijk uit Leiden, een van de honderd Nederlandse schilders uit het Jaarboek 1993 van Living Art, nog geen dertig jaar. Hij was bij Van den Besselaar al voor drie jaar terug. Wat was dat dan voor een dag? Een voorjaarsdag met warmte, zon, blauwe lucht en de belofte van een luisterrijke zomer.

Er wordt op zo'n dag evengoed gestorven van honger en dorst en vermoord in Joegoslavië en Zuid-Afrika, maar het kan de mensen overkomen dat hun wereldbeeld wat opheldert en door nabije en vreugdevolle dingen wordt getekend. Uit zulke dingen lijkt de iconografie van Martin van den Akker te bestaan: de jurk van Christine, een straat in Parijs of Lissabon en een picknick in het gras.

Maar de figuratie is zelden herkenbaar. Zij stelt in feite ook niets voor, vindt de schilder, die graag abstract schildert, er zelf van: 'Mijn werk heeft ook geen filosofische betekenis, iedereen moet maar uitmaken wat hij er in wil zien. Bij mij is dat steeds weer iets anders. Schilderen is heerlijk om te doen: niets staat vast. De kleurvlakken, vormen en lijnen die onder het schilderen ontstaan vormen de basis van mijn werk.'

Harmonieus

Het betekent allerminst dat er - na een degelijke opleiding aan de Haagse Academie - lukraak met de verf wordt omgegaan. Elk schilderij is harmonieus en met verbazende vaardigheid verkregen. Er wordt laag over laag geschilderd met olie en acryl en voor een kijker die van verf houdt valt er op elke handbreed wel wat te beleven.

De titels hebben betrekking op mensen, bergen en straatscènes, Bij alle abstracties keren bepaalde tekens en motieven terug met regel-

• 'Rossio' (Lissabon), acryl van Martin van Dijk.

maat - om dit montere oeuvre samenhang te geven en herkenbaarheid. Er zijn in zijn eerdere schilderijen voortdurend ladders gesignd op onverwachte plaatsen. Nu vallen geruite vlakken op in wisselende doelstellingen: misschien wel niet meer dan decoratieve, op fraaiheid wordt terdege gelet. Alleen in de verbeelding van een picknick zijn de ruiten zo functioneel als een vaatdoek.

Positief

De montere uitstraling die de presentatie bij Van den Besselaar tot een zondagse belevenis maakt komt niet alleen voort uit de 'joie de peindre' waaraan Martin van Dijk zich zo onbekommerd overgeeft, maar mogelijk ook uit een positieve levensinstelling, waarin weinig nostalgisch wordt teruggekeken en weinig wordt stilgestaan bij de feilen van mens en maatschappij en bij het gat in de ozonlaag. Misschien vindt een dertigjarige wel wegen om het leven naar zijn hand te zetten op de Rossio, de Place Pigalle, in de hoge bergen of tussen de baders aan het Scheveningse strand.

De manier waarop hij zijn bevindingen in vaak kloekke doeken neerlegt maakt een bezoek aan Van den Besselaar in elk geval aangenaam, misschien wel leerzaam; laat men dus een 'perfect day' niet missen en geen 'exhibition like this one'.

Maastricht, galerie Van den Besselaar, Martin van Dijk, tot 16 mei.

... zijn er textilia van Kaete van Breda tot en met 27 juni te zien op de benedenverdieping van de Heerlense Stadsschouwburg.

... exposeren de Spaubeekse beeldhouwer Huub Bruls en de Valkenburgse schilder Funs Erens tot en met 4 juni in het Gemeentehuis van Beek, Raadhuisstraat 9. Open tijdens kantooruren.

... wordt er in het kader van de expositie Jo-Jo in het Gemeentemuseum van Roermond vanmiddag om 16 uur het project Judaskuβ gepresenteerd door De Maatschap. Het is een voorstelling waarin danseres Nora van den Eekhout zich beweegt in een gigantische praalwagen. Ook op 16 en 23 mei is dit project - eveneens vanaf 16 uur - te bewonderen.

... zijn tot en met 7 juni schilderijen van Joop Wismans te zien in galerie Michel Knops, Steenweg 44 in Sittard. De expositie, die is te bezichtigen van dinsdag tot en met zaterdag van 11 tot 18 uur, zondag van 14 tot 17 uur, wordt morgen om 15 uur geopend.

... houdt de Stichting Vriendenkring Stadsgalerij Heerlen een informatieve bijeenkomst over de beeldende-kunstpromotie.

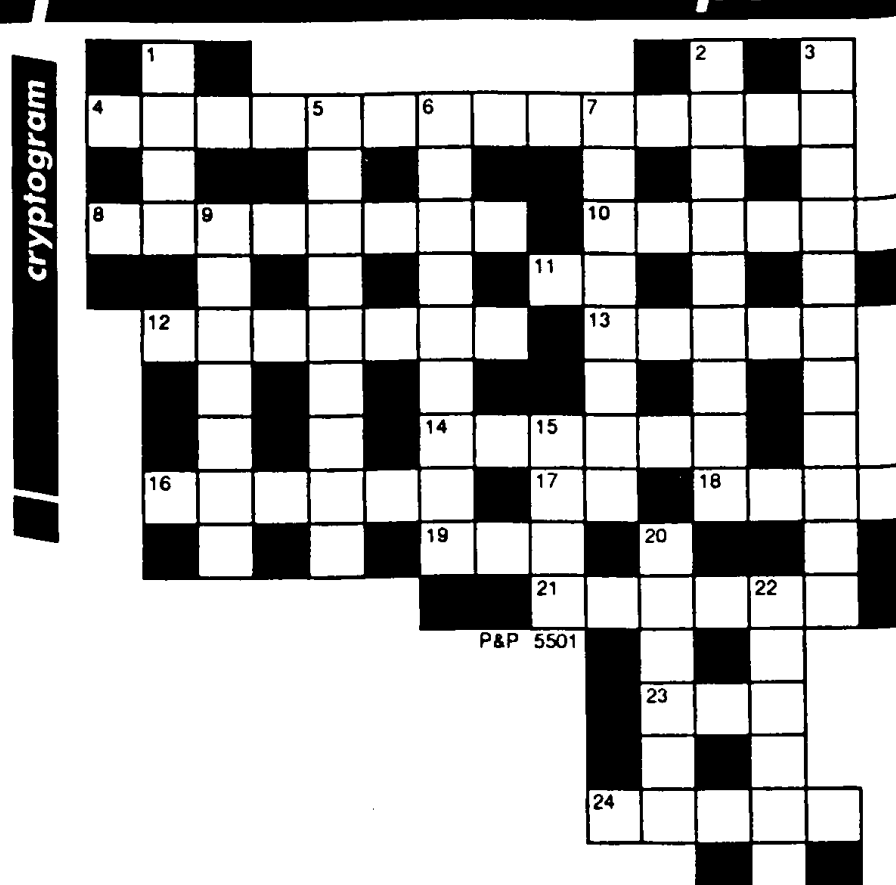

• 'Judaskuβ', performance van De Maatschap.

Een viertal sprekers zal morgenmiddag tussen 11.30 en 14.00 uur dit thema nader toelichten.

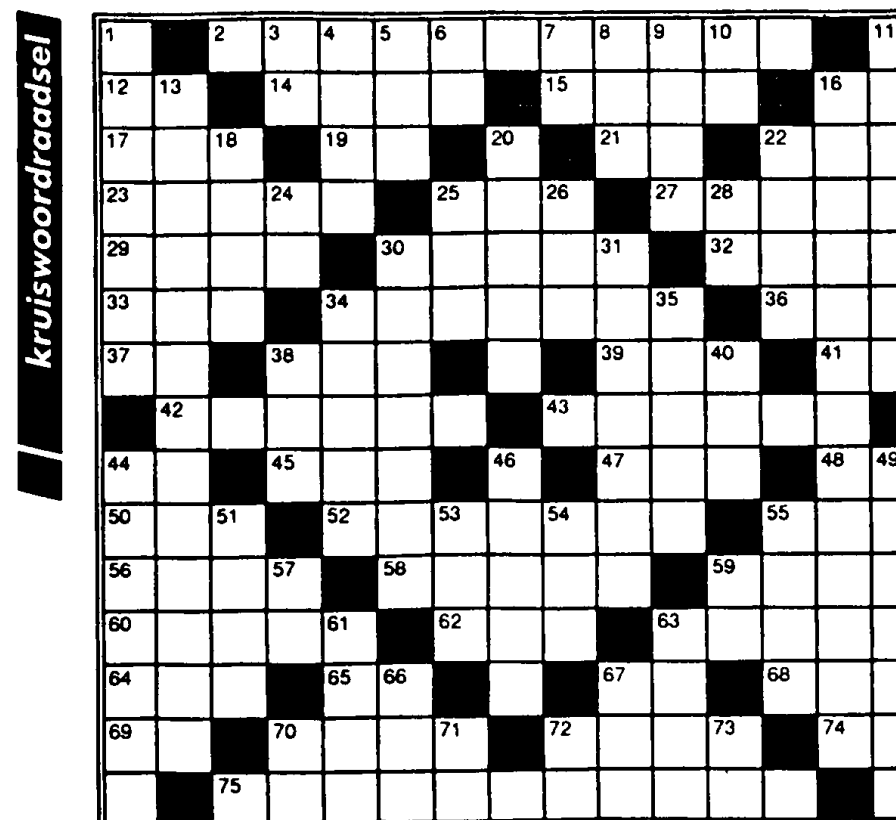
... begint in het Bonnefantenmuseum van Maastricht vanmiddag 'De Aanloop II', het tweede van de expositiereeks die, voortvloeiend uit de verhuizing van de collectie presentatie Deze keer staan de kunstwerken van Joseph Beuys en Marcel Broodthaers centraal. Tot en met 10 oktober.

puzzel

HORizontaal: 4 Beeldverhaal (14); 8 Snel eetbaar en wijs (8); 10 Dat ding maakt 1 minder gesloten (6); 11 Hij komt als een meisje terug (2); 12 Die broden worden hard (7); 13 Voor de zekerheid een bloem op het toilet (5); 14 Begaan met eb en vloed (6); 16 Hij raakte onder de indruk van die sport (6); 17 Ik hoor in die plaats een dier (2); 18 Kartonnen toilet (4); 19 Op dat moment een zoon van Jacob (3); 21 Heel graag als een meisje (6); 23 Stort in een klem (3); 24 Dubbele sluiting (5).

VERTIKAAL: 1 Volgens de sterren is dat dier tot steun (4); 2 Kleurrijk (9); 3 Een dans op de kruising (11); 5 Gevleugelde uitdrukkingen (9); 6 Nagelperk (9); 7 Een medaille voor de Ster? (8); 9 Algeschud en in de war (7); 15 Spraakmakende vis (4); 20 Dat bronwater loopt rond (6); 22 Binnengang voor iedereen (6).

P&P E1821

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORizontaal: 2 tuinbloem; 12 antwoord betaald; 14 kleur; 15 nek; 16 rubidium; 17 familielid; 19 voegw.; 21 bovenbeen; 22 Eur. rivier; 23 keurig; 25 oogholte; 27 helleveeg; 29 zijrivier v.d. Donau; 30 koorgezang; 32 landzoom; 33 telw.; 34 zangstem; 36 sneeuwchaats; 37 laatstleden; 38 hoofddekkel; 39 gedwee; 41 argentinum; 42 stand; 43 laag; 44 bouwkundig ingenieur; 45 aanhangsel; 47 tenen mand; 48 sint; 50 griezelig; 52 berustend; 55 door; 56 dichting; 58 edelaardig; 59 lichtende kring; 60 pl. in Italië; 62 bittere stof; 63 aanspraak; 64 zangstem; 65 reeds; 67 pers.vnw.; 68 belemmering; 69 chem. symbool; 70 ruim vertrek; 72 lichaamsdeel; 74 zangnoot; 75 plant.

VERTIKAAL: 1 zijanzicht; 3 titel; 4 smelting; 5 glansloos; 6 en dergelijke; 7 slechthoofd; 8 weg; 9 vrucht; 10 trekidder; 11 goedgezind; 13 filettweelst; 16 regeringsambtenaar; 18 helmlichaam; 20 beperkt; 22 sprookjesfiguur; 24 paardesle; 25 slaapnet; 26 tennismer; 28 eerstkomende; 30 kinderziekte; 31 visnet; 34 belegering; 35 pl. in België; 38 vinnig; 40 de onbekende; 44 wapenstelsel; 46 handelskorting; 49 slaginstrument; 51 gepelde gerst; 53 dik en plomp; 54 moment; 55 tweetal; 57 kledingstuk; 59 inhoudsmaat; 61 vervelend; 63 Ned. munt; 66 zouteloos; 67 kledingstuk; 70 pers. vnw.; 71 briefaanhef; 72 uitroep; 73 lidw.

oplossing gisteren

HORizontaal: 1 basalt; 6 lebaal; 11 email; 13 kogel; 14 N.B.; 16 para; 17 adel; 18 P.S.; 19 aap; 21 toebel; 23 bat; 24 ark; 26 leven; 27 vore; 28 nogal; 30 iel; 31 rede; 32 kere; 34 merel; 35 Agn; 36 gaar; 37 hamel; 40 naast; 43 dader; 44 vet; 46 later; 48 aval; 49 heler; 51 doge; 52 kim; 53 satinet; 55 pet; 56 pk; 57 gave; 58 opus; 60 L.O.; 61 jaker; 62 rebal; 64 noemer; 65 lektor.

Winwoord: JAARVERGADERING

Regelmatig presenteert het ABP in de centrale hal van het hoofdggebouw in Heerlen werk van bekende kunstenaars. Gedurende de hele maand mei wordt er een tentoonstelling gehouden over

'DE ONMOGELIJKHEID VAN DE KUNST' SAMUEL BECKETT EN BRAM VAN VELDE

De expositie omvat een zestigtal litho's van Bram van Velde, foto's en zeldzame boeken.

Op zondag 23 mei worden van 10.00-18.00 uur rond en in het ABP-gebouw doorlopende toneelstukken van Beckett opgevoerd en video's vertoond. Tevens wordt het boek 'De onmogelijkheid van de kunst' over de poëtische verwantschap tussen Beckett en Van Velde gepresenteerd. Hoogtepunt van deze kulturele manifestatie is de opvoering van het Beckett stuk 'I'll go on' door de bekende Ierse acteur Barry McGuire in de Stadsschouwburg van Heerlen.

Voor deze voorstelling, die om 19.30 uur aanvangt, kunt u nu reeds kaarten reserveren bij de Schouwburg, tel. 045-716607.

De expositie is de hele maand mei op werkdagen te bezoeken na telefonische afspraak (045-798100).

Wilt u meer informatie, stuur dan onderstaande bon in.

Stuur mij s.v.p. de informatiebrochure 'De onmogelijkheid van de Kunst'.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

In een gefrankeerde enveloppe sturen aan ABP, Postbus 4911, 6401 JS Heerlen.

ABP

OPEN OOG VOOR DE ONMOGELIJKHEID VAN DE KUNST

UITGEVERSSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Bankrekening:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brussel 045-256363
Goes 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementenprijs:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand / 28,40
per kwartaal / 85,20

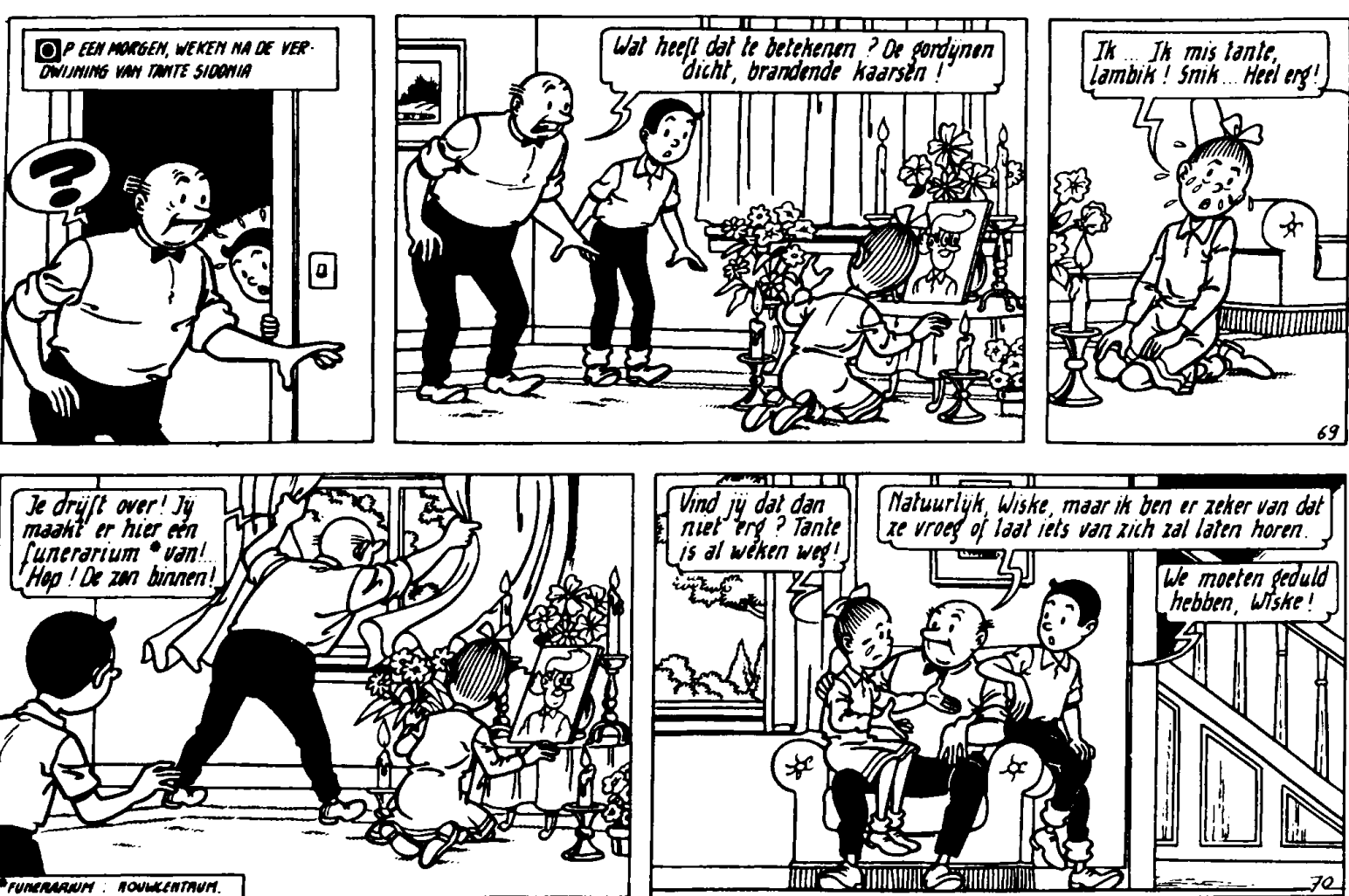
Per acceptatie:
per maand / 29,65
per kwartaal / 86,45

lessen nummers / 1,65

Bfr. 30

Alle orders worden afgeleverd en uit-
gevoerd overeenkomstig de Regelen
voor het Adverteren en over-
eenkomstig de Algemene Voorwaar-
den van het Limburgs Dagblad.

de snikkende sirene

recept

Ossobucco à la gremolata

DOOR HUBB MEIJER

Benodigheden voor 4 personen: 4 dikke kalfsschinkels, zout, peper, tijm, 1 venkelknol, rozemarijn, 4 vleestomaten, teentje knoflook, 125 g champignons, 1 el boter, 1 dl witte wijn. Voor de gremolata: 8 ansjovisfilets, sap van 1 citroen, geraspte citroenschil, 2 el peterselie.

Zet romertop in water. Wrijf vlees in met zout en peper en leg op bodem van uitgelekte romertop. Bestrooi met tijm en rozemarijn en leg er klontjes boter op. Snijd ontvelde tomaten in vieren en verdeel samen met venkel, champignons en uitgeperste knoflook over vlees. Deksel op romertop en in koude oven plaatsen. Temperatuur oven instellen op 220°C. -stand 5. Na 45 minuten 1 dl witte wijn toevoegen, temperatuur terugbrengen tot 150°C -stand 3- en vlees nog 45 minuten afgedekt in oven laten staan. Hak ansjovisfilets fijn en vermeng met citroensap, geraspte citroenschil en 2 el fijngehakte peterselie. Na 1½ uur dekkel van romertop afhaken en gremolata over schenkels verdelen. Daarna romertop nog 5 minuten zonder deksel in oven zetten. Serveer kalfsschinkels met risotto of pasta.

Tandbederf is besmettelijk

BAZEL - Tandbederf is besmettelijk en verspreidt zich binnen het gezin vooral via de zuigfles. De bacterie die cariës veroorzaakt gaat via de speen van het ene op het andere kind. Dat blijkt uit een gezamenlijke studie van een schooltandartspraktijk in Bazel en de VN-wereldgezondheidsorganisatie WHO waarvan gisteren de resultaten zijn gepresenteerd. Het onderzoek laat zien dat ongeveer 25 procent van de kinderen een aanzienlijk verhoogd risico loopt cariës te krijgen. In hun monden zijn grote hoeveelheden bacteriën aangetroffen die behoren tot de soort streptococcus mutans.

De aangetroffen bacterie, die van oorsprong niet in de mond van de mens thuishoort, vormt bij de afbraak van suiker een kleverige stof waardoor andere bacteriën zich makkelijk op het tandoppervlak kunnen hechten. De zo ontstane tandplaklaag leidt uiteindelijk tot tandbederf en gaatjes.

De schadelijke streptokok komt in de mond door het gezamenlijke gebruik van bestek. Ook ouders die voor het geven van de fles even de speen in de mond nemen zorgen ervoor dat de bacterie wordt verspreid. De besmetting heeft meestal plaats tussen het eerste en vierde levensjaar van een kind. De hoeveelheid besmettelijke streptokokken in het speeksel van de ouders is bepalend voor de kans dat ook het nieuwe gezinslid cariës krijgt.

De schadelijke streptokok komt in de mond door het gezamenlijke gebruik van bestek. Ook ouders die voor het geven van de fles even de speen in de mond nemen zorgen ervoor dat de bacterie wordt verspreid. De besmetting heeft meestal plaats tussen het eerste en vierde levensjaar van een kind. De hoeveelheid besmettelijke streptokokken in het speeksel van de ouders is bepalend voor de kans dat ook het nieuwe gezinslid cariës krijgt.

CDA-voorzitter Van Velzen: 'Volgende stap plan Simons niet haalbaar'

UTRECHT - Het invoeren van de derde fase van het plan Simons per 1 januari 1994 is volgens CDA-voorzitter en Eerste-Kamerlid Van Velzen niet haalbaar. Hij zegt in het blad van de werkgeversorganisatie VNO dat de gezondheidszorg bij de bezuinigingen niet buiten schot kan blijven en dat de stelselwijziging tot nu toe alleen maar forse kostenoverschrijdingen te zien geeft.

Van Velzen haalt opnieuw het idee van de 'drietraps-raket' van stal: de 'klassieke' Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten voor de onverzekerbare risico's (zoals opname in een instituut voor verstandelijk gehandicapten), een voor iedereen verplichte en een vrijwillige aanvullende ziektekostenverzekering. In dit systeem kan de overheid de kosten beheersen via eigen risico's en eigen bijdragen. De geneesmiddelen zijn al van de particuliere en ziekenfondsverzekering overgeheveld naar de AWBZ.

Van Velzen vindt dat er niet, zoals staatssecretaris Simons van plan is, 'van alles' (huisarts, specialist, tandarts) in mag worden gestopt.

De medicijnen wil hij weer uit de AWBZ halen. De particuliere verzekeraars zouden dan een beperkte lijst kunnen opstellen van geneesmiddelen die worden vergoed. In combinatie met het geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS), dan alleen voor ziekenfondsverzekerden, kan zo volgens hem kostenbesparing worden bereikt.

Van Velzen vindt dat zijn opvattingen geen breuk betekenen met het plan van de PvdA-staatssecretaris. Simons heeft volgens hem een paar belangrijke stoten gegeven in de richting van een nieuw stelsel voor de gezondheidszorg. Maar in de praktijk blijkt dat een aantal zaken een slagje anders moet, anders worden de nadelen groter dan de voordelen, aldus Van Velzen.

punt

uit

• Walvissen

Japan en Noorwegen zullen het hardst vechten voor heropening van de walvisvangst tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de International Whaling Commission. Vanaf maandag 10 mei komen de leden van de commissie voor vijf dagen in Kyoto bij elkaar. Het moeilijkste agendapunt wordt ongetwijfeld de vraag of het verbod op het vangen van walvissen kan worden opgeheven. Vijf jaar geleden heeft de IWC een totaal verbod uitgevaardigd op iedere vorm van commerciële walvisvangst.

• Adres

Het Rotterdamse stadsvervoerbedrijf RET is gestopt met het gebruik van de adresproever, de draagbare computer voor de controle van de naamgegevens van aangehouden zwartrijders. Volgens een woordvoerder van de RET zijn de nadelen van de adresproever op dit moment groter dan de voordelen. De adresproever vertoont te vaak technische mankementen.

• Veerboot

De politie heeft gisteren de veerboot Harlingen-Terschelling ontruimd na een bommelding. De melding kwam even voor het middaguur binnen bij rederij Doeksen, aldus de politie. Een uitgebreide zoektocht op de veerboot 'Friesland' leverde niets op. Aan boord van de veerboot waren enkele honderden personen. H. Boorsma van rederij Doeksen heeft geen idee wie de bommelding heeft gedaan en waarom.

• Dienstwapen

Het dienstwapen van de politie is niet echt geschikt om er een pitbull mee dood te schieten. Het is in voorkomende gevallen beter om te wachten totdat gebruik gemaakt kan worden van een zwaard wapen, bij voorbeeld een jachtgeweer. Tot die conclusie komt docent geweldsbeheersing A. Burger van het politiekorps Brabant-Noord in een artikel in het vrijdag verschenen korpsblad Insigne.

• Rokers

De waarschuwendende tekst op pakjes sigaretten en shag wordt binnenkort aangescherpt. Momenteel luidt de tekst 'roken schaadt de gezondheid', maar dat wordt 'roken brengt de gezondheid ernstige schade toe'. De tekstwijzigingen zijn volgens het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur het gevolg van nieuwe EG-voorschriften. Bovendien komen op de pakjes afwisselend een van deze vier waarschuwingen: roken veroorzaakt kanker; roken veroorzaakt hart- en vaatziekten; roken tijdens zwangerschap kan de gezondheid van uw kind schaden; niet-rokers leven gezonder.

(ADVERTENTIE)

Een heel mooi geschenk, altijd goed!

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje suiker, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske....

Israël voor internationaal toezicht op verkiezingen

PLO wijst voorstel over zelfbestuur af

Sloop rampflats voltooid

Plan PvdA-fractie valt slecht in Amsterdam

Kritiek op inhouden uitkering verslaafde

AMSTERDAM - „Wat je bespaart op de uitkeringen betaalt de samenleving straks dubbel terug aan auto-radio's." Het plan van de PvdA Tweede-kamerfractie om drugsverslaafden die niet willen afkicken uit de bijstand te zetten, is slecht gevallen in kringen van de Amsterdamse drugshulpverlening. „Een losse flodder, Böhnerwerk."

„Voor wat hoort wat", zei PvdA-fractieleider Wöltgens donderdag. Wie een uitkering krijgt, moet daar wat tegenoverstellen. Zo zouden drugsverslaafden die geen afkickprogramma volgen hun uitkering verliezen.

„Als het gaat om het afkicken is het volstrekt achterhaald, als het gaat om bezuinigen is het onzinig," laat de wethouder van Sociale Zaken A.

Wildekamp. „Dat leidt alleen maar tot meer criminaliteit. Het lijkt een slechte poging van de PvdA om het gat in het Jeugdwerkgarantieplan (JWG) te stoppen." Drugsverslaafden vallen, samen met psychiatrische patiënten, nu nog buiten de werking van het JWG. Het beroep op het JWG geldt als argument van het kabinet om de bijstand voor jongeren op te heffen dan wel te korten.

„Een zeer moeilijk uitvoerbare regeling die geen bezuiniging zal opleveren," laat de directie van de Amsterdamse Sociale Dienst weten.

„Wat je bespaart op de uitkeringen ben je dubbel kwijt aan afkickplaat- en administratieve begeleiding en hulpverleners."

Amsterdam is met 8000 geregistreerde drugsverslaafden verantwoordelijk voor het leeuwedeel van de Nederlandse drugshulpverlening. Het Amsterdamse beleid geldt als succesvol en internationaal toonaangevend. „Het PvdA-plan riekt naar repressie en dat is tot nog toe niet succesvol geweest tegen drugsverslaving," zegt J. Groen, plaatsvervangend directeur van de stichting De Regenboog, met de GG&GD de belangrijkste drugshulpverlener in Amsterdam. „En wat verslaafden gaan doen als hun financiële basis wegvalt, kun je alleen maar raden. Dat dat invloed heeft op de criminaliteit lijkt wel duidelijk."

Er bestaan nog geen restricties voor verslaafden die een uitkering aanvragen. De sociale dienst registreert ze niet. „Je kunt je afvragen of het plan geen discriminatie betekent." Amsterdam kent wel een 'drangbehandeling', waarbij verslaafden die voor de vierde keer zijn opgepakt door de politie kunnen kiezen tussen het uitzitten van hun straf of afkicken. Dat project, via tussenkomst van de Jellinek kliniek, kent een veel groter slagingspercentage dan gedwongen afkicken.

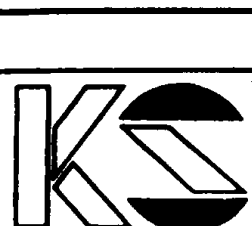
• De sloop van de rampflats Kruitberg en Groeneveen in de Bijlmermeer is voltooid. De brokstukken liggen klaar voor transport. Het eindrapport over de oorzaken van de vliegcrash in de Bijlmer is binnenkort klaar. Evenals dat van de ramp met het Nederlandse Martinair-toestel in het Portugese Faro en het treinongeluk in Hoofddorp. Volgens minister Maij van Verkeer en Waterstaat wordt het vooronderzoek naar het neerstorten van een El Al-Boeing op 4 oktober in de Bijlmer, inclusief het horen van alle betrokkenen, voor 1 juli afgerond. Het is vervolgens aan de Raad van de Luchtvaart om te beslissen of het rapport tijdens een openbare zitting wordt besproken, zo schrijft de minister aan de vaste kamercommissie voor Verkeer en Waterstaat.

Foto: ANP

Vaticaan is 1,25 miljard gulden rijk

VATICANSTAD - Het vermogen van het Vaticaan bedraagt ongeveer 700 miljoen dollar (1,25 miljard gulden). Iets meer dan de helft is belegd in grond en gebouwen, 8 procent in goud en 38 procent in staatsleningen, obligaties en aandelen.

Tot deze conclusie komt de Duitse historicus Hartmut Benz in zijn boek 'Financiën en financieel beleid van het Vaticaan', dat in Rome werd gepresenteerd. De historicus baseert zijn conclusies onder meer op gesprekken met kardinalen en financiële deskundigen die nauw betrokken zijn (gewees) bij het vermogensbeheer van de leiding van de Rooms-Katholieke Kerk. De kern van het vermogen is de schadeloosstelling die het Vaticaan in 1929 bij het Verdrag van Lateranen ontving. De Italiaanse staat erkende Vaticaanstad als soevereine staat en betaalde 1,5 miljard lire, toen 81 miljoen dollar. De H. Stoel belegde dit geld, waarbij ethische argumenten vrijwel geen rol speelden. Zo kocht het Vaticaan aandelen in de wapenindustrie en in farmaceutische bedrijven die een aanzienlijk deel van hun winst dankten aan de productie van voorbehoedsmiddelen.

KONTAKTLENZEN STUDIO

Promenade 27A, Heerlen, 045-742295; Wilhelminalstr. 33, Bocholtz, 045-444342

GRATIS voor elke klant 2 vakantielenzen t.w.v. f 22,-

2 sportlenzen incl. starterset f 77,-

Aanbieding alleen zaterdag 8 mei

U kunt met alle soorten creditcards betalen en in Heerlen nu ook met uw pin-code

Service, aanpassing, schoonmaken altijd gratis

Aanpassing door gediplomeerd kontaktlenzen-specialist/opticien

Recordvangst XTC-pillen

GOES/LONDEN - De Britse politie en douane hebben in Londen een grote partij ecstasy- en amfetaminetablietjes gevonden in een vrachtwagencombinatie van het internationale transportbedrijf Van Tatenhove BV uit Heinkenszand. De drugs tegenwoordig een waarde van ongeveer 55 miljoen gulden. Scotland Yard spreekt van de grootste ecstasy-vondst in de Britse geschiedenis.

De Nederlandse chauffeur, van wie

de Londense politie de identiteit en woonplaats niet wilde vrijgeven, is samen met twee Britten gearresteerd.

De trekker met oplegger van Van Tatenhove, die met het veer Zeebrugge-Dover was overgestoken, werd door de Britse politie en douane vanaf de eerste mijl gevolgd. Ze onderschepten de vrachtwagen in een opslagloods van een niet nader bekend gemaakte handelsmaatschappij in Oost-Londen. In de opslagtank van de truckcombinatie zaten plastic zakken met in totaal één miljoen ecstasy- en amfetaminetablietjes. Daar werden de Nederlandse chauffeur en twee Britten gearresteerd.

Burgemeesters solidair op krukken

DIEPENHEIM - Stom toeval was het. In één weekende raakten twee Twentse burgemeesters, en ook nog burenen van elkaar, in een buurgemeente in de kreuken. Sindsdien lopen ze allebei op krukken. „Wij blijven solidair," lacht Els Blaak (Diepenheim), die er het ergst aan toe is.

Op basis van diezelfde solidariteit kwam haar collega Michiel van Haersma Buma (Markelo) voor de foto even naar Diepenheim - hij liep toch in de Ziektewet. Als veteraan bij de hockeyclub Holten liep hij zondag tijdens een uitwedstrijd in Borne een zweeps slag op. „Maar het herstelt zich al," laat hij optimistisch weten. „Ik kan al met één kruk volstaan."

Mevrouw Blaak niet. Vorige week zaterdag kwam ze in Goor te vallen. Met twee gekneusde enkels en een gebroken knuitbeen strompelt ze nu op krukken, nog zeker vier weken, schat ze. „Vreselijk lastig, hoor. Je doet overal heel lang over." Toch proberen ze allebei hun representatieve plichten te blijven vervullen. En dat lukt, soms steunend op een of twee krukken en desnoods zittend.

Belgen slaan aanval Somaliërs af

BRUSSEL - Belgische para's hebben in de nacht van donderdag op vrijdag een aanval van Somaliëse partizanen op de in het zuiden gelegen havenstad Kismayu afgeslagen. Daarbij is een Belgische soldaat gewond geraakt, meldde een Belgische militaire woordvoerder.

Het was het eerste incident sinds de Verenigde Staten dinsdag het bevel over de internationale vredesmacht in Somalië overdroegen aan de VN.

De partizanen, aanhangers van generaal Omar Jess, poogden vanuit het noorden de plaats binnen te dringen, die de Belgen bewaken namens de VN. In Kismayu zijn ongeveer 900 Belgische VN-soldaten gelegerd. Gisteren was de rust in de stad weergekeerd, zei de woordvoerder.

piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimuimhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermissen: f 1,20 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimuimhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,85.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven

Opgave via de te post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven

Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.

Personeel aangeboden
Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Schildersbedrijf
kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenschilderwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jarig onderhoudscontract. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck
Tel. 045-320550.

WETSEL PLOEG biedt zich aan. Br.o.n.r. B-03963, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

KLUJESMAN biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden in en om het huis. Tel. 045-708398.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Linders Reiniging & Desinfectie

zoekt wegens uitbreiding

part-time medewerkers m/v

voor industriële schoonmaak. Tevens 1 toezien

voorwerker m/v

Leeftijd 30-40 jaar, omg. Geleend. Werkzaamheden vinden plaats in de avonduren. Beloning volgens CAO.

Bel voor info: 045-713216.

Limburgs Dagblad

vraagt

Bezorg(st)ers voor

Voerendaal en Simeveld

voor meer info over de aard van het werk, de duur van

de zorge en de hoogte van de verdiensten en extra's

unt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen

Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Gezocht

Chef slager

Parttime slagers

Slagersuitbeeners voor maandag

Vleeshandel Kusters Rijksweg 73, Margraten, 04458-1364.

Independend Sales Agent

gezocht

NDL Products, Inc., internationaal leider van sport onder-

sleuende producten, alsmede fitness producten zoekt

een ervaren agent voor het zuiden en het noorden.

ontwikkel je eigen bedrijf

boeiende vooruitzichten

Geen 'Capital' investering nodig. Beheersing van de

Engelse taal en een 'Sport Mindset' karakter noodzakelijk.

Neem contact op met ons Europees hoofdkantoor te

Hoofddorp. Telefoon 020-035070/80571.

Durvers m/v

Gezocht voor de uitbouw van onze verkoopactiviteiten in

de regio Zuid-Nederland, België en Duitsland.

Inzet belangrijker dan ervaring of leeftijd.

Bel: 020-6320042 maandag t/m vrijdag 10.00 - 17.00 uur.

Carselect

Nederland

vraagt

enth. vertegenwoordigers

*Free-lance

*Commissie-basis

*Eigen auto vereist

in Regio Limburg

HOGVEERDIENSTEN

V. Spaubeek zoekt voor

el seizoen 1993/1994 een

UGDTRAINER. Schriftel-

ke reacties aan V.V. Spau-

beek p.a. Schoolstraat 12,

76 BZ Spaubeek.

g

1000.-

in uw eigen

omgeving als zelfstandig verte-

genwoordiger. Geen invest-

ering of ervaring vereist.

presentatie! Voorkomen

in de telefoon noodzake-

lijk. Voor vrijb. kennismak-

ing. Bel: 045-527316.

indelijk

Ochtendblad zoekt

ZORGERSTERS

voor

5-310061 of tijdens kan-

turen 040-121775.

oot

cosmetica-bedrijf

ekt dames voor het verko-

pen van COSMETICA, sie-

den en dergelijke. Aan-

kelijk bijverdiensten.

ressen? Tel. 046-527316.

Concordia BVBA vraagt m.

spoed PLOEGLEIDERS en

verteenwoordigers voor

verkoop van onderhouds-

producten in Vlaamstalig

België, enige ervaring ge-

wenst, doch niet noodzake-

lijk. Vervoer van en naar het

werk is aanwezig. Ook vak-

antiewerkers en/of deeltijd-

werkers. Opleiding via be-

dr. Minimale leeftijd 18 jr.

Inf. tussen 19.00 en 21.00 u.

Tel. 045-728594.

Hoensbroekse gymveren-

ing vraagt TRAINER/STER

voor jongensgroepen. Inf. tel.

045-721315.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

van restaurants en groot-

keuken in Ned. Limburg.

Baeten-Fijnkost nv Maaik

(B). Persoonlijk met C.V. na

tel. afspraak. Tel. 09-32-

89563062. 09-32.89563637.

Gezocht

BUITENDIENST-

VERKOPER(S), in bezit van

eigen vervoer. Wij bieden U

goede toekomstmogelijkhe-

den. Statice, verhuur van

zijde bloemen en planten,

Benzenaderw. 69, Heerlen.

Tel. 045-717228.

VERTEGENWOORDIGER-

STER gevraagd met ver-

koopervaring van min. 1 jaar,

lijst in de voedings- of

drankensektor. Voor bezoek

De 'trieste koning' brengt staatsbezoek aan Nederland

Boudewijn wil burens uitleg geven over 'federaal België'

DOOR PETER DE VRIES

RUSSEL - 'Le Roi triste, de trieste Koning', wordt Boudewijn in België wel genoemd. Een stille vorst, getekend door het leed van zijn familie en zijn land, en met een hardheid en soberheid die herinneringen oproepen aan een lang vervlogen tijd. Komende week steekt koning Boudewijn voor de tweede keer in zijn inmiddels 42-jarige regeringstermijn met koningin Fabiola de grens met Nederland over voor een bezoek.

De uitstapje naar Paleis Het Noordeinde, bezichtigingen van woningbouwprojecten en een visite aan het duinwaterbedrijf Zuid-Holland, het programma dat het koninklijk gezelschap wordt voorgeschoteld kan moeilijk verassend worden genoemd. Protocolair gaat het om een drie dagen durend 'officieel bezoek', dat graag lager dan het eenmalige staatsbezoek. De Belgische vorst gaat als langst zittende staatshoofd ter wereld alle buurlanden nog een keer af.

Het moment van de rondreis is echter met veel zorg gekozen. Boudewijn wil, zeggen bronnen op het Belgisch hof, de omvorming van de Belgische staat in een federaal land aan de burens uitleggen. Juist nu de premiers van Wallonië en Vlaanderen de wereldbol over reizen om zich te profileren, worden Boudewijn en Fabiola met vol ceremonieel door Nederland ontvangen. 'Het koninkshuis is essentieel voor België', zegt de Belgische premier Dehaene ter gelegenheid van het bezoek. 'Zonder dat is er federaliteit. Het bezoek moet aantonen dat er nog wel degelijk een België bestaat.'

Afscheiding

Een bezoek aan Den Haag blijft voor België nog steeds iets bijzonders. De verhoudingen tussen het Huis van Oranje en het door de Belgische opstandelingen ingehuurde vorstenhuis van Saksen-Coburg Gotha worden sinds de afscheiding getypeerd door afstandelijkheid.

De autoritaire regeerstijl van de protestante en Nederlandstalige koning Willem I was immers één van de directe aanleidingen tot de opstand van het Franstalig, katholieke en liberale België. Uit die tijd dateert ook de nog altijd van kracht zijnde bepaling van het Voorlopig Bewind dat een erfenis van Oranje nooit meer de Belgische troon kan bestijgen.

Pas begin deze eeuw vond er toe-

nadering plaats tussen koningin Wilhelmina en Leopold III. Maar hoewel de relaties tegenwoordig als 'hartelijk' worden omschreven, kan niet ontkend worden dat er een wereld van verschil gaat tussen de Nederlandse en Belgische monarchie. Waar Beatrix op zoek is naar een moderne rol voor de monarchie en zich op de Amsterdamse Vrijmarkt tussen de mensen begeeft, is het Belgische koninkshuis uitgesproken stijf en ouderwets.

Boudewijn en Fabiola zijn op een ingetogen manier geliefd onder de bevolking, maar staan tegelijk op onbereikbare hoogte. De 62-jarige koning straalt naast intense beminnelijkheid, ook diepe ernst uit. Er is geen plaats voor lintenknipperijs of pracht en praal. Het paleis van Laken mijdt de schijnwerpers van de publiciteit. Interviews met Boudewijn bestaan eenvoudig niet: journalisten die de vorst spreken, dienen te antwoorden op zijn vragen.

Verscheurd

'Le Roi Triste' vertoont alle sporen van een tragische familiegeschiedenis en de verscheurde politieke problemen van zijn land. Boudewijn's moeder, de door het volk aanbeden Astrid,

Het Belgisch koningspaar eind verleden jaar op bezoek in Belgisch-Limburg.

Archief foto: FRITS WIDDERSHOVEN

traumatische Koningskwetste. Bij een referendum in 1950 kieden de Vlamingen in meerderheid voor terugkeer van de vorst, maar stemmen de Walen tegen. Om de monarchie en het land te redden, moet Boudewijn de kroon van zijn vader overnemen.

achtergrond

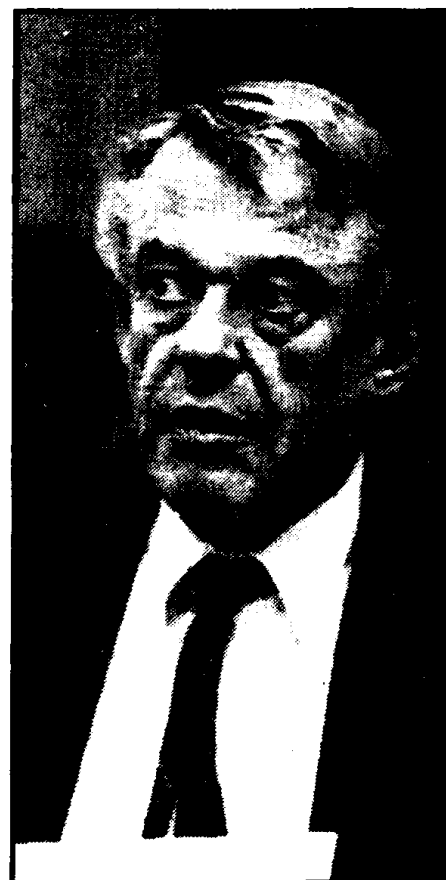
Het bijeenhouden van België is vanaf dat moment een dagtaak voor Boudewijn. Zijn politieke invloed achter de schermen is onmetelijk groot, en overtreft ver die van Beatrix. Bijna dagelijks ontvangt de Belgische vorst politici, ministers, vakbondsvoorzitters en vertegenwoordigers van werkgevers in audiëntie om de toestand van het land door te nemen. In het labiele Brusselse wereldje, waar elk politiek dilemma automatisch dubbel zo ingewikkeld wordt door de Waals-Vlaamse tegenstelling, geldt Boudewijn als een factor van stabiliteit. Hoewel er wel kritiek bestaat op

de hofhouding van hooggeleerde Franstalige aristocraten die hem van de buitenwereld afschermt, leidt het geen twijfel dat de koning de best geïnformeerde man van het land is. Zijn langdurige ervaring maakt hem in het subtiel proces van beïnvloeding de meerdere van menig minister. Hij sust kabinetscrises, 'formeert' na verkiezingen eigenhandig mee, zoekt premiers aan, wijst kandidaat-ministers met een zachte hint af en laat desnoods doorschermen hoeveel er op het leger bezuinigd kan worden. Maar boven alles waakt Boudewijn over de 'krijtlijnen' in de onderhandelingen tussen Walen en Vlamingen over de federalisering van de staat. Als hoeder van de eenheid van het koninkrijk roept hij iedere politieke die pleit voor een definitieve scheiding bijna openlijk tot de orde. Zijn inmenging in de dagelijkse politiek leidt zo nu en dan tot opgetrokken wenkbrauwen, maar echt tot onderwerp van een politieke rel is de kroon onder Boudewijn slechts één keer ge-

worden. Het was typerend genoeg toen het staatsbelang botste met zijn persoonlijke verdriet.

Abortus

In de kinderloosheid van het huwelijk tussen Boudewijn en Fabiola wordt de tragische familiegeschiedenis van het Hof van Saksen-Coburg voortgezet. De diepgelovige Boudewijn weigert dan ook in 1990 de abortuswet met zijn handtekening te bekrachtigen, en treedt tijdelijk af. België wordt een eendagsrepubliek, maar niemand draagt het de vorst lang na. Er is zelfs enige opluchting wanneer de koning eind 1992 aankondigt 'nog vele jaren' aan te willen blijven. Operaties aan zijn hart en prostaat hadden de zorgen over zijn zwakke gezondheid aangewakkerd. Naast oprecht medeleven speelde een andere factor mee: de beoogde troonopvolger Prins Filip staat als een verlegen, timide en onhandige jongen te boek. Ook aan hem is het tempo van het moderne vorstenleven voorbijgegaan.

HANS VAN MIERLO
...Niet veel beter...

moet worden verklaard voor het financieringsstekort. Op deze manier zullen ook de laatste PvdA-kiezers snel hun weg naar een andere politieke partij zoeken.

Tweede keus

Vermoedelijk zullen zij zich dan voor een groot deel weer gaan wenden tot D66, tenslotte de grootste tweede-keus-partij van dit land. Maar Van Mierlo deed het al niet veel beter dan zijn collega's. Ook hij kwam weinig verder dan aan te geven waar het beleid volgens hem niet deugt, zonder daarvoor heldere alternatieven aan te dragen.

Naar te vrezen valt, hebben de fractievoorzitters, die dit debat voerden, zich veel te veel laten leiden door de specialisten op allerlei deelreinen. De politieke hoofdlijn werd al snel uit het oog verloren en de discussie verzandde daardoor in een baai van details. Voor degenen die het aangaat ongetwijfeld interessant, maar voor het politieke debat funest.

nen hetzelfde ook via de televisie te gaan doen.

Maar als de politici op dezelfde manier blijven opereren als ze donderdag deden, kan dat laatste maar beter achterwege blijven. Dergelijke debatten zullen een onmeetbaar klein kijkcijfer hebben en de volhouders zullen eerder meer dan minder afkeer van de politiek krijgen.

Herhaling

Premier Lubbers hield zich het grootste deel van zijn betoeg bezig met de begroting van verkeer en waterstaat. Het vervoersbeleid, de decentralisatie van het stads- en streekvervoer en het prijsbeleid van trein, bus en metro, waren zo ongeveer de belangrijkste onderdelen uit zijn toespraak tot de Kamer.

ken dat het niet goed gaat met de economie. Hier en daar werd nog wel even geprobeerd iets van politieke stellingname in de verhalen te brengen, maar dat beperkte zich tot hooguit enkele minuten.

De ministers die het beleid moesten verdedigen, maakten het zo mogelijk nog erger. De meest omstreden bewindslieden (Ritz van Onderwijs en Ter Veld van Sociale Zaken) waren niet eens komen opdagen. Het kabinetsbeleid werd in vieren-eenhalf uur durende monologen uiteengezet door Lubbers en toen vrijwel iedereen sliep, mochten Kok en De Vries de laatste volhouders in slaap wiegen.

Er wordt de laatste tijd veel geklaagd over het gebrek aan poli-

tieke belangstelling bij de burgers. Zware commissies onder leiding van politieke toppers als Deetman, Wiegels, de Koning en Van Thijn breken zich het hoofd over de manier waarop de belangstelling voor de politiek weer wat opgevoerd kan worden.

De kloof tussen kiezer en gekozen is te groot, heet het. Dat is waarschijnlijk waar, maar parlementariërs en bewindslieden hebben het zelf voor een groot deel in de hand daar iets aan te doen. In het recente verleden is al besloten alle kamerebatten rechtstreeks voor de radio uit te zenden en er bestaan zelfs plan-

Over de echte politieke problemen (inkomensbeleid, bijstand en dergelijke) kwam hij niet veel verder dan het herhalen van de frasen die al in de brief van het kabinet van twee weken geleden stonden. Of hij verwees de problemen naar de ministers Kok en De Vries.

Vice-premier en PvdA-leider Kok deed een poging een deel van zijn weggevoerd electoraat terug te halen door een uitvoerige discussie aan te gaan met oppositieleider Bolkestein. Onderwerp van dit debat: de mate waarin de vervroegde aflossing van woningwetleningen relevant

lezers schrijven

• Boeiende tijd

Als ik de vijf jaar overzie die mijn jaargenoten en ik in het 'ambt' hebben doorgebracht, dan meen ik dat we, alles bij elkaar, een bijzonder boeiende tijd hebben mogen beleven. Opgeleid aan een groot-seminarie waar de voortreffelijke dr. Frans Feron het bewind voerde, geconfronteerd met de barre, volwassen-makende realiteit van een wereldoorlog; oor- en ooggetuigen van het ontluiken van een vernieuwde en bevrijdende theologie; tijdgenoten van het onvergelyke pontificaat van Johannes XXIII, van mannen als kardinaal Alfrink, mgr. Bekkers, de zachtmoedige en bescheiden Moors. En thans nog mogen leven (hoe lang nog?) in een wereld waarin de kerk van Rome weliswaar (en terecht) de rekening van het verleden krijgt gepresenteerd, maar waar alom de behoefte aan eigentijdse spiritualiteit en het heimwee naar God duidelijk aan het licht komen...wat hebben we een geluk gehad!

Natuurlijk was (en is) er ook een hoop ellende, zowel in als buiten de Kerk. Maar ik denk dan steeds weer aan dat, zelfs voor een celibetair intrigerende, woord van Jezus over de baren-de die alle leed vergeten is zodra het kind zich door de nauwe doorgang naar buiten heeft gewurmd. En ook aan dat woord van Pierre Teilhard de Chardin: 'Wat de mensheid ooit, als is het maar in een flits, gezien heeft dat laat zich nooit meer ongedaan maken'. Die flits hebben we mogen zien. Het kind is er nog niet. Maar ik hoop op een nieuwe aarde en een nieuwe hemel. Ze zullen er zijn óóit. Lang na ons. 'Tout est grâce', zo citeerde mijn collega de stervende curé de Campagne (uit een roman van Bernanos). 'Geluk gehad', zal een meer geseculariseerde ambtsbroeder zeggen. Hoe dan ook, veel reden, tot dankbaarheid. Dit alles hebben we (collega Jochims en ik) willen zeggen tegen de vriendelijke, doch zeer jeugdige journalisten die ons kwam interviewen. Ze schreef het zo heel anders op dan wij bedoelden (zie Limburgs Dagblad d.d. 17-04-'93). Zodat dat sommige mensen er boos om waren. Het zij haar van harte vergeven, want het kerkbedrijf blijft een complexe en weerbarstige materie voor wie er niet mee is opgegroeid. Je moet menige kerkbank versleten hebben alvorens er iets van te kunnen snappen.

HEERLENPiet van der Bruggen

• Toekomst kerk

In een kakafonie van reeds vele malen herhaalde dogma's, stellingen en argumenten verkondigt een groepje orthodoxe conservatieve katholieken in het Limburgse, hun onvruchtbare opvattingen omtrent geloof en zeden! 1. Wat moet je nu met de ingezonden brief van mevrouw Bour (Limburgs Dagblad d.d. 30-04-'93) dat de stem van de moeder Gods, via Elizabeth in het Hofke van Berlicum gesproken zou hebben! Niemand heeft daar ooit van gehoord. 2. In het voormalige Joegoslavië, ligt er eens een gehucht Medjugorje waar dagelijks de moeder Gods zou verschijnen, die dan een vredesboodschap uitsprekt. Desondanks gaat de volkerenmoord door, die reeds 130.000 mensen op soms beestachtige wijze het leven kostte, op basis van religieuze - en rassentegenstellingen tussen katholieken, moslims en orthodoxen! 3. Wat moet je met de starre standpunten van de heer Frissen en pater Koopmans, die alle heil verwachten van de zogenaamde onfeilbaarheid van de paus, waaraan de mensen in deze tijd kennelijk weinig houvast hebben om zinvol te leven, zie de leegloop der kerken! Als de RK Kerk de mensen de weg wil blijven wijzen naar 'God' zal zij de realistische waarheid moeten omhelzen, anders is er inderdaad weinig toekomst. Of het nu door een lachende of huilende bisschop verkondigd wordt!

HEERLE L. Cordewener
(Door redactie ingekort)

• Kinderopvang

Onlangs werd bekendgemaakt dat het rijk jaarlijks 130 miljoen gulden extra zal uitrekken om de kinderopvang uit te breiden en te stimuleren. De totale kosten zijn nu reeds een miljard. Kinderopvang is nodig om - primair - gehuwde partners albei te kunnen laten werken. Ik ontzeg niemand het recht op inkomen uit arbeid, maar, als men - in vrijheid - kiest voor kinderen dan hebben die, zeker de eerste vijf, zes jaar, recht op liefde en verzorging door de ouders. Als men - in vrijheid - kiest voor werk en kinderen dan dient men zelf voor de verzorging en opvang te betalen. Nu zadelt men de gemeenschap op met de kosten.

Het wordt echter nog erger nu men voornemens is de bijstand-uitkeringen voor jeugdige werklozen drastisch te verlagen. Immers, gedeeltelijk worden de jeugdige werklozen geblokkeerd door gehuwde tweeverdieners met kinderen. Voor de kinderopvang mogen zij nu betalen met

de verlaging van hun uitkeringen. Wij spannen het paard achter de wagen! Besteed het miljard van kinderopvang aan werk voor de jongeren. Via de dan niet te betalen bijstand komt het geld weer terug. Wat men wil is ook onrechtvaardig. De jeugd heeft recht op een eigen toekomst die ze zelf moet kunnen bouwen. Ik lees verder dat een deel van de werkloze jeugd maar weer voor rekening en op kosten van de ouders moet komen. De baby's en kleuters subsidiëren (!) en de jeugdigen laten verzorgen door de ouders! Zo denkt men in dit kabiknet. Dit noemt men sociaal beleid. De juiste benaming is echter wanbeleid en volksbedrog!

BEEK

J. Bal

• Bier

Naar aanleiding van het artikel in het Limburgs Dagblad 'Bierdrinken in optocht verboden' d.d. 30-04-'93 wil ik het volgende kwijt. Het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul heeft ongetwijfeld de koningin op haar wandeltocht (lees optocht) op koninginnedag door de straten van Vlieland zien genieten van enige teugen oranje likeur en wel uit een glas. Onze koningin is nog maar net onderweg naar Sneek en het eiland gaat het feest nog eens dik overdoen. Waarmee? Jawel met jenever en bier. Waar? Overdag op straat onder het toezicht oog van kinderen, gasten en het gemeentebestuur. Er is per slot van rekening feest en men doet dit zo elk jaar. Misschien een goed idee voor het bestuur van Valkenburg om een brief naar de regering te sturen om dit te verbieden.

Van het uiterste noorden nu naar het uiterste zuiden en zie, hier viert men carnaval en wel elk jaar op straat en in optocht, onder het toezicht oog van gasten, kinderen en het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul. Het bestuur is maar niet in de juiste stemming te krijgen en men ergert zich mateloos aan het 'aanstootgevend' gedrag van feestende mensen en bierdrinkers. In optocht wordt verboden en men verschuilt zich achter een stelling in de Welzjnsnota. Met deze gegevens kijken we naar andere grote evenementen, die ook in de buitenlucht en overdag plaatsvinden zoals: Preuvenemint, Elfstedentocht, Vrijmarkt, WMC enzovoorts. Zeker, de bierdrinkers lopen hier niet in optocht maar het werkt op dezelfde manier. Laat ons dan verder vieren op dezelfde manier als tevoren onder het motto: We lossen het zelf wel op. Geacht gemeentebestuur kom tot bezinning en denk er nog eens over na. En waar was ik...? Ik liep mee in die optocht waaraan u zich ergerde en zo maar een beetje stond. En...ja u raadt het al, ik had een fles gevuld met lekker bier aan mijn mond.

KERKRADE Harry Thoren

• Euthanasie

Humanitaire euthanasie is een voorwaarde van onze wetenschap. Humanitaire euthanasie is in onze samenleving juist ontstaan om het ondraaglijk lijden van de in uiterste nood verkerende medemens te verlichten. Het zo trieste en eenzame verlangen naar de dood ontstaat niet zo maar, integendeel, het is vaak het einde van een langdurig proces van intensief verdriet en lijden dat door niemand te ontkennen is. Dit sombere verlangen naar de dood, hoe tegenstrijdig ook met het leven, dient de gezonde mens te respecteren. De geschiedenis heeft vaker aangegeven dat godsdienst en politiek kunnen werken als spijtwarmen, waarbij men dan eerder zijn eigen bekrompen visies laat zegenen, dan te voldoen aan de laatste rechtmatige verlangens van de in nood verkerende mens. Het is een menselijk recht, om alles wat hem tegen zijn of haar wil wordt opgedrongen, te weigeren. Daaronder valt ook 'het leven'. Er zijn reeds te veel instanties en particulieren die menen kennis en recht te bezitten om zich te bemoeien met humanitaire euthanasie.

Arts en patiënt delen samen (voor zover mogelijk) hun verantwoordelijkheid, dus niemand anders. Zij, die geen arts zijn en toch menen zich als leek verantwoordelijk te voelen voor de overeenkomsten en handelingen van arts en patiënt omtrent de humanitaire euthanasie zijn dromers die de realiteit anno 2000 niet onder ogen durven zien.

LANDGRAAF F.H. Witteveen
(Discussie gesloten)

DOOR HENRI KRUIJTHOF

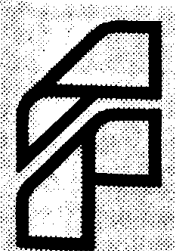
Discussie in Kamer verzandt in veel te veel details

Debat over bezuinigingen dodelijk saaie vertoning

DEN HAAG - De meest strenge begroting sinds de Tweede Wereldoorlog, noemde Lubbers het bezuinigingspakket dat ruim twee weken geleden werd gepresenteerd. In het debat dat daarover donderdag werd gevoerd, was dat niet te merken. Zowel de Tweede Kamer als het kabinet maakten er een slaapverwekkende vertoning van, waarbij van enig politiek vuurwerk nauwelijks sprake was.

Grote groepen in het land (vooral jongeren) staan op hun achterste benen over de voorstellen van het kabinet. De Tweede Kamer komt in ellenlange betogen niet veel verder dan op te mer-

(ADVERTENTIE)

ADRESWIJZIGING

AGENTSCHAP VAN HET MINISTERIE VAN FINANCIËN

Gevestigd Met ingang van maandag 10 mei is het Agentschap van het ministerie van Financiën gevestigd in Busitel II bij het NS station Sloterdijk.

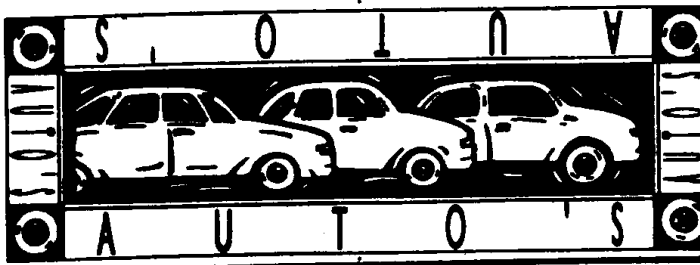
Bezoekadres Het nieuwe bezoekadres **ORLYPLEIN 32
1043 DP AMSTERDAM**

Postadres Het (ongewijzigde) postadres **POSTBUS 345
1000 AH AMSTERDAM**

Telefoon Centraal telefoonnummer **020 - 58 10 700**
Afdeling: Geld- en Kapitaalmarkt **020 - 58 10 799 / 789**

Telefax Algemeen faxnummer **020 - 58 10 701**

Alfa Romeo
DEALER

Automobielbedrijf
E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88

Voor verdere Alfa's
zie pagina 8.
Onze excuses

Audi

Te koop AUDI 80 1.8, b.w. 5-88, sportvign., 15", radio/cass., 16.450,-. Tel. 045-352134.
AUDI 80, 1900, diesel, grijs, blauwmet., b.w. '90, v.p.r. 25.000,-. Tel. 045-223085.

Te koop AUDI 90 2.3E, b.w. '88, inv.-vlg., sch. dak, c.v., alarm, v.p.r. 25.000,-. Tel. 045-223459.

Te k. AUDI 80 diesel, b.w. 6-90, v.p.r. 23.750,-. Te bevr. vrag. Alsterstraat 99 A, Brunssum. Tel. 045-210772.

Austin

Te koop MINI 1000, b.w. 1983, APK gek. tot nov. '93, v.p.r. 2.500,-. 046-519528.

BMW

Te koop BMW 324 D, b.w. '86, APK, i.g.st. van onderh. pr.n.o.l.k. 045-255546.

Te k. BMW 524 TD, mei '89, grijs metaal, veel extra's, inv.-vlg., v.p.r. 19.500,-. Tel. 0406-13296 na 18.00 uur.

BMW 316, b.w. sept. '85, kl. rood, striping, gelint glas, spoiler, APK '94, te l.k. l.g.st. pr. f. 8.950,-. Tel. 046-750506.

Wegens omstandigheden te koop BMW 318 M40, '89, zwart, verlaagd, 1600 cc, overv. inv. mog. 046-581707.

BMW 520i 10-83, 70.000 km, 2.000 inv.-vlg., alarm, twee band, v.p.r. 8.800,-. 045-351646 na 19.00 uur.

BMW 325i b.w. '86, grijs, grijs, sportvign., 1600 cc, 4 hoelkanten, CD met, enz. pr. f. 19.900,-. Tel. 04493-2903.

Te k. BMW 730i b.w. '88, Ned. auto, met licht zijschade, veel extra's, airco, ABS, elec. ruiten, dubbel, hoelkanten, c.v., sportvign., te gen. lage prijs, Heesterstraat 23, Landgraaf Schaesberg, na 18.00 uur.

Te koop BMW 316, b.w. '92, APK 7-93, l.g.st. van onderh. pr.n.o.l.k. Tel. 045-480867 b.g.g. 045-467808.

Koopjeel BMW 320i b.w. 1993, diamantzwart, Shadowne, 15" BBS-velgen, schuifkantel, sch. dak, pr. f. 15.000,-. Tel. 045-721325.

Te koop BMW 324i b.w. '84, groenmet., 5-gang, 4-drs., f. 8.750,-. Inlichtingen 046-334284 b.g.g. 046-335158.

Te k. BMW 320 4-cyl., b.w. '77, l.g.st. 100% lo., APK 9-93, f. 950,-. 045-246059.

Cabriolet

Alfa Romeo Spider cabrio

1971, met Targa witte kap, perfecte conditie, met taxirapport, prijs op aanvraag.

Autobedrijf Loven Kerkrade b.v.

O.L. Vrouwestraat 89, tel. 045-453030.

Te koop Fiat SPIDER 2.0, cabriolet, autom., b.w. '79, rood, zwarte kap, geen roest, f. 8.000,-. Inv. 045-452806.

Escort CABRIOLET XR3i '84, bord, rood, leer int., orig. st., 74.000 km, Duits kent., f. 13.250,-. Tel. 045-312044.

Te koop Ford ESCORT Cabrio, kl. rood, verlaagd, 15" velgen, l.g.st. b.w. '85, pr. n.o.l.k. Dr. Poelstra, 17, Hulsberg, Tel. 04405-3138.

Chevrolet

Te koop TRIUMPH Stag, b.w. '78, in goede staat, f. 21.000,-. Tel. 04455-2542.

Te k. GOLF CABRIOLET GLI b.w. '84, licht schade, pr. f. 8.500,-. Tel. 045-228332.

Te k. rode VW CABRIOLET 1303, b.w. '84, l.g.st., v.p.r. 20.000,-. Tel. 045-229558.

Te koop CADILLAC Eldorado cabriolet, kl. zwart, rood, led. int., alles elektr., airco, v.p.r. 1978, l.e.a., 2.000 w.v. w.v. omst. haden. Tel. 045-464614.

Citroën

f 6.900,-

Dal is toch geen geld voor een Citroën Visa Leader.

Inruil-financiering-garantie. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade.

Te koop CITROËN C15 diesel bestel, grijs, kanten, b.w. '90, APK 4-94, 127.000 km, l.g.st., pr. f. 9.250,-. Tel. 045-512089.

Te k. CITROËN BX 19 GTI, bouwjaar '87, alle nieuw. Telefoon 046-371925.

CITROËN 2CV6 Charleston, b.w. '86, APK tot mei '94, Tel. 045-711233 na 18.00 uur.

Te koop CITROËN XM turbo diesel, b.w. juni '90, wegens verrek, km. 64.000, te eigenaar, l.e.v. n.w., schade-vrij, grijsmetaal, prijsreductie, heit van nieuwwaarde. Tel. 04047-1588 tussen 12.00 uur en 17.00 uur.

Wegens sterfgeval te koop BX TRD, '86, kleur wit, vele acc., in perfecte staat, f. 6.300,-. Tel. 04459-1367.

f 7.900,-

Citroën BX 14 Royal

Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade.

f 7.900,-

Citroën BX 16 RS.

Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade.

Te k. gev. loop- of SLOOP- EEND (2 CV). Tel. 043-716333.

Te koop i.v.m. lease-auto, CITROËN BX, rood, 16 TRS, de luxe, b.w. '85, prijs f. 6.900,-. Tel. 045-715051 na 17.30 uur.

CITROËN 2CV6 Special, b.w. '84, APK 3-94, l.g.st., f. 3.250,-. Tel. 04454-62032.

Te koop CITROËN Visa Super E, b.w. '83, APK 4-94, l.g.st. f. 1.750,-. Te bevr. vrag. 045-724729.

CITROËN Axel b.w. '86, kl. wit, APK 3-94, pr. f. 4.500,-. Tel. 04408-2368.

Wat VERKOPEN? Adv. teer via: 045-719966.

Te k. mool EENDJE 2CV6 Club, b.w. '83, APK 8-93, l.g.st. f. 2.250,-. 04450-4286.

Te k. 2 CV 6, b.w. '83, pr. f. 1.500,-. Tel. 04492-1304.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw: in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROËN bleu CX 2400, b.w. '71-79, v.p.r. f. 1.800,-, i.g.st. met radio en airco, v.v. APK gek. tot april '94. Te bez. in Citroën-garage fa. Steinbusch in Heerlen, Op de Kussel 67, tel. 045-725088.

Op=Op Alleen bij Fiat Klankstad Kerkrade

Kaaiheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Ford

Ford ESCORT 1.3, model Bravo, '85, APK, b.w. mool, f. 4.750,-. Tel. 045-454087.

FORD ESCORT Cabrio 1600i, b.w. '87, zeer mooi, v.p.r. f. 21.750,-. 045-415460.

Ford ESCORT 1.1 Laser, b.w. '86, 5-bak, zeer mooi, f. 6.250,-. Tel. 045-454087.

Ford FIESTA, b.w. '81, APK 6-93, v.p.r. f. 1.400,-. Tel. 045-708959, na 18.00 uur.

Ford SIERRA 1.8 CL Laser, b.w. '87, 5-drs., sunroof, centrale deurvergrendeling etc., i.g.st., mool auto voor een zeer lage prijs. Tel. 04498-54974.

Te koop Ford CAPRI b.w. '80, 1 jaar APK f. 1.300,-, motorblok en versnellingsbak Ford FIESTA 1.1 f. 200,-. Tel. 04498-57107.

ESCORT Bravo 1.1, 5-deurs, 5 versn., b.w. '84, f. 3.750,-. Tel. 045-751387.

Te k. Ford TAUNUS 1.6, b.w. '77, APK 3-94, l.g.st., f. 1.150,-. Tel. 045-272884.

Ford ESCORT 1600 diesel Van, grijs kanten, b.w. 1987, f. 3.800,-. exc. BTW. Roelmaat 466, Heerlen.

Ford ESCORT 1.8 autom., b.w. '83, APK 4-94, v.p.r. f. 4.000,-. Tel. 045-230189.

Ford CABRIO 1.6, b.w. '84, kl. rood, v.p.r. f. 12.500,-. Tel. 043-215585.

Te k. Ford SIERRA 2.3 GL, 5-drs., b.w. '85, l.g.st., f. 6.250,-. Tel. 045-316940.

Te k. Ford FIESTA 1100, b.w. '77, v.p.r. f. 550,-, 100% in orde. 045-729850.

Te k. Ford ESCORT, b.w. '82, luxe, km. 120.000, orig. schuifkantel, gelint glas, trek, Tel. 045-223556.

Te koop Ford Escort, b.w. '85, v.p.r. f. 6.000,-, l.g.st. Tel. 045-455160.

Te koop zeer mooie Ford SCORPIO, b.w. '11-85, met veel extra's, pr.n.o.l.k. 045-213900.

Te k. mool Ford SIERRA 2.0 CL Sedan, b.w. 8-88, l.g.st., vrag. prijs f. 10.500,-. Tel. 043-259529.

Te k. Ford FIESTA 1.1i CL rood, b.w. 9-89, nieuw model, diverse accessoires, f. 13.500,-. Tel. 04404-2563.

Te k. Ford MUSTANG, 5 ltr 8 cilinder, b.w. '80, APK, v.p.r. f. 1.750,-. 046-378504.

Ford SIERRA 1.8 CL, eind 87, 3-drs., zwart, zeer mooi en goed, met APK, f. 9.750,-, evt. inv. mog. 045-320457.

Te k. Ford SIERRA 2.0 CLX b.w. '91, pr. n.o.l.k. Tel. 045-726890.

Ford ESCORT 1300 L Bravo, b.w. '83, kl. groen metaal, APK jan. '94, tel. 04454-63285 na 12.00 uur.

Te koop zwarte Ford ESCORT 1.4 CL gas, RS-uitvo., l.g.st., gelint glas, v.p.r. f. 14.200,-. 045-217014.

Te k. Ford ESCORT, b.w. '79, APK sept. '93, f. 600,-. Tel. 045-229001.

ESCORT XR3i, '82, gevef Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Tel. 045-719966.

Te k. Honda PRELUDE 1.8 EX, 12 kleppen, nw. mod., schuifkantel, elektr. schuif, APK 1-94, verb. 1:10, f. 7.750,-. Tel. 045-317493.

Te k. Honda CIVIC 1300 DeLuxe, b.w. '82, 5-gang, l.g.st., APK 10-93, f. 2.500,-. Tel. 045-248059.

Prachtige Honda LEGEND 2.5i, autom., van part., b.w. 8-88, 62.000 km (boekje), 8-gr. met, schadevrij, stuurbr., elec. schuifdak en ramen, centr. verg., afstand, alarm, deurb. trek, l.g.st., f. 16.900,-. Tel. 046-757997.

Honda ACCORD '93, 2.0 EX blauwmetaal. Autobedrijf Smets, Bekerbaan 15, Schimmert. 04404-2442.

Koopjeel Honda ACCORD EX Sedan, b.w. '81, APK t/m jan. '94, veel luxe, zeer goede motor. Vraagpr. f. 1.750,-. Telefoon 045-459889.

Honda CRX 1.6 16V b.w. '87, alarm, stereo, v.p.r. f. 17.900,-. Tel. 045-421563.

Honda ACCORD 2.0 EX '90, roodmetaal, te eigenaar, 40.000 km, 100% garantie. Autobedrijf Smets, Bekerbaan 15, Schimmert. Tel. 045-751754.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY, '84, v.p.r. f. 2.500,-. Tel. 046-529953.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u op PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY, '84, v.p.r. f. 2.500,-. Tel. 046-529953.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u op PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY, '84, v.p.r. f. 2.500,-. Tel. 046-529953.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u op PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY, '84, v.p.r. f. 2.500,-. Tel. 046-529953.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u op PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hyundai

Te koop Hyundai PONY, '84, v.p.r. f. 2.500,-. Tel. 046-529953.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u op PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Aktie aanbieding
Nieuwe Auto's - 0 km

2x Panda 1000 CLX..... van 16.200,- / Voor 14.500,-
2x Uno 1.1 IE..... 20.900,- / 17.400,-
2x Tipo 1.4 IE..... 28.850,- / 24.300,-
2x Tempra 1.6i ES..... 33.250,- / 29.900,-

Op=Op Alleen bij Fiat Klankstad Kerkrade
Kaaiheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Ford

Ford ESCORT 1.3, model Bravo, '85, APK, b.w. mool, f. 4.750,-. Tel. 045-454087.

FORD ESCORT Cabrio 1600i, b.w. '87, zeer mooi, v.p.r. f. 21.750,-. 045-415460.

Ford ESCORT 1.1 Laser, b.w. '86, 5-bak, zeer mooi, f. 6.250,-. Tel. 045-454087.

Ford FIESTA, b.w. '81, APK 6-93, v.p.r. f. 1.400,-. Tel. 045-708959, na 18.00 uur.

Ford SIERRA 1.8 CL Laser, b.w. '87, 5-drs., sunroof, centrale deurvergrendeling etc., i.g.st., mool auto voor een zeer lage prijs. Tel. 04498-54974.

Te koop Ford CAPRI b.w. '80, 1 jaar APK f. 1.300,-, motorblok en versnellingsbak Ford FIESTA 1.1 f. 200,-. Tel. 04498-57107.

ESCORT Bravo 1.1, 5-deurs, 5 versn., b.w. '84, f. 3.750,-. Tel. 045-751387.

Te k. Ford TAUNUS 1.6, b.w. '77, APK 3-94, l.g.st., f. 1.150,-. Tel. 045-272884.

Ford ESCORT 1600 diesel Van, grijs kanten, b.w. 1987, f. 3.800,-. exc. BTW. Roelmaat 466, Heerlen.

Ford ESCORT 1.8 autom., b.w. '83, APK 4-94, v.p.r. f. 4.000,-. Tel. 045-230189.

Ford CABRIO 1.6, b.w. '84, kl. rood, v.p.r. f. 12.500,-. Tel. 043-215585.

Te k. Ford SIERRA 2.3 GL, 5-drs., b.w. '85, l.g.st., f. 6.250,-. Tel. 045-316940.

Te k. Ford FIESTA 1100, b.w. '77, v.p.r. f. 550,-, 100% in orde. 045-729850.

Te k. Ford ESCORT, b.w. '82, luxe, km. 120.000, orig. schuifkantel, gelint glas, trek, Tel. 045-223556.

Te koop Ford Escort, b.w. '85, v.p.r. f. 6.000,-, l.g.st. Tel. 045-455160.

Te koop zeer mooie Ford SCORPIO, b.w. '11-85, met veel extra's, pr.n.o.l.k. 045-213900.

Te k. mool Ford SIERRA 2.0 CL Sedan, b.w. 8-88, l.g.st., vrag. prijs f. 10.500,-. Tel. 043-259529.

Te k. Ford FIESTA 1.1i CL rood, b.w. 9-89, nieuw model, diverse accessoires, f. 13.500,-. Tel. 04404-2563.

Te k. Ford MUSTANG, 5 ltr 8 cilinder, b.w. '80, APK, v.p.r. f. 1.750,-. 046-378504.

Ford SIERRA 1.8 CL, eind 87, 3-drs., zwart, zeer mooi en goed, met APK, f. 9.750,-, evt. inv. mog. 045-320457.

Te k. Ford SIERRA 2.0 CLX b.w. '91, pr. n.o.l.k. Tel. 045-726890.

Ford ESCORT 1300 L Bravo, b.w. '83, kl. groen metaal, APK jan. '94, tel. 04454-63285 na 12.00 uur.

Te koop zwarte Ford ESCORT 1.4 CL gas, RS-uitvo., l.g.st., gelint glas, v.p.r. f. 14.200,-. 045-217014.

Te k. Ford ESCORT, b.w. '79, APK sept. '93, f. 600,-. Tel. 045-229001.

ESCORT XR3i, '82, gevef Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Tel. 045-719966.

Te k. Honda PRELUDE 1.8 EX, 12 kleppen, nw. mod., schuifkantel, elektr. schuif, APK 1-94, verb. 1:10, f. 7.750,-. Tel. 045-317493.

Te k. Honda CIVIC 1300 DeLuxe, b.w. '82, 5-gang, l.g.st., APK 10-93, f. 2.500,-. Tel. 045-248059.

Prachtige Honda LEGEND 2.5i, autom., van part., b.w. 8-88, 62.000 km (boekje), 8-gr. met, schadevrij, stuurbr., elec. schuifdak en ramen, centr. verg., afstand, alarm, deurb. trek, l.g.st., f. 16.900,-. Tel. 046-757997.

Honda ACCORD '93, 2.0 EX blauwmetaal. Autobedrijf Smets, Bekerbaan 15, Schimmert. 04404-2442.

Koopjeel Honda ACCORD EX Sedan, b.w. '81, APK t/m jan. '94, veel luxe, zeer goede motor. Vraagpr. f. 1.750,-. Telefoon 045-459889.

Honda CRX 1.6 16V b.w. '87, alarm, stereo, v.p.r. f. 17.900,-. Tel. 045-421563.

Honda ACCORD 2.0 EX '90, roodmetaal, te eigenaar,

Binnen vijf jaar intelligente auto

AMSTERDAM - Een boordcomputer die informatie geeft over de beste route behoort binnen een jaar of vijf tot de standaarduitrusting van een auto. Dat zei prof. W. Brandstetter, directeur voor milieuzaken bij Ford Europa, gisteren op een congres in Amsterdam over de grenzen van de mobiliteit. Een boordcomputer kan door het geven van actuele informatie helpen bij het verminderen van het aantal verkeersopstoppingen.

Ford spendeert de komende drie jaar ruim 36 miljoen gulden aan experimenten met 'road-guidance', waarbij de bestuurder voortdurend informatie krijgt over de meest efficiënte route. „Nu heb je alleen de verkeersinformatie op de radio. Straks voor je bij het

instappen in waar je heen wilt, en een computerstem vertelt je hoe dat het beste kan. Als er ergens een ongeluk is gebeurd, dan geeft de boordcomputer alternatieve routes aan. Het klinkt u wellicht wat futuristisch in de oren, maar in 1997 of 1998 is het al zover,” aldus Brandstetter. Volgens de Ford-directeur geeft zo'n 'intelligente auto' straks

zelfs aan wanneer het beter is de bus of de trein te nemen. Ford geeft volgens Brandstetter in de periode 1992-1996 ruim 8,2 miljard gulden uit aan onderzoek naar een ontwikkeling van, zuiniger en milieuvriendelijker auto's. Een belangrijk punt daarbij is het hergebruik van onderdelen. Ook studeert Ford, zoals diverse concurrenten, op de mo-

gelijkheden van de elektrische auto, die aanzienlijk minder luchtvervuiling geeft. Volgens Brandstetter is de elektrische auto voor het stadsverkeer in de toekomst een reële mogelijkheid.

De Ford Europa-directeur zei gisteren niets te zien in maatregelen tegen het autogebruik. „Je alleen maar richten op sancties tegen de auto is een negatieve benadering. We moeten realistisch blijven. De auto is essentieel voor efficiënt transport. Niet het autogebruik zelf, maar de negatieve effecten ervan moeten teruggedrongen worden. Er is tenslotte een rechtstreeks verband tussen economische groei en groei van de mobiliteit,” aldus Brandstetter.

Staalconcern speelt in op milieuproblemen

Hoogovens produceert nieuwe verpakkingen

DÜSSELDORF - Bakjes van staal voor 'magnetronmaaltijden' en diervoeding. Staalfolie en nog lichtere bakjes voor bier en frisdranken. Deze drie noviteiten presenteerde Hoogovens deze week op de internationale verpakkingbeurs in het Duitse Düsseldorf.

Voor het staal- en aluminiumconcern wordt de verpakkingindustrie steeds belangrijker. Alleen al 750.000 ton staal zet Hoogovens per jaar op deze markt af, waarmee het bedrijf vierde staat op de ranglijst van Europese producenten. De komende jaren wil Hoogovens deze positie alleen maar uitbreiden. Het concern speelt daarbij in op de milieuproblemen. Minder afval en slechts één soort materiaal in een verpakking stoppen, want recycling vraagt om monomateriaal.

Hoogovens kwam enkele jaren geleden al met een drankblikje dat helemaal van staal is. De meeste blikjes in Europa hebben een aluminiumdeksel. Tot nu toe gebruikte alleen Bavaria/3ES dit blikje. Maar Hoogovens is verder gegaan en ontwikkelt speciaal zeer dun staal, zodat de nieuwe en bestaande blikjes lichter kunnen worden. Ook de nek van het blikje kan smaller, zodat een kleiner dekseltje nodig is. Het

nieuwste blikje weegt nog maar 26 gram (dat was 38 gram in 1977) en in 1995 denkt Hoogovens blikjes van 20 gram te hebben.

Helemaal nieuw zijn het staalfolie en het ultra dunne staal. Sinds kort draait in België een proefabriek waar staalfolie wordt gemaakt. Verkoepder Groothuizen heeft grote verwachtingen van het nieuwe verpakkingmateriaal. „Met enkele grote afnemers zijn we in gesprek, maar die willen eerst de proefproductie afwachten.”

Arke verhuurt know-how van vakantiereizen

HOEVELAKEN - Arke is vergevorderd met het uitwerken van een franchise-formule voor reisbureaus in Nederland en wil binnenkort bedrijven gaan benaderen die daarvoor in aanmerking komen. Dat heeft topman F. Franssen gisterochtend gezegd in een toelichting op het jaarverslag. Arke denkt in de eerste plaats aan bestaande reisbureaus die het Arke-concept 'huren' en dan gebruik kunnen maken van alle specialisme kennis binnen het reisconcern. Arke wil op die manier meer greep krijgen op het reis-distributiekanaal. Arke heeft een redelijk boekjaar achter de rug. De concernomzet nam met 8 procent toe van 810 tot 871 miljoen gulden. De brutowinst daalde van 21 miljoen gulden in 1991, een uitzonderlijk goed jaar door een grote inhaalvraag na de Golfoorlog, naar bijna 19 miljoen.

Weer winst Covoco

VELP - Kostenbesparingen en een reorganisatie waarbij vierhonderd banen verloren gingen, hebben resultaat opgeleverd voor de vleescoöperatie Covoco in Velp. Afgelopen jaar werd een winst geboekt van 1,2 miljoen gulden, tegenover een verlies van 18,3 miljoen gulden in 1991. De omzet steeg met ruim 200 miljoen gulden tot 1,8 miljard, vooral door uitbreiding van de export. Covoco, met ondermeer een productietvestiging in Weert, blijft kampen met een overcapaciteit. Deze is het gevolg van een sterk dalend aanbod van slachtvarkens, onder andere door de milieumaatregelen van de overheid.

mont uit

• Eco-tax

Een extra belastingheffing op het gebruik van fossiele brandstoffen zal de invoering van nieuwe technieken voor het maken van staal versnellen. Met die nieuwe kleinere installaties kunnen bedrijven als Hoogovens IJmuiden dan ook beter inspelen op de wisselende vragen vanuit de markt. Dat heeft professor H. Paxton, hoogleraar aan de universiteit van Pittsburgh verklaard.

• Winstgroei

De Fries-Gronings-Drentse Pers (FGDP) heeft in 1992 een nettowinst geboekt van 18,8 miljoen gulden. Dat is ruim 4 procent meer dan een jaar eerder. De omzet nam licht toe van 175 tot 178 miljoen gulden. Van de winst wordt eenderde uitgekeerd aan de aandeelhouders.

• Overname

Het bouw- en aannemingsbedrijf Kondor Wessels wil de aandelen van De Groot Vroomshoop overnemen. Dit is een producent van houten bouwsystemen en gelamineerde houten spanten. Bij het bedrijf zijn 250 mensen in dienst. De omzet is ruim f 60 miljoen.

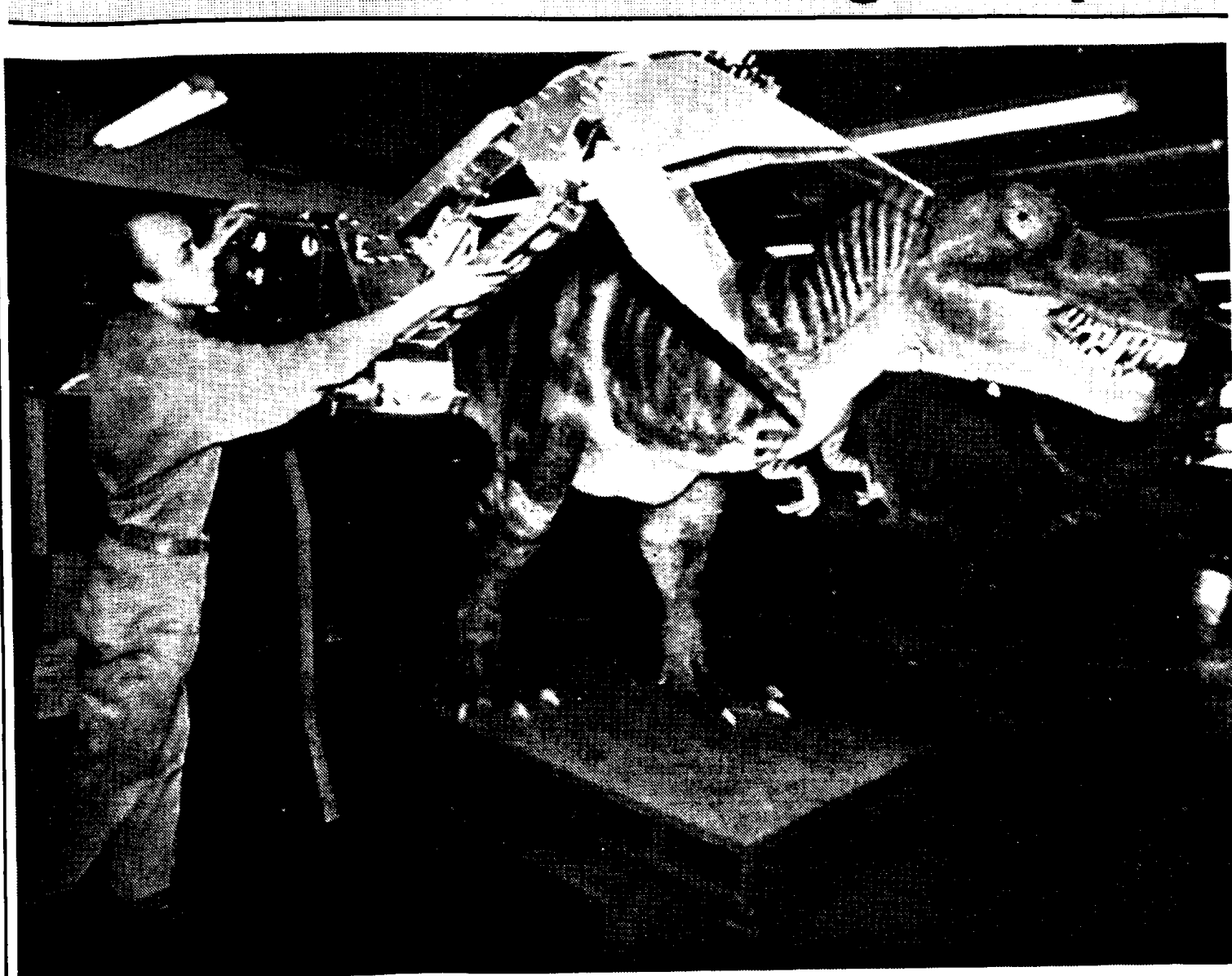
• Verdubbeling

Het keuringsinstituut Kema in Arnhem heeft het afgelopen jaar 10,4 miljoen gulden winst gemaakt, twee keer zoveel als in 1991. De omzet steeg van 182 miljoen naar 198 miljoen. De hogere winst is het gevolg van efficiëntieverbetering.

• NS-dochter

De Nederlandse Spoorwegen hebben gisteren in Rotterdam een nieuwe maatschappij opgericht voor de exploitatie van de toekomstige Hoge Snelheids Lijn (HSL). De oprichting van deze Vervoers Exploitatie Maatschappij (VEM) is de eerste stap op weg naar een internationale exploitatiemaatschappij in samenwerking met de spoorwegaansluitingen van Duitsland, Frankrijk en België.

Oerwezens leveren geld op

• Dinosauriërs zijn al miljoenen jaren uitgestorven en toch valt er nog flink geld aan te verdienen. In Tokio staat een fabriek die zich heeft toegelegd op het namaken van deze oerwezens. De dinosauriërs, die door

middel van motortjes en een computer levendicht kunnen bewegen, worden aangeschaft door pretparken, musea en de filmindustrie. De business schijnt te bloeien.

Foto: AP

Duisenberg pleit voor lagere begrotingstekorten

Voltooiing van EMU verloopt zeer traag

Van onze redactie economie

BRUSSEL - Het jaar 1999 wordt steeds moeilijker haalbaar voor de voltooiing van de Europese Monetaire Unie (EMU), zo heeft dr. Wim Duisenberg, voorzitter van het comité van Europese centrale-bankpresidenten, gisteren verklaard tegenover een commissie van het Europese parlement.

Volgens Duisenberg moet een periode van vijf of zes jaar genoeg zijn om te voldoen aan alle criteria die in het Verdrag van Maastricht zijn vastgelegd, maar „het wordt zeker moeilijker dan één of twee jaar geleden.”

De Europese Gemeenschap moet nu de meeste aandacht besteden aan het terugdringen van de begrotingstekort, zo liet Duisenberg, tevens president-directeur van De Nederlandsche Bank, weten. Daarbij wees hij op de forse vergroting van de tekorten in de EG-landen in de afgelopen jaren. Het gemiddelde tekort van de EG-landen zal

Duizenden banen weg bij Michelin

CLERMONT-FERRAND - Michelin, de grootste bandenfabrikant ter wereld, gaat dit en volgend jaar in Frankrijk bij elkaar 2.950 banen schrappen. Verder krijgen nog eens 1.900 werknemers een baan elders binnen het concern aangeboden. Eind vorig jaar had Michelin 30.200 mensen in dienst. In een verklaring schreef de directie te hopen dat de banenreductie kan worden bereikt zonder gedwongen ontslagen. Lukt dat niet, dan zal Michelin alsnog mensen op straat zetten. Michelin schreef gisteren niet te zijn voorbereid op de ernst van de recessie, die de transportindustrie in Europa sinds het midden van vorig jaar heeft getroffen. „Een dergelijke daling in de verkoopcijfers hebben we nog nooit eerder meegemaakt,” aldus Michelin.

dit jaar uitkomen op 5,75 procent van het bruto binnenlands product (de totale waarde van alle geproduceerde goederen en diensten).

Duisenberg pleitte in Brussel tevens voor het aanpakken van speculatie met munteenheden binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS). Sinds september vorig jaar werd het EMS geregeld geteisterd door handelaren die speculeerden op een koersdaling van een bepaald munteenheid. Een van de oorzaken die leidden tot „de zwaarste crisis van het EMS sinds de oprichting veertien jaar geleden” was de houding van enkele landen die niet wilden meewerken aan een herschikking. Uiteindelijk moesten het Britse pond en de Italiaanse lire uit het stelsel worden genomen.

De oorzaak van de herschikking was terug te vinden in de onderliggende problemen die in de stabiele periode 1987 tot 1992 zijn gerezen. „Door de grote begrotingstekorten in een aantal landen, werden verschillende onevenwichtige politieke strategieën gehandhaafd. Verder heeft onvoldoende eenstemmigheid om een lage inflatie te bereiken, bijgedragen tot wezenlijke verschillen in de internationale concurrentiekracht,” aldus Duisenberg. Daarom zullen de centrale-bankpresidenten van de EG de koppeling tussen de munteenheden geloofwaardig houden, aldus Duisenberg. „De onderliggende economische situaties moeten overtuigd worden bewaakt door een macro-economische politiek. Het EMS moet flexibel blijven en herschikkingen kunnen nodig zijn als grote economische onevenwichtigheden naar boven komen.”

beurs

Kennisgeving

AMSTERDAM - Beursplein 5 was gisteren niet te beïnvloeden. De voorlaging van de rente op speciale beleningen gisteren door de Nederlandse Bank van 7,5 procent naar 7,4 procent, mogelijke interventies in Bosnië en de hogere dan verwachte groei van het aantal banen in de Verenigde Staten werden voor kennisgeving aangenomen.

De handelaren zaten met hun gedachten al duidelijk in het weekend. „Het is hier windstil,” verzuchtte een handelaar op de ongestimuleerde beursvloer. „De stemming is vorige week al omgeslagen. In de eerste maanden van dit jaar was er nog volop handel.” Ook de buitenlandse beurzen lieten nauwelijks inspiratie zien. De koersindex ging iets omhoog van 217,6 punten naar 217,7. De totale omzet op het Damrak was f 3 miljard, waarvan f 724 miljoen aan aandelen.

Nedlloyd was de sterkste stijger onder de hoofdfondsen en noteerde een plus van f 0,80 op f 30,20. De omzet was echter met 55.000 stuks zeer gering. De gemiddelde omzet schommelt boven de 100.000. Het papierconcern KNP BT sprokkelde er vijf dubbeljets bij op f 31,80. Onlangs kreeg het concern toestemming van de EG om te fuseren. De chemiefondsen Akzo en DSM konden hun verliezen tijdens de ochtendhandel wegwerken door onder meer de werking van de optiebeurs. Akzo klonk met vier dubbeljets op f 149,20. DSM noteerde een winst van een dubbeljetje op f 82,70. De verklaring van de raad van bestuur van ABN Amro vrijdag dat de ontwikkeling van de brutowinst over de eerste drie maanden van dit jaar „tot tevredenheid stemt”, kwam niet als een verrassing. ABN Amro daalde een dubbeljetje op f 53,30.

Hoofdfondsen

v.k.	sk	Boskalis pref.	30,10	30,50
ABN Amro	53,40	Brak Beheer	28,00a	27,50a
ABN Amro A in F.	85,70	Brevaat	9,20	9,20
ABN Amro L.G.F.	174,10	Burgman-Heybroek	175,00	175,00
ABN Amro Obl.G.F.	183,00	Calvé-Delft pref	825,00	825,00
Aegon	83,50	Calvé-Delft cert	1275,00	1275,00
Ahold	91,60	Cindu Intern.	95,00	107,00
Alkerm	148,80	Claimingo	286,90	286,90
Alrenta	220,60	Content Beheer	23,40	23,40
Amev cert.	67,10	Credit LIBV	26,50	26,50
Bois West. c.	41,60	Crown v.v. cert.	112,00b	115,00
BSM cert.	59,40	CSM	58,80	58,80
Dordische Petr.	185,50	Deft Instrum.	19,50	19,40
DSM	82,50	Dorp-Groep	37,00	37,00
Elsevier	128,70	Draka Holding	25,50	25,50
Fokker cert.	14,70	Econost	121,00	21,30
Gist-Broc. cert.	43,90	EMBA	82,00	82,00
Heineken	185,90	EMIS Holding	48,00	48,00
Heineken Hold.	163,50	Flexovit Int.	48,10	48,10
Hoogovens nrc	30,80	Frans Maas cert.	40,10	40,10
Hunter Douglas	52,80a	Pugro McClelland	31,30	32,80
Int.Ned. Gr. c.	65,40	Garmma Holding	6,00	78,00a
KLM	27,30	Gamma pref.	10,10	10,10
Kon. KNP BT	31,30	Garzaroli c.	37,30	37,30
Kon. Olie	159,20	Getronics	17,00	18,00
Nedlloyd	29,40	Geveke	213,00	213,00
Nedlloyd v.d. Gr.	46,50	Giesse de N.	28,00	30,50
Pakhoed cert.	38,40	Goudsmid	198,70	198,70
Philips	27,40	Grobel	187,50	186,50
Polygram	46,80	CTI Holding	150,00	150,00
Postb. Beleggr.	60,00	Hagemeyer	14,00f	14,10
RG Floreinte F.	125,00	HAL Trust B	14,20	14,20
Robeco	104,00	HAL Trust Unit	24,00	24,00
Rodamco	55,10	HBB	147,00	147,00
Rolingo	105,00	Hes Beheer c.	64,50	64,40
Rorento	86,40	Hes's Mach.	0,27	0,25
Stork	31,50	Holl. Sea S.	42,00	42,00
Unilever cert.	199,80	Holl. Ind. Mij	9,00	8,90
Van Ommen nrc	36,30	Hunter D.pref.	2,00	2,00
Ver. Bezt VNU	120,10	IHC Caland	120,00	119,10
Wolters-Kluwer	90,00	Internat. Muell.	65,80	65,80
		Krasnopolsky	385,00a	370,00a
		Landt & Gl.	39,00	39,00
		Kempen & Co	46,00	46,20
		Kleine Holding	135,00	136,00
		Kondor Wessels	100,00	100,00
		KBB	62,50	62,50
		Kon. Sphinx	57,00	57,00
		Korpenpoort	186,00	186,00
		Krasnopolsky	186,00	186,00
		Landt & Gl.	39,00	39,00
		Landt & Gl.	46,00	46,20
		Macintosh	135,00	136,00
		Maxwell Petr.	100,00	100,00
		Moera Enim	11,00	11,00
		M.Erim OB-cert.	168,00	170,00
		Moolen Holding	29,50	30,20
		Mulder Boskoop	45,50	45,50
		Mulder Boskoop	3,20	3,20
		Multihouse	440,00	440,00
		Naef	68,00	68,00
		NAGRON	58,50	58,50
		Nat. Inv. Bank	75,20	75,20
		NBM-Amstelland	11,00	11,00
		NEDAP	43,20	44,00
		NKF Holding	115,00	113,00d
		Ned. Part. Mij	52,00	52,00
		Ned. Sprngst.	710,00	710,00
		Nort	19,30	19,40
		Nutricia GB	125,00	125,00

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold.	53,40	53,30a
Kon.Olie	159,50-159,60	(159,80)
Philips	27,40-27,60	(27,40)
Unilever	199,50	199,10

Binnen. aandelen		
Asd. Rubber	2,55	2,40
Aut. Verff.	380,00	—
Atag Hold. cert	122,00	121,50
Aut.Indr.R.dam	45,20	45,30
Athlon Groep nrc	42,50	42,50
BAM Groep	50,00	50,00
BAM Groep	80,00	100,50
Batenburg	150,50	150,50
Beelding	111,00	112,00
Begemann Groep	45,20	45,80
Beindo	292,00a	292,00
Blendyst.-Will.	27,50	28,00
Boer Boekh. Kon.	21,50a	21,50
Boer De Winkels.	74,30	74,50
Bols. cert.	53,00	—
Borsumy Westm.	87,00	87,20
Boskalis Westm.	30,10	30,50

Klene Holve	—	—
Kondor Ve	—	—
KBB	—	—
Kon. Spingr	—	—
Kopelco	—	—
Krasnapol	—	—
Landré & C	—	—
Macintosh	—	—
Maxwell Pl	—	—
Moara En	—	—
M.Emin Of	—	—
Moolen Ho	—	—
Mulder Bo	—	—
Ned. Ind. B	—	—
Narf	—	—
NACRON	—	—
Nat. Inv. B	—	—
NBM-Ams	—	—
NKP Ind. B	—	—
Ned. Part. R	—	—
Ned. Spingr	—	—
Norit	—	—
Nutricia G	—	—

Binnenl. aandelen

v.k.	sk	Asd. Rubber	2,55	2,40
Ant. Verff.	380,00	Maxwell Petr.	100,00	100,00
Atad Hold. cert.	122,00	Moera Enim	11,00	11,00
Atad Hold. nrc	43,00	M.Erim OB-cert.	168,00	170,00
Atad Hold. nrc	43,00	Moolen Holding	29,50	30,20
Aut. Ind. R. dam	50,50	Mulder Boskoop	45,50	45,50
BAM Groep	38,00	Mulder Boskoop	3,20	3,20
Baleburg	150,50	Multihouse	440,00	440,00
Beers	112,00	Naef	68,00	68,00
Begeman Groep	45,20	NAGRON	58,50	58,50
Belindo	282,00	Nat. Inv. Bank	75,20	75,20
Blydenst. Will.	27,50	NBM-Amstelland	11,00	11,00
Boer Boekh. Kon.	21,50	NEDAP	43,20	44,00
Boer De Winkelh.	74,20	NKF Holding	115,00	113,00d
Bols cert.	53,00	Ned. Part. Mij	52,00	52,00
Borsumy Wehry	87,00	Ned. Sprngst.	710,00	710,00
Boskalis Westm.	30,10	Nort	19,30	19,40
		Nutricia GB	125,00	125,00

Beleggingsinstellingen

30,10	30,50	Nutricia VB	131,00
28,00a	27,50a	Nijv.-Ten Cate	74,50
9,20	9,20	Omnium Europe	4,00
1750,00	1750,00	OPG cert.	41,00
825,00	825,00	Orco Bank cert.	87,50
1275,00	1270,00	OTRA	264,00
95,90	107,00	Palthe	30,50
286,90	286,90	philips div'93	11,10
22,40	22,40	Pirelli Tyre	128,50
28,50	28,50	Polynorm	124,00
112,00b	115,00a	Porcel. Ples	49,90
58,80	58,80	Randstad	85,50
19,50	19,40	Reesink	33,00
37,00	37,00	Samas Groep	13,00
25,50	25,60	Sarakreek	171,50
21,40	21,30	Schuitema	1715,00
-	-	Sevensveld	12,00
-	-	Smert Intern.	24,00
48,00	48,00	St.Bankiers c.	14,90
46,10	46,20	Stad Rotterdam c	42,20
31,80	32,30	Telegraaf De	112,20
80,50	78,00d	Textelgr. Twente	72,20
6,00	5,80d	Tulp Companies	10,10
19,00	10,00	Tw Kabel Holding	160,00
37,20	30,30	Ubachs	70,00
17,90	18,00	Union	45,00
213,00	213,00	Verenigde Glas	510,00
29,00	30,50	Verto cert.	17,00
198,70	198,00	Volkert Stevin	60,00
187,50	186,50	Volmac	20,60
154,00	150,50	Vredestein	14,90
14,10	14,10	Wespo	79,70
14,20	14,20	West Invest F.	8,00
248,00	247,00	West Inv F. wb	85,00
14,70	14,90	Wolters Kluwer	355,00
64,50	64,40	Wyers	17,90
0,27	0,25		
9,20	42,00		
2,00d	2,00		
120,00	119,10	ABN N Amro A.F.	84,80
62,20	62,80	ABN N Amro Belg.	91,00
45,80	45,90	ABN N Amro Eur. F.	72,70
8,80	8,50	ABN N Amro Eur. F.	65,40
96,00	96,00	ABN N Amro Neth. F.	35,30
32,90	32,80	ABN N Amro rent	157,70
85,40	82,30d	Aegon Aandelen	37,00
57,00	57,00	Aegon Aandelen	51,0a
385,00a	370,00a	Algarplus	33,40
186,00	186,00	Algidor P.B.	230,00
39,90	39,90	Alf. Fondsenbez.	30,00
46,50	46,20	Alliance Fund	9,90
130,00	130,00	Amro North Am.F.	68,00
1680,00	1700,00	Amvabel	96,50
29,50	30,20	Asian Tigers F.	78,50
45,90	45,90	Asia Select F.	74,90
3,20	3,20	Austro Hung. F.	7,10
440,00	440,00	Belegf. Ned.	41,30
58,00	55,50	Bemco RentSel.	6,50
75,20	76,20	Bever Holding	2,70
11,00	11,00	CLN Olf. Div. F.	114,40
43,20	44,00	CLN Olf. Waarf.	123,10
115,00	113,00d	Com. Select F.	28,00
52,00	52,00	DP America Gr.F.	35,50
71,00	71,00	EGF Investm.	127,50
125,00	125,00	EMF Rentfonds	82,90
19,30	19,40	Engf. Hol. Bel.TI	11,00
19,20	19,40	Engr. Growth F.	44,20
125,00	125,50	Esmeralda part.	35,30

Samenvoeging instanties wordt gigantische klus Heerlen krijgt hoofdkantoor voor uitkeringen ambtenaren

DOOR PETER BRUIJNS

HEERLEN - Als het kabinet en de vakbonden er mee akkoord zijn, krijgt Heerlen vanaf 1 januari 1996 het hoofdkantoor van de nieuwe bedrijfsvereniging voor de sociale zekerheid van werkdag personeel. De organisatie gaat de wao, de ww en de uitkeringen voor na verloop van tijd alle 1,2 miljoen ambtenaren en andere overheids werknemers.

Voor het zover is, moet er echter nog heel wat water door de Maas. Er zijn nog tal van problemen te overwinnen: integratiekosten, verhuizingen, automatisering en cultuursverschillen bij de samengevoegde instanties.

„Het gaat om een gigantische klus,” zegt Marcel Vaessen, directeur van de afdeling Arbeids-ongeschiktheidsverzekeringen (AOV) van het ABP. Zijn afdeling, met negenhonderd werkne-

mers, is één van de vier ambtelijke uitkeringsinstanties die in de nieuwe private bedrijfsvereniging moeten samensmelten.

Behalve uit ABP'ers van de afdeling AOV zal de nieuwe 'organisatie' bestaan uit werknemers van ABP-Invalideitspensioenen en uitkeringsambtenaren van het ministerie van Onderwijs in Groningen, het ministerie van Binnenlandse Zaken in Zoetermeer en de pensioenafdeling

van het ministerie van Defensie in Heerlen.

Al die organisaties zullen op 1 januari 1996 opgaan in een nieuwe private stichting, dus géén overheidsinstelling, met een hoofdkantoor in Heerlen en uiteindelijk zo'n 25 districtskantoren verspreid over het hele land. In het hoofdkantoor kunnen ongeveer 350 mensen aan de slag, met de districtskantoren erbij gaat het om een organisatie met zo'n 1500 tot uiteindelijk 2000 mensen. In totaal werken op het ogenblik bij de betrokken organisaties 1450 mensen. In principe komen er door de reorganisatie dus banen bij.

Zie verder pagina 13
● ABP'ers moeten mogelijk verhuizen

Gezondheid zwervers laat te wensen over Slaaphuis wil medisch spreekuur voor daklozen

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het slaaphuis in Heerlen voert gesprekken met huisartsen en tandartsen om te komen tot structurele medische voorziening voor dak- en thuislozen in Heerlen. Omdat zij vaak huiverig zijn om naar een huisarts te stappen, laat de gezondheid van de zwervers te wensen over. Het slaaphuis vindt daarom dat er een medisch spreekuur moet komen op een plek waar dak- en thuislozen makkelijk naar toe stappen. Dit zegt Jan Merks van het slaaphuis naar aanleiding van het jaarverslag over 1992.

„Kon andere jaren worden gesteld dat de lichamelijke verloederende van de zwervenden nog kon worden afgeremd door allerlei activiteiten, momenteel lijkt het meer op dwelen met de kraan open,” schrijft Merks in het jaarverslag. Hij zegt dat de aanstelling van een arts bij het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) een goede zet is geweest. Toch heeft het CAD voor sommige zwervers nog een te hoge drempel en niet alle zwervers kunnen een beroep doen op de arts van het CAD.

„De oplossing zou een gestructureerd spreekuur kunnen zijn op een

goed bereikbare plaats, waar zij weinig gevoelsmatige drempels ervaren en waar zowel een arts als tandarts met hun assistenten aanwezig zijn,” aldus Merks. Hij zegt dat er oriënterende gesprekken zijn geweest met huisartsen en tandartsen en dat ook een mogelijke rol van ziektekostenverzekelaar Liass wordt onderzocht. Als plaats voor het spreekuur denkt Merks aan het dagopvangcentrum in het oude VSL-gebouw aan de Spoorweg, mits dit wordt gerealiseerd.

Het aantal cliënten van het slaaphuis is vorig jaar met bijna dertien procent gestegen tot 839. Het slaaphuis noemt vooral de toename van het aantal jongeren onder dak- en thuislozen alarmerend hoog. Het aantal zwervers in de categorie 16 tot 21 jaar is met ruim 37 procent gestegen. Merks wijt dit aan de afgenomen hulpverlening voor de jeugd.

Het slaaphuis kende vorig jaar een gemiddelde bezetting van bijna negentig procent. Weersfactoren blijken daarbij geen enkele rol te spelen. De hoogste bezetting werd zelfs in zomermaand augustus genoteerd. Ook het aantal bij het slaaphuis ingeruilde spuiten is toegenomen: van 3400 in 1991 naar 7665 vorig jaar. Merks heeft voor deze grote stijging geen verklaring.

Het slaaphuis werkt momenteel aan een fusie met het Crisis Opvangcentrum Oostelijke Mijnstreek, de Woon- en Serviceflat Heisterberg en de Pensionvoorziening Verslaafden Oostelijke Mijnstreek. Door de fusie, die op 1 juli rond moet zijn, moet volgens Merks vooral de service groter worden.

'Slaapdoos prima als noodoplossing'

HEERLEN - „Ik hou mijn hart vast als de opvang van dak- en thuislozen beperkt wordt tot het verstrekken van een kartonnen doos. Maar als het blijft bij een noodoplossing en het afgeven van een duidelijk signaal, dan zeg ik 'prima'.” Dit zegt coördinator Jan Merks van het Heerlense slaaphuis naar aanleiding van het Rotterdamse initiatief om in die stad kartonnen slaapdozen aan zwervers beschikbaar te stellen. Een Rotterdamse woningcorporatie heeft het idee voor de doos uit Engeland en de Verenigde Staten overgenomen, omdat er in de Maasstad te weinig voorzieningen zijn voor dak- en thuislozen. „Voor een aantal mensen zal die doos uitkomst bieden, mensen die per se niet in een opvanghuis willen of mogen slapen. Maar het lijkt me geen prettige zaak, want je mist toch een stuk elementaire zorg,” aldus Merks.

Duo gepakt na achtervolging

BRUNSSUM - De Brunssumse politie heeft gistermiddag rond een uur twee mannen aangehouden voor een autodiefstal. Een wilde achtervolging door Treebeek was nodig om het duo staande te houden. De mannen, 25 en 27 jaar oud komen uit Amsterdam en Hoensbroek.

Een bewoner van Langenberg liet de politie weten dat hij een verdachte auto zag rondrijden in zijn wijk. Bij een controle van het opgegeven kenteken bleek de wagen op 8 april gestolen te zijn in Eindhoven. Een patrouille wist het tweetal op te sporen nabij het Bodemplein, maar het duo sloeg op de vlucht. Via de Emmaweg en de SW20 reden ze een doodlopende straat in, waar ze spoorwagens de auto verlieten.

Een verdachte werd teruggevonden tussen de struiken aan de Horizonstraat, de ander bij schoenfabriek Emma. Het tweetal droeg een door geladen gas-alarmpistool bij zich.

de Kerkraadse politie hem niet achtervolgen. Dat is nu met de leicoumar al het geval en met de zwarte dopjes blijft dat zo,” zegt de politie-man.

Een ander probleem vormden de verkeersborden op de internationale straat. „De driehoekige voorrangsborden in Duitsland zijn tachtig bij tachtig centimeter. De onze zijn zestig bij zestig, maar die zijn in Duitsland niet rechtsgeldig. De Duitse echter wel in Nederland. Nee, in Duitsland zijn ze niet zo flexibel,” zegt de woordvoerder. Op de rotonde komen de blauwe ronde borden uit Nederland te staan, maar Duitsers hoeven daarmee geen rekening te houden, omdat zij die borden niet kennen. Ten slotte komen op Kerkraads grondgebied vijftig meter voor de rotonde voorwaandingsborden te staan. Die zijn bij onze oosterburen evenmin bekend.

Ontslagen bij Hoog Vaals

VAALS - Aegon Recreatie bv, de nieuwe eigenaar van het bungalowpark Resort Hoog Vaals, heeft voor maximaal 28 medewerkers ontslag aangevraagd. De betrokkenen zijn door de directie op de hoogte gebracht van de start van deze ontslagprocedure. Aegon heeft direct na de overname van Hoog Vaals op 29 april jongstleden, een sociaal plan gemaakt. De vakbonden zijn inmiddels met het plan akkoord gegaan. De ontslagen personeelsleden is toegezegd dat zij door Aegon worden begeleid bij het vinden van een nieuwe baan.

Dader overval meldt zich

HEERLEN - De dader van de gewaagde overval op een BP-tankstation aan de Kerkradenweg, donderdagavond, heeft zich gistermorgen bij de Heerlense politie gemeld. De man, een 24-jarige Heerlenaar, bekende een vuurwapen gericht te hebben op de 29-jarige bediende en er vandoor te zijn gegaan met enkele honderden gulden. De man, een gokverslaafde, zei de buit nog dezelfde avond te hebben vergokt. Hij is ingesloten.

Rijbewijs twee keer afgepakt

HEERLEN - Een 39-jarige Heerlenaar is gistermorgen voor de tweede keer binnen enkele maanden zijn rijbewijs kwijtgeraakt. De man, die door een intrekking pas sinds januari weer in het bezit is van zijn rijbewijs, reed door na een aanrijding op de Meezenbroekweg, maar werd achtervolgd door een getuige, die het geval meldde bij de politie. Die hield de man later aan in de Kampstraat, slapend in zijn auto. De man bleek teveel alcohol te hebben gedronken. Bij de aanhouding gaf de man een valse naam op en weigerde mee te werken aan de blaas test.

Neerslag van roet en etheen

GELEEN - Na een storing in een fabriek op de DSM-lokatie Zuid in Geleen gisteren kwamen bij de milieumeldkamer van het bedrijf minstens vier klachten binnen over neerslag van roet en etheen. Beide stoffen zijn niet schadelijk voor de gezondheid, maar kunnen wel hinder en vervuiling opleveren.

Aristide krijgt Friedenspreis Aken

AKEN - De Aachener Friedenspreis wordt dit jaar uitgereikt aan Jean-Bertrand Aristide, de door het leger afgezette president van Haïti. Dit is gisteren in Aken bekendgemaakt. De prijs, die ook wel de alternatieve Karlspreis wordt genoemd, wordt sinds 1988 jaarlijks uitgereikt aan personen of organisaties die de verstandhouding tussen mensen, groepen of landen verbeteren, een vijandbeeld afbreken en vertrouwen opbouwen. De Duitse organisatie Netzwerk Friedenssteuer heeft de nationale Friedenspreis gekregen. Deze groep weigert belasting te betalen aan bewapening. De Karlspreis ging eerder dit jaar naar de Spaanse premier Felipe Gonzalez.

Ritzen niet naar Eijsden

EIJSDEN - Minister Jo Ritzen zal maandag tijdens zijn werkbezoek geen bezoek afleggen aan Eijsden. Het bezoek aan onder meer de openbare basisschool in Mesch is van het programma afgevoerd.

Tasjesrovers aangehouden

GELEEN - In samenwerking met de politie in Beek heeft de Geleense recherche een 20-jarige inwoner van Vaersrade aangehouden die in de maand april in Geleen, Beek en Schinnen zeven vrouwen van hun tassen beroofde. Hij deed dit samen met zijn 17-jarige vriendin uit Geleen. Het duo reed telkens op een brommer langs de slachtoffers en griste de handtassen weg. Bij één beroving raakte het slachtoffer gewond. De Vlaesradenaar is al voorgeleid aan de officier van justitie en verblijft momenteel in het huis van bewaring.

Hert overleeft frontale botsing

ROTHEM - Een 23-jarige Heerlenaar heeft vrijdag in de vroege ochtend op de autosnelweg Maastricht-Heerlen, nabij de afrit van Rotherm, met zijn personenauto een hert aangereden. Het dier liep over de rijbaan. De bestuurder kon het niet meer ontwijken. Het hert werd frontaal geschept, maar heeft de aanrijding overleefd. Het was na de botsing in geen veld of wegen meer te zien. De auto liep een behoorlijke schade op.

o/z

Deputé moet harde toezegging doen na nieuw onderzoek Staten argwanend over extra krediet museum

Van onze verslaggever

AACHTRICHT - Schoorvoedend en met een stevige dosis twaaf gaan de Staten akkoord met een forse verhoging van de investeringskosten van het provinciaal museum voor industrie en Samenleving in Kerkrade. De fracties - met uitzondering van D66 en PNL - gaven gisteren pas groen licht na de uitdrukkelijke toezegging van CDA-gedeputeerde Jean Bronckers dat de bouw van het museum geen méér zal mogen kosten dan de nu geraamde 20,2 miljoen gulden. Dat is een slordige 3,7 miljoen duurder dan de jaar geleden nog door Gedeputeerde Staten was besloten.

voelbare onrust in de Staten, leden jaar ontstaan door de bekende Primosa-affaire, werd gistermiddag tijdens een ware marathonvergadering van de gecombineerde commissies van Cultuur en Financiën nog eens extra aangewakkerd. Staande de bijeenkomst werden de fracties geconfronteerd met (voorlopige) resultaten van een onderzoek van de Nationale Investingsbank (NIB). Die wijzen onder meer uit dat de investering in het museum, op basis van de huidige ramingen, zelfs een kleine 24,5 miljoen zal belopen. Dat komt omdat volgens het NIB geen rekening is gehouden met - onder meer - de looptkosten van het museum.

ok om andere redenen adviseert het NIB de provincie met klem om het museum in Kerkrade gefaseerd te starten. Om de risico's van een financieel debacle zo klein mogelijk houden, zo concludeert het NIB, mogen de eerste investeringskosten van 20,2 miljoen onder geen beding overschreden. „Probeer er in het begin nou vooral geen super-origineel en super-attractief museum van te maken. Liever een zetje hand dan streven naar tien en uiteindelijk met een vier thuiskomen. „Wil de provincie erop attenderen dat liefst tachtig procent van de startende ondernemers faalt. En ook dit museum is niet anders dan een beginnend bedrijf. Wees dus vooral voorzichtig. Wordt het museum eenmaal een succes, dan kun je beginnen denken aan een verdere uitbouw langs de weg der geleidelijkheid,” zo knoopt NIB-functaris Otten de Statenleden in de lussen.

ndanks de hardnekkige twijfels over Kerkrade als geschikte lokatie voor een museum van provinciale allure, besloten de Statenfracties op dring van PvdA-aanvoester Wille Wolfs de strijd bij daarover borgeerd te begraven. „Vanaf nu moet hier iedereen achter Kerkrade staan,” vermaande Wolfs haar collega's.

Optimisme over toekomst regio

Van onze verslaggever

HEERLEN - Burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen denkt dat het verlies aan arbeidsplaatsen bij rijksdiensten en grotere bedrijven in de regio, opgevangen kan worden door het creëren van nieuwe banen bij nieuwe bedrijven. Dat zei hij gistermiddag bij de opening van een nieuw kantoor voor Moret, Ernst & Young in Heerlen. Pleumeekers memoreerde dat in de afgelopen jaren voor een bedrag van 350 miljoen gulden in de regio is geïnvesteerd door buitenlandse bedrijven. Daardoor zijn circa 1500 nieuwe arbeidsplaatsen geschapen. Ook toonde hij zich verheugd over de vestiging van weer een nieuwe produktiefabriek op De Beitel, waarmee een investering van 100 miljoen gulden en voor 160 mensen werk is gecreëerd. „Wij blijven dan ook vol vertrouwen werken aan de

versterking van onze economische structuur,” aldus de burgemeester. Het nieuwe kantoor van Moret is het eerste kantoorgebouw dat in het kader van het Heerlense centrumplan gereed komt. Twee grote, nieuwe gebouwen vormen sinds kort als het ware een toegangspoort tot het centrum van Heerlen. Aan de ene kant is dat het Moret-kantoor en aan de andere kant de ING-bank waarvan de bouw nu ook afgerond is; maandag wordt het in gebruik genomen.

Bedrijventerrein

Pleumeekers zei dat spoedig weer bouwkranten in Heerlen zullen staan als begonnen wordt met een nieuw kantoorgebouw vlak naast Moret en met een complex van winkels, woningen en een parkeergarage op het DSM-terrein. Volgens de burgemeester zal daar nog dit jaar mee begonnen worden.

Het verder ontwikkelen van het centrum van Heerlen, maar ook de aanleg van het grensoverschrijdend bedrijventerrein nabij Bocholtz en de ontwikkeling van het Geleendal, zijn belangrijke zaken voor het Heerlense gemeentebestuur. De bedrijventerreinen Dentgenbach in Kerkrade en De Beitel in Heerlen zijn inmiddels vol.

Ook van Duitse zijde wordt er vaart gezet achter het grensoverschrijdend bedrijventerrein tussen Aken en Heerlen. Op verzoek van burgemeester Jürgen Linden van Aken

Dopjes vervangen muur Nieuwstraat

Van onze verslaggever

KERKRADE - Als de muur op de Nieuwstraat tussen Kerkrade en Herzogenrath is geslecht, komt er een nieuwe grensmarkering voor in de plaats. In het wegdek zullen zwarte dopjes ter grootte van een rijksdaalder worden geslagen om aan te geven wat Nederlands en wat Duits grondgebied is.

Een markering blijft noodzakelijk, omdat de Kerkraadse politie niet op Duits grondgebied mag opereren. Omgekeerd geldt hetzelfde voor Duitse agenten. Dit heeft een woordvoerder van de Kerkraadse politie gisteren meegedeeld. De Kerkraadse politiemann zegt deze week met zijn collega's in Herzogenrath contact te hebben gehad over de inrichting van de nieuwe Nieuwstraat. Daarbij zijn enkele praktische problemen, waarop de twee buurgemeentes eerder waren gestuit, uit de wereld geholpen.

Aan de Nieuwstraat wordt een aantal rotondes aangelegd. Onduidelijk was welk politiekorps in actie moest komen bij een ongeluk midden op de rotonde. Afgesproken is dat zowel dienders uit Kerkrade als Herzogenrath in dat geval uitrukken en de zaak ter plekke samen afhandelen.

De zwarte dopjes die in het wegdek worden geslagen moeten vooral het werkgebied van de politie afbakenen. „Als er een ongeluk op Kerkraadse grond gebeurt en de verdachte wijpt de grens over, dan mag

(ADVERTENTIE)

STUDIO 54

Kom gezellig naar discotheek **STUDIO 54** Heerlen

Nieuw: **disco-taxi** naar huis voor f 5,-*

Geopend op za. + zo. van 20.00-02.00 uur

* of f 7,50

de vlieger die niet opgaat

krijgen wij meestal juist niet meer naar beneden toe

punaise

Enkeling vreest stasi-praktijken

Vervolg van pagina 1

STRICHT Onder het persoonsnaam de ineenkomst van 26 eenter de nodige onrust ontzoals uit reacties via de Medeschapsraad is gebleken. nge medewerkers vrezen dat as illega's moeten besponieren. erlenkeling is zelfs bang voor praktijken. Ook vrezen ambte tegenmaatregelen van lereiden of disciplinaire maatrehuis de Jong probeert met brief geschreven op verzoek de Medezeggenschapscommissie (MC) de gerezen misverstande de weg te ruimen. Volgens is er niets nieuws onder de ledere burger heeft al de plicht elke misdriven bij justitie te en. Ambtenaren hebben daarenog eens de plicht om dit intern te doen. De griffier heeft het dat zijn uitlating op 26 et 2, dat het niet melden van be-

Provincie acht eisen van Aktiekomitee Ereschuld onhaalbaar

GS wachten met bijdrage silicose

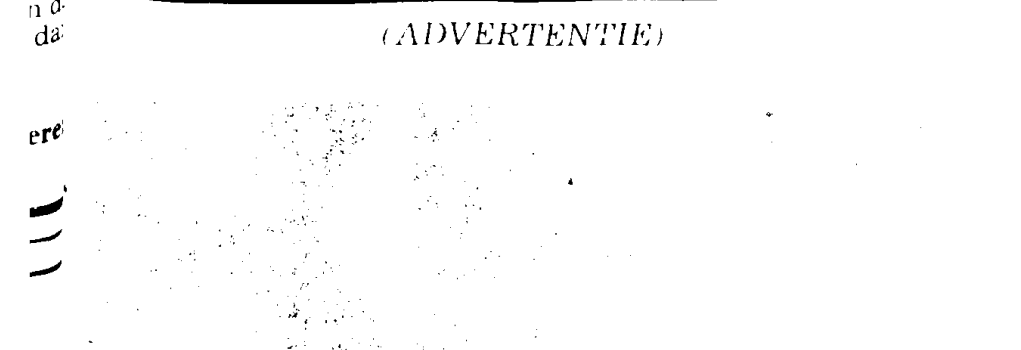
ASTRICHT Pas in allerlaatste instantie en dan alleen de eindsom rond te maken' is de provincie bereid om een rage te leveren aan de eenmalige uitkering voor ex-mijnkers die het slachtoffer zijn geworden van silicose. Wel len Gedeputeerde Staten, samen met de Stuurgroep Silicoeud-Mijnwerkers, alles in het werk om het kabinet en de werkerspensioenfondsen te bewegen meer geld vrij te ten voor de door stoflongen gevelde ex-koempels.

Indien nodig en pas in laatste instantie is het college bereid om ook zelf een bijdrage te leveren om 'de laatste eindjes aan elkaar te knopen'. Over de (maximale) omvang van die provinciale inspanning wil de en kon Bronckers evenwel nog niets kwijt.

PvdA-fractievoorzitter Mart van Stralen ging een eind met het Aktiekomitee mee door ervoor te pleiten de uitkeringscriteria vooral niet te star te hanteren. Ook Karim Kienhuis (GroenLinks) kwalificeerde de toekenningcriteria voor de uitkering als discutabel. „Laten we daarom nou eerst de juiste aantallen achterhalen. Als de groep inderdaad groter blijkt, zullen we vervolgens de vraag moeten beantwoorden wie dat gaat betalen. Met inbegrip van de vraag wat wij als provincie zelf doen. Het is me veel te gemakkelijk om alleen naar de anderen te wijzen.”

Als enige het Partij Nieuw Limburg, bij monde van woordvoerder Kitty Meulenbergs, weten dat de eisen van het Aktiekomitee de fractie uit het hart zijn gegrepen. „Bovendien drong zij er bij het kabinet op aan niet alleen met meer geld over de brug te komen, maar ook de uitkering aan de ex-koempels belastingvrij te verstrekken.”

De meeste Statenfracties konden wel vinden in de opstelling van college, zoals die door de CDA-factie werd uiteengezet. Bronckers benadrukte dat de provincie hier een formele partij is in de estie en voor het overige geen vele politieke of financiële verantwoordelijkheid draagt. „Maar el neemt niet weg dat wij als provinciebestuur al het mogelijke voor ze burgers willen en zullen doen. Iam proberen we de druk op de et verantwoordelijken (kabinet pensioenfondsen, red.) zo veel gelijk op te voeren.”

Bel zondag 9 mei naar het buitenland voor half geld.

Op moederdag geldt een speciaal tarief. Van 0.00 tot 24.00 uur kunt u rechtstreeks internationaal bellen vanuit Nederland met 50% korting (ook op dal- en nachttarieven). Dit speciale tarief geldt met voor internationaal telefoonverkeer via de PTT Telecom operator, vanaf mobiele aansluitingen zoals autotelefoon en Greenpoint, Inmarsat, WVPN en ION.

Zonder telefoon ben je nergens.

Meer gedragsgestoorde daklozen in Maastricht

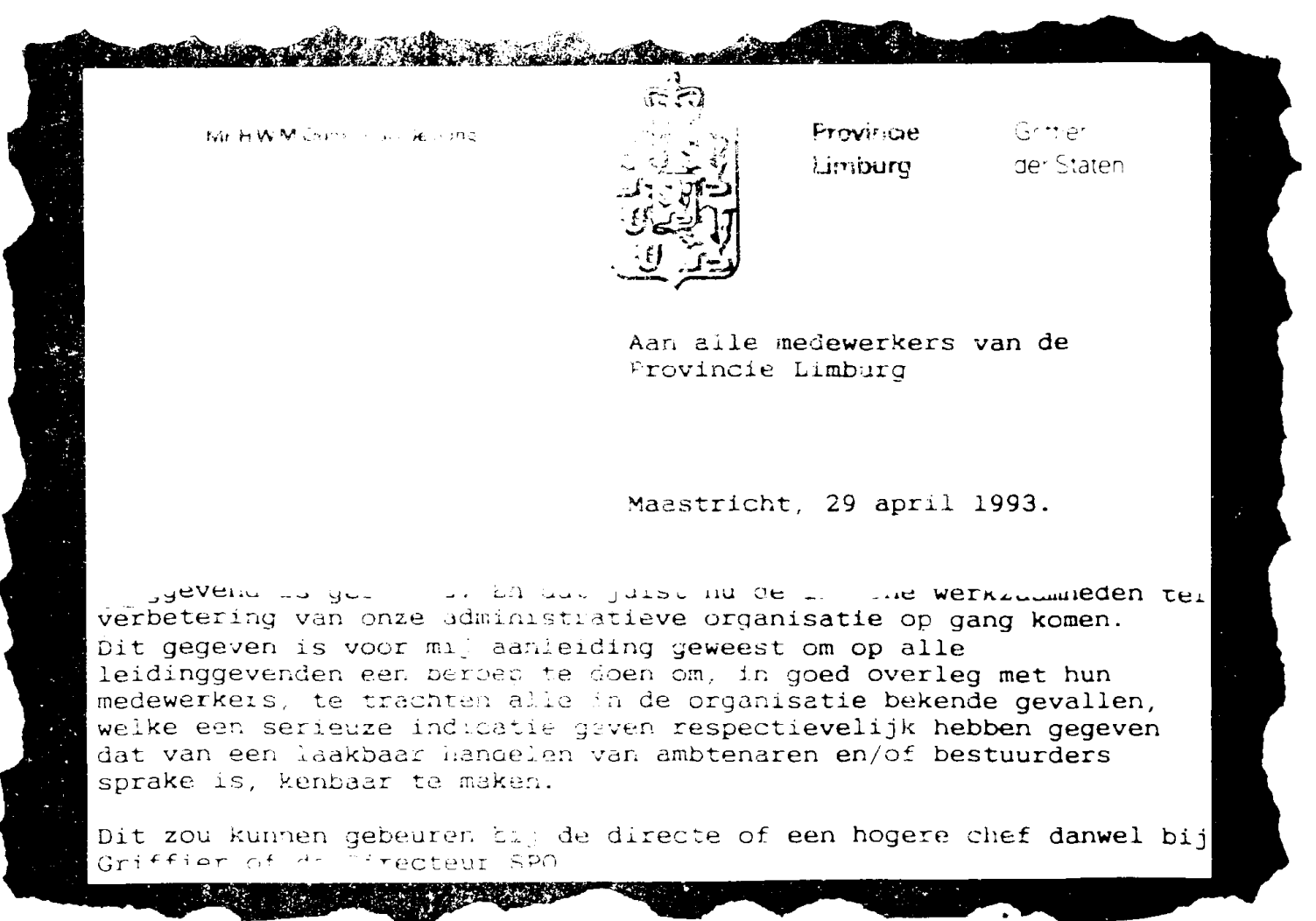
MAASTRICHT Het aantal gedragsgestoorde daklozen is in het Leger des Heils in Maastricht is in het afgelopen jaar explosief gestegen.

Gedragsgestoorde daklozen maakten in 1991 nog acht procent van de bewoners van het internaat van de religieuze hulporganisatie uit. Een jaar later is dat aandeel opgelopen tot 29 procent. Vooral het aantal jonge thuislozen, in de leeftijd van 18 tot 35 jaar, is sterk gestegen. Dat staat in het jaarverslag van het Leger des Heils over 1992.

Het betreft vooral jongeren die door een ongepast gedrag dakloos zijn geworden. In veel gevallen kampen zij met grote drugs- en gokproblemen. Vaak zijn ze al eens in aanraking geweest met justitie.

Het Leger des Heils vindt dat deze jongeren beter in een algemeen crisishulpcentrum zouden kunnen worden opgevangen. De meesten

slagen er echter niet in om binnen de daar gestelde verblijfsstermijn een oplossing te vinden voor hun problemen.

• Een passage uit de brief die Oppenheim aan het ambtenarenkorps richtte.

Mannen van de Libanon

• De groep oud-commandanten van de Marechaussee die in de Libanon actief waren, voor de kazerne in Heerlen.

HEERLEN Vijftien detachements- en brigadecommandanten van de Koninklijke Marechaussee die ooit het commando voerden in de Libanon, hielden gisteren een reünie in Heerlen. In de Werfse marechausseekazerne werden ze welkom geheten door oud-commandant van de brigade Heerlen, kapitein Frits de Jonge, zelf ook een oud-commandant van de Libanon. In totaal zijn er 22 marechaussee-officieren die het commando hebben gevoerd over de Libanon gisteren in Heerlen. De reünie in Heerlen (03) was de tweede die in de Libanon die taak moest uitvoeren. Het was mogelijk, maar niet vanzelfsprekend, zegt hij. „Het is goed als je een tijdje in het buitenland hebt gezeten, dan kijk je wat anders tegen zaken aan.”

Gisteren waren de verhalen over Libanon natuurlijk niet van de lucht. De oud-commandanten keken naar een videopresentatie over de taak van de Unifil in Libanon en 's avonds werd er in de Weltsse kazerne gezamenlijk een maaltijd genuttigd.

Reünie van commandanten

de naam van bestuur beschuldigen van overantwoordelijk gedrag. Het is niet het een eenzijdige benoeming.

Biellers wil niet dieper op het conflict tussen de chirurg en AZM top ingaan, maar „voor een goede patiëntenzorg is meer nodig dan alleen een goede chirurg.”

De situatie op de afdeling hart-chirurgie was volgens Biellers zo geëscaleerd dat het bestuur wel moest optreden „in een situatie waarin zo veel energie wordt gestoken in het beslechten van onderlinge conflicten waardoor de patiëntenzorg onder grote druk kan komen te staan, is niet de plicht van bestuurders om in te grijpen,” stelt Biellers.

MR-voorzitter steunt bestuur AZM in conflict

MAASTRICHT De raad van bestuur van het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM) heeft terecht ingegrepen op de afdeling hartchirurgie. Dat stelt J. Biellers, voorzitter van de medezeggenschapsraad (MR) van het AZM. Biellers spreekt op persoonlijke titel. De MR heeft tot nu toe geen standpunt ingenomen.

Biellers ergert zich aan het gemak waarmee medestanders van de geschorste prof. dr. Olaf Penn

Justitie neemt maatregel tegen vlieg-as-bedrijf

BRUNSSUM Het bedrijf She Heerlen by in Stein mag van justitie in Maastricht voorlopig geen vliegtuig meer opslaan of bewerken op het industrieterrein Hendrik in Brunssum. De maatregel is genomen na klachten van omwonenden over opwaaiend vliegtuig.

Politie heeft tegen het bedrijf een proces verbaal opgemaakt wegens overtreding van de Wet Milieubeheer.

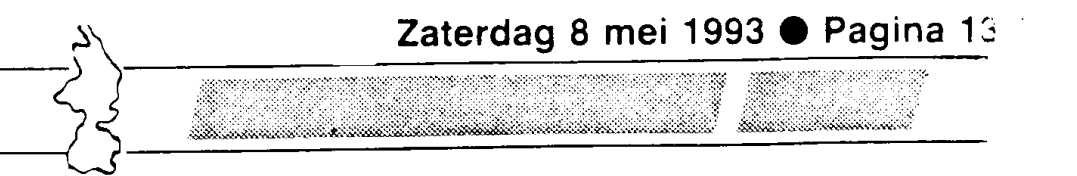
Het bedrijf beschikt namelijk niet over een vergunning voor deze activiteiten. Justitie beraadt zich nog op verdere maatregelen tegen het bedrijf.

Claw Boys Claw op Bospop Weert

WEERT De organisatie van het Bospop-festival in Weert heeft gisteren het programma bekendgemaakt van de dertiende editie van het festival, dat op zaterdag 19 en zondag 20 juni wordt gehouden in het openluchttheater te Lichtenberg. De organisatoren hebben een breed programma samengesteld, zonder echte uitschieters.

In totaal elf bands betreden het podium op het tweedaagse festival. Op zaterdag zijn dat: Frantic Dash, Pat Mears, Le Rue, Terry Hoax en Claw Boys Claw.

Op zondag komen Bluff, De WW-Band, Les Chanteurs, Fischer Z, The Brandos en The Radio's naar Weert.

Bel zondag 9 mei naar het buitenland voor half geld.

Op moederdag geldt een speciaal tarief. Van 0.00 tot 24.00 uur kunt u rechtstreeks internationaal bellen vanuit Nederland met 50% korting (ook op dal- en nachttarieven). Dit speciale tarief geldt met voor internationaal telefoonverkeer via de PTT Telecom operator, vanaf mobiele aansluitingen zoals autotelefoon en Greenpoint, Inmarsat, WVPN en ION.

Zonder telefoon ben je nergens.

Meetsysteem welzijnswerk

MAASTRICHT – De provincie Limburg wil een vierjarig contract afsluiten met het nieuw op te richten welzijnsinstituut. In het contract moet precies vastgelegd worden voor welke klanten het instituut mag werken, welke diensten worden aangeboden, het aantal diensten en de daarmee gepaard gaande kosten. Op die manier kan de provincie de betekenis van het nieuwe instituut beter in beeld krijgen en ook beter aan de politieke verantwoordelijkheid of overheidsgelden goed zijn besteed.

Dat concludeert de Provinciale Bestuurscommissie Welzijnspanning (PBW) na een onderzoek naar de mogelijkheden van een meetsysteem voor de werkzaamheden van het nieuwe instituut. Het college van Gedeputeerde Staten kan zich vinden in de hoofdlijnen van het onderzoek.

De provincie besloot in mei 1992 om een welzijnsinstituut in Limburg op te richten. Dit instituut, dat op 1 januari 1994 in Startstad van start gaat, moet zich richten op de ondersteuning van tal van maatschappelijke en culturele organisaties in Limburg. Op verzoek van Gedeputeerde Staten heeft de PBW onderzoekt hoe een nieuwe subsidierelatie met de welzijnskoepel tot stand kan komen.

Via een onafhankelijk onderzoeker wil de provincie regelmatig bij de klanten van het welzijnsinstituut informeren naar de kwaliteit en het effect van de aangeboden diensten. Op die manier wil de provincie de totstandkoming van een klantvriendelijke welzijnsinstantie bevorderen.

ABP'ers moeten mogelijk verhuizen

HEERLEN – Het meeste werk zal worden verricht vanuit de districtskantoren. Dat betekent dat waarschijnlijk veel huidige Heerlense ABP-werknemers zich moeten laten ontscholen voor werk op het hoofdkantoor of in de districtskantoren. Een verhuizing naar de districtskantoren kan noodzakelijk zijn. De inschatting dat honderden ABP'ers moeten verhuizen willen ze hun baan behouden, kan niet door het ABP worden bevestigd. Hetzelfde geldt voor een kleine honderd personeelsleden van de in Heerlen gevestigde pensioenorganisatie voor militairen, DZPM.

Bel zondag 9 mei naar het buitenland voor half geld.

Op moederdag geldt een speciaal tarief. Van 0.00 tot 24.00 uur kunt u rechtstreeks internationaal bellen vanuit Nederland met 50% korting (ook op dal- en nachttarieven). Dit speciale tarief geldt met voor internationaal telefoonverkeer via de PTT Telecom operator, vanaf mobiele aansluitingen zoals autotelefoon en Greenpoint, Inmarsat, WVPN en ION.

Zonder telefoon ben je nergens.

ABP'ers moeten mogelijk verhuizen

Overigens heeft het ABP op het ogenblik al achttien districtskantoren, waar zo'n 350 mensen bezig zijn met het begeleiden van arbeidsongeschikten. De laatste jaren zijn deze kantoren zeer succesvol in het beleid om door intensieve begeleiding het aantal zieke of gehandicapte overheidswerknemers terug te dringen. De hulp van arbeidsdeskundigen bij de reïntegratie van ambtenaren blijkt vaak belangrijker te zijn dan de inzet van doktoren.

Een dergelijk beleid staat minister Dales ook voor ogen met de nieuwe bedrijfsvereniging, die vanuit de districtskantoren als extra taak ook werkloze ambtenaren weer aan een baan moet proberen te helpen.

De kosten van de hele operatie bedragen 145 miljoen gulden. Dat geld is onder andere nodig voor nieuwe districtskantoren, voor grootscheepse nieuwe automatisering, een sociaal plan inclusief opheffingskosten en verhuizingen van personeel.

De bedrijfsvereniging gaat uitkeringen verstrekken aan aanvankelijk 950.000, later 1,2 miljoen overheidswerknemers, variërend van dienstplichtigen tot zieke naspeers.

De nieuwe bedrijfsvereniging funktioneert los van de overheid, omdat de ministerraad een half jaar geleden heeft besloten het overheidspersoneel voortaan in normale werknemersverzekeringen onder te brengen. Ambtenaren worden dan voortaan als 'gewone' werknemers behandeld. Daarmee komt een eind aan de speciale regelingen die tot nu toe gelden voor zieke, invalide en arbeidsongeschikte van overheidspersoneel.

In 1996 moet de bedrijfsvereniging op poten staan. Dat is voor een dergelijke omvangrijke operatie een krappe periode. Het samenvoegen van de diverse organisaties zal waarschijnlijk niet eenvoudig zijn. Inmiddels dient zich al de eerste vertraging aan: het kabinet zou een gelijk eind deze maand de plannen moeten goedkeuren, maar het ziet er naar uit dat de beslissing wordt uitgesteld tot het najaar. Dat komt omdat minister Dales zich nog geen oordeel heeft gevormd over het plan en omdat het nog zeer moeilijk zal zijn de benodigde 145 miljoen gulden te financieren. De minister wil ook eerst de effecten afwachten van een parlementaire enquête naar de sociale zekerheid.

Bel zondag 9 mei naar het buitenland voor half geld.

Op moederdag geldt een speciaal tarief. Van 0.00 tot 24.00 uur kunt u rechtstreeks internationaal bellen vanuit Nederland met 50% korting (ook op dal- en nachttarieven). Dit speciale tarief geldt met voor internationaal telefoonverkeer via de PTT Telecom operator, vanaf mobiele aansluitingen zoals autotelefoon en Greenpoint, Inmarsat, WVPN en ION.

Zonder telefoon ben je nergens.

Grensoverschrijdende aandacht voor vlinders

Van onze verslaggever

HEERLEN - 'Europa '93: een tuin voor vlinders'. Dat is de slogan van een Euregio-natuurbeschermingscampagne die deze week van start is gegaan. Doel van de campagne, die ongeveer twee jaar duurt, is een halt toe te roepen aan de achteruitgang van de vlinderstand in Nederland, Duitsland, België en Luxemburg.

Rond de eeuwwisseling kwamen er in Nederland nog 75 soorten dagvlinders voor. Daarvan zijn er inmiddels vijftien uitgestorven. Nog eens 26 soorten worden ernstig bedreigd. Belangrijkste oorzaken: het gebruik van bestrijdingsmiddelen, luchtverontreiniging en het broeikas-effect. „En niet te vergeten de stedelijke betonwoestijnen,” zegt Ingo Spica, vlinderdeskundige en medewerker van het Bezoekerscentrum Schrieversheide in Heerlen. Hij doet hiermee op de verdwijning van steeds meer groen uit de steden.

Een andere doelstelling van de campagne is een Europese Gemeenschap die zich niet alleen bezig houdt met economie, maar ook met het milieu. Hiermee wordt een link gelegd naar de overheid, zowel op Europees en nationaal, als op gemeentelijk en provinciaal niveau. Die overheden moeten zorgen voor een grensoverschrijdend 'groen netwerk' en een inventarisatie van de in de EG-lidstaten voorkomende vlinders.

De deelnemende organisaties, van Brussel tot Aken en van Luxemburg tot Roermond, wenden zich bovendien tot de nationale overheden voor het opstellen van een beschermingsprogramma voor dag- en nachtvlinders. De lagere overheden zijn volgens het in 1992 gepresenteerde Grensoverschrijdende Ecologische Basisplan (GöB) al druk bezig met het aanleggen van verbindingen tussen natuurgebieden in de Euregio. Agrariërs moeten hiervoor landbouwgronden inleveren, die vervolgens worden ingericht tot natuurgebied.

Ook doet de campagne een oproep aan particulieren. Door privetuinen vlinderfriendly te maken, moet het 'Europees huis' verafgehaald worden door miljoenen bloeiende tuinen en oneindig veel vlinders. Het Bezoekerscentrum Schrieversheide in Heerlen houdt in

● De koninginnepage, een vroeger in Limburg veel voorkomende vlindersoort, wordt nu nog maar sporadisch aangetroffen.

Archief foto: LD

het kader de campagne tot en met 30 juni een vlindertentoonstelling. Doel van de expositie is de bezoekers erop te wijzen, dat zij zelf kunnen bijdragen aan het creëren van een leefomgeving waarin de vlinder zich thuisvoelt.

Bewoners van de 'stedelijke betonwoestijnen' kunnen de na-

tuur een handje helpen door een klein stukje van hun tuin voor vlinders in te richten. Door het laten opkomen van brandnetels bijvoorbeeld, of door het planten van mooiere en tevens vlinder-vriendelijke planten als de rode zonnehoed, hoe kan het ook anders, de vlinderstruik.

Op de tentoonstelling vliegen

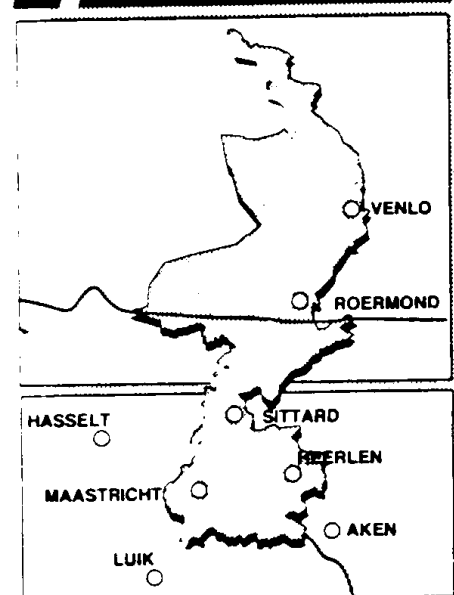
bovendien echte vlinders rond, in een nagebouwde eigen leefomgeving van het diertje.

Burgemeester Meyers van Onderbanken, tevens portefeuillehouder recreatie van het streek-gewest Oostelijk Zuid-Limburg opende gisteren de tentoonstelling, samen met directeur Van

der Made van de Vlinderstichting.

De tentoonstelling gaat vooral in op de vlinder als bedreigde diersoort. Verschillende organisaties, scholen en bedrijven uit Zuid-Limburg hebben bijgedragen aan de inrichting van de tentoonstelling.

over de grenzen

Schoonmaak bodem tankstations succes

BERLIJN - De schoonmaak van verontreinigde bodems onder tankstations die uit dienst worden genomen, is een groot succes. Er hebben zich meer stations voor de enkele jaren geleden ingestelde regeling aangemeld dan aanvankelijk gedacht.

Dit deelde B. Viveen van Heidemij Advies in Arnhem mee op het TNO/KfK-congres over bodemverontreiniging, dat deze week in Berlijn werd gehouden. Uit het verslag dat hij samen met E. Schipper van de Stichting Uitvoering Bodemsanering Amovering Tankstations (Subat) opstelde, blijkt dat er al ruim 1.700 tankstations zijn die voor de SUBAT-regeling in aanmerking willen komen. De stichting had gerekend op zo'n duizend stations.

Uiteindelijk, zo verwachten Viveen en Schipper, zullen meer dan tweeduizend tankstations van de regeling gebruik maken. Dat is eender-

de van de ongeveer 6.200 tankstations die Nederland telt. Beide onderzoekers rekenen erop dat de grond onder alle tankstations die willen stoppen in acht jaar tijd schoongemaakt kan worden.

Sinds 1 maart van dit jaar moeten de tankstations in Nederland voldoen aan strenge eisen met betrekking tot de bodembescherming, luchtverontreiniging en veiligheid. Een van de te nemen maatregelen is het onderzoek van de bodem. Als het nodig blijkt, zal het terrein op kosten van de eigenaar worden gesaneerd.

In 1990 sloten de Nederlandse olie-maatschappijen een overeenkomst met de regering inzake de schoonmaak van de bodem onder tankstations die uit dienst worden genomen.

Er werd een speciaal fonds opgericht, dat jaarlijks enkele miljarden gulden belooft en dat wordt beheerd door de Subat.

(ADVERTENTIE)

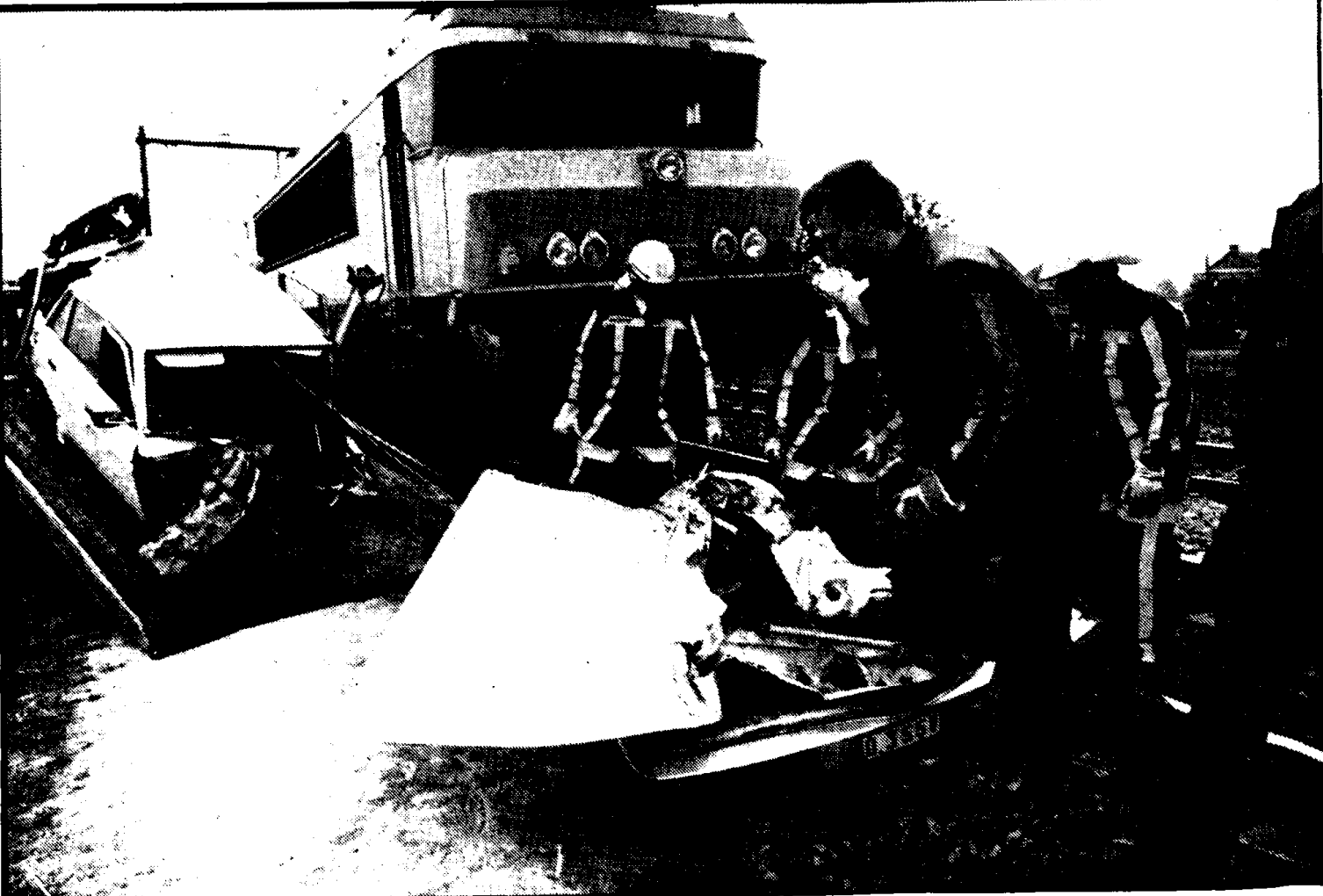
Garden Show

Nu de eerste lentezon uw tuin tot volle bloei heeft gebracht presenteert Sijben de nieuwe collectie tuinmeubelen, afkomstig van de meest gerenommeerde huizen. Uiterst fraaie en sfeervolle meubelen vervaardigd van het beste smeedijzer, de mooiste teaksoorten en de meest hoogwaardige kunststoffen. Als u optimaal van uw tuin wilt genieten moet u een bezoek aan de tuinmeubelshow bij Sijben niet te lang uitstellen.

Maasveldeweg 33, Roermond, Tel.: 04750-16141
Openingsuren: Ma. 13.00 - 18.00 uur.
Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur, Za. 9.30 - 17.00 uur. Do. koopavond.

● Brandweerlieden halen brokstukken van de verongelukte auto van de spoorbaan. De bestuurder raakte slechts licht gewond.

Foto: JEROEN KUIT

Automobilist overleeft botsing met sneltrein

SEVENUM - Een 18-jarige Belg heeft een aanrijding met de intercity-trein Eindhoven-Venlo overleefd.

De man reed nabij het NS-station in Horst met zijn auto pardoes tegen de trein, die op dat moment een snelheid had van 130 kilometer per uur. Het gebeurde op een met knipperlicht beveiligde overweg. De voorzijde van de personenauto,

werd als een mes afgesneden. Het motorblok van de auto werd hon-

derden meters ver meesleurd. De bestuurder, leerling van de Praktijk Landbouwschool in Horst, raakte slechts licht gewond. Hij is ter observatie opgenomen in het ziekenhuis. Volgens de politie was hij nog niet aanspreekbaar om te vertellen over de oorzaak van het ongeluk. Het treinverkeer heeft als gevolg van het ongeluk twee uur stilgelegen.

DSM'ers bezorgd over ontsnappings

SITTARD - Werknemers van DSM in Sittard voelen zich niet op hun gemak met de onmiddellijke nabijheid van gevangenis de Geerhorst. Dat blijkt uit een ingezonden brief van een werknemer van het chemieconcern in het personeelsblad DSM Nieuws. In de brief vraagt de schrijver zich af waarom de planners van het kantorencomplex niet beseften dat de ligging pal tegenover een gevangenis risico's met zich mee zou brengen.

door de verantwoordelijke instanties adequate maatregelen zullen worden genomen om herhaling te voorkomen.

Wat het uitzicht op de gevangenis betreft, kan de bedrijfsleiding de werknemers geruststellen: het is de bedoeling dat er andere gebouwen zullen verrijzen tussen het DSM-kantoor en de Geerhorst. „Zodat het uitzicht te zijner tijd zal veranderen,” aldus het DSM-management.

Ook over de technische staat van

het nieuwe DSM-complex in Sittard, waar circa duizend mensen werken, wordt fors geklaagd. Tijdens forse windvlagen vallen er wel eens gevelpanelen af. Volgens de briefschrijver mag het een geluk bij een ongeluk heten, dat niemand raakte. DSM heeft de aannemer inmiddels aansprakelijk gesteld. Inmiddels zijn de wandplaten op de hoeken van het gebouw extra stevig vastgezet. Het wandplatenstelsel was door het technische onderzoeksinstituut TNO goedgekeurd.

(ADVERTENTIE)

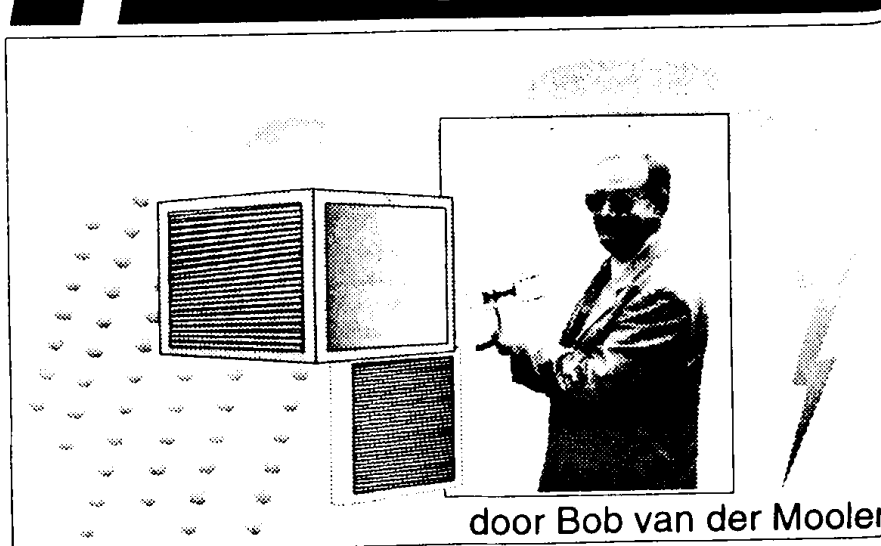
EXCLUSIEVE COLLECTIE PERZISCHE TAPIJEN

■ Primitief geknoopte nomadenkleeden met traditionele motieven in oude kleuren.

■ Fijngeknoopte tapijten in zachte tinten.

HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905 Garand voor kwaliteit!
SITTARD MARKT 31 TEL. 046-512605

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Vroege ijsheiligen

Voor al in het voorjaar wordt het weer vaak gekenmerkt door grote temperatuurstegenstellingen. Het voorjaar van 1993 maakt daar geen uitzondering op, want direct na de extreem warme aprilmaand werd op 1 mei abrupt afgebroken door plaatselijk felle onweersbuien met vaak hagel als lading. De temperatuur onderging daarbij een gevoelige daling; na dagen met volop zon en zomerse warmte was het verschil van de ene dag op de andere dag meer dan tien graden.

De zon waart het Europese vasteland in het voorjaar sneller op de zee. De grote temperatuurstegenstellingen die dan ontstaan zijn onder meer van invloed op de luchtdrukverdeling en daarmee op de luchtcirculatie.

Zodoende kon het gebeuren dat de zuidelijke wind die eerst warme lucht aanvoerde uit Zuid-Europa, na het passeren van de onweersbuien, ineens plaats moest maken voor een noordwestelijke stroming met lucht die al een lange weg had afgelegd over het relatief nog koude water. Landen die grenzen aan de Noordzee, waaronder dus ook Nederland, zijn nu eenmaal zeer gevoelig voor een dergelijke verandering. Deze markante weersomslagen komen enigszins vaker voor.

In de afgelopen week schommelden de middagmaxima tussen de dertien en zestien graden. Mei staat bekend als een vrij droge en zonnige lentemaand, maar is eveneens berucht vanwege de periodieke nagenoeg 'ijsheiligen' verschijnen. Dit is het tijdvak van 11 tot 14 mei, als de heiligen Mamertus, Pancratius, Servatius en Bonifatius op bezoek komen.

Uit een langjarig gemiddelde blijkt dat de temperatuur in dit tijdvak overdag meestal lager is en waarin het in de nacht en ochtend nog maar eens tot vorst aan de grond kan komen. In het weerjargon noemt men dit singulariteit, een kalendergebonden verschijnsel, dat echter ook wel eens vroeger of later wil optreden.

Afgaand op de dagelijkse gang van de temperatuur in de afgelopen week, heeft het er alle schijn van dat de ijsheiligen dit jaar erg vroeg aanwezig zijn geweest, de maxima lagen onder normaal en ook de nachten waren kouder. Tot nachtvorst is het in Limburg vrijwel nog niet gekomen, zodat vorstschade aan het jonge groen tot een minimum beperkt is gebleven.

Opnieuw warmer

Vrijdag kondigde de atmosfeer wederom een weersverandering aan. Hetzelfde front dat vorig weekeinde als koufront voor veel koelte en weer zorgde, kwam nu als warmtefront weer terug. Aan de grond bleef het nog vrij fris, maar in de bovenlucht was de warmte al reeds aanwezig. De bewolking was vrij hardnekkig, maar vandaag worden weer maxima verwacht van twintig graden of hoger. De opbouw van de atmosfeer is evenwel onstabiel en opbouw waardoor vooral in de middag en avond een plaatselijke regen- of onweersbui mogelijk is. Hoewel er hier en daar flink wat neerslag is gevallen, zal een massale regenbui op meerdere plaatsen zeer welkom zijn. Het nachtvorstgevaar is vrijwel geweken, de ijsheiligen zullen hun naam geen meer aandoen. Ook voor de komende week staat vrij hoge temperatuur geprogrammeerd, met een blijvende kans op een regenbui, het wordt een groeizaam weertype.

Tussenbalans

Iedere maand wordt in deze rubriek een 'tussenbalans' gepubliceerd over de ontwikkeling van de temperaturen naar aanleiding van de berichtgeving over het zogenaamde broeikas-effect. Begin april werden de gegevens vermeld van januari tot en met maart, vandaag vindt u een overzicht van januari tot en met april.

	1989	1990	1991	1992	1993	normaal
Januari t/m april	10,5	11,7	9,5	9,6	10,5	7,9
Gem. maximumtemp.	3,3	4,0	1,5	2,7	2,7	1,1
Gem. minimumtemp.	6,5	7,5	5,1	5,8	6,2	4,5
Gem. etmaaltemp.						

Weerspreuk:

'Mei als jubelmaand verkoren, heeft nog wel eens rijp achter de oren'

Een aantal filmbonzen uit Amerika is afgelopen week in ons land te gast geweest. De filmproducenten van de grote maatschappijen zoals ABC, Paramount, Disney, Universal, Largo en New World Entertainment, hebben bij ons de mogelijkheden bekeken om hier een film te maken. Op het programma stonden behalve de studio's en de facilitaire bedrijven van het Nederlands Omroepproductiebedrijf (NOB) en 'Almere' ook diverse lokaties in Maastricht, het Amerikaanse militaire kerkhof in Margraten en het witte stadje Thorn. „Fort Sint Pieter zou een geschikte lokatie kunnen zijn voor scènes in een film die speelt in de zeventiende of achttiende eeuw”, zegt een producent. Het oorlogskerkhof wordt direct geassocieerd met 'Gardens of stone'.

in het nieuws

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT - De organisator van deze Holland Tour is het ministerie van Economische Zaken in Den Haag. De kosten van deze reis, een sordige twee ton, zijn echter hoofdzakelijk gesponsord door het bedrijfsleven. „Als ook maar één filmproducent op het idee komt hier te draaien, is dat een groot succes: miljoenen dollars vloeien dan naar Nederland”, zegt filmfinancier F. Afen, een Nederlander van origine, die nu in Los Angeles woont. Afen is een van de begeleiders van het gezelschap.

Nederland als de opvolger van Joegoslavië? Dat is een van de vragen die de filmproducenten afgelopen dagen door het hoofd heeft gespeeld. Want sinds de eerste granaten in een alles verwoestende burgeroorlog zijn ontloft, hebben niet alleen de oersten het land de rug toegekeerd, maar ook de filmaatschappijen, die er jaarlijks vijf miljoen rolpenten produceerden. De grote studio's in Joegoslavië schijnen nu de stille getuigen te zijn van wat eens een constante bron van inkomsten moet zijn geweest.

De reden dat de Amerikanen uitweken naar landen als Joegoslavië en dat nog steeds doen naar bijvoorbeeld Marokko en Spanje, lijkt vooral een centenkweste te zijn. Goedkope arbeidskrachten en hard werkende mensen blijken als een magneet op een aantal filmproducenten te werken. In die twee landen zijn er ook geen lastige vakbonden die de 'set' verstoren als de werkne-

Taxibedrijf en minister ruziën over regiotaxi

Van onze verslaggever

TRENTAXI - Tussen de Treintaxi VOF en het ministerie van Verkeer en Waterstaat is onenigheid ontstaan over een nieuw initiatief: de regiotaxi. Deze taxi moet rijden in de gebieden waar weinig openbaar vervoer is of waar de bussen slecht werken. Door de ruzie dreigen er nu twee soorten regiotaxi's te ontstaan: één van de VOF en één van samenwerkende bus- en taxiondernemingen die gesubsidieerd wordt door Verkeer en Waterstaat.

Treintaxi VOF noemt haar project regiotaxi, terwijl de concurrent experimenteert met 'regio-taxi'. De regiotaxi gaat in november opereren in minimaal tien gebieden waar weinig openbaar vervoer is. Een rit van huis naar een winkel van het openbaar vervoer omgekeerd kost vijf gulden. Is de regiotaxi gebonden aan NS-stations, dan krijgt de regiotaxi vijf gulden, anders vijf en een half. De gemeenten moeten 100.000 tot 150.000 gulden per halteplaats betalen. Volgens Blommers, directeur van Treintaxi VOF, is de belangstelling in het hele land groot.

Maar deze maand al, op 23 mei, wanneer de nieuwe dienstregeling van het streekvervoer ingaat, kan in onder meer Zeeland, Groningen en de Veluwe de regiotaxi worden

Overval op bank in Maastricht

MAASTRICHT - Een nog onbekende man heeft gistermiddag omstreeks vier uur een gewapende overval gepleegd op een bankfiliaal aan het Severenplein in Maastricht. De dader is met een nog onbekend bedrag op de fiets gevlucht. De politie van Maastricht hield enige tijd na de overval een verdachte aan op de Ambsterstraat-noord die voldeed aan het

signalement. De jonge Maastrichtenaar bleek niets met de overval te maken hebben. De dader plaatste een pakketje op de balie van de bank dat op een bom leek. Daarna eiste hij geld. Toen het personeel een aarzelande houding aannam, dreigde hij met een vuurwapen. Het personeel besloot een

Amerikaanse producenten bezoeken Limburg 'Groot succes als één producent komt filmen'

Het gezelschap regisseurs en producenten bracht gisteren onder andere een bezoek aan het Amerikaanse oorlogskerkhof in Margraten.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

ken zeer onder de indruk van de onberispelijke aanblik die het kerkhof ook gisteren weer bood. Volgens Blume zou het kerkhof zich uitstekend lenen als filmplaats. Van Lijf vertelde de groep over de adoptie van graven, Memorial Day en het grafschied van de onbekende soldaat: 'A comrade in arms, known but to God'. Het zou de titel van een film kunnen zijn over het leven van een van onze bevrijders.

Een andere reden voor de Amerikanen om de mogelijkheden voor het opnemen van een film in Nederland te bekijken is dat in de toekomst de import van Amerikaanse filmproducties wellicht strakker wordt geregeld. Vooral de Fransen willen de cultuur in Europa beschermen tegen een overvloed aan Amerikaanse producties door daartegen op Europees niveau een regeling te treffen. Het voor-

stel zou in de praktijk vrij gemakkelijk kunnen worden omzette: als de Amerikanen samenwerken met Nederlanders is sprake van een co-productie. En co-producties vallen buiten de voorgestelde regeling.

Fraai 'Nederland filmland' heeft volgens de Amerikanen een aantal voordelen. De filmtechnici spre-

ken hier allemaal Engels, de studio's in Hilversum en in Aalsmeer zijn groot en modern, de mensen werken hier met veel enthousiasme en er zijn voldoende fraaie lokaties. Als nadeel noemen de Amerikanen de hoge kosten van bijvoorbeeld hotels en het huren van mogelijke filmlokalities. En juist het drukken van de kosten, is een belangrijke reden voor de Amerikanen om in het buitenland te filmen.

overleg gevoerd. Het ministerie concludeert dat er naast regiotaxi nog ruimte is voor regiotreintaxi, een project dat ook onze waardering kan wegdragen.

Blommers vertrouwt erop dat binnen afzienbare tijd overeenstemming wordt bereikt om te voorkomen dat beide projecten door elkaar gaan lopen in bepaalde gebieden. Hij zou het toejuichen als de twee initiatieven ineengeschoven kunnen worden.

Overigens wordt Treintaxi VOF, zo meldt Blommers, omgezet in een BV, die losser van de NS gaat opereren. „Om winst te kunnen maken zijn nieuwe activiteiten zoals de regiotreintaxi nodig. In het treintaxi-project zit geen rek meer, maar de passagiersopbrengsten dekken nog geen 70 procent van de kosten,” aldus Blommers.

De subsidie op de treintaxi van Verkeer en Waterstaat is afgelopen februari gestopt. Door een herverdeling van de aandelen gaat het belang van de NS in Treintaxi VOF terug van 99 naar 80 procent. Nederlandse Samenwerkende Taxibedrijven (NST) zal zijn belang van 1 procent vergroten.

Archieffoto: LIMBURGS DAGBLAD

„Om winst te kunnen maken zijn nieuwe activiteiten nodig. In het treintaxiproject zit geen rek meer,” aldus de directeur van Treintaxi VOF.

Archieffoto: LIMBURGS DAGBLAD

DSM nodigt gemeenten uit op voetbalavond

GELEEN - „Je zou haast denken dat het geen toeval is dat DSM een informatie-bijeenkomst over Graetheide belegt op de avond dat Europacup-voetbal gespeeld wordt.”

Deze omzichtig geformuleerde bedenking uitte PvdA-fractie leider Frans van Velzen donderdag in de raadsvergadering. Hij reageerde op de mededeling van wethouder Bart Hoedemakers dat DSM op 26 mei in de Hanenhof een besloten informatie-avond over de toekomstige ontwikkeling van Graetheide had gepland. Uitgenodigd zijn de besturen van de gemeenten rond het concern, hoewel donderdag in de Geleense raad nog de indruk bestond dat alle burgers werden uitgenodigd. De bijeenkomst hangt samen met de startnotitie voor de milieueffectenrapportage die voor de ontwikkeling van Graetheide tot chemie-complex moet worden opgesteld. Die avond spelen AC Milan en Olympique Marseille de finale van het

bioscopen
● HEERLEN Royal: Passenger 57, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur. Arachnophobia, vr t/m zo en wo 14 uur. Jungle boek, za zo en wo 14 uur. Rival: Sommersby, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur. Maxim: Alive, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14 en 16.15 uur. H5: Nowhere to run, dag, beh. za 14 en 19 en 21.30 uur, za zo en wo ook 16.45 uur. The distinguished gentleman, do t/m zo 18.45 en 21.15 uur. Jungle book, do en vr 14.15 uur, za zo wo 14.15 en 16.15 uur. Sommersby, dag, 18.30 en 21 uur. De zee, vende hemel, dag, 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Accidental hero, dag, 21 uur. De kleine blonde dood, dag, 14.30 en 18.30 uur, za zo en wo ook 16.30 uur. Forever young, dag, 14.30 en 18.30 en 21 uur, za zo en wo ook 16.30 uur. Singles, za 14 uur. Filmhuis de Spiegel: Bashu, vr zo 21 uur.
● SCHAESBERG Autokino: The distinguished gentleman, vr t/m zo 21.45 uur. Dracula vr en za 24 uur.
● MAASTRICHT Mabi: Sommersby, dag, 21.15 uur, do t/m zo 18.30 uur, za en wo ook 14.30 uur. Alive, dag, 21.15 uur, do t/m zo 18.30 uur, za en wo ook 14.30 uur. Scent of a woman, dag, 20.30 uur. The distinguished gentleman, do t/m zo 18.15 uur. Jungle Book, za en wo ook 14.30 uur. Ciné-K: Daens, dag, 21 uur. Cinema-Palace: Passenger 57, dag, 19 en 21.30 uur, za zo en wo ook 14.15 uur. Sommersby, dag, 18 en 21 uur. Jungle Book, za zo en wo 14.30 uur. De kleine blonde dood, dag, 18 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Indochine, dag, 20.30 uur. Lumière: Riff raff, dag, 20 uur. Part-time god, dag, 20.30 uur. C'est arrivé près de chez vous, dag, 22 uur. The Player, do t/m zo 23 uur.
● GELEEN Rox: Alive, dag, 20.30 uur. Scent of a woman, dag, 20.30 uur. Ferngully, za zo en wo 14 uur.
● SITTARD Forum: Nowhere to run, dag, 20.30 uur. The distinguished gentleman, dag, 20.30 uur. Filmhuis Sittard: Bashu, wo 20.30 uur.
● ECHT Royal-MicroRoyal: De kleine blonde dood, vr t/m zo 21 uur, zo ook 14.30 uur. Forever young, vr t/m zo 21 uur, zo ook 14.30 uur.
● ROERMOND Royal: Sommersby, do t/m wo 20.30 uur. Royal: Scent of a woman, do t/m wo 20.30 uur. Filmhuis Roermond: Bashu, do 20.30 uur.
● VENLO Filmhuis Perron 55: Bashu, za 20 uur, do 20.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN: - za, 8/5: muziek: Koninklijke Militaire Kapel. - za, 8/5: cabaret: IJstijd van Luk Wijs. (20.30 uur, kleine zaal). - zo, 9/5: muziek: moedersdagconcert- (12 uur). - zo, 9/5: cabaret: 'Wie plukt mij' door Paul de Leeuw. - ma, 10/5: cabaret: 'Wie plukt mij' door Paul de Leeuw. - wo, 12/5: dans: 'Opus one' door Take 5.
● KERKRADE - zo, 9/5: muziek: kamerconcert door Sharon Quartett.
● MAASTRICHT - za, 8/5: opera: Ariadne auf Naxos door Opera Zuid (20.15 uur). - zo, 9/5: muziek: Koninklijke Philharmonie Bochoitz (20.15 uur). - di, 11/5: dans: Shusaku en Dormu Dance Theatre (20.15 uur).
● ROERMOND: - zo, 9/5: musical: 'Bekijk het maar' door St. Jeugdcomedie Amsterdam (15 uur). - di, 11/5: operette: Der vogelhandelaar door De Hoofdstad Operette. - wo, 12/5: toneel: 'De zeven vaders' door Theater Terra (14.30 uur).
● SITTARD: - di, 11/5: dans: Rhapsodie in Dans door Folkloristisch Danstheater (19 uur). - wo, 12/5: opera: uittegavend Ariadne auf Naxos door Len v Schaik (19.30 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIL MOGELIJK 5000 m² verkoopruimte

maandag 13-18 uur donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen Tel. (045) 216123

Langs grote weg - Heerlen-Brussum

DE GROOTSTE KEUZE EN NERGENS VOORDELIGER

Zitmeubelen, salontafels, korpellen, lampentafels en steerverlichting in modern, klassiek en romantisch.

ZIT WERELD 1185.-

Prachtige tijdloze fauteuil Uitgevoerd met webbing en massieve romp in notenkleur. Zeer aparte stoffen. Adviesverkoopprijs f 1390.-

Buco - Zit Wereld Kerkrade, Holzstraat 134 / Straterweg 47. Tel. 045 - 455151

DOOR PIERRE ROUSSEAU

SCHINNEN – „Ik geloof in een pastoraal, die past bij deze tijd. Er moet een Kerk zijn, maar die moet zich niet te intensief presenteren als een organisatie of een nachtsinstituut, maar als behoever van de gemeenschap.” De geloofsvisie van deken Jan Keulen (75) van Schinnen, die dit weekende afscheid neemt van parochie en dekenaat. Een feestelijk afscheid want Jan Keulen viert én zijn gouden priesterfeest én zijn 25-jarig pastoorjubileum in Schinnen. Ook is hij al een even lange periode deken van het dekenaat Schinnen, met tien parochies. Na een levenlang werken gaat deze duizendpoot met emeritaat.

ontmoeting op zaterdag

geboren in Brunssum, groeide hij op in Bingelrade. Op zijn 3de ging hij naar het Bisschoppelijk College in Sittard. Een breuk deed hem in het inderdaad belanden, voor het merendeel bevolkt door priester-candidaten. Net 19 ging Jan Keulen naar Rolduc voor een filosofie-studie en vervolgens naar het theologiecum in Roermond.

Na zijn priesterwijding in 1943 door mgr. Lemmens, werd hij kapelaan-godsdienstleraar in Heerlen (St. Pancratius). Werken onder de mensen was zijn ideaal. De oorlog was in volle gang en zijn collega kapelaan Berix riep zijn hulp in voor het verstrekken van bonkaarten, de hulp aan onderduikers en andere illegale activiteiten om mensen te helpen. Nadat Heerlen op 17 september 1944 was bevrijd, mocht hij tijdens een plechtigheid in het stadhuis van Heerlen koningin Wilhelmina toespreken en haar een memorandum overhandigen van de Landelijke Organisatie Onderduikers in de Mijnstreek.

Na de oorlog zette Keulen zich in de zielzorg met name in voor de jeugd. Hij was het die de verkenners nieuw leven inblies. Tijdens een voortrekkerskamp in 1952 in Luxemburg bereikte hem als een donderslag niet gelovig de melding van het

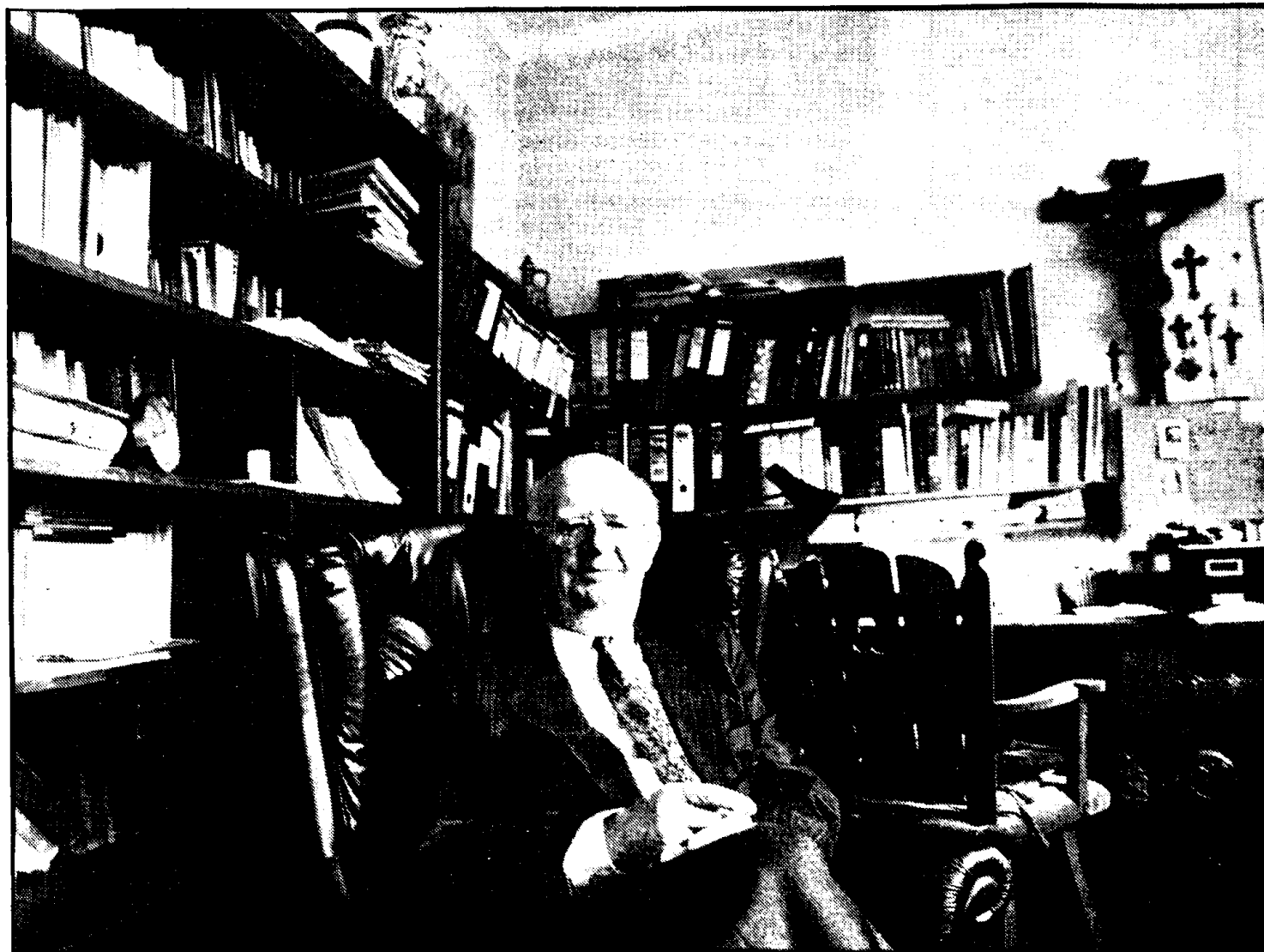
bisdom dat hij benoemd was tot moderator aan de LTS in Roermond. Het werden zeven jaren van fulltime lesgeven aan de jeugd in het technisch onderwijs. Na zijn tijd in Roermond volgden acht jaar als moderator-godsdienstleraar aan de LTS in Hoensbroek. Hij gaf daar ook godsdienstles aan het St. Janslyceum. Onder deken Wiel Meys was hij tevens secretaris van het dekenaat Hoensbroek.

Na een omzwerving van vijftien jaar keerde Jan Keulen terug in de basiszielzorg. Personeelschef Wim van Kempen vroeg hem in 1967 of hij pastoor-deken van Schinnen wilde worden. Dat was een kolfje naar Keulens hand. Er stond hem veel werk te wachten bij het opbouwen van een dekenaat pastoraal en onder bisschop Moors kon er in de dekensvergadering mee overlegd worden over het beleid van het bisdom. Er brak echter zwaar weer aan; in de historische vernieuwings-tijd na paus Johannes XXIII en het Vaticaan Concilie werd vrij plotseling vanuit Rome ingegrepen, omdat de geloofspraktijken in Nederland volgens sommigen te veel uit de orthodoxe pas dreigden te lopen.

Bisschop Jo Gijzen trad aan en zijn bewind maakte het de werkers in de basiszielzorg niet gemakkelijk. De Open Kerk-bewe-

Geestelijke krijgt rust na halve eeuw inzet voor Limburg

Afscheid van Deken Keulen in Schinnen

● Scheidend Deken Jan Keulen kan binnenkort gaan genieten van zijn welverdiende rust.

Foto: PETER ROOZEN

ging, die Jan Keulen met vriend en geestverwant deken Wiel Meys van Hoensbroek in gang had gezet, lag niet goed bij de bisschop. Met andere dekens en priesters heeft Keulen gevochten voor het behoud van wat in die

jaren in het bisdom was gegroeid. Het mocht op den duur niet baten. De pastorale school Mijnstreek (PSM) voor vorming van leken voor pastorale hulp in de parochies, waarvoor de deken met

zijn collega's van de Oostelijke Mijnstreek het initiatief had genomen, kon al evenmin de goedkeuring van de bisschop wegdragen. „Maar we gingen toch door en met veel resultaat,” zegt Jan Keulen.

Ook het pastorale werk met vormings- en scholingscursussen door deken Trienekens van Geleen, aalmoezenier Vroemen en deken Keulen opgezet in de Westelijke Mijnstreek, werd getroffen door een plotseling veto van de bisschop en ging daardoor ter ziele. Maar Jan Keulen ging verder in Schinnen en bouwde daar met de hulp van kapelaan Gorissen en het kerkbestuur het parochie-leven uit.

De sympathie die deken Keulen zich in Schinnen verwierf kwam tot uiting bij zijn 40-jarig priesterfeest. De parochie schonk hem toen het monument, 'De Levensboom', dat op het plein voor de kerk en pastorie tot uiting brengt, waartoe Jan Keulen de mensen heeft geïnspireerd. En tegen wil en dank onthulde hij toen ook de nieuwe naam van het kerkplein, inmiddels omgedoopt tot Deken Keulenplein.

Opnieuw staat de parochie dit weekende klaar om haar zielenherder te huldigen bij zijn afscheid en zijn jubileum. Het cadeau wordt deze keer een gebrandschilderd raam voor de kerk van de hand van de Limburgse glazenier Gene Laudy.

Overigens verlaat de deken zijn vertrouwde basis met grote bezorgdheid. „Waar gaan we heen?” zegt hij rethorisch. En die vraag heeft niet zozeer betrekking op de verminderde belangstelling van Gods volk voor de erediensten, maar meer op het gebrek aan priesters.

„De jonge priesters van Rolduc lijken te eng-orthodox en te eng-spiritueel gevormd; ze bewijzen regelmatig dat ze meer kerkrechtelijk bezig zijn dan met de problemen van de mensen,” vindt de deken.

En wat de kerkelijke leiders betreft, hoopt Keulen dat de vrijgekomen zetels in Breda, Rotterdam en zeker in Roermond, bezet gaan worden door bisschoppen die meer tussen de mensen zullen staan en dat zij een boodschap hebben. „Een optimistische boodschap, want daar hebben de mensen recht op.”

Brandweer

● De brandweer heeft eigenlijk maar een enge naam. Niet zozeer in de zin van akelig, maar van beperkt. Wat een brandweer allemaal doet hebben we de laatste dagen vooral in Zuid-Limburg kunnen zien. En er was geen vuur te bekennen of het moesten de bliksemliters zijn! De vrijwilligers van de brandweer stonden paraat bij een gasket vroege week donderdag en daarna vanaf zaterdagochtend tot ver in de week bij het bestrijden van de gevolgen van de overstroming. Kelders en andere laaggelegen ruimten leegpompen, modder scheppen, straten schoonspuiten. Kortom: er zijn heel wat vrije uren besteed aan hulpverlening. De brandweer moet toch maar eens gaan denken aan een andere naam.

Speld

● De voorzitter van de Nederlandse Hartstichting Afdeling Heerlen, J. Lennaerts heeft donderdagavond de zilveren speld van de hartstichting gekregen. Dat gebeurde tijdens een bijeenkomst in het Motel Lennaerts – inmiddels 80 jaar jong – startte tien jaar geleden weer met het collecteren voor de hartpatiënten. „In het eerste jaar haalden we 12.000 gulden op. Dat bedrag is inmiddels jaarlijks gestegen en nu halen we zo'n 41.000 gulden op en zijn er 13 wijkhoofden actief voor de hartstichting.” In die tien jaar dat er nu weer regelmatig ge-collecteerd wordt in Heerlen is 280.000 gulden in totaal opgehaald. Al dat memorabele cijfermateriaal onderstreepte donderdagavond nog eens de belangrijke inzet van velen voor 'het hart'. „Ik ben tachtig jaar, maar ik voel je als iemand van veertig. En ik wil maar zeggen, dat ook ouderen – als ze kunnen – nog heel wat kunnen doen voor bepaalde instellingen en organisaties.”

Carnaval

● In Brunssum is het de komende dagen nog een beetje carnaval. Dat komt omdat er tot en met 26 mei een tentoonstelling van carnavalafbeeldingen wordt gehouden in gemeenschapshuis D'r Brikke Oave. Kunstenaar Jan Steen maakte de foto's in Maastricht en Bazel. Het zijn carnavalsimpressies in de brede zin des woords. Steen is voorzitter van de Fotogroep 68 uit Hoensbroek, die vaker exposeert in kasteel Hoensbroek. De tentoonstelling werd gisteren geopend en natuurlijk was er een zate hermenie – luisterend naar de naam 't Is niks en 't weurd't niks' – die opening luister bij te zetten.

Kritiek van fietsersbond op voorstel mini-rotonde

HEERLEN – De afdeling Heerlen van de Fietsersbond ENFB wil dat de gemeente Heerlen de plannen wijzigt voor twee aan te leggen mini-rotondes. Die moeten komen op de kruisingen van de Valkenburgerweg met de J.F. Kennedylaan in Heerlen en de Terhoevenderweg met de W. Barentszweg in Hoensbroek.

Belangrijkste punt van kritiek is de geplande voorrangregeling voor fietsers, die afwijkt van de gangbare verkeersregels. In een brief vraagt de fietsersbond het gemeentebestuur twee varianten op het oorspronkelijke plan in de besluitvorming, komende donderdag, mee te nemen.

ENFB pleit voor fietsersvriendelijke rotondes, waarop de fietser bij het linksafslaan niet drie keer voorrang hoeft te verlenen. In de eerste variant van de bond ligt het fietspad net als in de plannen van de gemeente enkele meters van de rotonde zelf verwijderd, maar krijgen de fietsers voorrang bij het oversteken van de rijbanen.

In de tweede variant denkt de bond aan een gescheiden fietsstrook over de rotonde zelf, waarop ook voorrang voor de fietser.

Volgens het gemeentelijk plan krijgen de fietsers op de rotonde geen voorrang, terwijl, zo beargumenteert ENFB, normaal gesproken rechttoegeraad verkeer voorrang heeft op afslaand verkeer.

Cultureel Café blikt terug naar mei '68

HEERLEN – Het Cultureel Café in Heerlen blikt zondag 9 mei terug naar de meidagen van 1968. Aan de hand van gasten die toen in Heerlen een eigenwijze rol hebben gespeeld, worden herinneringen opgehaald uit de tijd van actie Toota, tegencultuur, bezettingen en drugs.

De fotografen Frans Welters, Dries Linssen en Jann Herstein vertellen wat het oog van de fotograaf zag in het Heerlen van toen en hoe de stad inmiddels is veranderd.

Het uitgaansleven, kabouters en popmuziek komen aan de orde in een gesprek met Paul van Velde, de eerste provo van Heerlen, Peter Smits, lid van de eerste Heerleense politieke commune en Guido Ancon, in '68 'geestverruimend labo-rant'. Martin Janssen, Math Heinrichs en Wim Claessen nemen tenslotte de politieke statements en geschriften van de jaren zestig onder de loep. De middag wordt omlijst met live-muziek en duurt van 13 tot 14.30 uur in Café Max.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE
Chef redactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 739911, fax: 045 - 739264
Servicekantoor, Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen, tel: 045 - 717719, fax: 045 - 713279
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 8, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056

Klachten over gedwongen verplaatsing markt Heerlerheide

Kooplui verdienen helft minder

HEERLEN – Kooplui van de vrijdagmarkt in Heerlerheide klagen erover dat hun omzet met de helft is gedaald sinds de gedwongen verplaatsing van de markt naar de Wannerstraat. Het merendeel vreest dat de markt ten dode opgeschreven is als deze nog langer op die plek blijft.

Kerkrade denkt aan fusie welzijn en sociale dienst

KERKRADE – De gemeente Kerkrade overweegt om de dienst Welzijn en de sociale dienst samen te voegen. Wethouder Ger Smeijsters van Kerkrade zegt dat de gemeente na de kerntakendiscussie een „aangepaste bedrijfsvoering” krijgt.

„Eventueel rolt daar een andere organisatie uit. Daarbij leeft onder andere de 'concerngedachte'. In Tilburg hebben ze volgens dat model bijvoorbeeld ook de dienst Welzijn en de gemeentelijke sociale dienst samengevoegd,” aldus Smeijsters.

Op de sociale dienst in Kerkrade fungeert nu een interim-directeur. Smeijsters zegt dat deze tot nog toe de taken van de dienst heeft geïnventariseerd, de organisatie doorgelicht en de knelpunten getoetst.

Drie werkgroepen werken nu aan het oplossen van de knelpunten. De interim-directeur is aangesteld tot uiterlijk september.

Naar aanleiding van de kerntakendiscussie zegt Smeijsters dat de taken van Gemeentewerken en de sociale dienst eerder voor uitbesteding in aanmerking komen dan andere taken.

De wethouder laat weten dat eind van deze maand duidelijkheid ontstaat over de toekomst van de sociale dienst.

De markt, die eerst op het Corneliusplein stond, is op last van de gemeente verplaatst omdat ondernemers hadden geklaagd over gebrek aan parkeerruimte.

Door de verplaatsing blijft volgens de marktlui veel winkelend publiek weg. „De markt is krappere en ongezelliger geworden,” menen ze. „Als dat zo doorgaat, vertrekt een groep verkopers geheel naar een andere markt,” meent Jo Meers van de sierradenkraam. Doordat de marktmensen tijdens het uitladen met hun auto's tussen de kramen en de winkels door moeten rijden, zijn er volgens hem ook irritaties ontstaan tussen de verkopers en het winkelend publiek.

Ook bezoekers van de markt geven aan dat ze de nieuwe situatie niet ideaal vinden. „De markt is niet meer overzichtelijk. Bovendien moet je nu met je winkelwagentje tussen de winkels en kramen manoeuvreren,” menen twee dames. Een ander constateert dat het veel minder druk is.

Toch zijn er ook positieve geluiden te horen. Vooral de kooplui die nu op de hoeken staan, zijn tevreden. „Ik wil niet meer terug naar de oude plaats,” zegt een wafelverkoopster. „Mijn omzet is gestegen en bovendien vind ik de markt nu gezelliger.” Zij meent dat de klachten van de andere marktlui niet terecht zijn.

Harrie Meijers van de ondernemersvereniging Heerlerheide geeft aan dat de nieuwe situatie inderdaad verre van ideaal is. „We krijgen veel klachten van klanten. Sommige mijden zelfs mijn winkel omdat ze denken dat ik dit alles veroorzaakt heb.”

Volgens hem kan de gemeente de situatie verbeteren door meer parkeerruimte te creëren in de Geitstraat en de Corneliuslaan. „Dan kan de markt misschien zelfs geheel of gedeeltelijk terug naar het plein.”

Laatste schooldag

● Op tal van scholen hebben de leerlingen van de examenklassen gisteren de boel op stelten gezet. Het was namelijk de laatste dag dat ze les zouden krijgen, want de volgende week beginnen de examens. Traditiegetrouw komt er van lesgeven en leskrijgen zo'n laatste dag niets. Het Sintermeerten in Heerlen was omgetoverd in een Tiroler-gemeenschap, in Hoensbroek werd het St.-Jan ingepakt en de leraren van het Antonius Doctor College in Kerkrade werden met een tram naar school gebracht. De 'laatste lesdag' van het Sancta Maria-college in Kerkrade viel samen met de opening van een nieuwe vleugel met tien leslokalen. 's Morgens werden de High Land-games gehouden, toen was de hele school in een Schotse sfeer. 's Middags verschenen de leerlingen als sleutel verkleden op het openluchtconcert waarmee de nieuwe vleugel voor geopend werd verklaard. Foto: DRIES LINNSEN

Alleen Brunssum, Nuth en Kerkrade hebben ruimte voor extra asielzoekers

ruimte moeten vinden voor twee asielzoekers.

Minister d'Ancona (WVC) en Staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) maakten de maatregelen onlangs bekend in een brief aan alle Nederlandse gemeenten. De bewindslieden vinden het tempo van de toewijzing van woonruimte aan

mensen met een asielstatus te laag. Veel asielzoekers en ex-Joegoslaven wonen nu nog in opvangcentra, maar omdat zij definitief toegelaten zijn in Nederland horen zij daar eigenlijk niet thuis.

„Een moeilijke zaak”, luidt de reactie van de gemeente Heerlen. „We

kunnen natuurlijk wel van goede wil inspanning,” aldus een woordvoerder. Heerlen ziet de huisvesting van asielzoekers gekoppeld aan problemen van daklozen en woningzoekenden. In een gesprek met 23 woningbouwverenigingen uit de regio wil Heerlen de mogelijkheden bekijken.

Ook de andere gemeente in de regio zijn positief, maar zien problemen. Alleen in Brunssum, Nuth en Kerkrade heeft men zonder al te veel moeite plaats kunnen bieden aan de twee asielzoekers per duizend inwoners, het aantal dat de gemeenten als taakstelling kregen. Volgens de nieuwe maatregel moeten in Kerkrade nog eens 96 personen gehuis-

vest worden in Brunssum 75 en in Nuth 17. Deze drie gemeenten verwachten geen problemen met het vinden van voldoende woonruimte. Zo niet in Landgraaf, dat 66 asielzoekers extra moet huisvesten. De gemeente slaagde er eerder al niet in om voor 80 personen woonruimte te vinden. „We willen eerst bekijken of we er wel iets mee kunnen,” zegt de gemeente-woordvoerder.

Ook de gemeente Onderbanken twijfelt aan de mogelijkheden. Als gemeente met het laagst aantal inwoners in de regio moet Onderbanken plaats bieden aan 11 personen. Verder moeten zowel Voerendaal als Simpelveld 16 asielzoekers extra huisvesten. Beide gemeenten waren niet voor commentaar bereikbaar.

Van onze verslaggever

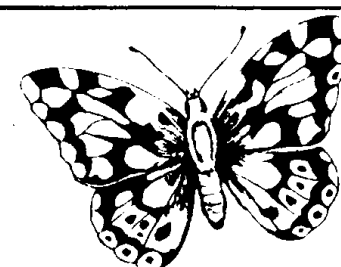
HEERLEN – Landgraaf, Heerlen en Onderbanken hebben moeite met het gegeven, dat ze binnen nu en een jaar gezamenlijk 524 toegelaten asielzoekers en ex-Joegoslaven moeten plaatsen. Heerlen krijgt de meeste mensen, 227.

Alle gemeenten in Oostelijk Zuid-Limburg staan in eerste instantie positief tegenover het huisvesten van asielzoekers, maar drie daarvan ondervinden nu al problemen met het vinden van voldoende woonruimte. De 524 personen komen boven de taakstelling die de gemeenten eerder opgedragen kregen, waarin zij op elke duizend inwoners

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

GEWIJZIGDE SLUITTIJD

In verband met Hemelvaartsdag op 20 mei is de sluittijd voor de plaatsing van 22 mei gewijzigd in

DINSDAG 18 MEI 16.00 UUR

WADDENEILANDEN

Fietzen of Texel
Verwen u zelf eens... met een fietsarrangement in Hotel/Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en div. extra's all in.
HOTEL/APPARTEMENTEN De Pelikaan
Info tel. 02220-17202 • fax 17587
Inpakken... en wegwezen!

TEXEL
kamers en appartementen in diverse hotels
Texel Hotel Kombinate
Postbus 24
1790 AA Den Burg
Tel. 02220-15703

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkms, toilet, douche, radio, kl. tv, tuinstel, volledig ingericht; vrij voor 12/6 en na 28/8; tel.: 05620-2562

TERSCHELLING t.h. 6 pers. stacaravans/châlets op camping ± 600 m. v. zee, ± 200 m. v. centrum De Koog. Woonk. keuken, 2 slpk., D/WC. Vrij tot 10/7 of na 28/8. 02220-17728

TERSCHELLING Nieuw te plaatsen chalet-caravans. Ook nog vrij in hoogseizoen. Info: Ybema verh. 05620-2746

AMELAND, HOTEL NOORDZEE
Uitgebreide arrangement-mogelijkheden
B.v. 3 dagen v.a. f. 99,- p.p.
Bel voor informatie: 05191-42228

TERSCHELLING/AMELAND T.h. chalets + luxe stacaravans, voll. ingericht, vrij voor 10/7 en na 21/8, 05180-1581

TEXEL, BELEEF 'T NU
Boek nu een lekker weekend of midweekje weg naar een heerlijk Waddeneiland in een luxe 5-sterren appartement midden in de bossen vlakbij zee en strand.
Bel Residentie Californië 02220-16275

Nes, AMELAND, juni en sept. t.h. vrijst. woning + tuin, voll. ingericht, 6 pers. v.a. f. 695,- p.w. Incl. 075-351146

GRONINGEN

** MARTINI HOTEL **
Groningen
WEEKEND ARRANGEMENT (NIEUW!)
2 overnachtingen en vele extra's.
Bel voor info.: 050-252040

GRUNOSTRAND, de sportiefste camping. Vraag arr.-folder van waterskibaan, roeibaan, jachthaven, kanotochten enz. Hoofdweg 163, 9617 AD, Harksteede 050-416371

Met Hemelvaart en Pinksteren, 2 lange weekenden kamperen aan het Zuidlaardermeer voor f. 135,-. **KAMPEERTERREIN DE RIETZOOM**, Kropswolde tel. 05980-22460

ZUIDLAARDERMEER
Kampeerterein-Jachthaven 'Meerwijk' over ontspanning gesproken... verdraaid leuk... verrassende vakantie. Strandweg 2, 9606 PR Kropswolde. Vraag folder: 05980-23659

RUST EN RUIMTE IN 'T WESTERKWARTIER! Kamperen op mini-camping bij boerderij. Tevens caravan te huur (4 à 5 pers.) Incl. „REYDEHEERD“. Lucaswolde 05495-49024

KANO-, FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING (geh. verz.) picknick-dagtochten en week(end) arr. actief met personeel, school, fam., vrienden en gezin! Folder? de Horizon, 05958-1792 Winsum-Molenrij-L'oo

CAMPING 'T PLATHUIS bij de VESTING BOURTANGE in mooi Westerwolde. Voor rust en ruimte, HEMELVAART en PINKSTEREN voor vrij. BEL NU... 05993-54383

FRIESLAND

VRIJST. BUNG. 4/6/8 p., aan vis/vaarwater in uniek meergebied. m. prive aanlegpij. Tel. 05154-69566, fax 69925

A.N.W.B. - ZEILSCHOOL 'DE VEENHOOP'
* Cursussen v.a. 13 jaar
* Optimistencursus van 8 t/m 12 jaar
* Verhuur van boten en schitterende accommodaties.
* Onze naam staat reeds 27 jaar borg voor kwaliteit.
* Incl. familie Zandstra, tel. 05128-1412, fax 05128-1907

DIV. BINNENLAND

T.h. vakantiebungalows per week, midweek of weekend. Even gezellig er tussen uit. 't Reggehuus, midden in de bossen, te Ommen in Overijssel. Balk a.h. Slotermeer met eig. aanlegsteiger in Friesland. Villapark Weddermeer met alle faciliteiten te Wedde in Groningen. Vraag de brochure!

Hogenboom Recreatie Tel: 02977-45797

FRIESLAND

#Garip
ZEILSCHOOL ANWB/Veilig Tehuis erkend Vakanties voor jeugd en volwassenen. Zeilen, Surfen, Tennis, Verhuur luxe vakantiewoningen, zeilboten en accommodatie. Telefoon 05668-9396 (Fax 05668-9452)
aan het Sneekstermeer

ZEILCENTRUM "Oer 't Hout" Grou
Voor een grandioze zeil- of surfvakantie. ANWB- en CWO erkend. Cursus in Valken, 16 m² en Lasers. Tel: 05662-1528.
Daar vaar je wel bij!

DRENTHE

Fiets 4 dagen in Drenthe
27 / 28 / 29 / 30 juli 1993
Vanuit vier startplaatsen hebt u keuze uit routes van 30 tot 150 km per dag.
Vraag de uitgebreide folder aan:
Stichting Drentse Rijkswielervedaagse
Postbus 10010, 9400 CA Assen, 05920-53838

SCHOONLOO, Rustig op privéterrein gelegen stenen zomerhuis, 2 tot 10 pers. Grote woonruimte. 05925-1443

BUNGALOWPARK NUIELVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bungalows te huur. Bezet van 17/7 tot 14/8. Voordeelig in voor en naseiz. Kl. folder: 020-6459541 of 6413940

Te huur van part. **VAKANTIEWONING** bij bosrijke omgeving. Geschikt voor grotere gezinnen. Tel. 05943-1919

DROUWEN Luxe stacaravans T.H. en 2 vakantiehuizen 15 pers. Camping ALINGHOEK. Tel. 05999-64271

STACARAVANS nog vrij in hoogseizoen. Pinksteren v.a. f. 200,-. Gezellige gezinscamping met zwembad. Folder: 05612-1368/05212-7258 de Zorgvlied Wateren

SPIER, bungalows en stacaravans te huur op park in de bossen. Incl. 05936-2246

H.C.R. Hotel Adolfs
Unieke arr. HP v.a. f. 172,-
Bel voor info. 05999-12204

OVERIJSEL

Ponypark Slagharen
een wereld van plezier!
INFO: 05231-3000

OM TE BEWAREN!
T.h. wegens annulering voll. inger. st. vak. bung. op het mooiste plekje in Ootmarsum. Ook nog in het Hoogseizoen. Incl. 05419-92682

Hotel-Restaurant „T WAPEN VAN OOTMARSUM“
Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

OMMEN inger. stacaravans op vak.centr. Bestmenerberg met overd. en buitenzwemb., recre.team, mei v.a. f. 165, juni f. 235,- p.w. Vrij voor 17/7 en na 28/8. 05274-1267

Ontdek het uniek natuurgebied van Helleendoorn in...

HOLLAND HOTEL HUGEN***
Speciale arrangementen, reeds v.a. f. 85,- HP p.d.
Vraag de folder: 05486-55425
Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Helleendoorn.

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./weekend Veel recreatie 05291-52926

HOTEL MOSBEEK
te Vasse (Ootmarsum)
Aantrekkelijke fiets- en wandelarr. 05418-80481

WATERSPORT

VERTROUWEN, Varende Zeilschool vanuit Monnickendam. V.a. 6 jaar. Wk/w'end arr. Vr. folder. 02995-3250

CARAVANS / CAMPERS

Te huur nieuwe Mobilvetta **KAMPEERAUTO'S**. Voor inform. KAU Autoverhuur 020-6969730 of 013-439600

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recre. bung. in bos, speelt., recreatiemeer, cv, ktv, 3 slpk., v.a. f. 435,- p.w. 074-664360

VELUWE APELDOORN
Camping 'De Veldekster' 20 ha, tel. 055-424711, modern sanitair, verw. zwembad, kl. bad, babyroom. Vr. folder.
ERMELO (VELUWE) en **ZEELAND** Stacaravans vrij Hemelvl./Pinkst., 5-6 tot 19-6 v.a. f. 200,- p.w. 3-7 tot 10-7 f. 384,- p.w. na 21 f. 484,- p.w. Tel. 02520-17129

HOTEL STAD MUNSTER**** Winterswijk
Onbeperkt genieten!! Gastronomisch Arrangement (2 dgn.) f. 275,- Bel voor meer info: 05430-12121

Veluwe/Vaassen "De Bosrand" Spec. voorseiz. tarief Luxe APPARTEMENTEN, Stacaravans en Kamp.pl., overd. verw. zwemb., tennisb., fietsverh., sauna. 05788-1343

Gezellig vertoeven in de Achterhoek
Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6 pers. bungalows of chalets (reeds vol in periode 2-7 t/m 27-8. Op ons park vindt u o.a. SUBTROPISCH ZWEMBAD, cafe/bowling-restaurant-supermarkt-tennisbanen-sauna-verw.-buitensolarium-fitness-hairstyling-vis/roeiactiviteiten. Reservering **KAMPEERPLAATSEN** mogelijk. (Reeds vol Hemelvl./Pinksteren en periode 17-7 tot 14-8) Folder op aanvraag

MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH, Groenlo Tel. 05440-61638

WINTERSWIJK 6 p. Bung. (bos/water) 05430-17266

NOORD-HOLLAND

T.h. nabij Callantsoog, 4-6 pers. luxe vakantie bungalow. Nog vrij voor 3 juli en na 21 augustus. Tel. 02247-1281

AANGEBODEN staanpl. voor sta-caravan op camping Omg. schoorsteen met zwemb., speelt. ect. 075-283311

T.H. vrijst. **WOONHUIS** gemeub. 4 slpkms, zeer compl. redelijk dicht bij bos, zee en duin. Incl. 075-283311

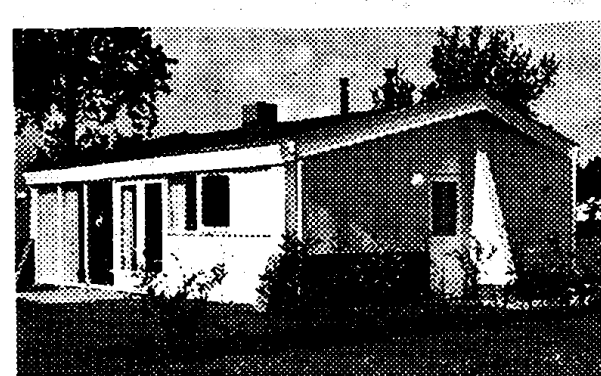
T.H. 4 tot 6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Tel. 075-283311/02260-12785

T.H. SCHITTERENDE LUXE WONING
Gelegen aan breed water, aanlegsteiger voor de deur, direct a/d stranden v/h IJsselmeer. Geschikt voor 2-8 pers. Prijs afhankelijk van vakantieperiode. f. 900,- tot f. 1800,- p.wk. (Boot verh. mog.) Tel. 02288-1491

Luxe Chalets aan de Zeeuwse kust vanaf f125.000,-

Bij verhuur: **bruto aanvangshuur gegarandeerd f27.500,-**

Gunstige hypotheek mogelijk tot 100%

Resort Haamstede

De Chalets

In Resort Haamstede bij Burgh-Haamstede zijn 140 vier-persoons chalets te koop in drie types. De luxe chalets zijn in optimale staat van onderhoud en staan op ruime kavels eigen grond. Kant en klaar voor eigen gebruik en/of verhuur.

De omgeving

Resort Haamstede ligt vlakbij de mooiste duinen, zee en strand van Nederland. De centrale ligging biedt alle mogelijkheden voor actief wandelplezier en trips naar vele bezienswaardigheden.

Verkoopweek 8 t/m 16 mei

Van zaterdag 8 mei t/m zondag 16 mei bent u iedere dag welkom van 11.00 - 17.00 uur. Voor informatie en brochure:

058-160500

dijkema commercieel vastgoed
Noorderstraat 44, Emmen

LEEGSTRA
MAKELAARS
Zuiderplein 31, Leeuwarden

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE Bung's/app. nabij zee en subtr. zwemparadijs. W'end/midw. v.a. f. 310,- 02246-1596

KAMPEREN BIJ DE BOER op gezellige mini-camping, vlakbij Schagen, tegen een vriendenprijs. 02240-14776

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. het IJsselmeer L/O / 35 p.p. 02274-5082

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee **HOTEL DE GOLF****, gezellig fam. hotel, 2 min. lopen v. h. strand, één wk geheel verzorgd v.a. f. 367,- p.p.p.wk. Bel. Fam. van Beelen Tel. 01719-12535

NOORDWIJK AAN ZEE: Hotel de Instuif. Deze zomer nog gezinskamers vrij (v.a. 4 pers.) in ons sfeervol familiehotel. Volp. v.a. f. 295,- p.p.p.wk. Vr. folder: 01719-15462

TE HUUR:
Duingalow met Bumperfrog van de zaak
Hij staat voor u klaar op Duinrell in Wassenaar: een royale 4- of 6-persoons Duingalow in een prachtige, rustige omgeving. U heeft een hoge korting op het tropische Tikibad en... u hebt vakantie gratis toegang tot attractiepark Duinrell. Dan kunt u nog eens een spiegelgungletor maken in een Bumperfrog. Dat geldt trouwens ook wanneer u op onze camping verblijft in de groepsaccommodatie Duinhostel.

DOE DE DUINRELL DINGALOW
daar rust een mens van uit
Folder/reserveren: Duinrell 1, 2242 JP Wassenaar, Tel. 01751-19314, fax: 01751-12339

ZEELAND

HAAMSTED T.h. stacaravans, kl. tv, douche/wc, Vrij voor 10 juli na 14 aug. Strand 2 km. Tel. 01115-3670

Camping "DE WITTE RAAF" heeft in alle periodes nog kampeerplaatsen vrij en t/m 16-7 en na 20-8 nog chalets te huur. Tel. 01182-1212

RENESE: CAMING DE BREM. Nu boeken tussen 5.6. '93 en 3.7. '93 2e week kamperen gratis excl. elektr. en toeristenbelasting. Info. 01116-1403

RENESE VERHUUR CENTRALE. Nog te huur luxe bung. van 4.6. '93 t/m 11.6. '93 en van 18.6. '93 t/m 9.7. '93. Gratis fietsen. Info. 01116-1328 tot 17.00 uur.

HEMELVAARTVAKANTIE?
PARK PORT GREVE/GREVENLIEP
Fijne vakantie tussendoor in luze villa. Woe-ma (5 nachten) voor een voorjaarsprijs: v.a. f. 395,- voor 4-6 pers. Veel voorz., o.a. subtr. zwembad. Bel snel 01119-1855 Brouwershaven/Den Osse, fax 01119-2063

RECR. ONROERENDGOED

VOOR 78.000,- EEN RECREATIEBUNGALOW OP DE HONDSRUG IN DRENTE

Op een van de mooiste plekken in Drenthe, in Bungalowpark HUNZEBERGEN staan de bungalows 'VALTHE' te wachten op snelle beslissers. Compleet ingericht voor 6 personen volop ruimte in en rond de bungalow (kavels tot ± 1600 m²). De bungalows hebben een aantrekkelijke verhuurwaarde en voor de snelle beslissers is er dan ook nog dit komende seizoen een behoorlijk huurvermindert te behalen.

Voor informatie en folders: **05910-10400**

Informatie? Bel 05910-10400. Bungalowpark HUNZEBERGEN vindt u aan de Valthorweg 36 te EXLOO tussen Emmen en Groningen op de Hondsrug.

Bungalowpark Hunzebergen ligt op de Hondsrug en heeft alle faciliteiten voor een aangenaam verblijf in alle jaargetijden. Supermarkt, restaurant, verwarmd zwembad en vele sport- en spelactiviteiten. En...natuurlijk: 'Heel Drenthe aan uw voeten!'. **KOM ZATERDAG 8 ZONDAG 9 of ZATERDAG 15, ZONDAG 16 MEI ZELF KIJKEN**, van 11.00 tot 17.00 uur. Over de financiering hoeft u zich geen zorgen te maken. Op basis van onze eigen verhuurorganisatie, met VERHUURGARANTEE, is de bank u graag gewillig met een aantrekkelijke hypotheek. **KOM EN BESLIS SNEL. DAN WORDT OOK HET SEIZOEN 1993 VOOR U FINANCIËEL NOG EXTRA AANTREKKELIJK.**

RECR. ONROERENDGOED

NOORD-BRABANT

CHAAM IS 'T! Bungalowverh. 't Boswachterijte gelegen ten midden van 2400 ha Brabantse natuurgebied. Prachtig huisjes voor 'n goede doe-vakantie. Incl. 01619-1215

T.h. nog 2 vak bungalows in bosrijke omgeving in Brabant. Nog vrij in juli en aug. Tel. 04259-1369

FIETS-WANDELVAKANTIE DE PEEL! Bel voor gratis arrangementenfolder Hotel Nobis Asten 04936-96800

4**** Camping "Strandbad Oostappen"
SPECIAAL HEMELVAART-PINKSTERARRANGEMENT!
15 MEI T/M 31 MEI / 245,-

Ideale ANWB-gezinscamping, op de grens Brabant/Limburg. Mooie jaar- en toeristische plaatsen in de bossen of aan zwembad/surfwater. Uitgebreid dag-/avondactiviteitenprogramma, ook v.d. allerleest. Waterglijbanen, spelcombinaties. Modern en comfortabel elektr. watertappunt, riolering, kabel-TV. Vraag snel de uitgebreide folder: Fam. Gillis, Kranenvenweg 23, ASTEN-OMMEL. 7 dgn per week open! Tel. 04936-9298

LIMBURG

HULSBURG Hotel/Pension van SOMEREN (Mergelland route). Gezellig, bar, biljart, speelt., terras, eigen park, fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Info. 04405-1646

HOTEL DE OUDE HOEVE*** (NRD-L)
Arr. La Santé 2 overn., 2 x ontbijt, 1 x 3 en 1 x 4 gangen diner. Fiets ster besch. + toeg. kaart Thermenbad Aachen. Vanaf f. 299,50 p.p. Kl. folder met div. arr. 04703-2098

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. f. 825,-. Vr. onze folder 04459-1518

SIBBE-VALKENB. Pens. Bouwens, Goede keuken, tuisk. park, pl. LO / 27,50 HP / 42,50,-. Kind. red. 04406-1289

EPEN "HOTEL CREUSEN"****
Zit/sl. kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. pr. / 93,- pp/hp prospectus op aanvraag. Wilhelminastr. 50, 6285 AW Epen tel. 04455-1215 fax 2101

VALKENBURG: FAM. HOTEL BUITENZORG**
t.o. station afgesl. park pl., uitst. keuken, gezell. steer. LO v.a. f. 270,- p.wk HP / 345,- VP / 395,- 04406-13570

4* CAMPING "DE BOUSBERG" Landgraaf 15 min van Valkenburg. Reserveren voor Hemelvl./Pinkst. Juni en begin Juli. Verw. zwemb. is open. Tel. 045-311213

GEULHEM BIJ VALKENBURG, Hotel LAMERICH'S
rustig gel. in bosr. natuurr. verzorgd voor u een vakantie weekreis per autobus, eigen auto of trein (afgeh. aan station NS-Maastricht) + 3 bustochten v.a. hotel + volp. pension in hotel. Prijs f. 560,-/f. 510,- p.p.p.w. Alle kamers met bad of douche en toilet. Geulhemmerweg 21, 6325 PH Berg Ter Blij. Vr. prosp. of bel nu 04406-4058

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG
v.a. f. 515,-. Heen- en terugreis per touringcar, VP of HP. 3 bustochten. Kmrs. toilet en douche + toilet, zonder bed v.a. f. 390,- p.p. Alléén 3 bust. v.a. f. 465,-. App. 2-6 pers. v.a. f. 500,- p.w. gratis folder: 3****hotel/pension Spronck. Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg. Tel. 04406-13017

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op uitstekende gezinscamping aan de rand van het heuvelland. Veel faciliteiten en gunstige tarieven. Arrangementen: Hemelvaart v.a. f. 100,- Pinksteren v.a. f. 80,-. Bel voor gratis folder 04499-2900. **RECREATIE PARK HOMMELHEIDE, HOMMELWEG 2, SUSTEREN**

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL. Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Nog vrij van 10 juli t/m 24 juli. Speciale aanbieding van 26 juni t/m 10 juli v.a. f. 625,- voor 2 weken. Nog enkele caravans vrij met Hemelvaart. Vraag folder! Tel. 04492-2044

RECR. ONROERENDGOED

Sfeervolle recreatielandhuizen in 't groene hart van Twente.
Te midden van uitgestrekte landerijen, statige bossen en lieflijke dorpen, bevindt zich het stijlvolle Landgoed De Elzgraven. Hier worden momenteel karakteristieke recreatielandhuizen gebouwd. Desgewenst compleet met een romantische badstee, luxe keukens, sauna, whirlpool e.d. Bij eventuele verhuur (via Creatief Vakantieparken) kan een uitstekend rendement behaald worden. Bovendien zijn er vele fiscale voordelen, zoals de mogelijkheid om 17,5% BTW over de aankoopssfeer gehandhaafd blijft) worden een overdekt zwembad, tennisbanen e.d. gerealiseerd. Prijzen v.a. fl. 179.500,- v.o.n. incl. grond (fl. 152.766,- excl. BTW). Voor meer informatie kunt u onze brochure aanvragen. 2 Modelwoningen zijn ieder weekend te bezichtigen. Door de week liefst op afspraak.

Landgoed **De Elzgraven**
Eversdijk 6a
7468 PV Enter
tel. 05478-3608
fax 05478-3655

VERKOOP LAATSTE FASE GESTART

EEN BUITENVERBLIJF MET ALLURE

Grandioos vakantie-voordeel van Creatief!

Creatief Vakantieparken ontdekt u op de 23 allermooiste plekken in Nederland en België. Midden in de ongerepte natuur. En elk park is uniek in zijn soort. Pak de koffers maar vast en ga genieten van zo'n fantastische Creatief-bungalow-vakantie. Van 't Wad tot aan de Ardennen. Iedereen kan profiteren, want wij hebben 'n hele, hele voordelige prijs voor u.

Hemelvaart/Pinkster-arrangementen v.a. 375,-

Met Hemelvaart (19/5 - 24/5) of Pinksteren (28/5 - 1/6) in een comfortabele of luxe bungalow/appartement in 't Creatief Vakantiepark van uw keuze. Voordeel-Prijs v.a. f. 375,-

MVV met hakken over de sloot tegen FC Groningen

Heet uurtje zonder Meijer

DOOR FRANS DREISSEN

MAASTRICHT - Het fanatisme, het onberekenbare, de agressie. Zonder stormram Erik Meijer is MVV nog slechts een schim van de ploeg, die deze competitie de tegenstanders ontzag inboezemde met knap georganiseerd en vernuftig voetbal. Het was een mak elftal, dat zelfs tegen het argeloze FC Groningen alle zeilen moest bijzetten om een marginale 1-0-voorsprong tot de laatste seconde te verdedigen. „De punten zijn binnen en dat is in deze fase van de competitie het belangrijkste”, sprak trainer Vergoossen opgelucht.

Straf Bonfrère teruggebracht tot zes maanden

GEEL - De schorsing van Jo Bonfrère als trainer van Verbroedering Geel, dat uitkomt in de op een na hoogste klasse van de Belgische voetbalcompetitie, is met een half jaar teruggebracht tot zes maanden. Aanvankelijk werd de Maastrichtenaar geschorst voor één jaar wegens het omverlopen van een grensrechter.

Feyenoord en Ajax uitgedund

ROTTERDAM - De Feyenoorders Jozef Kiprich en Ulrich van Gobbeld dreigen morgen de topper in Amsterdam tegen Ajax te moeten missen. Beide spelers willen vandaag een laatste poging doen om te zien of zij met de groep kunnen meetrainen, maar veel hoop daarop was er gisteren niet. Ook Errol Retas hoort vandaag pas of hij speelt.

Bij Ajax kan Louis van Gaal niet beschikken over Edgar Davids. Hij is geschorst en liep bovendien op de training een blessure op. De niet fitte Rob Alflen behoort evenmin tot de selectie. Marciano Vink, die tegen Willem II met een achillespeesblessure uitviel, is hersteld. Hetzelfde geldt voor Stefan Pettersson die in Tilburg wegens ziekte ontbrak.

MVV-FC Groningen 1-0 - 7. Lanckohr 1-0. Scheidsrechter: Schuurmans. Toeschouwers: 5.426. Gele kaart: Lanckohr (MVV), Gall (FC Groningen).
MVV: Van Grinsven, Jordens, Thal, Benneker, Reijnders, Hofman, Delahaye, Lanckohr, Dijkstra, Scheepers, Meijer (33. Maes).
FC Groningen: Lodewijks, De Jong, Boekweg, Holband, Wilson, Stor, Olde Riekerink (57. Ilie), Roossien (73. Blaauw), Gall, Van Duren, Hamming.

Met de aftocht van Erik Meijer, al na een half uur per brancard afgevoerd naar het ziekenhuis met een diepe vleeswonde aan het been, verdampte alle zelfvertrouwen uit De Geusselt. MVV werkte, zweette, maar verzuimde de meest appetijtelijke kansen (Scheepers, Hofman, Lanckohr) te benutten. Trainer Sef Vergoossen had tevergeefs gehoopt op een plotseling doelpunteninstinct van zijn aanvullers. Opvijzeling van het doelsaldo is immers hard nodig in een duel met Twente om de begeerde Uefacup-deelname. „We mogen van geluk spreken dat Groningen niet op gelijke hoogte komt in een wedstrijd die meer spannend, dan fraai is”, resumeerde MVV-trainer Vergoossen.

Geveld

Erik Meijer, de onverwoestbare, lag op dat moment geveld op een van de tafels bij de Eerste Hulp. De pijn van een diepe wonde van acht tot tien centimeter in het rechteronderbeen verbijdt. Meijer kreeg bij een onschuldige slijding aan de zijlijn de noppen van het schoeisel van Wilson in zijn been. Over en sluiten dus. De wond moest worden gedicht met elf hechtingen en vergt minimaal vier dagen absolute rust. Vergoossen: „Of Erik Meijer deze competitie nog inzetbaar is, waag ik te betwijfelen. Een flinke streep door de rekening”.

Terwijl de artsen de wond verzorgden, had Meijer voortdurend contact met het stadion. Het tekent het fanatisme van de voor vier miljoen aan PSV verkochte spits.

Houwdegen

„Ik heb nog enkele schietgebedjes gedaan”, biechtte Meijer later op de avond op. De Meersense houwdegen was danig onder de indruk van de blessure. „Ik ben slager, maar heb toch zelden zo'n jaap gezien. Ik hoop dat ik spoedig herstel. Ik zal er in elk geval alles aan doen om fit te zijn voor het duel met Feyenoord”, reageerde Meijer, die gistermiddag slaagde voor het praktische gedeelte van het (amateur)trainersdiploma.

Bange momenten in stadion De Geusselt dus, waar MVV bovendien gefrustreerd raakte door de vele missers. Groningen putte hieruit moed en zette in de tweede helft alles op alles. Uitgelezen doelpogingen van Hamming en invaller Blaauw misten evenwel de bekroning.

Energiek

MVV begon energiek aan het karwei, dat in eerste instantie meer weg had van een routineklus. Ge-

souffleerd door Erik Meijer lepelde Robert Lanckohr al na zeven minuten de bal achter de vertwijfelde doelman Lodewijks: 1-0. Het publiek dacht een amusant voetbalavondje tegemoet te kunnen zien, maar kwam bedrogen uit. Groningen was geenszins van plan zich te laten afschieten. De ploeg van trainer Looyen kroop na het vertrek van Meijer uit de loopgraven en begon met een gezonde portie fysiek geweld aan het tegenoffensief.

MVV acteerde nerveus, gespannen. De ploeg struikelde regelmatig over de eigen benen en maakte het zichzelf moeilijk. In een grimmiger worden strijdtooneel werden de knulligste kansen weggegeven. „We wilden per se winnen”, vertelde Roberto Lanckohr. „De manier

waarop doet er niet toe. In de race om Europees voetbal kunnen we ons geen misstap meer veroorloven. Wat dat betreft hebben we toch optimaal gepresteerd”.

Versterkingen

Ondertussen wordt achter de schermen hard gewerkt aan volgend jaar. Manager Weyzen zal, op zoek naar een nieuwe spits, morgen afreizen naar Kopenhagen. „We oriënteren ons in diverse landen. Met name België en Denemarken”. Volgende week hoopt Weyzen een definitief akkoord met twee huurlingen te bereiken. Van As en Scheepers hoeven enkel nog hun jaarwage te geven. „Met de clubs, Ajax en PSV, zijn we betreffende laatste genoemde duo inmiddels rond”.

Gebrek aan overlevingsdrang leidt tot onthutsende 3-1 nederlaag tegen Utrecht

Roda mist Hanssen nu al

DOOR IVO OP DEN CAMP

KERKRADE - Zonder Gène Hanssen is Roda JC een ploeg zonder ziel. Tegen het zeker niet imponerende FC Utrecht lieten de Kerkradenaren de kans liggen om door een overwinning het eredivisiechap veilig te stellen. Na de 1-3 nederlaag blijft de twijfel over klassebehoud bestaan, al lijkt de voorsprong op de laatste drie nog altijd van geruststellend gehalte. Waar echter node aan gesleuteld zal moeten worden, is de opvolging van Hanssen. Roda verloor gisteravond de twee punten namelijk vooral door een gemis aan overlevingsdrang, het kenmerk waarmee Hanssen in meer dan eens de zaak overreedde.

De grote vraag was uiteraard hoe Roda JC zonder zijn niet weg te denken schakel Gène Hanssen zou acteren. De man, die vijftien jaar lang het gezicht van de Kerkraadse club bepaalde, mocht dinsdag voor zijn nieuwe avontuur naar Japan vertrekken ofschoon de ploeg van trainer Huub Stevens nog niet helemaal van het eredivisiebehoud verzekerd is.

Vooral de discussie wie binnen de selectie nu de voortrektersrol zou moeten gaan spelen, was relevant, omdat de ploeg gespeend lijkt van persoonlijkheid die daarvoor in aanmerking komen.

Gehandicapt

In de beginfase leek er nog geen vuilte aan de lucht. FC Utrecht, zwaar gehandicapt aan het duel bemeten, was blijbaar van plan om het zo weinig mogelijk inspanning te Kaalheide weer te verlaten. Dat was vijf jaar geleden ook al eens het geval, toen Roda op de voorlaatste speeldag in Kerkrade een tam FC Utrecht met een 3-0 nederlaag naar huis stuurde en daardoor op het laatste nippertje behouden bleef voor de eredivisie.

Roda kreeg het initiatief opgedrongen, hetgeen halverwege de eerste helft leidde tot twee uitgelezen momenten om op voorsprong te komen. Trost en nauwelijks een halve minuut later Van der Luer faalden echter ook in oog met Van Ede.

Roda JC-FC Utrecht 1-3 - 27. Van der Net 0-1, 30. Bijl 0-2, 41. Van der Luer 1-2 (strafschop), 73. Smit 1-3. Scheidsrechter: Van Dijk. Toeschouwers: 2000. Gele kaart: Luijpers, Senden (beiden Roda JC), Plugboer (FC Utrecht).
Roda JC: Waterreus, Senden, Luijpers, Nascimeto, Trost, Broeders, Van der Luer, Vanderbroek, Ter Avest (55. Haan), Jansen (69. Romero), Hofstede.
FC Utrecht: Van Ede, Plugboer, De Kock, Van Diemen, Vierklu, Hondeweld, Van der Net, Bijl, Wijnands (54. Smit), Oosterhuis, Smolarek.

mentale zwakte aan het licht. Waar Hanssen met zijn hele ziel en zaligheid getracht zou hebben zijn ploeggenoten op het juiste spoor te zetten, gingen nu de kopjes naar beneden. De rekening werd prompt gepresenteerd, want nog geen vier minuten na de eerste treffer kon Bijl van de desorganisatie in de Roda JC-defensie profiteren en de score verbubbelen.

Scheidsrechter

Net als drie weken geleden bij Roda's thuiswedstrijd tegen FC Twente moest de scheidsrechter er aan te pas komen om Roda JC uit het slop te halen. Op slag van rust meende arbiter Van Dijk in een struikelpartij van Broeders een strafschop te herkennen. Van der Luer liet zich dit buitenkansje niet ontnemen en bracht de thuisclub terug in de race.

Het cadeautje van Van Dijk zorgde weer voor de broodnodige inspiratie, hetgeen meteen na rust leidde tot een offensief met kansen voor Jansen en Van der Luer. Michel Haan mocht - in plaats van Ter

Avest - de Kerkraadse frontlinie zelfs versterken tot drie man, maar deze zet van Huub Stevens sorteerde weinig effect.

Wissel

Amper een kwartier later mocht Jansen naar de kant en werd Romero opgezet met de taak om vanaf de linkerflank, normaliter het stekje van de geblesseerde Huiberts, voor gevaar te zorgen. Veel plezier beleefde Roda niet aan deze wissel, omdat FC Utrecht-middenvelder Smit vier minuten later een afstandsschot verkeerd beoordeelde zag door de niet fitte Waterreus (1-3). Het eerste optreden zonder Hanssen eindigde aldus in een acceptie.

Amateurs houden het spannend

HEERLEN - Degradatieduels, wedstrijden voor de kwartfinales van het bekertoernooi en de tweede speeldag om de klasseerdekampioenschappen vormen de hoofdindigendheden van het amateurvoetbal dit weekeinde. Vanavond om 18.30 uur treffen de eersteklassers Waubach en Roermond elkaar voor het klasseperiodiekampioenschap. Voor de thuisclub de mogelijkheid te laten zien dat het vroegtijdig de laan uitsuren van trainer Piet van Dijk een juiste beslissing was.

Roermond, dat in de eerste wedstrijd een kostbaar punt verspeelde aan Limburgia, moet winnen om een kans op promotie te behouden. In de derde klasse B speelt Obbicht thuis tegen Minor, dat afgelopen zondag tegen Groene Ster niet verder kwam dan 0-0.

FC Gracht was gedurende de hele competitie in de race om het kampioenschap in de vierde klasse C, maar moest in Abdisbosch zijn meerdere erkennen. FC Gracht heeft echter een

nieuwe kans op promotie naar de derde klasse. Het moet dan wel uit tegen FVK minimaal een punt behalen. Ook Helios'23 is betrokken bij de promotiestrijd in de vierde klasse; Voerendaal wacht een warm onthaal. In Meerssen spelen Heer en RKVCL het tweede degradatieduel tegen elkaar. Eindigt de strijd na verlenging wederom in een gelijkspel, dan daalt RKVCL af naar de tweede klasse op grond van een slechter doelsaldo in reguliere competitie.

Programma betaald voetbal

eredivisie

MVV-FC Groningen	1-0
Roda JC-FC Utrecht	1-3
Feyenoord	29 19 8 2 46 69-26
PSV	28 20 5 3 45 70-25
Ajax	29 16 9 4 41 71-24
Vitesse	30 13 13 4 39 51-27
FC Twente	30 15 8 7 38 57-33
MVV	31 15 7 9 37 48-38
FC Utrecht	31 11 11 9 33 41-36
Volendam	30 11 10 9 32 42-28
RKC	30 10 9 11 29 43-49
Willem II	30 10 8 12 28 33-32
Groningen	31 9 10 12 28 30-39
Sparta	30 8 10 12 26 29-50
GA Eagles	30 8 8 14 24 34-54
Cambuur	30 5 12 13 22 33-49
Roda JC	30 7 7 16 21 40-57
Fortuna Sittard	30 6 5 17 28-68
Den Bosch	30 5 7 18 17 31-74
Dordrecht	29 3 9 17 15 20-61

Vandaag 19.30 uur:
PSV-GA Eagles
Cambuur-FC Twente
FC Den Bosch-Willem II
Morgen 14.30 uur:
FC Volendam-Dordrecht
RKC-Fortuna Sittard
Ajax-Feyenoord
Sparta-Vitesse

eerste divisie

VVV	32 22 2 8 46 78-45
Heerenveen	32 18 9 5 45 78-45
NAC	32 18 7 7 43 68-35
NEC	32 17 9 6 43 59-35
Graafschap	32 17 7 8 41 56-43
RBC	33 17 5 11 39 69-52
FC Zwolle	32 16 6 10 38 53-36
ADO Den Haag	32 13 8 11 34 59-58
TOP	32 12 9 12 33 43-48
AZ	32 11 9 12 31 53-50
Haarlem	32 11 8 13 30 46-57
Helmond Sport	32 8 9 15 25 51-71
Emmen	32 8 9 15 25 42-62
Heracles	32 7 8 17 22 58-54
Excelsior	32 6 10 16 22 37-66
Eindhoven	32 6 9 17 21 38-56
Veendam	32 6 9 17 21 28-51
Telstar	32 6 7 19 17 43-66

De Graafschap, VVV, NAC en Heerenveen periodekampioenen. Telstar twee strapunten in mindering.

Vandaag 19.30 uur:
Graafschap-Helmond Sport
Excelsior-Eindhoven
Haarlem-Emmen
ADO-Telstar
Morgen 14.30 uur:
NEC-FC Zwolle
Veendam-SC Heerenveen
SC Heerenveen-VVV
ADO Den Haag-NAC

buitenland

BELGIE
Morgen 15.00 uur:
Lierse SC-Standard Luik
AA Gent-Boom
Anderlecht-Club Brugge
R. Genk-Charleroi
Waregem-Lommel
Cercle Brugge-RWD Molenbeek
Beveren-Lokeren
FC Luik-KV Mechelen
Germinal Ekeren-Antwerp FC

DUITSLAND
Karlsruher SC-Dynamo Dresden 3-1
Uerdingen-Hamburger SV 0-2
Schalke-FC Kaiserslautern 4-0

Vandaag 15.30 uur:
Bochum-Enntracht Frankfurt
Saarbrücken-Mönchengladbach
Stuttgart-Wattenscheid
FC Nürnberg-Bayern München
Bayer Leverkusen-FC Köln
Morgen 18.00 uur:
Werder Bremen-Borussia Dortmund

rkc-fortuna

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Reygwart
RKC (opstelling): Teeuwen, Hutten, Brands, Maas, Richardson, Sjahillata, Jalink, Van Hoogdalem, Van Aerde, Hooftstra, Bouwers
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Szalma, P. Janssen, Vergoossen, Pernot, Mordang, Barmantloo, Deckers, Van de Heuvel, Driessen, Sneekes, Losada, Nysäther, A. Janssen.

heracles-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Schaap
Heracles (opstelling): Vennema, Dur-nisoglu, Koimschot, Coolen, Dikken, Mossel, Van den Brink, Diphooen, Sanchez Torres, Mol, Zuurman.
VVV (selectie): Roox, Jos Smits, Werner Smits, Polman, Rayer, Braem, Verber-n, Driessen, Spee, Van Leenders, Babangida, Graef, Laros(?), Van 't Hek, Minten, Ajah.

kwalificatie wk

Aziatische zone, groep D:
Hong Kong-Bahrein 2-1. Stand: 1. Hong Kong 1-2 (2-1), 2. India 1-1 (2-2), 3. Libanon 1-1 (2-2), 4. Bahrein 1-0 (1-2), 5. Zuid-Korea 0-0.

lucky ten

Lucky Ten van gisteren: 10-13-17-18-21-25-29-31-34-35 36-38-49-57-58 65-68-71-77-78.

(ADVERTENTIE)

CRAWFORD
EXCLUSIEVE
GARAGEDEUREN
tel. 045-241917
Showrooms: Dorpsstraat 7 Nuth
ALKUBOUW
15 jaar kwaliteit

● Frans Maassen, noodgedwongen onderbreking van seizoen. Foto: JEROEN KUIT

'Dokter verbood vliegreis omdat ik beide oren ontstoken had' Maassen spoorslags naar huis

DOOR WIEL VERHEESEN

ITTEVOORT – Het peloton koerst voorlopig verder zonder Frans Maassen. Bij echtgenote Margriet in Ittervoort verbijt hij de pijn van zijn vroegtijdig vertrek uit de Ronde van Romandië. „Omdat beide oren ontstoken zijn heeft de dokter mij na mijn opgave in Zwitserland zelfs verboden om per vliegtuig naar huis te reizen”, aldus de 28-jarige renner. „Het zou te gevaarlijk zijn in verband met de trommelvliezen. Daarom ben ik in de trein moeten stappen. Ik heb er begrip voor. Je kunt in dit soort zaken niet voorzichtig genoeg zijn.”

Frans Maassen koerste in de Ronde van Romandië amper één uur. In de proloog, dinsdag op een parcours in Courtételle, deed hij het nog heel aardig. Van de honderdnegentien deelnemers (zeventien ploegen van zeven man) werd hij negende. Het waren niet de minsten, die hem voorafgingen: Sörensen, Indurain, Richard, Jaermann, Chiappucci, Bezault, Le Mond en Jeker.

„Door dergelijke renners verslagen te worden is geen schande”, aldus Maassen, „maar toch was het voor mij een teleurstelling. Ik had mij van de proloog meer voorgesteld, ook al omdat ik genoemde concurrenten in dit soort krachtmetingen wel eens de baas ben geweest. Het ergste moest niettemin nog komen. Amper terug in het hotel voelde ik mij ziek. Ik begon te braken. 'Mischien komt het omdat je in de proloog alles hebt gegeven', dacht ik nog bij mezelf. Ik was inderdaad heel diep gegaan, maar toen ik na-

derhand het eten niet kon binnenhouden begon ik het heel somber in te zien.” Maassen deed de daaropvolgende nacht geen oog dicht. De vrees, dat hij koorts had bleek 's morgens voorbarig te zijn geweest. „Anders had ik de start van de eerste etappe al bij voorbaat kunnen vergeten”, zegt hij.

Vaatdoek

„Ik stapte op de fiets, maar voelde mij binnen de kortste keren zo slap als een vaatdoek. Volgens mij heb ik het geen twintig kilometer volgehouden. In het hotel moest ik opnieuw doktershulp inroepen. Mijn renners deden verschrikkelijk pijn. Weer kon ik de hele nacht niet slapen. Fons van Heel, een van de verzorgers van onze ploeg, zei meteen: 'Jij kunt beter niet per vliegtuig huiswaarts keren. Je trommelvliezen zouden wel eens ernstig bescha-

digd kunnen worden'. Hij had het goed gezien. De dokter kwam even later tot dezelfde conclusie. Ik werd met met mijn ploegmakers Ledañois, Moncassin en Kokkelkoren per auto naar Basel gebracht.” Genoemd drietal had in de eerste etappe tot de drietwintig man behoord, die buiten de tijdslimiet waren binnengekomen. Kokkelkoren en de beide Fransen stapten in het vliegtuig, Maassen spoorde naar Aken waar buurtgenoot Willy Geeraens – een verdienstelijk amateurrenner in de jaren zestig – de onfortuinlijke wielproef afhaalde.

Duizelig

Maassen: „Het was allesbehalve een prettige reis. Thuis voelde ik etter in mijn oren. Weliswaar verdween hierna de pijn, maar de duizeligheid nam toe. De dokter schreef mij antibiotica voor. Tot dinsdag zal ik geen fiets aanraken. Hopelijk kan ik daarna weer voorzichtig beginnen te trainen. Maar zelfs in het gunstigste geval heeft de hele toestand mij conditioneel een dag of tien achteruitgeworpen.”

Hij zou normaliter na de Ronde van Romandië, die zondag eindigt, weliswaar toch heel even gas teruggeven hebben, maar uiteraard niet op de manier zoals nu noodgedwongen gebeurt. „Ik heb trouwens de raad gekregen om vooral niet te vroeg een heroptreden te doen. Dan zou ik wel eens een klap kunnen

krijgen, die zelfs de deelname aan de Tour de France in gevaar brengt.”

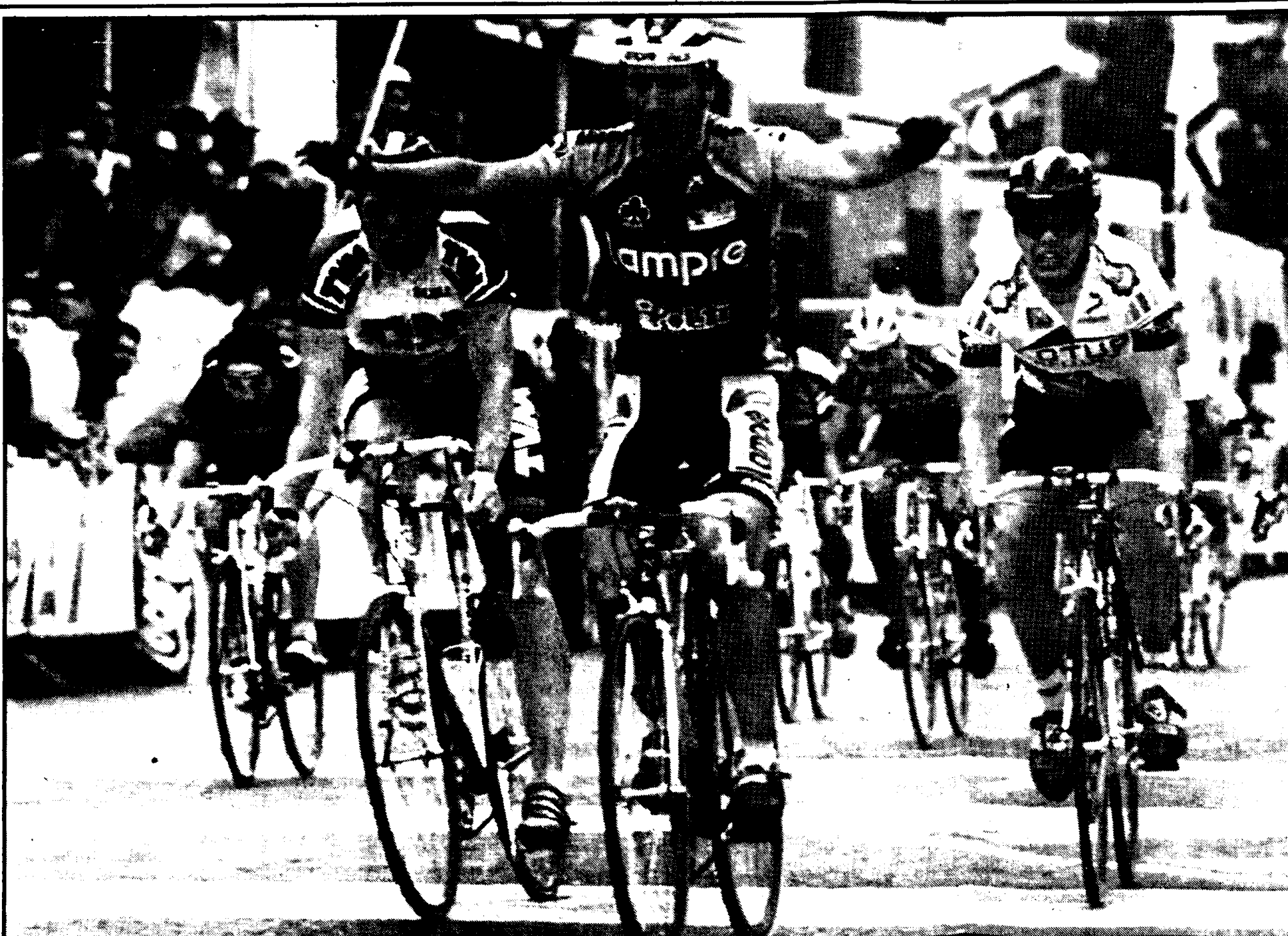
Als alles verloopt zoals Maassen hoopt, wordt een criterium in Woerden op dinsdag 18 mei zijn eerstvolgende wedstrijd. Weer twee dagen nadien staat dan de Grote Prijs van Wallonië op het programma, gevolgd door Ronde van Midden-Zee (22 mei), derykoers in Amsterdam (23 mei) en Ronde van Belgisch Limburg (31 mei).

Rechtstreeks vanuit laatstgenoemde koers vliegt hij met een aantal ploegmakers naar Spanje voor deelname aan de Ronde van Asturië (1-6 juni), waarna Ronde van Luxemburg (10-13 juni), Midi Libre (15-19 juni) en Nederlands kampioenschap (27 juni in Meerssen) de andere hoofdnijmers zijn voordat op 3 juli de Tour van start gaat.

Overwinningen

„Kansen genoeg om mij in de kijker te rijden”, aldus Maassen. „Belangrijkste is, dat ik weer snel gezond word. Weet je waar ik blij mee ben? Met de overwinningen van twee ploegmakers.”

Edwig van Hooydonck won donderdag een etappe in de Ronde van Romandië en Jelle Nijdam schreef in Amerika de proloog van de DuPont Tour op zijn naam. Maassen: „Bij WordPerfect kunnen ze echt nog wel koersen winnen.”

'Abdoe' verbrijzelt illusies van Talen

ZARAGOZA – Bijna had John Talen in de twaalfde etappe van de Ronde van Spanje voor het eerste dagsucces voor de TVM-ploeg van Cees Priem gezorgd. Bijna. Tien meter voor de finish in Zaragoza lag de Nederlander nog in winnende positie. Op de laatste centimeters werd hij achterhaald door Abdoesjaparov. Het sprintkanon uit Oezbekistan behaalde daarmee zijn tweede dagsucces in de Vuelta, waarmee hij Van Poppel, klassementsaanvoerder Zülle en Jalabert evenaarde. Overigens werd Van Poppel gisteren derde.

Voorafgaande aan de zware afsluitende week deden de renners het aanvankelijk rustig aan in de twaalfde rit, over 220 kilometer tussen Benasque en Zaragoza. Verbeke speelde in de laatste kilometers plotseling alles of niets. De Belg

ontsnapte maar werd achterhaald door Talen. Die werd op zijn beurt gepasseerd door 'Abdoe'. „De etappe was tien meter te lang”, zei Talen.

Ludwig Olaf Ludwig had het beste eindshot in de vijfde etappe van de Vierdaagse van Duinkerken. De Duitser was na ruim 190 kilometer van Cambrai naar Carvin in de sprint sneller dan de Belgen Frison en Vermote. De Rus Vjatsjeslav Ekimov bleef eerste in het algemeen klassement.

Jelle Nijdam won in Amerika de proloog van de Tour DuPont, een etappekoers die duurt tot zondag 16 mei en waaraan zowel profs als amateurs deelnemen. Zijn ploeg-

makker Alcalá werd tweede. Ook de eerste etappe eindigde in een Nederlandse zege. Hiervoor zorgde Wiebren Veenstra uit de Amerikaanse Subaruploeg. Hij won de sprint na een rit over ruim 92 kilometer met start en finish in Wilmington. Tweede en derde werden respectievelijk Phinney en Reiss. In het algemeen klassement bleef Nijdam eerste.

De Tour DuPont bracht 119 renners (17 ploegen van zeven man) aan de start voor de vijfde editie. De ronde telt elf etappes en voert de renners door Delaware, Maryland en Pennsylvania. Greg Le Mond, de winnaar van vorig jaar, zag af van deelname.

Erik Breukink voer voor psychologen

ZARAGOZA – Manolo Saiz, ploegleider van ONCE, gaat desnoods een psycholoog inschakelen om Erik Breukink de berg op te krijgen. „Ik weet zeker dat het probleem op het mentale vlak ligt”, verklaarde de ploegleider, na de tegenvallende prestatie in de Ronde van Spanje van de Nederlander. Volgens Saiz is de conditie van Breukink goed genoeg. „Ik reken nog steeds op hem in de Tour de France.”

Na tweede ronde: 1. Brand jr. 136. 2. Hagmann, Broadhurst 138. 4. Olazabal, James 139. 6. Faldo 140.

TENNIS

Hamburg, Mannen, 2,9 miljoen gulden, dubbelspel. Kwartfinales: Krajcek/Oosting - Gollner/Prinosil 6-3 6-3, Haarhuis/Koevermans - Fitzgerald/Jarryd 5-7 6-4 6-3, Casal/Emilio Sanchez - DeVries/MacPherson 7-6 6-4, Connell/Galbraith - Mattar/Onics 7-6 6-4. Enkelspel derde ronde: Lendl-Ornuszka 2-6 6-1 6-4. Kwartfinales: Emilio Sanchez-Krajcek 6-7 6-3 6-3, Tsjesnokov-De la Pena 6-2 6-0, Karbacher-Gustafsson 5-7 7-5 6-4, Stich-Lendl 6-3 6-2.

Rome, Vrouwen, 1,35 miljoen gulden. Kwartfinale: Mary Joe Fernandez-Huber 6-4 5-7 7-6. Luik, Vrouwen, 180.000 gulden. Kwartfinales: Bobkova-Briekovets 6-2 6-2, Fusai-Ruano 3-6 6-0 6-2, Kschwendt-Nowak 6-0 3-6 6-3, Mothes-Dahlman 6-2 6-2.

Davis Cup. Euro-Afrikaanse zone. Malta - Djibouti 3-0, Estland - Benin 3-0, Oekraïne - Togo 3-0.

GOLF St. Mellion, Benson en Hedges Open.

sport in cijfers

SCHAKEN Amsterdam. Zevende Spaarbanktoernooi. Tweede ronde: Anand-Short 1/2-1/2, Piket-Kramnik 1/2-1/2. Stand: 1. Anand, Kramnik 1 1/2, 3. Piket, Short 1/2.

WIELRENNEN

Tour DuPont, Amerika. Proloog in Wilmington: 1. Nijdam 4,8 km in 5.55, 2. Alcalá 6.05, 3. Armstrong 6.07, 4. Elliott 6.08, 5. Hegg 6.09, 6. Swart 6.10, 7. Kiefel 6.13, 8. Bauer en Yates 6.15, 10. Mann 6.16. Ronde van Spanje. Twaalfde etappe, Benasque - Zaragoza: 1. Abdoesjaparov 220 km in 5.58.52, 2. Talen, 3. Van Poppel, 4. Baffi, 5. Gutierrez, 6. Gonzales, 7. Silva, 8. Jalabert, 9. Spruch, 10. Dauwe, 11. Edo, 12. Redant, 13. Santamaria, 14. Pagnin, 15. Saitov, 25. Hoffman, 32. Cordes, 34. Zülle, 53. Breukink, 64. De Vries, 108. Den Bakker, 116. Voskamp, 118. Nijboer, 122. Jakobs 0.41. Algemeen klassement: 1. Zülle 57.26.14, 2.

Rominger 0.18, 3. Cubino 2.02, 4. Rincon 3.36, 5. Alonso 3.59, 6. Delgado 4.45, 7. Mauri 4.48, 8. Montoya 5.06, 9. Bruyneel 6.39, 10. Buenahe 7.33, 11. Grosse 7.41, 12. Unzaga 8.21, 13. Mora 8.25, 14. Gaston, 15. Escartin 8.54, 16. Breukink 10.27, 20. De Vries 10.32, 59. Cordes 32.24, 66. Den Bakker 38.37, 113. Hoffmann 1.03.12, 114. Voskamp 1.03.42, 120. Van Poppel 1.05.27, 136. Nijboer 1.16.35, 138. Jakobs 1.20.16, 140. Talen 1.29.04. Vierdaagse van Duinkerken. Vijfde etappe, Cambrai-Carvin: 1. Ludwig 190,7 km 4.43.34, 2. Frison, 3. Vermote op 1.11, 4. Laurent, 5. Van den Bossche, 6. Robin, 7. Garel 1.34, 8. Capelle, 9. Hopmans, 10. De Clerc. Algemeen klassement: 1. Ekimov 11.19.25, 2. Seigneur 0.12, 3. Tsjmil 0.41, 4. Magniens 0.46, 5. Verhoeven 0.48, 6. Desbiens 0.52, 7. Capelle 0.55, 8. Thibout 1.10, 9. Theunisse, 10. Raab. Ronde van Romandië. Derde etappe, Sitten-Champéry: 1. Richard 3.57.24, 2. Chiappucci, 3. Hampsten 0.01, 4. Furlan 0.58, 5. Oegroemov 1.03, 6. Belli, 7. Leblanc, 8. Roche 1.20, 9. Leclercq, 10. Conti 2.33. Algemeen klassement: 1. Ri-

Gehandicapt Fortuna leeft van dag tot dag

Van onze sportredactie

SITTARD/MHEER – Trainer Chris Dekker van Fortuna Sittard kijkt niet langer vooruit. Alleen de eerstvolgende wedstrijd telt. RKC-Fortuna (morgen 14.30 uur) moet door de Sittardse club worden gewonnen. Dan is de ploeg in elk geval zeker van deelname aan de op 31 mei beginnende nacompetitie. Wil Fortuna reeks nog op eigen kracht ontlopen, dan moet het winnen van RKC, Cambuur, Ajax en Den Bosch.

„Bovendien moeten de andere ploegen dan flink punten laten liggen”, aldus Dekker. „En daar is geen peil op te trekken.” Dekker richt zich op RKC. „Het is een onvoorspelbare ploeg die kan winnen van PSV en vervolgens tegen mindere ploegen de boot ingaat. Nu de licentie voor het volgende seizoen geweigerd is, zullen de spelers van RKC zich in de kijker willen spelen. De oud-Fortunaanse Boogers en Jalink zullen zich trouwens proberen te revanseren voor de nederlaag in Sittard.”

Krajciek zwaait af

HAMBURG – Geen Richard Krajciek in de halve eindstrijd van het open Duits tenniskampioenschap. Wel twee nationale favorieten. Michael Stich en zijn verrassende Münchenclubgenoot Bernd Karbacher, de Rus Alexander Tsjesnokov en de geroutineerde Spaanse gravelbyster Emilio Sanchez. De laatste dreef de enig overgebleven Nederlander tot wanhoop.

Krajciek verliet vol walging het centrale court. De nederlaag tegen Sanchez (7-6 3-6 3-6) was niet zo onthutsend, het zat in de manier waarop. Krajciek speelde dramatisch zwak hen sloeg 45 afzwaaiers. Van zijn backhand kwam geen winnende klap.

In de eerste set ontsnapte de 21-jarige Hagenaar nog, maar in de tweede verloor Krajciek in de derde game zijn opslag. In de derde set opende Krajciek agressief. Op 15-40 had hij twee breekpunten, maar wederom slaagde Sanchez er in de game naar bezich toe te trekken. Het was ook het breekpunt in de wedstrijd.

Orhan Delibas heerst in ring

TAMPERE – Orhan Delibas heeft bij het wereldkampioenschap boksen voor amateurs in het Finse Tampere gemakkelijk de tweede ronde bereikt. De zwaarweltegevoel uit Arnhem, tweede bij de Olympische Spelen, won op punten (10-1) van de Zuidkoreaan Hee Joon U-Kim.

Delibas had totaal geen problemen met Kim. In de eerste ronde spaarde hij duidelijk zijn energie tegen de rechtsvooraanstaande bokser uit Seoel. In de tweede ronde joeg Delibas zijn tegenstander op, stootte combinaties naar hoofd en lichaam, en was de baas in de ring.

In de laatste drie minuten had Kim nauwelijks iets in te brengen. Delibas was telkens snel weg en de Koreaan moest met nog een minuut te boksen na een linkse hoek op het hoofd zelfs acht tellen rust nemen.

Morgen ontmoet Delibas in de tweede ronde de Armenier Vahe Koharian, die op punten (16-5) de Italiaan Antonio Perugino versloeg.

Fortuna is gehandicapt. Niet van de partij zijn Samuel (wellicht volgende week weer wel), De Jong (knieblessure) en Usta (geschorst). Bovendien is spelmaker Huub Driessens aangeslagen. Hij heeft niet voluit kunnen trainen door een achillespeesblessure.

Dekker: „Huub speelt, maar hij is natuurlijk niet honderd procent. We zullen weer omzettingen moeten uitvoeren. Niet de eerste keer dit seizoen trouwens. De sfeer in de ploeg is goed, al blijft het afwachten hoe het team reageert als de vijftiende mei dichterbij komt. Dan gaan de uiteindelijke contractaanbiedingen de deur uit. Hoe dan ook, mijn spelers kunnen zich morgen warmmaken.”

VVV-trainer Frans Körver zal voor de uitwedstrijd tegen Heracles niet kunnen beschikken over Harold Derix (gekneusde teen) en waarschijnlijk ook niet over Louis Laros. De aangever op links van spits Maurice Graef liep bij een val tijdens de training een spierscheuring in de linkerarm op.

sport kort

● VOETBAL – Op het EHC-terrein vindt vanmiddag om half drie de beslissingswedstrijd plaats om het kampioenschap A-junioren in de hoofdklasse tussen Panningen en RKVV.

● TAEKWONDO – De Limburgse taekwondo-kampioenschappen zondag in sporthal De Deijl beginnen niet zoals vermeld om negen uur, maar om elf uur.

● TAFELTENNIS – John Leenders heeft zijn contract als coach bij de Bornse tafeltennisclub Bartok Van Sloun-Interieur met twee jaar verlengd.

● DAMMEN – Op zaterdag 21 augustus zal Ton Sijbrands een poging wagen zijn wereldrecord blinddampen van vijftien op achttien partijen te brengen. Dat gebeurt in De Maaspoort, Venlo.

sport op tv

VANDAAG 13.00-17.00 Dvd 3: tennis, open Duitse kampioenschappen. 16.05-16.33 Ned 1: Survival Run. 16.25-17.20 Ned 3: Ronde Spanje. 17.00-17.28 Dvd 3: Sport in Westen. 17.25-18.00 Dvd 1: Sportschau. 19.00-22.30 BRT 2: volleybal, handbal, basketbal. 19.15-19.50 Dvd 1: Bundesliga voetbal. 19.30-20.05 BRT 1: Sport. 21.05-21.40 Ned 2: Nieuwe koeien, zeventigjarige satirische serie over actualiteit in sport. 22.00-23.20 Dvd 2: Aktuelle Sportstudie. 22.15-22.45 Ned 3: Studio sport. 22.30-22.55 BRT 1: Sport op zaterdag.

MORGEN 13.30-13.40 Ned 2: TV Sport. 13.00-16.05 RTL 4: grote prijs 1 Spanje formule 1 (rechtstreeks), Duitse formule 3, toerwagens boven 2000 cc circuit Zandvoort. 13.00-17.00 Dvd 1: tennis, open Duitse kampioenschappen. 13.30-15.30 RTL Television: grote prijs Spanje formule 1. 15.50-16.00 BRT 2: grote prijs Spanje formule 1 (rechtstreeks), Coca Cola New Race circuit van Zolder. 17.10-18.00 Ned 3: Ronde Spanje. 17.15-18.15 Dvd 2: voetbal tweede Bundesliga, wk boksen, EK worstelen, handbal. 18.10-18.35 Ned 3: Studio Italia. 18.10-18.40 Dvd 1: Sportschau. 18.45-20.00 Ned 3: Studio sport. 19.30-19.45 BRT 1: Sport. 19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend. 19.50-19.58 Dvd 1: Sportschau-Telegram. 21.53-22.00 Dvd 2: Bundesliga voetbal. 22.35-22.55 BRT 1: Sport. 22.55-23.55 RTL 4: Sport. 00.35-01.10 RTL Television: samenvatting grote prijs Spanje formule 1.

Schakers houden het rustig

AMSTERDAM – Na een bod op de openingsdag, met verlies Short tegen de zeventienjarige Rus Kramnik, verliet de twaalfde ronde van het zevende Spaans schaaktoernooi in Amsterdam zonder veel opwindende partijen, Anand-Short/Piket-Kramnik, eindigden in remise.

Wankdorfstadion afgekeurd

BERN – Zwitserland heeft stadion meer om de resterende wedstrijden voor de kwalificatie van het wk voetbal af te werken. De Fifa besloot een ban uitspreken over de enige geschikte locatie, het Wankdorfstadion. Bern. In deze arena versloot de Zwitsers vorige week 14-0 de Duitsers, die zich vrijwel zeker plaatsten voor de eindronde van de Verenigde Staten. Op basis van de gemaakte veiligheidsporties keurde de wereldvoetbal federatie na de wedstrijd stadion af.

Swift neemt geen risico

ROERMOND – De handbalster van Evic/Swift zetten hun ploeggen om het kunststukje van vier seizoenen te prolongeren. De beker én titel – onverdroten voort. De beker is inmiddels de knip. Voor het nationaal Kampioenschap speelt de Roermondse ploeg morgen (14.00 uur) Gerrishal het laatste duel tegen SEW in de kandidatenronde. Een duel zonder betekenis, want Swift is al geplaatst voor de play-offs van de derde serie, terwijl SEW is geschakeld. De tegenstander voor Swift in de play-offs moet gezocht worden in de winst van het duel tussen Aalsmeer en PSV.

Tennisderby in Brunssum

HEERLEN – Voor de Limburgse teams in de landelijke tenniscampioenschap nadert het beslissende stadium. Om uit de degradatiezone van de eerste klasse te komen moet het Roermondse team winnen van het bezoekende Aalsmeer. SLTC krijgt het op eigen baan moeilijk tegen Joy Zeilek, nummer twee op de ranglijst. Van Horne Weert verdedigt de eerste plaats tegen Topspinners. In de tweede klasse speelt de Limburgse derby Brunssum Ready op het programma. De ren van Nieuwenhagen, die ranglijst in afdeling 1 aanvoert, gaat op bezoek bij Warande.

Enzo Scifo naar Parma

MILAN – Enzo Scifo speelt volgend seizoen voor Parma. De Belgische middenvelder van rino bereikte een akkoord met de Italiaanse finalist in de Europa Cup 2. Scifo werd onder meer begeerd door de Franse topclubs Olympique Marseille en AS Monaco.

(ADVERTENTIE)

Bruin bakken in uw ZONNERANDA
De Veranda met Elektrisch Schuifdak

Met 'n druk op de knop schuift het dak van uw Zonneranda open en kunt u al van de eerste Zonneranden genieten in bruin bakken. Volledig beschut tegen koude voorjaarswinden. Zonneranda: dat is genieten, het hele jaar door.

Zonneranda heeft dealers door heel Nederland en verzorgt voor u de montage en alles wat erbij hoort. Aantrekkelijke betalingsvoorwaarden mogelijk, dankzij het exclusieve Zonneranda leasingsplan.

Ja, informeer mij gratis over Zonneranda en het Zonneranda leasingsplan.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Telefoon: _____

Bon verstuurt naar: Zonneranda, PB 2701, 6030 AA Nieuwegein

ZONNERANDA
De Veranda met Elektrisch Schuifdak
Modelveranda's door heel Nederland. Bel voor adressen en openingstijden 04951 - 26665.

OOK ZATERDAGS GEOPEND
Shawnee
Pannweg 6c, Nederweert

de **Totale schuld inmiddels opgelopen tot zeventig miljoen gulden**

Van onze sportredactie
TARD/KERKRADE – snoeien in de salarissen, verminderen het aantal contractspelers, ze stellen de roting bij. Op vele manieren proberen de betaald voetbalclubs het hoofd boven water te houden. Want recessie die al hard in het bedrijfsleven heeft toegeslagen, bedreigt nu ook het betaald voetbal. Als binnenkort het nieuwe sectiebestuur van de KNVB aan de aftrap gaat, zal Gerard Bouwer, met licentiezaken, tot grote schrik bemerken dat er maar vijf clubs in Nederland echt gezond zijn. Ondanks de overige 31 komen er in de problemen bij het krijgen van een nieuwe licentie. Een record.

ook andere records worden teloorloos gebroken. De totale schuld van het betaald voetbal is inmiddels opgelopen tot zo'n zeventig miljoen gulden, bijna drie keer zo veel als drie jaar geleden. Eerder kregen de landelijke voetbalbureaus zoveel ontslagaanvragen voor spelers te verwerken. De VVCS (Vereniging Van Contract Spelers) staat deze week de telefoon niet stil. „Het aantal spelers dat onze hulp heeft inroepen, is enorm,” aldus voorzitter Theo van Seggelen. Peter Ijzerman, de 'veldwerker' van de VVCS, loopt stad en land af om spelers en spelers nader tot elkaar te brengen.

Fortuna:
Rampseizoen
achter
de rug'

nk dat het wel wat creatiever is. En dan heb ik het niet over een business-club, dat idee is door iedereen nu wel ontdekt. Ik vind de clubs de handen eens ineens moeten slaan. Sluit bijvoorbeeld een gemeenschappelijke boardcontracten. In deze moeilijke tijden is solidariteit heel belangrijk.”

volgens Hans Schraders, eigenaar van een sport-marketing adviesbureau, pakken zich donkere wolken samen boven het product betaald voetbal. „Er is slecht weer op komst. Nu al is er een enorme recessie gaande in het Europese voetbal. De totale schuldenlast op een miljoen ruim boven de miljard uit. Wij merken er nu nog niet veel van, omdat onze competitie kunstmatig in leven wordt gehouden door de miljoenen die de transfers van Witschge, Voorn, Winter, Van 't Schip,

Recessie bedreigt betaald voetbal

● Donkere wolken pakken zich samen boven het betaald voetbal. Het merendeel van de Nederlandse clubs kampt met schulden.

Jonk en Bergkamp opleverden. Maar die zeepbel spat binnenkort uit elkaar. Vele Italiaanse clubs staan aan de rand van een faillissement. De gigantische omzet houdt op te bestaan. En daar krijgen wij ook mee te maken. Die golfbeweging treft ons ook. Zie het maar als een soort uitgesteld effect.” De geldbronnen uit het Zuiden zouden ook op een andere manier kunnen opdrogen. Als bijvoorbeeld,

beeld, als logisch gevolg van het vrije verkeer van mensen, goederen en diensten binnen de EG, het transfersysteem zou wegvallen en spelers vrij zijn om na het uitdienen van een contract zelf een club uit te zoeken, zal dat de verenigingen vele tientallen miljoenen aan inkomsten schelen.

Aan de inkomstenkant zit alleen nog enige rek in de tv-rechten.

Voor de komende drie seizoenen stort de NOS in totaal 51 miljoen gulden in de KNVB-kas. Dat levert per club per seizoen 470.000 gulden op. Ook het geld dat vrijkomt uit directe tv-uitzendingen en uit het zogenaamde 'pay-tv' zullen ten goede komen aan de 36 clubs. Althans, als dat aantal volgende seizoenen nog gehaald wordt. Gerard Slager, directeur van de FBO (Federatie Betaaldvoetbal

Organisaties), kan niet ontkennen dat de KNVB de laatste tijd de regels omtrent het verkrijgen van een licentie wat strenger toepast dan voorheen. „Vroeger werd er nog wel eens oogje toegeknepen,” herinnert Henk Hut, oud-penningmeester van het sectiebestuur, zich. „Dat is nu wel anders.”

Fortuna Sittard

Vorig seizoen werden Wageningen en VCV Zeeland de klos en kwam Haarlem op het laatste moment met de schrik vrij. Ook nu hebben clubs als Fortuna Sittard, FC Den Bosch, Heracles en FC Groningen zich aardig in de nesten gewerkt.

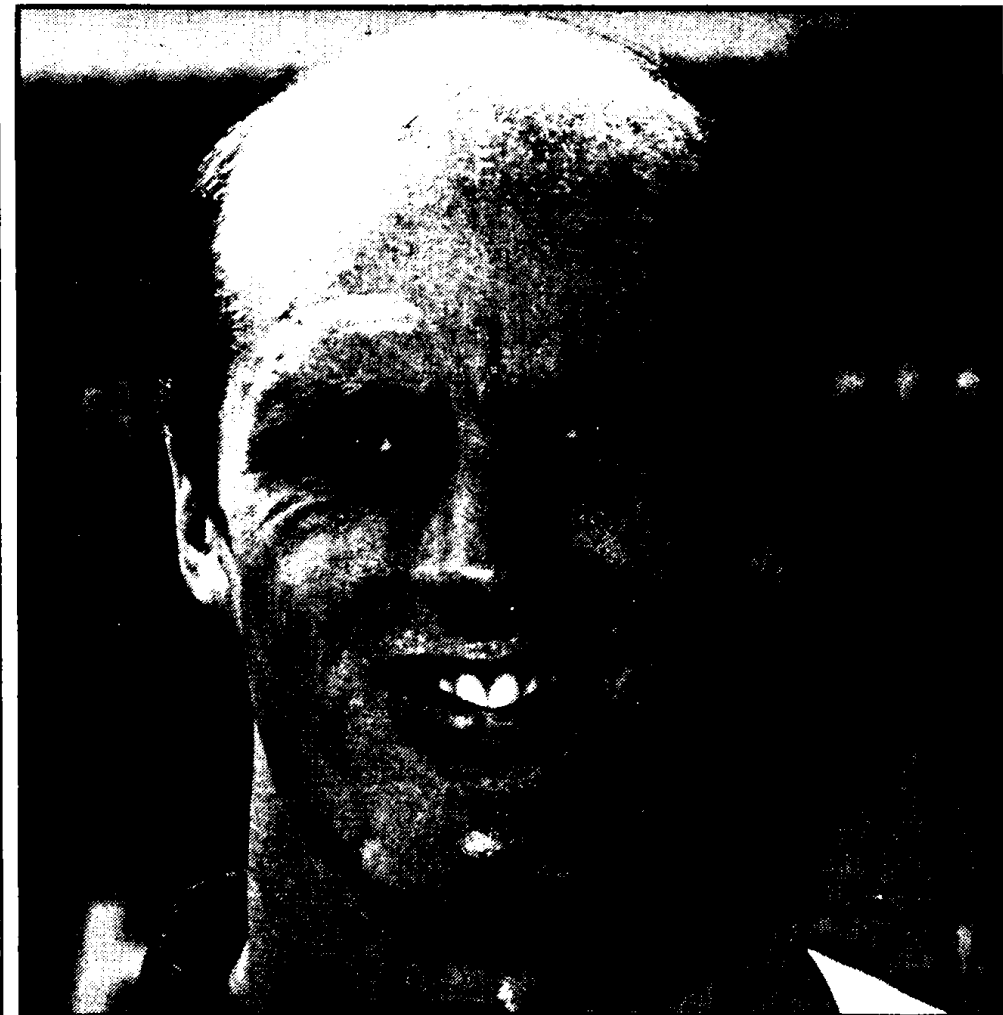
Fortuna Sittard kan niet vrolijk achterom kijken. „We hebben echt een rampseizoen achter de rug,” zegt Fortuna-manager Jacques Opgenoord. „Het staat of valt met de resultaten op het veld en die zijn dit seizoen abominabel. De commercie haakt af als je geen prestaties levert. Dan lopen ze lekker naar de concurrenten en u weet, die hebben we hier genoeg. Onze hoofdsponsor heeft inmiddels ook zijn conclusies getrokken. We zijn naartug op zoek naar een ander.”

De botte bijl regeert momenteel in stadion De Baandert. „We hebben voor negen spelers ontslag aangevraagd, de spelersgroep wordt teruggebracht van 24 naar 18 man en onze begroting is bijgesteld van 3,8 naar 3,4 miljoen,” somt Opgenoord een bedenkelijk rijtje op. „En dan hopen we nog dat we behouden blijven voor de eredivisie, anders is de ellende helemaal niet te overzien.”

Roda JC

Veel clubs zijn wel tot de conclusie gekomen dat er op het gebied van de accommodatie het een en ander vertimmerd kan worden. Zoals bij Roda JC waar het bestuur het voortbestaan van de club laat afhangen van een nieuw onderkomen. Manager Servé Kuiper: „Als we op deze locatie blijven, zal het niet mogelijk zijn om op een redelijk niveau betaald voetbal te kunnen bedrijven. Ons stadion is net een restaurant in een buitenwijk van Parijs. Daar komt gewoon niemand. We willen niet per se weg uit Kerkrade, maar wel van deze plek. Onze begroting kan stabiel blijven als we een ander stadion gaan betrekken, anders moeten we drastisch snoeien in de uitgaven.”

De termen miljoenschuld, liquiditeitsproblemen en exploitatiekortingen vallen niet bij elke club te beluisteren. Een vereniging als De Graafschap heeft weinig te klagen. Manager Jos Thiemeessen: „Wij merken heel weinig van een op handen zijnde recessie. We weigeren ook om vanuit de fauteuil te gaan zitten klagen dat het allemaal zo slecht gaat. Het is allemaal zo negatief. Je moet zorgen dat niet alleen je product goed is, maar dat je bedrijven ook gevoelsmatig aan je bindt. Zodat ze je niet zomaar de rug toekeren als het wat slechter gaat. Wij steken een hoop tijd en geld in onze relatie met sponsors. Althans, als dat aantal volgende seizoenen nog gehaald wordt. Gerard Slager, directeur van de FBO (Federatie Betaaldvoetbal

● John Metgod is ervan overtuigd dat Feyenoord niet kansloos is voor de titel. Om dat doel te bereiken mogen de Rotterdamers morgen geen puntverlies leiden in de klassieker tegen Ajax.

Foto: GPD

Leeftijd speelt voor John Metgod totaal geen rol

DOOR MARCEL VAN DER KRAAN

ROTTERDAM – De aanbidding voor het volgende seizoen is nog niet binnen. Het prikkelt hem, al zal hij dat zo min mogelijk laten merken. Maar met zijn staat van dienst had hij op iets meer respect gerekend. Voorlopig heeft hij genoeg genomen met de officiële mededeling dat hij ook na de zomer in dienst van Feyenoord kan blijven. Niet ten onrechte, trouwens. Metgod is nog altijd de man met een zeldzame traptechniek, de mooiste misschijn van alle Feyenoorders. Hij leverde in de voorbije seizoenen een aardige bijdrage aan de wederopbouw van het elftal en is zonder twijfel de speler met de meest constante prestatiecurve. Een groot landelijk ochtendblad kroonde hem halverwege dit seizoen nog tot Voetballer van het Jaar 1992.

Maar z'n leeftijd dan, zeggen de kritiekers. Een vent van ruim vijfendertig bij een topclub? 'So what', roept Metgod zonder z'n tegenstanders met de harde cijfers om de oren te willen slaan. Toch zeggen die cijfers in zijn geval veel, zoniet alles. Na achttien seizoenen betaald voetbal maakt de man die louter topclubs – het 'gouden' AZ, Real Madrid, Nottingham Forest en Tottenham Hotspur – tot zijn werkgevers mocht rekenen, nog een topfitte indruk.

Metgod: „Het is het resultaat van serieus leven voor je vak. In Spanje werd je doodgegooid met rekoeffeningen, een warming-up van drie kwartier. Doodziek werd je ervan, maar het was wel goed voor het lichaam. Ik let overal op. Voeding, belasting, alles. Ik de ideale prof? Ik vind het niet meer dan normaal dat je zo voor je sport leeft. Ik zou me doodschamen als ze zouden zeggen dat ik m'n vak niet professioneel genoeg benader.”

Desondanks weigerde Feyenoord hem vorig jaar een meerjarig contract voor te leggen. „Jansen zei dat het een principekwestie was van de club om spelers van mijn leeftijd slechts éénjarige verbintenissen te laten tekenen. Kan ik best begrijpen, maar ik kon hem toen al vertellen dat ik nog moeilijk twee jaar zou kunnen spelen.”

Waardering

Afgezien daarvan zou hij het een aardig gebaar hebben gevonden als Feyenoord hem die twee jaar had gegund. „Als blijkt van waardering, ja. Het gaat er toch niet om hoe oud ik ben? Als m'n prestaties maar goed zijn.” John Metgod vindt dat alleen hij zelf het moment moet bepalen waarop hij een punt achter zijn loopbaan zet. „Dat hoeft Feyenoord niet voor mij te doen. Zolang ik op het hoogste niveau goed presteer, is er geen haast om m'n hoofd die denkt aan stoppen. Als ik op dit moment op m'n tandvlees zou lopen, zou het een ander zaak zijn. Maar zonder mijzelf op m'n borst te willen kloppen, geloof ik niet dat iemand op de training of in de wedstrijd kan zien dat ik de 35 gepasseerd ben.”

De successen van Feyenoord, geeft Metgod toe, vormen in de herfst van zijn carrière een extra prikkel. „Toch ben ik nog nooit met tegenzin naar de Kuip gegaan. Ook niet in de periode dat het hier één doffe ellende was.”

Dat Feyenoord zich, de fraaie staat van dienst ten spijt, buigt over zijn opvolging, vindt de libero 'niet meer dan normaal'. Maar zolang

Metgod niet is verslagen door de concurrentie, zal hij geen meter wijken uit het hart van de Rotterdamse defensie. De eventuele komst van nieuwe verdedigers ziet hij daarom zonder vrezende gemoet.

Zijn beslissing om begin dit jaar na een vervanging (in de uitwedstrijd tegen Dordrecht '90) bij trainer Willem van Hanegem op de deur te kloppen en uitleg te vragen, mag typerend zijn voor de eerbij van de vroegere kapperszoon.

„Ik wil niet gewisseld worden, in geen enkel duel. Daarvoor zijn mijn ambities zelfs op deze leeftijd nog te groot. Ik voel me top- en topfit. Dat Van Hanegem andere jongens speeltijd wil geven, kan ik begrijpen. Maar het betekent niet dat ik het leuk hoeft te vinden.”

'Geen haar op mijn hoofd denkt aan stoppen zolang ik op niveau presteer'

Dikke vrienden zijn ze nooit geweest, de Kromme en Big Johnny. „Wat er bij AZ is gebeurd, ligt ver achter ons. Zestien jaar zelfs, we waren allebei spelers. Om te presteren en successen te behalen, heeft je ook geen dikke vrienden te zijn. Je zult mij niet horen oordelen over de trainer Van Hanegem. Is niet mogelijk trouwens, daarvoor moet je langer met hem hebben gewerkt. Niet alleen de trainingen bepalen of iemand een goede trainer is. Ach, dat ik wat vaker dan anderen als kop van jut fungeer, daar ben ik na al die jaren wel aan gewend. Ik heb niet de illusie dat ik dat nog kan veranderen. Zonder dat-ie het weet, houdt Van Hanegem me hartstikke scherp.”

Die scherpte zal hij nodig hebben in wat misschien wel mag worden betiteld als de belangrijkste klus van het jaar, de derde confrontatie met Ajax. Verlies in de hoofdstad betekent zondag vrijwel zeker dat Feyenoord in navolging van de Amsterdammers de race om de landstitel kan opgeven.

„Ajax heeft geen enkele kans meer op het kampioenschap. Maar we moeten niet te dramatisch gaan doen over het belang van Feyenoord in de wedstrijd van zondag. Ik weet uit ervaring dat er dan te veel druk op de ploeg wordt gelegd en dat een deel van de spelers overgeconcentreerd raakt. We moeten ons ook niet laten leiden door revanchegevoelens. Natuurlijk zit het ons niet lekker dat we dit seizoen al twee keer op ons donder hebben gehad. Maar de normale benadering van een topwedstrijd is meestal de beste.”

Metgod meent dat Feyenoord verre van kansloos voor de landstitel is. „De kracht van Feyenoord is de mentale weerbaarheid van de spelers. We hebben maar heel weinig uitschieters naar beneden gekend. En als we een keer hard onderuit gingen, stond er een week later meteen weer een ijzersterk en tot op het bot gemotiveerd team op de been. Hoe dat komt? Het merendeel van onze spelers heeft de mindere tijden meegemaakt en heeft geleerd zich uit een diep dal te knokken. Dat heeft ons mentaal heel sterk gemaakt.”

'Zelfs mijn zoontje en mijn vrouw beginnen me al met Ajax te dollen'

Van Hanegem koestert het verleden

Van onze sportredactie
ROTTERDAM – Zomaar ochtendtraining bij titelkandidaat Feyenoord. Om de deur van de dagelijkse positieve spelletjes te doorbreken, raakte Willem van Hanegem zijn spelers op een paradijsje tennisvoetbal. Binnen vijf minuten heeft de Kromme spijt van zijn keuze. Donderstraal het net maar de vuilverbranding en hoop een paar extra loop-schoenen,” roept hij nijdig. Beschamde buigen de Feyenoorders het hoofd. Het is ook nooit goed, hoor je ze denken.

Van Hanegem (49) legt later zijn frustratie uit. „De spelers geven me te weinig. Ik mis vaak hart en ziel. Een partijje tennisvoetbal was vroeger een strijd op leven en dood. We speelden om een knaak, om de wekelijkse winstprijemiljoen duizend gulden bedroeg. We gingen de grootste ruzie over een handbal. Toeschouwers werden erbij gehaald om als scheidsrechter op te treden. De huidige generatie mist die beleving van het voetbal.

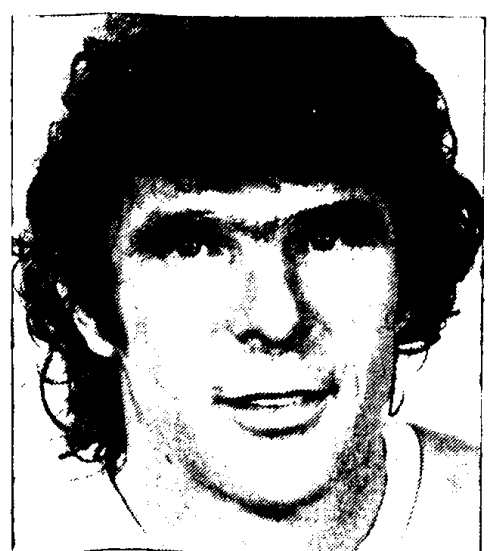
„Ik lummelen ze maar een beetje. Tennisvoetbal wordt als een aardigheidje beschouwd, meer niet.”

Van Hanegem gelooft op het trainingsveld soms zijn eigen ogen niet. „De groep lijkt af en toe op

een stel dode vogels. De spelers komen pas in beweging als ze in balbezit zijn. Ze doen veel te weinig mee. Ze zien een positie spel als doelloos tijdverdrift, terwijl het juist de basis vormt van het voetbal. Als je dat goed beheerst, ben je door weinig ploegen te kloppen. Op tijd inspelen, op het sterke been, in- en uitstappen, klaarleggen en ruimte kiezen. Het zijn simpele zaken, die bij Feyenoord nog duizend keer fout gaan. Bij topploegen als AC Milan en Barcelona zie je die grondbeginselen constant terug. De spelers moeten eerst daarvan bewust worden gemaakt, voordat ze het leuk gaan vinden. Ik bespeur enige progressie bij ons, maar het kan ten minste nog voor een kwart beter.”

De angst voor een voorsprong heeft Van Hanegem in zijn eerste seizoen bij Feyenoord al vrijwel weggenomen. Nu wil de 52-voudige international afrekenen met de gemakzucht. „Je mag een wedstrijd nooit laten lopen, zoals zondag na een uur tegen FC Den Bosch gebeurde. Dat kun je niet maken ten opzichte van het publiek. Je moet als ploeg gewoon slim zijn. De bal rustig rondspelen en op het juiste moment toeslaan. Als wij vroeger op 1-0 kwamen, was de zege binnen. We bepaalden zelf hoe hoog de overwinning uitviel.”

Van Hanegem, die het ruim twintig jaar als profvoetballer uithield, praat vaak en graag over vroeger. „Niet omdat toen alles beter was, want dergelijke verhalen gaan snel vervelen. Ik wil slechts voorbeelden stellen en dan val je vanzelf terug op je eigen ervaringen.

● Willem van Hanegem

Met de toekomst houd ik me nauwelijks bezig. Ik leef bij de dag, dat moet je wel op mijn leeftijd.”

Van Hanegem kent het 'andere leven' maar al te goed. „Toen ik bij Xerxes in de eredivisie speelde, werkte ik ook nog in de bouw. Om zes uur zat ik in de bus naar Ede, Wageningen of nog verder weg. Na de middag nam ik de trein naar station Rotterdam-Noord, waar ik door een collega werd afgehaald. Pas om half tien zat ik aan het avondeten. Ik was soms zo moe, dat ik met mijn kop op het bord in slaap viel. Die tijd vergeet ik nooit.”

Van Hanegem voelt zich nog altijd verbonden met de arbeidersklasse, die van oudsher sterk vertegenwoordigd is in de achterban van Feyenoord. Zijn spelers wil hij eveneens dicht bij het volk brengen. „Ze moeten beseffen, dat

de supporters keihard in de fabriek werken om een kaartje te kunnen kopen. Fouten maken is niet erg, als de inzet maar optimaal is. De fans krijgen hun geld evenmin cadeau. Ik vind het vreselijk als de spelers er een potje van maken. Dan schaam ik me voor de supporters.”

Ramp

De ontluisterende bekernederlaag in de Kuip tegen Ajax (0-5) op 31 maart zit Van Hanegem nog steeds dwars. „Dat vond ik echt een ramp, veel erger dan het eerdere competitieverlies (0-3). Na de wedstrijd ben ik via de nooduitgang naar mijn auto gelopen. Ik durfde geen supporter onder ogen te komen. Dagenlang ging ik met lood in mijn schoenen naar de training. Zag ik die mensen weer staan die al 25 jaar rond de Kuip hangen. Met hun teleurstelling heb ik meer moeite dan met mijn eigen teleurstelling. Zo'n nederlaag dreunt bij mij echt maanden na.”

Als rasechte Feyenoorder koestert Van Hanegem de klassieker. „Dertig jaar geleden was het een speciale wedstrijd en over dertig jaar is het nog een klapstuk. Die rivaliteit verdwijnt nooit. Vroeger was het veel sterker dan nu. We keken lang naar die twee wedstrijden uit. Als je drie punten verspeelde, was je vrijwel zeker uitgeschakeld voor het kampioenschap. De druk is nu minder.”

Met weemoed denkt Van Hanegem terug aan de trainingen van het Nederlands elftal. De Oranje-

selectie was destijds grotendeels in een Rotterdamse en Amsterdams kamp verdeeld. Hoe dichterbij de klassieker was, des te meer werd er in Zeist geschopt. „We spraken tijdens een partijje altijd een bepaald gebied af waar Ajacieden niet mochten komen. Neeskens trok zich nergens iets van aan en liep overal doorheen. Israël verkocht Mulder eens een peer op zijn knie. Hij was een paar weken later mooi nog voor de wedstrijd uitgeschakeld. Het ging hard tegen hard, maar we hadden wel respect voor elkaar. Dat mis ik in het huidige voetbal. De spelers accepteren niets van elkaar. Ze lopen alleen maar te zeuren.”

Van Hanegem, die zich gelukkig prijst met de organisatorische kwaliteiten van collega Geert Meijer, wil Feyenoord in Europa weer aanzien geven. Bij zijn entree vorig jaar zomer maakte hij zijn bedoelingen duidelijk: aanvullend voetbal, lang meedoen om de titel, vier spelers leveren aan Oranje.

„Toen werd daarover nog een beetje lacherig gedaan. Mijn verwachtingen zijn redelijk uitgekomen. Zondag, na het duel met Ajax, weten we meer. Ik hoop echt op een revanche, al is het alleen maar voor mezelf. Ik heb thuis geen leven als ik weer met een nederlaag kom aanzetten. 'Jij kunt zeggen wat je wilt, maar die Van Gaal is toch wel een goede trainer', zei mijn vrouw na die 0-5.

Dergelijke opmerkingen moet ik dan nog wekenlang aanhoren. Zelfs mijn zoontje begint me al met Ajax te dollen. Dat moet maar eens afgelopen zijn.”

JAC HENDRIKS

SIBBE – De opperhuid van zijn handen is licht doorschijnend en er lopen blauwe adertjes over, maar de binnenkant bevat nog zoveel eelt dat de trillingen van de diepere vezeltjes verborgen blijven. Hij geeft zich niet graag bloot. Ongedurig stieft hij door het lege café, zit dertig seconden aan het rondevaarten en is op slag verdwenen. Geruisloos opduikend vanachter de tap, met de filterkoffie, zeeft hij in één vastberaden zin het mysterie van zijn kamergaren loopbaan. „Ik stop pas als ik verlies van mensen die de keu niet kunnen vasthouden.” Jac Hendriks – 'Dzjeukske' zeggen ze in Sibbe – is drieënzestig. Ietwat kromgegroeid boven het biljart, maar geen millimeter uit het lood.

Glinsterende ogen in de grimmige kop, van koninklijke bloede. Vandaag gaat hij met zijn team in Alkmaar van acquit voor de nationale titel. 'Dzjeukske' van Romantica op de hoek van de Kenkersweg zet zich schrap. Voor de honderdste keer.

Gevreesd van Mesch tot Mook. De stilste sporter van Limburg met de langste staat van actieve dienst.

Praten over zichzelf doet hij liever niet en bovendien, de duiven roepen. Maar die 'verzorgt hij later wel'. Hij heeft wat met duiven, net als Jean Bessems en Hans Vultink. Een biljarter zonder duiven is geen biljarter.

Ei

De blik glijdt af naar de matchtafel, maar hij denkt aan het hok. De ware caramboleer is een hazard-speler die zijn ei pas echt kwijt kan in het ongreppbare van de duivenport. „Biljarten doe je zelf, duiven heb je niet in de hand. Je kunt ze in de lucht niet begeleiden.” Beide passies kosten hopeeloos veel tijd. Vandaar die onrust, de klok rond op tii. „Wie biljarter wil worden met een paar uur training, blijft hangen.” In het ijle zwerv, net als de duiven.

Zoon Gaston speelde na vier keer

over de rooie vijf gemiddeld. Alle Hendriksen kunnen biljarten. Het zit in de sappen en de trosjes van het brein. Noonk Sjengs, Nederlands kampioen in 1935. Op zijn zevende nam Jac het familievaandel over. Jaar in jaar uit poulekampioen met de BV Sibbe. Recentelijk zowaar ongeslagen, in de stokoude historie van het kader spel nog nooit vertoond.

Die van Mesch en Vilt staan nog te blozen. Als 'Dzjeukske' de gladde kogels op de kruisingen van de lij-

door
HARRY MURÉ

nen verzamelt, wordt het labirynth voor de tegenstander even ondoordringbaar als de mergelgangen onder het café. Sibbe, dat was Huub Harings en is Jac Hendriks.

Piet

De ploeg wordt aangevoerd door kopman Piet Gerrits, de oerdegele provinciale opvolger van de legendarische Waubachenaar Wim van Rosen uit de jaren zestig, en met landbouwer Tony Houten van Op de Klos en Jac Hendriks een van de weinigen die de toverdiscipline van het 57/2 nog tot in de puntjes beheersen. Hoensbroekse Piet kwam drie seizoenen geleden naar Sibbe, toen vedette Wiel Rouwet het hemelrijk van het groene laken vervulde voor de tempel van Jehova's Getuigen.

Jan Brouwers, uitkijkend over de Sibbergrubbe en specialist in het al even grillige 38/2, houdt stand, als het moet tot aan zijn laatste tik.

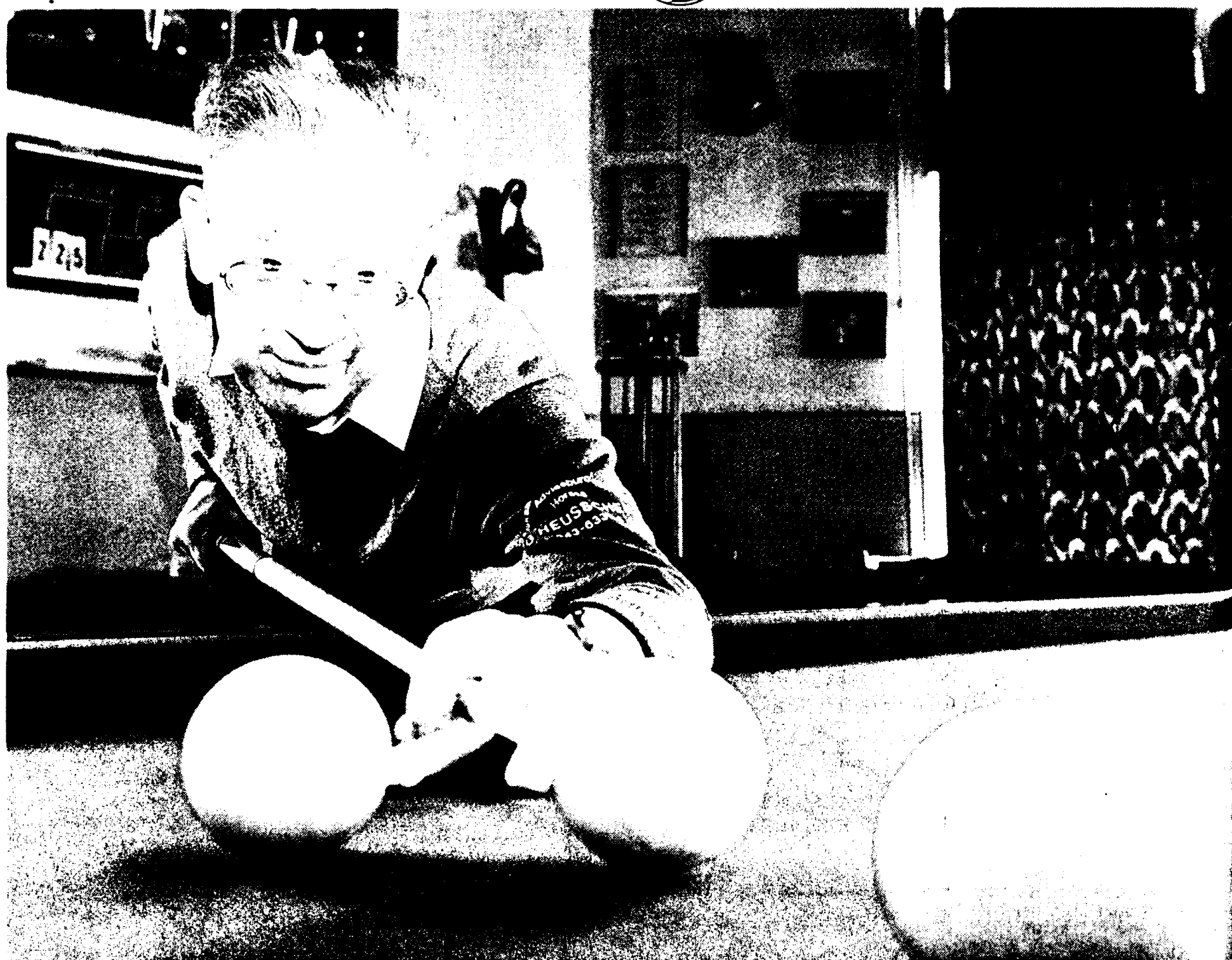
Daardoor is de identiteit van de equipe onaangetast gebleven. Jac Hendriks: „We zijn gegroeid uit het dorp, we leveren prestaties, ze kennen ons.” Fair Play Centers en Ulestraten maken veel meer tam. Schamper: „Maar dat zijn geen clubteams meer. Ze zijn bijeengeraapt in het betaalde circuit. Piet Gerrits krijgt hier geen dubbeltje. Voor een toernooi schenkt hij honderd gulden.”

Het trio Gerrits-Hendriks-Brouwers, steunend op de bankzitters Guus Wijshoff en Cees van Roosmalen, steekt met kop en keu uit boven de rest. „We zijn zo sterk dat we relatief de meeste ballen moeten maken.” Op één team na, landskampioen Het Centrum uit Deventer, de formatie van kroonprins Michel van Silfhout, „van wie ik stil word, omdat ik dat heb gemist, de opleiding, de lessen van de allerbesten.” In de prehistorie lag het anders. „De mensen hadden een fiets. Mijn vader sprak twee keer af met Cees de Ruyter in Maastricht. Hij was twee keer niet daar.”

Selfmade

Jac Hendriks, selfmade van het gummi dopje onder de dikke kant van de keu tot in de spits van de pomerans. „Alles zelf uitgedokterd.” Hoe hoger je komt, hoe hoger de basisopleiding moet zijn. „Anders is het zweet en tranen. Nooit geweten hoe ik de ballen maakte. Heb ik pas de laatste jaren afgekeken van Wiel Rouwet” – jeugdinstrucent van de biljartbond – „en hij nam het me nog kwalijk ook.”

Stoottechnieken, pols (draait soepel), onderarm (zwengelt losjes), „daar wist ik totaal niets van”. Allemaal geleerd van Wiel. „Ik was altijd een puntenmaker, een

● Dik over de zestig, maar nog steeds van nationaal kaliber. Jac Hendriks.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

werkpaard, terugkomen uit geslagen positie. Dat is wat iedereen graag ziet.”

Berucht om zijn weerbarstigheid, weinig liefkoosd. Zuinig grinzend: „Meestal blijf ik tamelijk kalm. Wim van Rosen was populair, dronk met het publiek. Doet Jan Arnouts ook, hup, we nemen er nog een. Wim was een cafébiljarter. Dat heb ik altijd tegen gehad.” Al is hij met het tableau de bekendste van Margratus plateau. Nog even, want zijn schoonzus, eigenaresse van Romantica, verkoopt de zaak. De kastelein gaat met pensioen. Romantica, waar ooit werd geschuifeld, maar zich nadien koesterend in de fluwelzachte strelingen van wit en rood.

Gepikeerd

De biljarters hopen in godsnaam dat de nieuwe zetbaas straks de traditie prolongeert. Om in bredere kring rechtvaardigheid te geven aan de BV Sibbe (dus niet beslo-

ten vennootschap) hebben ze Jean van de Wetering eendrachtig verheven tot pr-manager. Ze voelen zich gepikeerd door een gemeentelijke kopstoot. „Bij de jaarlijkse sportverkiezing werden we tweede achter de voetballers van Vilt. Kan niet. Wij scoren op hoger niveau. Vier keer kampioen in successie en nog nooit sportploeg van het jaar geweest.” Valkenburg poedelt aan de Geul.

Zal Jac Hendriks niet gebeuren. De grote tafel nooit aangeraakt, omdat het fundament ontbrak. „Vijfentwintig moyenne, daar komen de toeschouwers niet naar kijken. Dat is geen topsport. Ze willen series zien van over de honderd.” Hij bleef bij het klassieke, onuitputtelijke repertoire van het 57/2 en demarreert nog steeds drie keer rapper dan het peloton. „Raymond Knoors heeft een andere weg gekozen. Formidabel, maar hij haalt toch niet de grote top.”

Je moet het tussen de vier banden laten zien, in het kwadraat, voort-

durend op de vingers gekeken en getikt. „Daar groei je in. Als je half presteert, ben je naamloos. Kunnen een hoop mensen niet tegen. Jean Bessems brak door op zijn eenentwintigste, heeft alles bereikt, hoor” – vinger omhoog – „maar hij miste iets. Het werk, gebrek aan wil, ik weet niet wat het is. Er had veel meer ingezet. In de topsport telt alleen het resultaat.”

Combinatie

Tegenstribbelend trekt hij de wedstrijd kleding aan, voor de foto, haastig, want achter het pand is al geruime tijd ongeduldig flap-flap hoorbaar. Hij is geen 'apart goede masseerder' of 'sublimie doorstoring'. Het is een 'combinatie van dingen die van mij deze biljarter maakt’.

Normaal is het met Abraham fini. Jo Engelen, Jan van Melssen, Frans Christiani, Hein Lamers, de kopstukken van het gewest zijn vergeten. Met Wim van Rosen was

het in één jaar gedaan. „Er zijn maar weinig van over de zestig die de concentratie en het niveau houden.” Eindelijk een triomfantelijke knipoogje. Voor elke partij rekent hij de leeftijd van de piepjonge tegenstander uit. Weet hij precies uit welke school hij is, „want het gaat allang niet meer uitsluitend op wil en kracht.” Hij heeft een keu achter de deur.

Mystiek

Bij hem flakkert nog iets van de vervlogen mystiek uit het broeierige achterhaaltje, dat in elk geval adembenemender was dan de knipnische tv-arena waar live geen kijker present is. „Het is niet afgelopen met de biljartsport, maar er komt geen hausse meer. Geen spektakel, ze gaan niet op de vuist. Vijftig biljarters in het café, je hoeft de volgende dag niet te poetsen. Schone sport is achterhaald.”

Jac Hendriks, de laatste van de stiel met de kaarsrechte stok.

Alex Smeets zet alles opzij voor verwezenlijking olympische droom

● Alex Smeets grijpt doortastend in. De judoka uit Steyl houdt niet van half werk.

BLERICK/VENLO – Alex Smeets ligt op schema. De judoka uit Steyl bij Tegelen werd vorig jaar nog vijfde op het Europees kampioenschap en precies een week geleden derde bij het EK 1993. Een sprong voorwaarts die er zijn mag, vooral gezien het feit dat Smeets pas 23 jaar is. De bronzen medaille verzekerde hem alvast van het recht op deelname aan het wereldkampioenschap dat eind september in Hamilton, Canada gehouden wordt. Daarover hoeft Smeets zich dus geen zorgen meer te maken. Niet dat de onverstoorbare judoka het type is dat gauw in de rats zit. De jonge Limburger zet zich met stalen wil in voor zijn greep naar het goud. Het doel staat vast. De Olympische Spelen van 1996 in Atlanta.

Een doel dat nog redelijk ver weg ligt, maar Smeets – die afstudeerde aan het CIO in Sittard – realiseert zich dat de weg naar de absolute top lang en zwaar is. Dat blijkt niet alleen uit zijn trainingsinzet, maar vooral uit het feit dat alles ondergeschikt gemaakt wordt aan het judo. „Dat is de enige manier om er te komen,” aldus Smeets nuchter.

Het dagelijks leven van Smeets is gericht op één ding. Beter worden als judoka. Smeets, die met zijn vriendin Sylvie in Blerick woont, is beroepsmilitair en werkt als sportinstructeur annex judoleeraar in de Oranjekazerne in Schaarsbergen.

Daar veegt hij dagelijks, 's morgens en 's middags, de vloer aan met de rekruten van de luchtmobiele brigade, een fonkelnieuw onderdeel van de koninklijke landmacht dat qua strijdbaarheid ongeveer vergeleken kan worden met het korps mariniers. Mannegetjesputters dus, die opzien tegen sergeant Smeets, de wereldkampioen judo voor militairen. „De soldaten van de luchtmobiele brigade dragen rode baretten. Om in het opleidingskader te kunnen komen, moet je die baret verdienen door de training zelf te doorlopen. Dat is me gelukt.”

Peuleschil voor een judoka. Smeets doet het er even bij, gaat tussen de lessen door naar Papendal voor de kracht- en conditietraining en naar Nijmegen voor de specifieke judotraining bij zijn trainer Wim Visser, tevens bondscoach van de Judobond Nederland.

door
HANS STRAUS

„Een aardig gevulde dag. Maar alles is goed te combineren. Bovendien zit ik als kort-verband-vrijwilliger in de landmacht. Mijn contract loopt door tot in 1995. Daarna heb ik dan mijn handen vrij voor de aanloop naar de Olympische Spelen.”

De planning klopt. Nu nog het spel op de mat. „Alex moet zich op het judo alléén kunnen concentreren,” valt Smeets' vriendin Sylvie bij. Met dat doel voor ogen heeft zij de public relations rond haar judoka en een paar van zijn collega's zelf ter hand genomen. Sylvie geeft persberichten uit en zorgt dat er continu gegevens over Alex opgevraagd kunnen worden. Een ijzersterk duo dat aan de weg timmert.

Tegenslagen zijn er natuurlijk ook. Niet alles kan op rolletjes lopen. Zo was er de 'affaire Spijkers'. De routinier beschuldigde het aanstormende talent Smeets van dopinggebruik. Spijkers ging daarvoor niet naar de judobond, maar pakte via de pers uit. „Waarom hij mij beschuldigde, heb ik nooit begrepen. Misschien dat het de frustraties waren van de ouder wordende judoka die de jeugd

dichterbij ziet komen. In ieder geval was zijn beschuldiging onzin, want als je goed presteert bij A-toernooien, word je steeds op dopinggebruik gecontroleerd. En nooit is er iets gevonden.”

De kwestie heeft kwaad bloed gezet tussen de judoka's die beiden uitkomen in dezelfde gewichtsklasse (onder 86 kilogram). „Laten we het zo stellen: ik zou hem niet op de koffie vragen. Maar als ik hem tegenkom zal er weinig gebeuren. Ik loop hem gewoon voorbij. Ik heb wel op het punt gestaan er werk van te maken, maar de judobond heeft hem een jaar geschorst. Daar leg ik me dan maar bij neer.”

Het is een van de vele gepasseerde stations. Smeets heeft de affaire uit zijn hoofd gezet en werkt hard aan zijn judocarrière. Kracht en aanvalslust zijn zijn voornaamste kenmerken. Het eerste is te trainen, het tweede zit in de aard van het beestje. Ook de techniek is aangeboren. „Trekken en duwen, werken met de armen. Armworpen zijn m'n specialiteit. Ik judo het liefst staand.”

Techniek, kracht en aanvalslust zijn belangrijke factoren bij judo. Toch is de tactiek bij vechtsporten misschien nog wel het meest bepalend. Hoe benader je een tegenstander, hoe houd je hem af van zijn normale vechtwijze. Tactiek en strategie, echt iets voor een beroepsmilitair. Toch werd Smeets bij het EK in Athene afgelopen week nog afgetroefd op tactiek. De Fransman Pascal Tayot, kersvers Europees kampioen, klopte Smeets in de halve finale. „Tayot maakte goed gebruik van de nieuwe regels in het judo. Sinds een jaar of anderhalf word je meteen gestraft als je te passief bent in een gevecht. Val je te weinig aan, krijg je meteen drie strafpunten. Tayot was slim, hij zette mij vast en deed zelf enkele schijn aanvalven. Daardoor werd ik gestraft en won hij. Zonder rechtstreeks te scoren.”

Het is Smeets' stijl van vechten niet, hij houdt meer van de rechtstreekse aanpak. Vechten met

open vizier. „Als je technisch de mindere bent, zul je je wel moeten beperken tot een dergelijke aanpak. Maar goed, het is aan mij hem daar de volgende keer geen gelegenheid meer voor te geven. Ik zal me niet meer aan zijn stijl aanpassen.”

Een judoka stoot zich niet twee maal aan dezelfde steen. En zeker Alex Smeets niet. Hij is een natuurtalent, was al Europees kampioen bij de junioren en moest gezien de vooruitgang de laatste jaren in staat geacht worden de absolute top te halen. Zoals vaak met talenten het geval is, begon Smeets al vroeg met de sport. Alex was zes jaar toen hij zich bij DOS in Steyl meldde. „Er waren twee clubs in Steyl; een zwemclub en een judoclub. Van beide werd ik lid.”

Voor al omdat zijn ouders vonden dat de jonge Smeets wat al te energiek door het huis daverde. „Ga jij maar judoën, dan ben je op tijd moe”, moeten pa en ma gedacht hebben. „Van het stoelen met mijn broertje naar de judomat, was een kleine stap. Ieder kind stoeit graag, en de mat, of tatami, was voor mij een logisch gevolg. Ik deed als kind niets liever dan judoën.”

Een jeugdliefde die uitgroeide tot een ware passie. Tot de wil om op de Spelen in 1996 naar olympische hoogten te reiken. In 1992 was dat al bijna gelukt. „Spijkers werd toen uitverkoren, omdat hij niet iets eerder dan ik de limiet haalde voor uitzending. Maar mijn tijd komt nog wel.”

Geen loze kreet van Smeets, de judoka weet waarover hij praat. Hij staat niet voor niets tweede op de Europese ranglijst, voor die klarspring heeft hij, letterlijk, hard gevochten. En er wacht nog meer werk: de voorbereiding op het WK in september.

Toch is de aantrekkingskracht van de Spelen in Atlanta nu al te voelen. Met nog liefst drie jaar te gaan. „Het WK wordt iedere twee jaar gehouden. Maar als je bij de Spelen iets presteert, dan kun je daar vier jaar lang van genieten.”

Ze zijn het nieuwste doelwit van een regeringsploeg, die zich in alle mogelijke bochten wringt om 's Rijks uitgaven te verminderen. Ze zijn egoïstisch, calculerend, materialistisch en ze vragen te gemakkelijk een uitkering aan, als je hun critici mag geloven. Ze zijn de zwaksten in de samenleving, vinden ze zelf. En dus moet de economische crisis niet op hen worden afgewenteld. De maatschappij en de politiek hebben hen gevormd tot wat ze zijn, onafhankelijke individuen, die woest worden als verworven rechten hun worden ontnomen. De kinderen van deze tijd zijn geen tegenstrevers, zoals de nozems, de hippies of de punks dat waren. Jong Nederland is een club optimisten, die druk bezig is met zelfontplooiing en niet gehinderd wil worden door als onzinnig ervaren beperkingen.

door

ANS
BOUWMANS

● Het leven van jongeren speelt zich steeds meer tussen andere jongeren af.

Foto's: ROLAND DE BRUIJN

Jong zijn is sinds de jaren zestig 'een levensfase' geworden. De jeugd, jongeren en jongvolwassenen – of hoe je ze ook wilt noemen – hebben hun eigen cultuur, hun eigen 'taal', en hun bestaan speelt zich ook steeds meer af in verbanden van leeftijdsgenoten. Vroeger, heel vroeger, hoorde je als puber eigenlijk nergens bij, niet langer een kind, nog niet volwassen. Te klein voor het tafellaken en te groot voor het servet. De afgelopen decennia heeft de jeugd een duidelijke maatschappelijke status gekregen.

De jeugd is belangrijk geworden en heeft een verlengde looptijd gekregen. De jongere gaat langer naar school, blijft langer thuis wonen en treedt pas op latere leeftijd toe tot de arbeidsmarkt. De jongere is mondiger, vrijer en zelfstandiger, zegt hoogleraar jeugdstudies dr. W. Meeus van de Rijksuniversiteit Utrecht. Een ontwikkeling die volgens hem door ouders en maatschappij is gestimuleerd. „De boodschap die de jongeren nu krijgen – korten op jongerenutkeringen en studiebeurs – druist regelrecht in tegen het verhaal dat jongeren nu al twintig jaar horen. In een cultureel klimaat waarin jongeren voortdurend worden aangesproken op hun zelfstandigheid, strijkt dat natuurlijk volledig tegen hun haren in.”

Inkomen

Er is de afgelopen decennia veel veranderd voor jongeren. Mateel gezien zijn ze erop vooruit gegaan, zo blijkt uit allerlei onderzoeken. Het in maart gepubliceerde Scholierenonderzoek 1992 van het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) meldt dat het besteedbaar inkomen van jongeren sinds 1984 fors is gestegen, gemiddeld van 180 gulden per maand tot 253 gulden voor jongeren tot 18 jaar, en 685 gulden voor 18-plussers.

Die stijging is vooral door jongeren zelf gerealiseerd: meer scholieren zijn in hun vrije tijd gaan werken en ze zijn ook meer uren gaan maken. De gemiddelde totale inkomsten lopen tot nu toe vooral na het zeventiende jaar op, als gevolg van de basisbeurs voor scholieren vanaf 18 jaar. Jongeren hebben met hun dik tweehonderd gulden 'meer dan hun ouders' vrij te besteden, was de conclusie, die ook in Den Haag doorklonk.

De jeugd mag dan relatief 'rijk' zijn, jongeren hebben ook een vrij besteedbaar inkomen nodig om een normale 'socialisatie' mee te kunnen maken, stelt Theo A. Dijkman, wetenschapper bij het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen in Nijmegen. Het vroegere gesubsidieerde jeugdwerk en de strak door kerk en samenleving geleide jongerenactiviteiten hebben het veld geruimd voor commerciële vrijetijdsbesteding. De weg van kind naar volwassenheid, de intrede in de samenleving loopt via een ander kanaal, aldus Dijkman. „Jongeren moeten geld hebben om met tijdgenoten iets te kunnen ondernemen.” Ook het Nibud-Scholierenonderzoek signaleert dat 'geld hebben' een belangrijk aspect is in

de sociale inlijving van de huidige generatie jongeren in de maatschappij.

Karakteristiek

Het is niet eenvoudig de hedendaagse jeugd te karakteriseren, maar jeugdonderzoeker Frans van der Linden van de Rijksuniversiteit Leiden weet op basis van onderzoek toch een algemeen beeld te schetsen. „De moderne jeugd – en dan heb ik het over jongeren van 12 tot 21 – is vooral bezig met zelfontplooiing. Ze zijn sterk gericht op de toekomst en daar zijn ze ook heel optimistisch in. Ze zijn zich best bewust van problemen als werkloosheid en het milieu maar geloven in hun ideale toekomstbeeld.”

Persoonlijke vrijheid is erg belangrijk voor jongeren, zegt Van der Linden. Ze hebben de pest aan inbreuken op die vrijheid. De spelregels – school bijvoorbeeld – accepteren ze omdat dat moet in het kader van hun toekomstbeeld. „Tegen onzinnige of niet te begrijpen beperkingen rebelleren ze,” zegt hij. „Ze hebben een heel praktische en instrumentele houding. Je benut dat wat de omgeving je biedt om je persoonlijke doel te bereiken.” Jongeren zetten zich af tegen ideologieën, zoals het geloof. „Alles wat met macht en gezag te maken heeft, wat van boven komt, zijn jongeren geneigd af te wijzen. Dat wordt niet gepikt.”

Keuzen

In vergelijking met de jaren vijftig en zestig is het levenspad van jongeren veranderd en gaan we anders met hen om, zegt de Nijmeegse jeugdonderzoeker Dijkman. „Het leven is niet meer een uitgestippelde weg door sekse en afkomst bepaald. De individuele levensloop is een verantwoorde-lijkheid van de jongere zelf. Daardoor moet de jongere ook meer dan vroeger zelf keuzen maken. Zodra je jongeren meer zelfstandigheid geeft, moet je ook de voorwaarden optimaal maken. En die zijn sterk economisch bepaald.”

Professor Meeus: „Ik zou niet durven beweren dat het welbevinden nu zoveel beter is dan twintig jaar geleden. Vrijheid creëert een nieuwe prestatiearena.” Omdat jongeren langer op school zitten, blijven ze ook langer langer economisch afhankelijk van ouders of staat, stelt Meeus. „In 1950 was iemand

Jongeren zijn tussen de 12 en 25 jaar, in de uitkeringsleeftijd 27 jaar. Volgens de wet treedt de meerderjarigheid in op iemands achttiende verjaardag, maar blijven ouders tot het 21e jaar onderhoudsplichtig. Vanaf de oorlog tot in de jaren tachtig is het aantal jeugdigen gegroeid, daarna heeft de neergang ingezet. In 1991 waren er in Nederland volgens de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek 453.000 jongeren tussen de 15 en 19 jaar en 987.000 tussen de 20 en 24, samen 1.440.000. Van hen werkten er 1.272.000. De resterende 168.000 jongeren studeren, zitten nog op school of zijn werkloos.

De jongste werkloosheidsgegevens van het CBS (uit 1992) komen uit op 16.000 werklozen in de leeftijd van 16 tot 19 jaar en 56.000 tussen de 20 en 24. In de groep tussen de 18 en 21 jaar zitten er ongeveer 16.000 in de bijstand en 7.000 in het jeugdwerkgarantieplan, samen bijna 3,5 procent van het totaal (674.500). De leeftijd waarop nog onderwijs wordt gevolgd is sterk gestegen. Volgt de 1971/72 nog 18,1 procent van de mannen en 7,1 procent van de vrouwen tussen de 19 en 23 jaar voltijdonderwijs, in 1989/90 was dit gestegen tot respectievelijk 33 en 25,2 procent. Ook in de groep 16 tot 18-jarigen is het aantal scholieren sterk gestegen.

bijbaantjes, het tv-kijken, het helpen in huis, luieren en natuurlijk het op stap gaan met vrienden en het uitgaan.

De uitgaven van jongeren staan in het teken van hun levenspatroon. De uitgaven aan snacks, alcohol, uitgaan, kleding en gokken zijn fors toegenomen, zo signaleert het Nibud. Verder hebben jongeren nogal wat bezittingen, zo blijkt uit het marktonderzoek Jongeren '91. Driekwart van de 12- tot en met 24-jarigen heeft een rekenmachine, walkman en een radio, de helft een platenspeler, fototoestel en cd's. De twintigers hebben ook nog vaak een televisie of een cd-speler.

Toekomst

Het beeld dat Van der Linden schetst van de optimistische jongere, wordt bevestigd in het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Jongvolwassenen verwachten vaker dan ouderen werk te kunnen krijgen dat nog meer naar hun zin is en zij verwachten ook vaker een toename van hun vrije uren. Ze willen vooruit komen in de wereld en zijn minder dan ouderen tevreden met wat ze in het leven bereikt hebben. Ze zijn wel minder vaak bereid onbetaald over te werken en hebben er wat meer moeite mee op maandag te beginnen. Wat jongeren echt belangrijk vinden in een baan is een goed salaris, zelf je geld verdienen en onafhankelijk zijn, zo blijkt uit ander onderzoek. Vrijwilligerswerk is niet erg populair.

Jongeren wordt wel eens verweten geen idealen meer te hebben. Jacq Janssen, jeugdcultuureskundige aan de Katholieke Universiteit Nijmegen: „De jeugd geen idealen meer, dat is grote flauwekul. Dat soort uitspraken kom je al decennia lang tegen. Maar ze zijn niet te onderbouwen met onderzoeksgegevens.” Jongeren en ouderen zijn in ongeveer gelijke mate van mening dat de eigen welvaart niet het belangrijkste is in het leven en dat men zich met andere dingen dan de eigen welvaart bezig moet kunnen houden, signaleert het SCP.

Bijval

Het feit dat jongeren niet de barricaden zijn opgegaan voor een politiek-maatschappelijk belang maar protesteren uit eigenbelang verklaart mogelijk het gebrek aan brede sympathie voor de acties. Meeus vindt echter dat 'we' ons moeten realiseren dat 'we' deze jongeren zelf zo hebben gemaakt. „Een calculerende maatschappij maakt calculerende jongeren. Als studenten en jongeren dit zouden pikken, dan zouden ze er erg slecht aan toe zijn. De protesten zijn een indicatie van gezondheid. Anders waren ze wel erg apathisch.”

Volgens Janssen zijn spanningen tussen ouderen en jongeren een klassiek gegeven. Bovendien is het jongerenbeleid door de voortdurende bijstellingen onwaarsachtig geworden, meent hij. „Het vertrouwen is er uit. Het is meer de emergerende van de druppel. Ze willen serieus genomen worden en dat gebeurt onvoldoende.” Dat jongeren in opstand zijn gekomen verbaast ook Dijkman niet. „Ze zien dat hun een aantal mogelijkheden om reëel deel te nemen aan de maatschappij wordt ontnomen. Jongeren willen zelfstandig zijn, willen een eigen budget om hun eigen leven in te richten. Je kunt niet zeggen dat ze allemaal aan een baan kunnen komen. Dus als je ze een uitkering ontnemt, ontnem je ze veel van hun maatschappelijke mogelijkheden.”

Generatie

Kritiek dat de acties een nogal hoog oude-doods-gehalte hadden, heeft deze week geleid tot een wat heftiger aanpak. Maar het gevoel dat dit toch geen echte protestbeweging is, blijft een beetje hangen. „Dat zijn voor een deel oude-lullen-verhalen. Dat heeft te maken met het generatiegevoel,” zegt Meeus. Voor een deel ligt het aan het feit dat er in de eind jaren zestig ook daadwerkelijk veel veranderde, er ontstond toen een cultuurbreuk. „Nu gaat het in feite om een begrotingsprobleem, een marginale verandering.”

Maar Meeus sluit ook niet uit dat het vuurwerk tussen politiek en jongeren een symptoom is. „We zijn wellicht in onze maatschappij doorgeslagen, jongeren inclusief. Misschien zijn er grenzen bereikt en zijn er nieuwe normen en waarden nodig. Elke maatschappij heeft de jeugd die ze verdient.”

gemiddeld vijftien jaar als-ie van school overstapte naar werk. Nu ligt dat gemiddeld tussen de 20 en 21 jaar.

Relatie

De huidige generatie jongeren wordt ook gekenmerkt door een vreedzame relatie met volwassenen. Dijkman: „Ouders en kinderen gunnen elkaar meer ruimte. En dat hangt samen met ontstaan van de jeugdcultuur, die het verschil tussen oud en jong legitimeert. Ouders kunnen zeggen, zo zijn jongeren nu eenmaal. Dat heeft een soort legitimerende werking. Werd vroeger van jongeren deelname aan het levenspatroon van de ouder verwacht, nu is er ruimte voor eigen optreden van jongeren, waardoor afwijkend gedrag niet tot conflicten leidt.” Meeus: „Jongeren krijgen meer vrijheid, maar ouders willen dat ook. Volwassenen willen dat kinderen mondig zijn, niet slaafs. Ze worden opgevoed in onderhandelingshuishoudens.”

De gemiddelde leeftijd waarop jongeren het ouderlijk huis verlaten is sinds de jaren vijftig gedaald, om in de jaren tachtig weer te gaan stijgen, signaleert het Sociaal en Cultureel Planbureau in het rapport 'Jongeren op de drempel van de jaren negentig'. De gemiddelde leeftijd waarop jongeren het ouderlijk huishouden verlaten lag eind jaren tachtig tussen de 23 en 24 jaar. Behalve de goede ouder-kindrelatie is er ook nog een heel praktische reden: jongeren hebben thuis meer ruimte omdat de huishoudens kleiner zijn.

Tijdsbesteding

Jongeren hechten sterk aan vrije tijd. Wie daaraan komt, komt aan hen. Vrije tijd is al een aantal jaren synoniem met zelfstandigheid. Bij het besteden van vrije tijd is contact met leeftijdgenoten erg belangrijk. Bijna de helft van de jongeren uit het Scholierenonderzoek 1992 bezoekt minstens een paar keer per maand een bar, café of soos en iets meer dan de helft gaat regelmatig naar de disco. Een avondje uit kost de scholier overigens gemiddeld 35 gulden. De belangrijkste hobby's waren in '74 (Jeugdvademecum, Novum): sport beoefenen, muziek en lezen. Dat zijn nu nog steeds belangrijke bezigheden van jongeren, naast het werk, de school, het huiswerk, de

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID

WONINGVERENIGING „vaals“

De woningvereniging Vaals heeft ruim 1500 verhuureenheden, alle gelegen in de gemeente Vaals. De vereniging heeft een personeelsbestand van 12 medewerkers, verdeeld over de afdelingen financiën, technische zaken en bewonerszaken.

Voorvloeiende uit de ontwikkelingen ingezet door de overheid, decentralisatie en verzelfstandiging wil de woningvereniging een zelfstandige en dynamische onderneming zijn, waarbinnen marktgerichtheid, klantgerichtheid en doelmatigheid sleutelbegrippen zijn. De vereniging heeft tot op heden een participatief bestuur gekend, echter met het oog op de veranderingen in de volkshuisvesting wil zij groeien naar een beleidsbepalend c.q. toezicht-houdend bestuur.

In verband met het opbouwen en vormgeven van de bestuurlijke- en werkorganisatie zoekt het bestuur kandidaten voor de functie van

directeur (m/v) tevens hoofd Bewonerszaken

met een duidelijke visie op de toekomst van de woningcorporatie en die inspirerend leiding kan geven aan een organisatie waarin anticipatie op de toekomst centraal staat.

Taakomschrijving

U bent voorzitter van het managementteam en rapporteert rechtstreeks aan het bestuur. Als hoofd Bewonerszaken behartigt u met uw medewerkers de belangen van woningzoekenden en bewoners en coördineert u de daaruit voortvloeiende werkzaamheden.

Voor het opbouwen en vormgeven van de bestuurlijke- en werkorganisatie gaat u de nodige ontwikkelingen en veranderingen binnen en buiten de organisatie initiëren en stimuleren.

U bevordert een goed personeelsbeleid en werkklimaat en vertegenwoordigt de organisatie naar buiten toe.

Verder bereidt u beleid voor en zorgt u voor de informatievoorziening ten behoeve van het bestuur. U blijft alert op ontwikkelingen op volkshuisvestings- en maatschappelijk vlak. Om goed op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen, onderhoudt u contacten met andere organisaties en met het gemeentebestuur.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

U bent verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuursplanning en de financiële planning.

Representativiteit, creativiteit, goede sociale, communicatieve en commerciële vaardigheden en een leeftijd tussen de 35 en 50 jaar zijn andere vereisten. U bent woonachtig in Vaals of bereid zich in de naaste omgeving te vestigen.

Arbeidsvoorwaarden

De CAO voor personeel in dienst van woningcorporaties is op uw functie van toepassing waarbij voor deze functie een salaris geldt overeenkomstig schaal 14. Afhankelijk van uw capaciteiten behoort uitloop naar een hogere salarisschaal tot de mogelijkheden. De secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstakend te noemen.

Nadere informatie

De sollicitatieprocedure wordt begeleid door mevrouw J.A. Smets-Degens, personeel- en organisatieadviseur van het M/V bv, knopel voor woningcorporaties te Vaals. Voor nadere informatie met betrekking tot deze vacature kunt u telefonisch contact met haar opnemen onder nummer 043-72.78.78.

En psychologische begeleiding kan ook worden ingezet in de selectieprocedure.

Sollicitatieformulier en aanvraagformulier zijn te verkrijgen bij de vacaturebureau Vaals.

Uw sollicitatie wordt behandeld onder nummer 14.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

De afsluitende selectieprocedure vindt plaats op maandag 10 mei 1993.

DE AFDELING UNIPRINT ZOEKT EEN ERVAREN OFFSETDRUKKER DIE GOED KAN SAMENWERKEN

De afdeling Uniprint is een onderdeel van het Facilitair Bedrijf. De afdeling verzorgt de aanmaak van al het drukwerk voor de universiteit, waaronder boeken en sets, eventueel in kleuren-druk. We werken onder meer met Heidelberg GTO en MO en diverse soorten afwerkingsapparatuur.

TEAMWORK U hebt tenminste een LTS-opleiding grafische techniek, aangevuld met het diploma offsetdrukker en ruime ervaring in een soortgelijke functie. Ervaring met een

GTO en/of MO strekt tot aanbeveling. Belangrijker is dat u goed kunt samenwerken, want teamwork staat bij ons voorop.

WIJ BIEDEN U krijgt een full-time dienstverband. Uw salaris bedraagt maximaal f 3.479,- bruto per maand (schaal 5).

De RL wil meer vrouwen in dienst nemen. Er zijn faciliteiten voor kinderopvang, ouderschapsverlof en flexibele werktijden.

UW REACTIE Voor meer informatie kunt u bellen met de heer B. Meerstad, hoofd van de afdeling Uniprint, telefoon 043-883600/883747.

U kunt uw schriftelijke sollicitatie binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel en Organisatie van de Rijksuniversiteit Limburg, postbus 616, 6200 MD Maastricht, onder vermelding van vacaturnummer LD 93/319 op brief en envelop.

Rijksuniversiteit Limburg

Internationaal en innovatief

Geleens Mannenkoor Mignon

opgericht 1 februari 1925
lid van het Koninklijk Nederlands Zangverbond

Het Geleens Mannenkoor Mignon, bestaande uit 125 zangers, zoekt voor z.s.m. een

DIRIGENT

die voldoet aan de volgende eisen:

- * conservatoriumopleiding koordirectie;
- * vocale scholing;
- * ervaring met een groot koor;
- * bij voorkeur diploma orkestdirectie;
- * brede programmatische belangstelling voor het mannenkoorrepertoire;
- * leeftijd 30-45 jaar.

De wekelijkse repetitie vindt plaats op maandagavond.

Sollicitaties worden t/m 18 mei a.s. ingewacht door de secretaris, de heer P.C.G. Hawinkels, Van Iersdonkstraat 2, 6166 XG Geleen, tel. 046-749052.

BECKERS en ZN.

AUTOSCHADESPECIALIST

Wij zijn een dynamisch Facwa-garantiebedrijf. Wegens uitbreiding van onze activiteiten zoeken wij op korte termijn een enthousiaste

AUTOSPUITER m/v

en

VOORBEWERKER m/v

Wij vragen:

- * leeftijd tussen ± 25-35 jaar
- * liefst enige ervaring

Uw sollicitatie kunt u schriftelijk en/of telefonisch richten aan:

W. Beckers en zoon

Buizerdweg 6c + 11
6374 BS Landgraaf
Tel. 045-311679
na 18.00 uur 045-327275

REIJNEN GRANI

STEENWOUWERIJ J. REIJNEN

Mortel 10, 6121 JT Born,

is fabrikant van granieten aanrechtbladen en grafmonumenten.

Voor de divisie aanrechtbladen zoeken wij: (leerling-) zagers, verlijmers, poliseurs, afwerkers

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met de hr. J. Reijnen, tel. 04498-53493, of schriftelijk reageren op bovenstaand adres.

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius

en het Verpleeghuis Schuttershof. Het verpleeghuis beschikt over 99 bedden voor somatische bewoners, 125 bedden voor psychogeriatrische bewoners en 24 plaatsen voor dagbehandeling.

Binnen de afdeling Dagbehandeling van Verpleeghuis Schuttershof te Brunssum bestaat een parttime vacature (80%) voor een

activiteitenbegeleid(st)er dagbehandeling

Functie-informatie

De activiteitenbegeleid(st)er werkt in multidisciplinair teamverband en heeft tot taak het organiseren en uitvoeren van activiteiten op velerlei gebied. Activiteiten zijn zowel individueel als groepsgericht, waarbij activiteit en observatie van bezoekers van de dagbehandeling centraal staat. In voorkomende gevallen behoort ook begeleiding bij verzorgende werkzaamheden tot het taakpakket.

Functie-eisen

Voor deze functie zoeken wij creatieve en flexibele kandidaten in bezit van het diploma MDGO-AB, MDGO-AW, MBO-IW of vergelijkbaar. Affiniteit met het werken met PGB alsmede ervaring in een soortgelijke functie is gewenst.

Arbeidsvoorwaarden

Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salaris overeenkomstig FWG-functiegroep 35 (min. f 2.661,- en max. f 3.763,- bruto per maand op full-time basis).

Inlichtingen

Inlichtingen worden verstrekt door dhr. P. Verwijlen, 1e medewerker dagbehandeling of door mevr. M. Offermans, hoofd activiteitenbegeleiding. Schriftelijke sollicitaties vóór 22 mei a.s. richten aan Dienst P & O locatie Gregorius te Brunssum. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief PG-93067 L.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

Verpleeghuis Schuttershof

LEERLING-ZIEKENVERZORGENDE (M/V)

HAMBOS EN IN LÜCKERHEIDE KRIJG JE VEEL VOOR DE KIEZEN....
MAAR DAAROM KIES JE ER OOK VOOR!

Denk jij bij een verpleeghuis aan mensen? Weet wel dat er ook jongere mensen in een verpleeghuis worden opgenomen. In alle gevallen gaat het om mensen die veel zorg nodig hebben. De Hamboskliniek in Kerkrade is een verpleeghuis voor het verplegen van mensen die lijden aan een lichamelijke handicap zijn dat opname in een verpleeghuis noodzakelijk is.

Bij dementie denk je direct aan bejaarden. Feit is dat je ook op jongere leeftijd dement kunt worden. De bewoners van de Lückerheidekliniek in Kerkrade (209 bewoners) zijn het ritme van alledag kwijt en kunnen daarom niet meer thuis verblijven.

Dit verpleeghuis heet ook wel een psycho-geriatrisch verpleeghuis

De Hambos en de Lückerheide beschikken ook over een afdeling voor dagbehandeling. Hier komen patiënten (die thuis wonen) overdag één of meer keren per week voor een bepaalde vorm van verzorging, begeleiding of behandeling.

De bewoners van beide verpleeghuizen, van jong tot en met zeer oud, vormen een dankbaar, druk en afwisselend opleidings- en werkterrein voor leerling-ziekenverzorgenden. Heel belangrijk is het contact met familie en vrienden van de bewoners. Verder heeft de ziekenverzorgende in zijn/haar werk vanzelfsprekend veel contacten met andere hulp- en zorgverleners, bijv. met artsen, verpleegkundigen, fysio- en ergotherapeuten, pastores, etc.

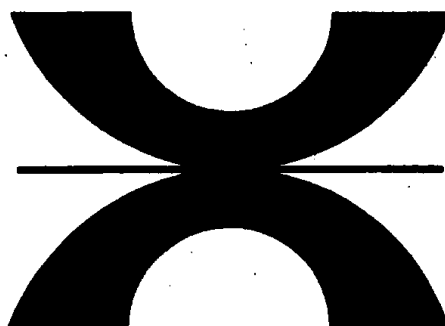
Nuttig om te weten is dat Hambos en Lückerheide deel uitmaken van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade (SVB). Daarnaast werken SVB, St. Jozefziekenhuis, Vroedvrouwenschool en Stichting Verpleeghuis Landgraaf samen in de Stichting ZVBM. Goede samenwerking tussen al deze zorg-instellingen is belangrijk, zowel voor de patiënten als voor de medewerkers.

Hebben we je interesse gewekt?

Zo ja, vraag dan nu de opleidingsbrochure en het sollicitatieformulier aan.

Voor de verpleeghuizen Hambos en Lückerheide start de eerstkomende opleiding ziekenverzorgende op 1 september 1993. De opleiding duurt 2 1/2 jaar. De eerste 30 voorbereidende weken ga je naar school ("De Wildenbroeck" te Heerlen) en de twee jaar daarna ga je leren en werken in de Hambos en Lückerheide. Tijdens de voorbereidingsperiode ontvang je f 495,- zakgeld, daarna ontvang je 't eerste jaar een salaris van f 1492,- per maand (als je 21 jaar of ouder bent, wordt dit bedrag aangevuld tot het wettelijk minimumloon).

Heb je interesse en beschik je over de goede papieren (tenminste een LBO-diploma met Nederlands en één ander vak op C-niveau en je leeftijd is op 1 september tenminste 16 jaar en 8 maanden) vraag dan met behulp van onderstaande bon de brochure en het sollicitatieformulier aan.

JA, ik wil de opleidingsbrochure en het sollicitatieformulier.

Naam

Straat

Postcode

BON

Stuur deze bon aan mevr. N. Rothkrantz, dienst Personeel en Organisatie, Stichting ZVBM, Markt 52, 6461 ED Kerkrade

Te hard rijden helpt niet

Te hard rijden helpt niet. Het kost alleen maar extra brandstof en stress, zegt John Bennink van het 'Actiecentrum naleving verkeerslimieten' van de Algemene Verkeersdienst in Driebergen. Bennink heeft het zelf getest.

Samen met een collega reed hij onlangs van het centrum van Arnhem naar het centrum van Utrecht, een afstand van 63 kilometer waarin alle mogelijke maximum-snelheden in voorkomen. Bennink hield zich in zijn Mercedes aan de

regels, zijn collega lapte met hetzelfde type Mercedes alle limieten aan de laars. Het verschil in Utrecht was, na een rit van drie kwartier, minder dan drie minuten. „En ik kwam lekker ontspannen aan, terwijl mijn collega behoorlijk gestrest was en zo'n dertig procent meer brandstof gebruikte had,” vertelt Bennink.

Het Limburgs Dagblad heeft deze test overgedaan. Met de wetenschap dat het in Midden-Nederland aanzienlijk drukker op de weg is dan in het zuiden, zou het immers

wel eens kunnen zijn dan een tochtje van Sittard naar Den Bosch veel grotere verschillen zou opleveren.

Woensdagochtend om negen uur vertrokken twee VW-Golfs vanaf de Baandert in Sittard. Net als bij de test van Bennink hield de bestuurder van de ene auto zich aan alle regels en telde voor de andere geen enkele snelheidslimiet. De aankomst was bij het Gerechtshof in Den Bosch. De snelle auto deed 1 uur en 4 minuten over de 103 kilometer. De tweede

auto kwam zes minuten en een paar seconden later aan op de plaats van bestemming.

Inderdaad, net als bij de test van de Algemene Verkeersdienst een te verwaarlozen verschil. Het brandstofverbruik verschilde echter niet zo veel. Minder dan tien procent. Echt betrouwbaar is dit percentage niet, want we hadden niet de beschikking over geijkte brandstofmeters. Hieronder volgende belevenissen van beide chauffeurs.

Je komt ze allemaal weer tegen

DOOR ROB PETERS

Ze flitsen me links en rechts voorbij.

De Scorpio's, de BMW's 320i en die andere hippe automobielen met meevaast keurig-in-het-pak-mannen. Het bewaart achter het stuur.

Ik doe alsof ik niets zie.

Het is wel even wennen, geregeerd te worden door voorschriften van het wegverkeerswet en een strenge snelheidsmeter. Het is ook opletten, want het gaspedaal reageert adequaat.

Maar afspraak is afspraak.

Ik zie in de verte de wagen van mijn collega Herman uit het zicht verdwijnen en tot in Den Bosch zie ik hem niet meer terug.

Mijn natuurlijke drang elke poging tot inhalen onmiddellijk te pareren, die bij het vertrek in Sittard nog latent aanwezig is, verdwijnt allengs. Als ik Weert nader is de totale ontspanning al ingetreden en is autorijden 'freewheelen' geworden.

Het weer is stralend, de natuur ontluikt en die idioten die zich te pletter willen rijden, mogen er wat mij betreft in blijven.

Slecht weer maakt alleen Schreier en Eindhoven moet ik even bijremmen. Een zilvergrijze Mercedes komt na een kordate inhaalmanoeuvre ruimte tekort en schuift plotseling naar rechts.

Peuleschilletje bij een snelheid van 120 kilometer per uur.

Ook de rotonde in Eindhoven wordt met matige snelheid gemakkelijk genomen. Geen gedonder om er bij de wegverandering toch nog tussen te komen. Gewoon de beurt afwachten.

Op weg naar de afslag Tilburg mag slechts 100 worden gereden. Ik ben schijnbaar de enige weggebruiker die het bord met de 1 en de twee nul-ten gezien heeft.

Even later rij ik achter een Lancia die op de rotonde zo'n haast had en langspoot.

Na de afslag Amsterdam-Den Bosch komt al snel de 80-kilometer-zone. Dat lijkt af en toe gênant. Het is alsof ik kruip in vergelijking tot de vrachtwagens, trekkers met oplegger en andere voertuigen die links langzaam huilen.

Génant, tot mijn gloednieuwe Golf weer alles en iedereen rechts inhaalt.

Weerzien met oude bekenden voor het rode stoplicht, dus.

In Den Bosch voor het Gerechtshof staat mijn collega te wachten, als ik relaxed de auto tot stilstand breng.

Zijn winst: een handvol minuten...

Medeweggebruiker wordt tegenstander

DOOR HERMAN VERMEULEN

Van nature ben ik niet zo'n snelheidsmaniak. Twintig kilometer harder op de teller dan toegestaan, is voor mij wel het maximum. Met een beetje nadenken weet je immers dat hardrijden in Nederland bijna geen tijdswinst kan opleveren. Maar toch, als ik de opdracht krijg om door zo hard mogelijk van Sittard naar 's Hertogenbosch te rijden de net genoemde stelling te bewijzen, vind ik dat leuk. Vooral als mijn tas belooft de eventuele bannen te zullen vergoeden. Dat laatste is van belang, want de politie is net bezig met een grootschalige actie om snelrijders aan te pakken.

De Baandert in Sittard. Net getankt en klaar om in recordtijd naar Den Bosch te vertrekken. Gordel om en weg spuit ik. Maar pas bij de stoplichten op de kruising Nieuwstadt verlies ik mijn collega uit het achteruitkijkspiegeltje. „Hij houdt zich toch wel aan de maximumsnelheid?” had ik mij even eerder afgevraagd.

De oprit van de A-2 bij Born. Nu begint het pas echt. „Een zware voet” op het gaspedaal, zoals de Vlamingen zeggen en in no time rijdt ik harder dan 145. Niet lang. Een grote vrachtwagen van de firma Stadler uit Oostenrijk meent dat het juist nu tijd is om te gaan inhalen. Niet een, maar meteen drie combinaties. Toe maar. Mijn snelheid valt terug tot tegen de honderd kilometer. (Toch schandalig

dat die Oostenrijkers zich niets aantrekken van de maximumsnelheid,” zeg ik hardop tegen de voorruit.)

Een kilometer of twee, drie later is de rijbaan voor me weer vrij. Plankgas. Ik schiet vooruit, hoewel, met een Volkswagen Golf valt dat natuurlijk wel mee. Een fikse file aan de andere kant van de weg. Altijd een prettig gevoel. Dat wordt wel een beetje getemperd door de angst dat ook aan mijn kant zo direct een file opdoemt en de 'overkant' kan lachen.

Het rechte stuk na de brug over de Maas en voor Nederweert, 169 onrechtse kilometers op de teller. Ikzelf word nu ingehaald. Een blauwe Audi gaat mij voorbij. Ik merk weer eens op dat het 'ware scheuren' vroeger bijna exclusief was voorbehouden aan Mercedesen en BMW's. Maar de yup aan het stuur van de Audi lijkt de Mercedes op dit punt te hebben verdrongen.

Het slingertracé achter Weert. Opeens zit ik achter een door mij verfoede verkeersdeelnemer: 'De Hond'. Honderdduizenden kilometers hebben mij geleerd dat mensen met een hond op het achter het stuur slechte automobilisten zijn. De man of vrouw met een hond zijn ongeloflijke treuzelaars en onzekere. Mensen met een hond op de weg zijn een gevaar voor de veiligheid. Het is er maar eens op: komt altijd uit.

Voor me rijdt nu een 'Hond'. En ja hoor, met een vaartje van 85 haakt hij de enige

vrachtwagen in heel Nederland in die zich aan de maximum snelheid van tachtig houdt. Dat duurt lang, heel lang. (Waarom gaan we er niet bij picknicken? brul ik richting Hoed.)

Hardrijden leidt tot agressie. Dat is bekend. En ik merk het aan den lijve. De automobilisten voor mij zijn geen medemens meer, maar tegenstanders. Zij zijn er moedwillig op uit mij in mijn recondigpoging tegen te werken, zo ervaren ik het. Het is maar goed dat mijn voorgangers niet horen wat voor vervensingen ik ze naar het hoofd slinger. (Deze privacy is trouwens een van de grootste voordelen van het rijden in een auto.) Overigens ben ik ook in deze toestand niet zo'n gek om vlak achter mijn voorganger te gaan hangen en hem met lichtsignalen opzij te duwen. Daarvoor ben ik toch te netjes opgevoed.

De stoplichten tussen Eindhoven en Den Bosch. Kinderlijk blij ben ik, als ik niet hoeft te wachten. Het omgekeerde gevoel overvalt me als ik wel moet wachten voor het rode licht. En dat laatste gebeurt bij vier van de zes stoplichten op dat stuk weg. Alle tijdswinst die ik verloor door veel harder te rijden dan daar is toegestaan, verlies ik bij de verkeerslichten. Ik voel dat het verschil met mijn collega niet spectaculair zal zijn.

Ik rij Den Bosch binnen. Nog even een stoplichtje tegen en dan ben ik waar ik wezen moet. Geen parkeerplaats te vinden, wel een groepje linkszijdigheid die door op een blikken bus te slaan duidelijk maakt dat het ergens tegen is.

Om nog iets over te houden van mijn voorsprong parkeer ik mijn auto maar op de stoep. Ik steek een sigaret op om iets van mijn ergernis kwijt te raken. Die is nog niet op of mijn collega komt aanrijden. Ik maak me een beetje kwaad om zijn blijde glimlach.

ander-

Z
j
d
s

Doos

DOOR SANTE BRUN

„Wat zijn wij aan het doen?”

„Ik graaf een gat, dat ziet u toch?”

„Mogen wij dat?”

„Eh, er mag zoveel niet.”

„Mag ik u vragen dat gat te dichtten en de tegels waar keurig terug te leggen? U bemoeit zich onbevoegd met de toestand van de openbare vloerbedekking, zal ik maar zeggen.”

„Zegt u dat wel?”

„Wat?”

„Vloerbedekking.”

„Eh?”

„Dit is mijn vloerbedekking.”

„Dit is een trottoir.”

„En dus mijn vloerbedekking. Ik ben dakloos, zwerver, noem het zoals u wilt.”

„Jamaar, dan hoeft u nog geen gat te graven.”

„Nou en of. Waar laat ik anders de wijnkelder?”

„Eh?”

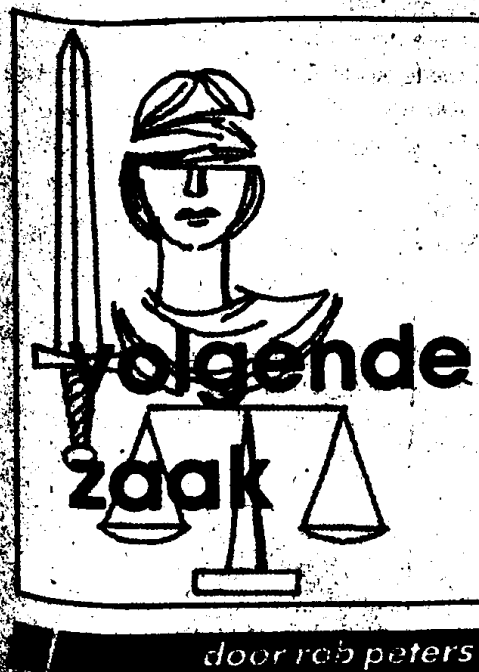
„De wijnkelder. Bij de kartonnen woning die ik geheel gratis heb kunnen opdoen bij de woningvereniging 'Ons Eigen Nestje' zat ook een wijnkelder. En aangezien mijn wijnhobby van vroeger ten grondslag heeft gelegen aan mijn huidige zwerfervaringen, wil ik langs deze moeilijke weg nog eens nostalgisch uit de hoek komen. En daarvoor moet ik een gat graven.”

„Zijn ze nou helemaal...”

„Daarop moet ik het antwoord schuldig blijven. Maar voor u een rolberoerte krijgt: dat kartonnen huis van mij blijft wel verplaatsbaar. Die wijnkelder graaf ik morgen ergens anders, ik heb trouwens gezien dat er hier veel te veel leidingen in de straat zitten, voor een beetje wijnkelder.”

„Laat dat maar uit uw hoofd.”

„U mag blij zijn dat er geen garage en open haard bij zijn. Sinds ik die woning heb gehad ik het er maar op, dat een kartonnen doos in mijn omstandigheden altijd te prefereren valt boven een plastic bak. Maar als u me nu wilt excuseren; als ik hier met mijn ben moet ik ook nog een hele straat vuilnisbakken leeg maken.”

door rob peters

De bordeelhouder

Johnnie (36) draagt alleen maar zwart.

Ze zijn zijn gevelde laarsjes zijn gitzwart.

De Belgen willen Johnnie.

Niet dat zij zoveel van Johnnie houden, maar hij staat in zijn land te boek als bordeelhouder en XTC-handelaar.

Advocaat Theo Hiddema heeft inmiddels boven water gekregen dat de XTC-pillen, die de Rijkswacht likkebaardend te voorschijn toverde, zogenaamde EVA-pillen waren. Die zijn in Nederland nog niet strafbaar.

In België vanaf 12 april, zegt officier van justitie mr. L. Ummels haastig ter aanvulling.

Hij wil natuurlijk Johnnie zo snel mogelijk de grens over hebben.

De apotheker van Leuven, die voor het gerecht in zijn woonplaats de analyses doet, had zich vergist, zegt het parket van Leuven achteraf.

Eigenlijk wist de man niet eens dat er ook EVA-pillen bestonden, sneert Hiddema.

Johnnie werd in Maastricht aangehouden en ingesloten op verzoek van justitie in België. Volgens Hiddema omdat hij de escort-kaartenbak van zijn vriendin in bezit had.

Een voorraad dames en heren, die tegen betaling de liefde willen komen bedrijven.

Daar houden de Belgen niet van.

Hiddema en Ummels kissebissen over vergelijkbare wetsartikelen in Nederland. Ummels houdt vast aan 250bis, dat bordeelhouderschap strafbaar stelt met maximaal een jaar cel. De strafmaat is bepalend voor de haalbaarheid in uitleveringszaken.

Johnnie wilde wel beginnen met een bijkantoor van de escortservice 'Topniveau' van zijn vriendin.

Een voornemen is niet strafbaar, juicht Hiddema.

De raadsman constateert ook blij dat nu de pillen op het moment van het misdrijf niet strafbaar waren er dus geen rechtvaardiging bestaat Johnnie nog langer te laten lijden in een Nederlandse cel.

Hiddema biedt nog een borgsom van maximaal vijftienduizend Nederlandse gulden voor de tijdelijke vrijheid van zijn cliënt.

De rechters mevrouw Te Strake, Huinen en Van Maanen Winters vinden na enige beraad het beter om de Belgen niet te irriteren.

Johnnie blijft voorlopig gevangen. Ook een schorsing van die gevangenhouding wordt afgewezen en het betalen van een borgsom niet eens in overweging genomen.

Mr. Ummels lijkt en kijkt tevreden. De Belg ziet het zwart in.

Bose is een Amerikaanse fabrikant van audio systemen en heeft op de wereldmarkt een geheel eigen plaats verworven. Door de ontwikkeling van het unieke Direct/Reflecting systeem en de exclusieve professionele muzeksysteem is Bose in de loop der jaren met vele producten marktleider geworden met eigen vestigingen in de meeste landen van Europa en het Verre Oosten. Voor onze Nederlandse vestiging zoeken wij een goed gemotiveerde PIONIER als:

VERKOPER GELUIDSSYSTEMEN VOOR DE INDUSTRIE M/V

Regio Limburg

Reeds veel vooraanstaande bedrijven hebben gekozen voor flexibele, duurzame en veilige omroep- en muzeksysteem van Bose met een duidelijk superieure geluidskwaliteit. Voor een verdere integratie van Bose in het bedrijfsleven zijn wij op zoek naar een echte commercieel ingestelde PIONIER in de industriële verkoop met een MTS-Electronica of gelijkwaardige opleiding. Hij moet met kennis van zaken mensen kunnen motiveren en/of d.m.v. demonstraties kunnen aanzetten tot het gebruik en advisering van Bose apparatuur. Gezien de veelzijdigheid en de aard van de relaties zal er ook zo nu en dan 's avonds of in het weekend worden gewerkt.

Wij zoeken daarom iemand met een grote flexibiliteit, doorzettingsvermogen en overtuigingskracht, die ook goed kan prospecteren via de telefoon. Enige jaren ervaring in de verkoop aan de industrie of bedrijfsleven is noodzakelijk. De woonplaats dient tussen Maastricht en Venlo te zijn.

Wij bieden een zeer interessante en zelfstandige baan, waarin met de juiste inzet opvallende resultaten kunnen worden behaald. Hierbij hoort een resultaat gericht en uitstekend honoreringssysteem. Interesse? Schrijf naar Bose B.V. Nijverheidstraat 8, 1135 GE Edam, t.a.v. de heer Jos Merks.

BOSE
Better sound through research.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

driessens b.v.
ANNO 1796

DRIESENS HEEL BEHEER b.v. verleent diensten en verricht loonstransacties t.b.v. de bouwmarkt in Zuid-Nederland. Vanuit een uniek totaalconcept worden door de dochterbedrijven **DRIESENS b.v.**, **DRIESENS HOUT** b.v. en **DRIESENS KUNSTSTOF** b.v. diverse doelgroepen bediend.

Op korte termijn ontstaan bij DRIESENS b.v. voor de regio Zuid-Limburg de volgende vacatures:

A. VOORMAN TIMMERMAN/PLOEGLEIDER B. TIMMERLIEDEN C. LEERLING TIMMERLIEDEN

Van de ploegleider wordt verwacht, dat hij geheel zelfstandig kap- en afimmerwerken kan realiseren in zowel woning- als utiliteitsbouw. Een volledig geoutilleerde bedrijfsbus wordt ter beschikking gesteld.

Indien u belangstelling heeft voor een van bovenstaande vacatures en woonachtig bent in de regio Geleen - Heerlen - Maastricht, zullen wij graag met u onze uitstekende arbeidsvoorwaarden bespreken.

Gaarne mondeling solliciteren na telefonische afspraak met afd. Personeelszaken, DRIESENS b.v., Antoniusstraat 13, 6097 ND Panheel, tel. 04747-2600.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Dhr. M.L.M. Tekstra 04747-2600, prive 04404-2221.

Bouwmaatschappij KEULEN

is een zelfstandige werkmatschappij van IBC Bouwgroep Ned. b.v.. Het bedrijf is in Limburg actief in de sectoren utiliteitswoningbouw, renovatie en restauratie. De jaaromzet bedraagt 45 miljoen gulden.

Wij zoeken contact met kandidaten voor de functie van:

HOOFD CALCULATOR

De afdeling calculatie is werkzaam als centrale stafdienst voor de activiteiten in Nederland en is in samenwerking met de bedrijfsleiding betrokken bij de prijsvorming t.b.v. de aanbestedingen.

Belangrijkste taken van deze functionaris zijn:

- mede leiding geven;
- marktverkenning wat betreft nieuwe ontwikkelingen op materiaalkosten en prijsontwikkelingen;
- in samenwerking met de inkoopafdeling het doen uitgaan van vragen aan leveranciers en onderaannemers t.b.v. aanbestedingen en controleren van de offertes;
- de noodzakelijke voorbereidingen treffen voor projecten in uitvoering;
- in het kader van het bouwteam overleg met opdrachtgevers en architecten.

Functie-eisen:

- hoger technisch opleidingsniveau;
- commerciële en administratieve vaardigheden;
- leidinggevende capaciteiten;
- goede contactuele eigenschappen;
- representatief.

Als u zich in deze omschrijving herkent, nodigen wij u uit een geschreven sollicitatie te richten aan Bouwmaatschappij Keulen t.a.v. de afdeling Personeelszaken, Postbus 1003, 6160 BA Geleen.

Ruijters Parking Beheer B.V., gevestigd te Maastricht, heeft een specifieke deskundigheid opgebouwd voor het administratief, technisch en commercieel beheer van parkeeraccommodaties. Het bedrijf behoort tot één van de marktleiders op haar gebied en beschikt over uitstekende nationale en internationale contacten in de parkeerbranche. Door onze kennis van en inzicht in zowel het gehele vakgebied, als wel in speciale onderdelen daarvan, neemt Ruijters Parking Beheer B.V. een vooraanstaande positie in als het om parkeren gaat.

Op ons kantoor in Maastricht komt wegens uitbreiding van de activiteiten een positie beschikbaar voor een

Hoofd financiële administratie (m/v)

- Taken:
- dagelijkse leiding afdeling administratie;
  - opstellen van:
    - * exploitatieprognoses;
    - * investeringsbegrotingen;
    - periodieke rapportages aan de directie;
    - samenstellen van jaarrekeningen.

- Gevraagd:
- opleiding HEAO BE, leeftijd ± 30 jaar;
  - enige jaren ervaring in soortgelijke functie;
  - goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
  - analytisch denkvermogen;
  - klantgerichte instelling.

- Wij bieden:
- Een werkring in een jong, snel groeiend bedrijf in een klein team dat gemotiveerd aan de toekomst werkt.
  - Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatie-procedure.

Kandidaten die denken aan deze nieuwe functie de juiste invulling te kunnen geven, worden verzocht hun sollicitaties te richten aan:

Ruijters Parking Beheer B.V.
T.a.v. de heer N.G.W. Klein Boernink
Wycker Grachtstraat 10 M
6221 CW Maastricht
Telefoon: 043-255440

RUIJTERS
Ruijters Parking Beheer B.V.

Onze opdrachtgever is een succesvolle en gerenommeerde organisatie op het gebied van hout- en plantmaterialen. Een uitgebreid productiepakket, snelle levering en een uitstekende service en kwaliteit zijn belangrijke succesfactoren, onderzocht zijn het vooral de jonge, enthousiaste en hardwerkende medewerkers die in een informele sfeer elkaar stimuleren om resultaten te behalen! Ter versterking van haar commerciële activiteiten zijn wij namens onze opdrachtgever op zoek naar een m/v:

Jonge Ambitieuze PIONIER

affiniteit met de houtbranche!

De functie:

- behoudt het eigen Midden/Zuid-Limburg
- op basis van uw pioniersgeest werkt u aan de succesvolle uitbouw van een nog kleine vestiging in uw regio waar u de eindverantwoordelijkheid voor krijgt;
- u werkt zeer resultaatgericht en bent verantwoordelijk voor het behalen van een bepaalde omzet bij opdrachtgevers in de gemeenschap, interieur- en tuinbouw;
- u rapporteert rechtstreeks aan de Algemeen Directeur

Gewrongel wordt:

- een commercieel talent met uitstekende communicatieve en contactuele vaardigheden
- een dynamisch en representatief persoon met pit
- een opleiding op middelbaar niveau en het liefst niet ouder dan 30 jaar. Kennis van en ervaring in de houtbranche

• woonachtig en goed bekend in uw regio

Geboden wordt:

- de uitbreiding uw commerciële capaciteiten optimaal te benutten en volop de mogelijkheid uw ondernemingszin te realiseren!
- een zelfstandige, verantwoordelijke functie met voor u uitstekende toekomstperspectieven
- een kerngezonde, dynamische organisatie met korte communicatielijnen en een informele werksfeer met hardwerkende collega's
- uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, gedeeltelijk afgestemd op uw prestaties, én een auto van de zaak

Durft u deze geweldige uitdaging aan? Stuur dan snel uw brief met c.v. en recente pasfoto onder vermelding van ref. nr. 9314 P1 naar BUVRY Quality in Human Resources. Indien u vragen heeft kunt u anderszins ook bellen: tel. 040-460863.

BUVRY

GENERAAL STEDMANSTRAAT 21 5623 HW EINDHOVEN TEL. 040-460863

De Sperwer Groep is een samenwerkingsverband van ruim 400 zelfstandige ondernemers in de levensmiddelenbranche, die vanuit de centrale en de groothandels een omvangrijk dienstpakket ter beschikking staat.

Voor onze moderne Plusmarkt in regio Maastricht zoeken wij een all-round

CHEF SLAGER M/V

Wij denken aan een enthousiaste medewerker, die in het bezit is van de vereiste vakdiploma's, goed kan functioneren in teamverband, ruime ervaring heeft in het slagersvak en interesse heeft in de gehele verslijp.

Functie-inhoud:

- Verantwoordelijk voor het wekelijks exploitatieresultaat slagerij, waartoe behoren: bestellen, verwerken en presenteren;
- consumentengericht denken en handelen;
- leiding geven aan enkele medewerkers;
- het verrichten van diverse administratieve werkzaamheden.

Wanneer u interesse heeft kunt u uw schriftelijke sollicitatie richten aan:

B.V. Sperwer Zuid, t.a.v. dhr. M. Simons
Postbus 21, 6430 AA Hoensbroek

Eventuele telefonische informatie kunt u via de heer M. Simons verkrijgen, onder telefoonnummer 045-211541. Uw reacties zien wij graag binnen 7 dagen na publicatie terugkomen.

Autocentrum Collaris is de dealer van Peugeot personen- en bedrijfswagens voor de regio Heerlen e.o. Daarnaast vertegenwoordigt zij als licensee van Europcar Interrent het hele Limburg voor het verhuren van een breed scala van auto's en bedrijfsauto's. Wegens uitbreiding van onze activiteiten zijn wij op zoek naar een

COMMERCEEL ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor ongeveer 16 uur per week.

Voor deze functie zoeken wij een representatieve en gemotiveerde persoon, die in ieder geval ervaring heeft met W.P. 5.1 en het werken met Lotus.

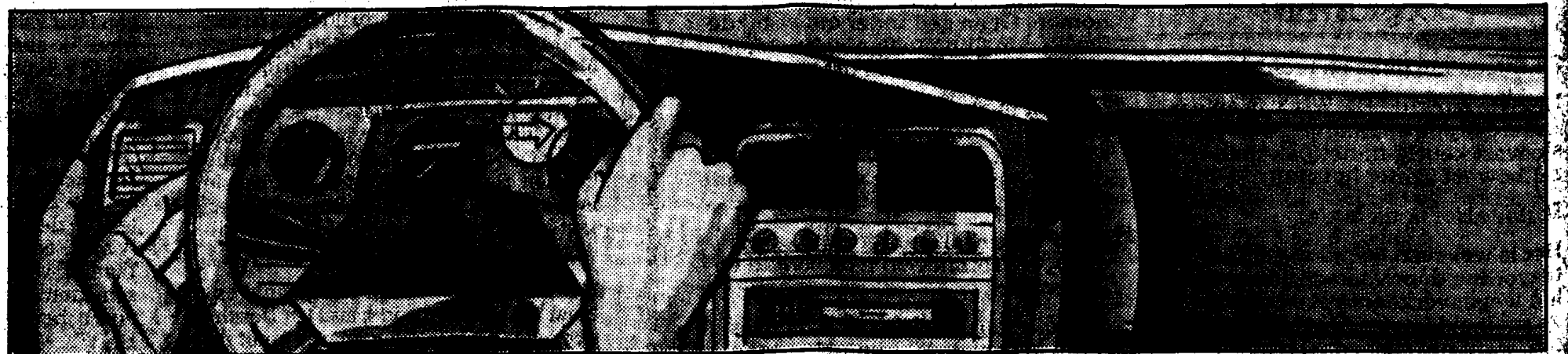
Leeftijd ± 20-25 jaar en bij voorkeur kennis van de Duitse, Engelse en Franse taal.

Heeft u interesse dan gaarne een briefje sturen vóór 15 mei 1993 naar:

Autocentrum Collaris B.V.
T.a.v. Directie
Schelsberg 45
6413 AA Heerlen

Mocht u vragen hebben omtrent deze sollicitatie kunt u telefonisch contact opnemen met Carin Gökemeijer, tel. 045-720202.

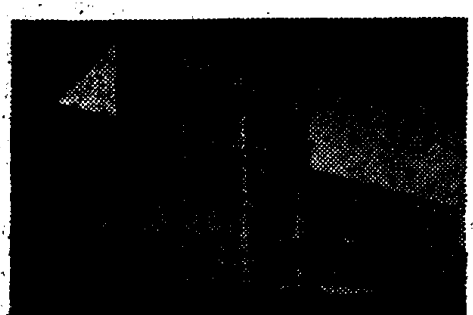
AUTOCENTRUM COLLARIS BV
Schelsberg 45, Heerlen T 72020

WILT U OP TIJD BIJSTURING GEVEN AAN DE MENSEN DIE WERKEN AAN DIT DASHBOARD?

Davidson Marley BV is een joint-venture tussen Davidson Instrumentpanel TEXTRON en Marley Automotive Components Ltd. Davidson Instrumentpanel is onderdeel van TEXTRON Inc. USA, producent van high-tech apparatuur.

Marley Automotive Components Ltd. U.K. is gespecialiseerd in de productie van o.a. dashboards, hoofdsteunen en spoilers. Davidson Marley BV te Born (L) zoekt op korte termijn enkele nieuwe medewerkers die het team komen versterken. Op dit moment werken wij reeds met 300 mensen die als centraal doel hebben: een positieve en resultaatgerichte bijdrage leveren aan de verdere opbouw van het bedrijf.

Davidson Marley B.V.
Verloren van Themantweg 7
Postbus 113, 6120 AC Born (L)
Telefoon 04498-92323 Fax 04498-59019

QUALITY ENGINEER

Functieinhoud:
Als Quality Engineer bent u een statistisch expert.

U assisteert bij het invoeren van kwaliteits systemen en geeft dagelijkse opvolging aan kwaliteitszaken. U heeft een behoorlijke spijffunctie en coördineert als zodanig de afkeurberichten en probleem afhandeling.

Assisteren bij contacten naar de leveranciers m.b.t. diverse zaken hoort ook bij uw taak, evenals de assistentie bij kwaliteitstraining programma's.

Uw profiel:
Allereerst vragen wij H.B.O. niveau, gedegen ervaring met kwaliteits systemen zoals Q-101 of ISO9000.

Ervaring in de automotive industrie bij toeleveranciers.

Goede spreek- en schrijfvvaardigheid in de Engelse- en Duitse taal. Ervaring met productie processen en technieken.

Meer informatie over deze functie kunt u opvragen bij Dirk Jansen, Quality Assurance Manager.

PRODUCTIEPLANNER

Functieinhoud:
Onze nieuwe productieplanner gaat zich bezighouden met het dagelijks maken van het hoofd productie plan in het M.R.P. systeem. Op basis van dit plan zal de planner de toeleveranciers aansturen d.m.v. afroepschema's.

Een stukje administratieve kundigheid moet u bezitten voor deze functie. Tevens bent u verantwoordelijk voor de customer service, het begeleiden en controleren van leveringen aan onze klanten. De afdelingschefs productie zijn uw dagelijkse gesprekspartners als het gaat over de uitvoering van uw planning.

Uw profiel:
Kennis op M.B.O. niveau en ervaring met service/massa productie in J.I.T. omgeving. Inzicht in M.R.P. met complexe productstructuren, beheersing van de Engelse- en Duitse taal en ten slotte sociale vaardigheden zoals stressbestendigheid die passen bij de spijffunctie van de productieplanner.

Meer informatie over deze functie kunt u opvragen bij Dhr. Jos Geraats, Logistics Engineer.

SPIJTGIET TECHNICUS

Functieinhoud:
U bent verantwoordelijk voor de dagelijkse begeleiding van operators van spuitgietsmachines. De optimale planning van operators en machines en het oplossen van storingen behoren tot uw dagtaak, evenals het coördineren van de matrijsombouw.

Uw profiel:
Opleiding op M.B.O. niveau en ervaring met spuitgietsmachines van 900 tot 2300 ton. Tevens ervaring met spuitgietsmatrijzen met een gewicht van 26 tot 30 ton. U bent woonachtig in een straal van 30 km rondom Born en heeft de bereidheid tot storingsdiensten en 3 ploegdiensten indien nodig.

Meer informatie over deze functie kunt u opvragen bij Dhr. Robert Vencken, Injection Molding Engineer.

DAVIDSON MARLEY B.V.

Indien u beantwoordt aan de gegeven profielen, richt dan uw schriftelijke sollicitatie voorzien van C.V. en pasfoto vóór 22 mei aan: Davidson Marley B.V. t.a.v. Dhr. Jean Theuns, afdeling Human Resources.

Massa-ontslagen, recessie bij de Oosterburen, steeds meer failliete bedrijven en landelijk een toename van 54.000 werklozen. Allemaal kommer en kwel. Het lijkt wel alsof over de economie tegerwoordig niets positiefs meer valt te melden. Totdat het rapport van de Arbeidsvoorziening (RBA) voor Zuid-Limburg in de bus valt.

Het aantal mensen zonder baan daalde volgens het RBA in deze regio in maart met ruim 400 en het aantal vacatures nam in de eerste drie maanden van 1993 met liefst 11,5 procent toe, vergeleken met dezelfde periode van 1992. De mogelijkheden op de arbeidsmarkt zijn kennelijk nog steeds heel groot.

Dat zijn toch positieve ontwikkelingen, zou je zeggen. Hoe nu? Hebben we ons dan allemaal laten misleiden door de donkerbruine voorspellingen van knappe economen? Hebben de vette paniekkoppen in de kranten ons op het verkeerde been gezet? Is Zuid-Limburg dan toch een buitenbeentje, de enige plek in Nederland waar het nog goed gaat?

Directeur drs J. Swartjes van het Etil, zeg maar het Limburgse Centraal Planbureau, helpt ons uit de droom. Het gaat op het ogenblik wel degelijk de verkeerde kant op met de Zuidlimburgse economie, alleen is het effect daarvan op de arbeidsmarkt niet meteen zichtbaar. Dat zal echter niet lang meer op zich laten wachten, voorspelt de econoom. „Op het ogenblik hollen de vacatures terug. Vooral de schoolverlaters krijgen het de komende maanden heel moeilijk.” Met andere woorden: de echte dreun voor Limburg komt nog.

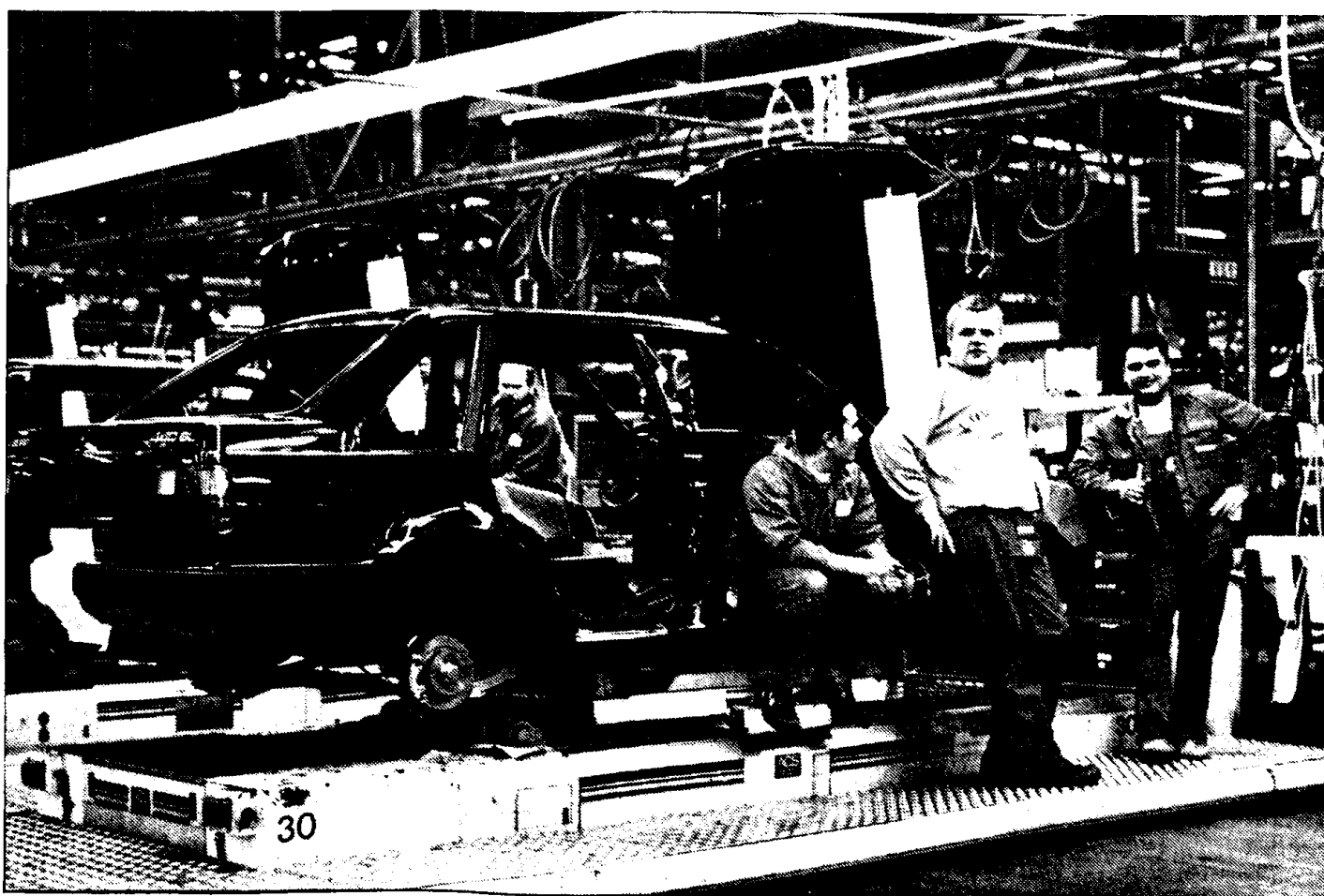
Het heeft zelfs de Etil-directeur een beetje verrast dat ondanks de verslechterde economie de regionale werkloosheidscijfers tot nu toe steeds zijn gedaald. Het verlies van duizenden arbeidsplaatsen bij overheidsinstellingen en bij giganten als DSM, NedCar en Philips heeft kennelijk niet meteen geleid tot een stormloop op de arbeidsbureaus. Een heel verschil met pakweg tien jaar geleden, toen de recessie direct voor een enorme toename van het aantal werklozen zorgde.

Volgens Swartjes heeft het bedrijfsleven dit keer veel verstandiger gereageerd. Ondernemingen zijn al een paar jaar voorbereid op een verslechtering van de economie en hebben op tijd hun maatregelen getroffen. Door vacaturestops, uitbestedingen van werk, urenregelingen en andere uitgebreide afvloeiingsmaatregelen, konden noodgrepen zoals massa-ontslagen tot nu toe meestal worden beperkt.

Er zijn dus wel veel arbeidsplaat-

Sombere vooruitzichten schoolverlaters

Echte dreun voor Limburg komt nog

● Limburg heeft zijn economische achterstand ten opzichte van Nederland gehalveerd, maar dreigt door tegenslagen als bij NedCar weer te worden teruggeworpen.

Foto: ERMINDO ARMINO

door
**PETER
BRUIJNS**

klussen in Engeland opknappen. Als diezelfde mensen bij DSM waren gebleven, zouden ze, in verband met de benarde situatie van het chemiebedrijf, waarschijnlijk de laan uitgestuurd worden.

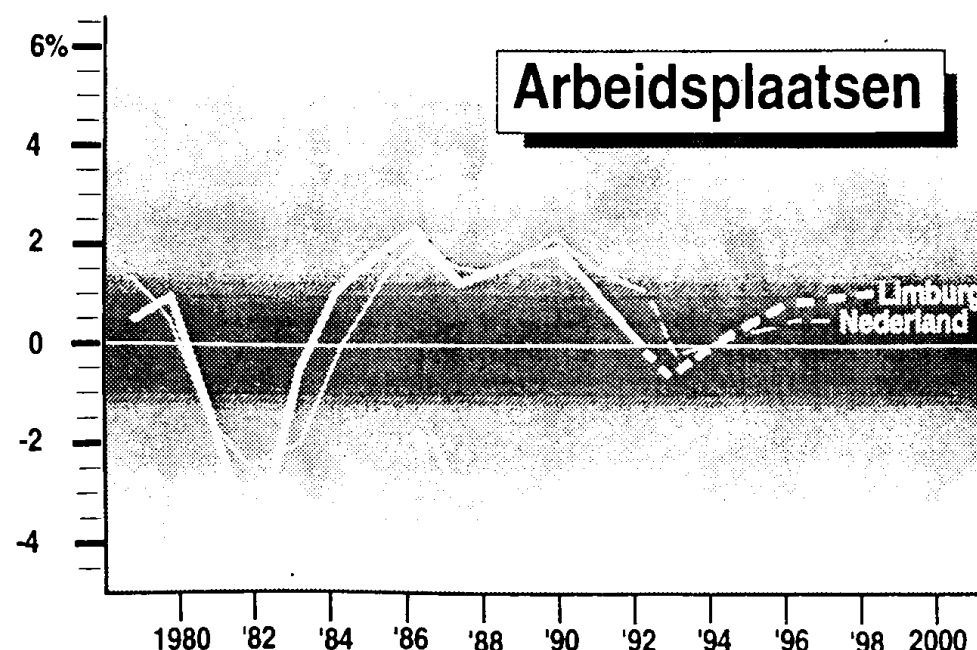
Vergrijzing

Een andere oorzaak voor de tot nu toe aangehouden daling van de Zuidlimburgse werkloosheid is volgens Swartjes terug te vinden in de lage groei van de beroepsbevolking. Door de lage geboortecijfers en de toenemende vergrijzing in Limburg, komen er jaarlijks maar weinig mensen bij op de arbeidsmarkt. De potentiële beroepsbevolking, dat is het aantal mensen tussen de 15 en 64 jaar, neemt in Limburg nog maar nauwelijks toe. Terwijl de beroepsbe-

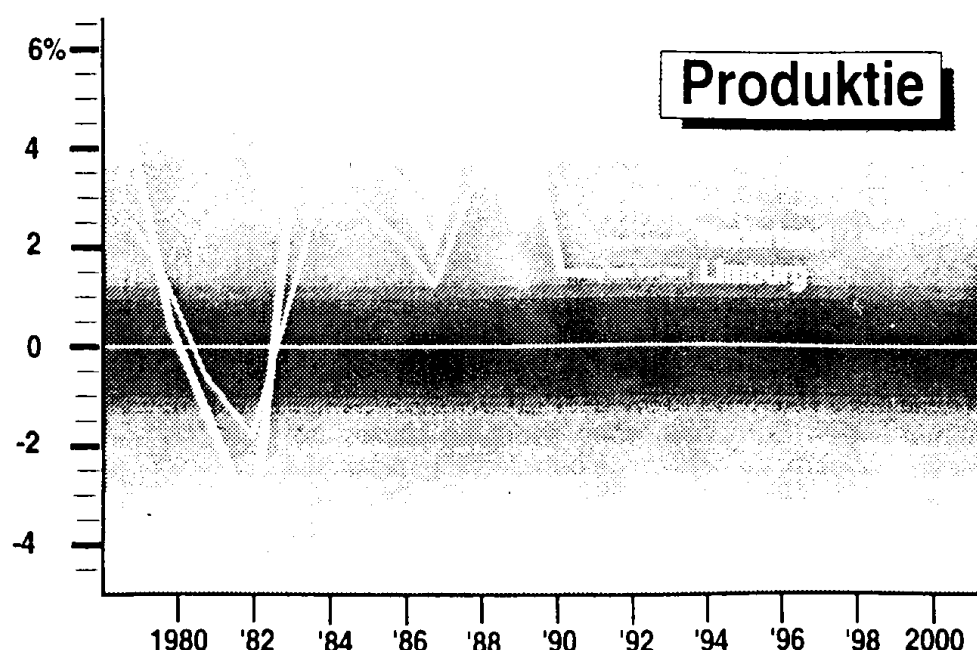
volking in Limburg met 0,4 procent groeit (en in Zuid-Limburg zelfs daalt), is de groei landelijk nog 0,8 procent.

Door de demografische verschillen is de afgelopen vijf jaar in geen enkele provincie de werkloosheid zo sterk gedaald als in Limburg. In 1991 is het werkloosheidspercentage in deze provincie zelfs lager geworden dan landelijk. En dat terwijl de ontwikkeling van de economie en de werkgelegenheid al een paar jaar iets ongunstiger is dan in de rest van Nederland.

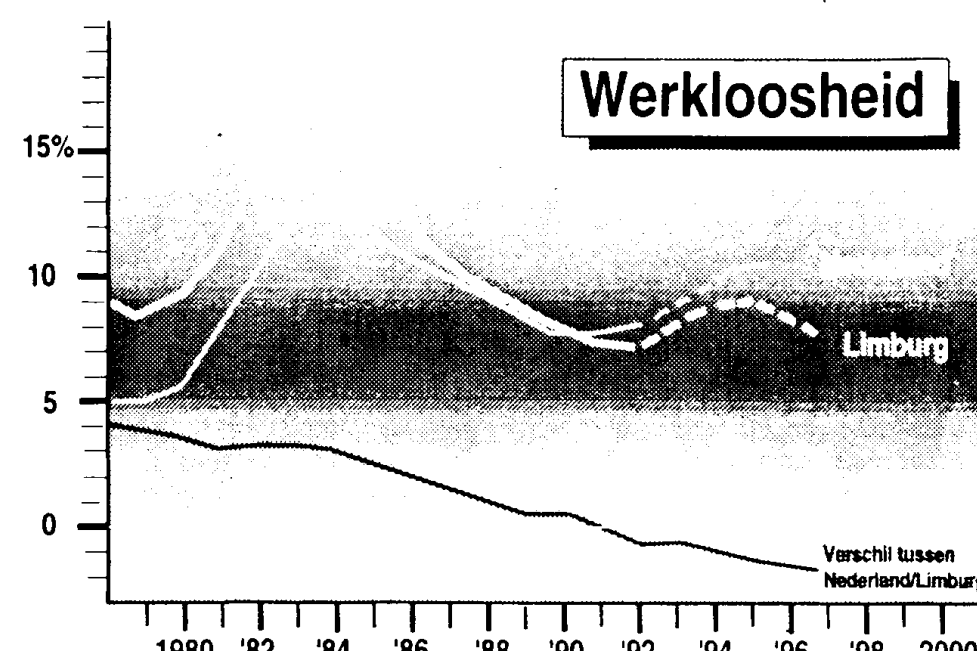
Vooruitkijkend, voorziet Swartjes dat de beroepsbevolking in Limburg tot de volgende eeuw maar half zo snel groeit als landelijk. Voor de werkloosheidscijfers is dat gunstig. De achterstand in werkten opzichte van Nederland wordt de komende jaren de helft kleiner. Als het meezit is tegen het begin van de volgende eeuw het tekort aan arbeidsplaatsen in Limburg ruim gehalveerd, van 28.000 naar 12.000. Ook het aantal arbeidsongeschikten daalt iets en het aantal wsw'ers zal door strengere normen ook kleiner worden.

● Deze grafiek geeft een indruk van de procentuele groei van de werkgelegenheid. In de tweede helft van de jaren tachtig worden de verschillen tussen Limburg en Nederland kleiner. In 1990 duikt de groei van de werkgelegenheid in Limburg onder de landelijke groei en in 1992 zelfs onder de nullijn. Hoe het verder gaat is gissen.

● Deze grafiek van de economische groei geeft een indruk van de conjunctuurgevoeligheid van de Limburgse economie. Tot 1982 harder naar beneden dan landelijk, daarna weer sneller naar boven, enzovoort. Sinds eind jaren tachtig is de economische groei in Limburg lager dan landelijk.

● Deze grafiek geeft de ontwikkeling van het werkloosheidspercentage weer. In Limburg zakte de werkloosheid in 1991 onder het landelijk gemiddelde.

Bron: ETIL

'Let op jonge, blanke, intelligente mannen'

Na exact 331 bladzijden boordevol smerige moorden, afgrijpselijke doodslagen, gruwelijke seksuele wredeheden met als toetje smerige verkrachtingen inclusief kannibalisme, ligt de crimineel ongevoelige lezer absoluut buiten westen.

Het is zelfs de vraag of hij nog ooit de moed heeft na dit boek maar te overwegen een eenvoudige Agatha Christie ter hand te nemen. De verhalen van Derrick zijn sprookjes van 'Moeder de gans' vergeleken bij de levensverhalen van veelal door het Jekyll- en Hyde-syndroom geplaagde seriemoordenaars en hun misdaden.

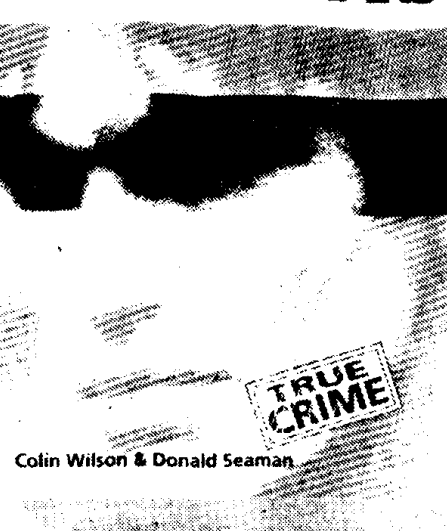
door
**ROB
PETERS**

In alle opzichten dus een en uiputtend boek, dat Wilson en Seaman samenstellen mede aan de hand van de archieven en dossiers van de Behavioural Science Unit van de FBI, het misdaad-analysecentrum in Virginia.

De schrijvers zelf stellen ons geleidelijk gerust met de opmerking dat heel wat

DE SERIE MOORDENAARS

elementen om een seriemoordenaar op ons los te laten toevallig moeten samen vallen. Een seriemoordenaar, die overigens, meer dan in welk land ook, in de VS van zich laat horen.

Seriemoordenaars zijn ogenschijnlijk en volgens dit boek geen griezelige, maar jonge blanke mannen waarmee niets mis lijkt te zijn. Achter die façade broeien echter wilde sadistische seksuele fantasieën, die leiden tot de meest gruwelijke misdaden.

Daarmee is de toon gezet en is geen jonge blanke, intelligente man meer te vertrouwen. De schrijvers van 'True Crime' overdriven soms in hun ijver het verschijnsel te verklaren en haasten zich soms bijna struikelend de ene gruweldaad te laten overtreffen door een volgende.

Het is me wel duidelijk geworden dat niet iedereen seriemoordenaar kan worden. De echte seriemoordenaar moet het 'in' zich hebben, en op zijn minst last hebben gehad van veel acne en bij voortdurend in bed hebben geplaat.

De dominante moeder en hardvochtig vader ontbreken natuurlijk ook niet.

Persoonlijkheden

Een van de vele strafzaken die in het boek worden uitgediept is het relaas van Billy Milligan, de man die volgens de zieleknijpers door 22 persoonlijkheden werd beheerst. Zoals meestal bij eenvoudige persoonlijkheden gaat het om een man die in zijn vroege jeugd seksueel is misbruikt. Billy werd op 8-jarige leeftijd door zijn stiefvader misbruikt. Ook zijn moeder werd vaak mishandeld door de man. Om zich af te sluiten voor die pijnkreten werd Billy op het moment van die mishandelingen een doof kind, dat snel daarna ook door andere persoonlijkheden werd bemand.

Zo pleegde Kevin een overval, die 'Billy' in de gevangenis deed belanden. Het was dezelfde Kevin die meisjes had ontvoerd. Een andere persoonlijkheid verkraachte en een ander deel van zijn geest beroofde ze. Opmerkelijk was dat de psychiaters later ontdekten en er geen verklaring voor hadden dat de ene persoonlijkheid vloeiend Arabisch en een ander deel Servo-Kroatisch sprak, zonder dat Billy die talen ooit geleerd had.

De rode draad door de honderden pagina's is duidelijk. Alle Serial Killers hebben in hun vroege jeugd verschrikkelijke ervaringen. Ervaringen die hem snel isoleren, zoals heel duidelijk bleek bij de Manson-moorden. Analyse van twee

● Limburg wordt steeds vaker opgeschrikt door moorden. De vondst van een afgezaagd hoofd in de Maas in Maastricht schokte de gemeenschap. Een crime passionel bleek later. Het merendeel van de moorden zijn afrekeningen in het drugmilieu en hoewel in serie gepleegd geen seriemoorden. Op de foto wordt het stoffelijk overschot van een in Maastricht gedode Turk weggedragen.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

hem met andere mensen behoort te verbinden.

Opvallend ook de eigenwaan waarmee veel moordenaars 'van naam' behept zijn. Volgens de schrijvers komt het heel vaak voor dat seriemoordenaars tot in de rechtszaal blijf geven van het idee dat hun intelligentie die van de rest overtreft.

Magen

Mensen met een zwakke maag en slechte

slapers moeten we afraden het boek te lezen.

De samenstellers van sensatiebladen weten na lezing dat er in de misdaad niets nieuws meer onder de zon is. Al denk ik dat zij zelfs het verhaal van de lichaamsdelen etende massaverkrachter en -moordenaar, niet op het bord van hun lezers zullen leggen.

Colin Wilson en Donald Seaman: De seriemoordenaars. Een onderzoek naar de psychologie van de criminele geest. Uitgeverij Elmar (34,50 gulden) ISBN 09 389 0077 5.

Gruweldaden in 'Seriemoordenaars' geen echte bedlectuur

m DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Welke onderhoudstechnicus voelt zich aangesproken?

Vinamul - een Europese groep bedrijven binnen het Unilever concern. Gericht op de ontwikkeling, productie en marketing van speciale polymeer-emulsies. Verkoop in hoofdzaak binnen Europa aan bedrijven in de kleefstoffen-, bouw-, verf-, papier- en textielindustrie. Vinamul - van oorsprong Engels, met een fabriek in Warrington bij Manchester en het ontwikkelingscentrum in Carshalton bij Londen.

Vinamul - in Engeland onbetwist marktleider - is nu snel groeiend op het vasteland van Europa. In 1986 werd in Geleen een nieuwe vestiging geopend: productie-installatie, distributiecentrum en toepassingslaboratorium. Een succesvolle operatie dank zij de kracht van de producten, de klantgerichte manier van werken, het hanteren van strenge kwaliteitsnormen en de zeer hoogwaardige technologie, die is toegepast in de fabriek. De productie van Geleen - volcontinu - wordt ondersteund door een team van 4 onderhoudstechnici die thans nog in dagdienst werkzaam zijn.

Vinamul

De Job. Het productieproces heeft binnen het totale bedrijfsgebeuren prioriteit. De onderhoudstechnicus is daarin een belangrijke schakel en belast met het voorkomen en verhelpen van technische storingen. Vinamul kent een grote diversiteit aan processen met een productie die vrijwel geheel geautomatiseerd is. Hierbij worden de nieuwe procestechnieken toegepast waaronder geavanceerde hoge druk pompsystemen. Dit vereist een hoge kwaliteit van onderhoud en een grote operationele betrouwbaarheid. Handhaven van hoge veiligheidsnormen is binnen onze onderneming van cruciaal belang. De functie brengt met zich mee dat de onderhoudstechnicus bij toerbeurt oproepbaar is door middel van een 'pieperdienst'.

Eisen. Als basis vragen wij MTS Werktuigbouw of gelijkwaardige opleiding en aanvullende opleiding op het gebied van electrotechniek en/of meet- en regeltechniek. Tevens ruime ervaring in een zelfstandige onderhoudsfunctie met kennis van verdringer-pompen, afdichtingsystemen en lasbekwaamheid. EHBO-diploma en het kunnen werken met persluchtmasker is onontbeerlijk in deze functie. Wij verwachten van kandidaten dat zij in staat zijn met een grote mate van zelfstandigheid in 'teamwork' met de productie te kunnen functioneren. Bereidheid om in de toekomst in een twee-ploegendienst werkzaam te zijn is voorwaarde. Leefstijl: 25-35 jaar.

Aanbod. De funktieklasse is geschaald op een niveau van f.3.450,- tot f.4.250,- bruto per maand. Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden volgens het Arbeidsvoorwaarden Reglement van de Nederlandse Unilever Bedrijven BV.

Bent u geïnteresseerd? U kunt uw schriftelijke sollicitatie richten aan afdeling Personeelszaken Vinamul B.V., Postbus 250, 6190 AG Beek. Sollicitaties dienen uiterlijk 17 mei a.s. in ons bezit te zijn.

WELLING WEERT

De B.V. Aannemingsmaatschappij Welling Weert is, samen met 4 andere vennootschappen, onderdeel van Welling Didam Holding B.V. De bouwactiviteiten van dit concern richten zich op utiliteitsbouw, woningbouw, beton- en waterbouw alsmede renovatie en onderhoud. Welling Weert heeft 45 medewerkers in vaste dienst en is als bouwpartner voornamelijk actief in de woning- en utiliteitsbouw. Deze vestiging in Weert is een groeiende, zelfstandig functionerende bouwonderneming. Namens Welling Weert zijn wij op zoek naar een (m/v)

Manager bouwprojecten pragmatische HTS'er BK met organisatietalent

Uw functie
Tijdens de ontwikkelingsfase van projecten wordt u als adviseur bij het directie-overleg betrokken. Uw inbreng heeft betrekking op alle bouwkundig-technische en organisatorische aspecten die bij uitvoering van het bouwproject van belang zijn. Vanaf opdrachtverstrekking tot en met oplevering en nazorg bent u verantwoordelijk voor de algehele coördinatie, voortgang en resultaten van alle bouwactiviteiten per project. Op basis van kwaliteitsnormen, budgettering en planningen zorgt u voor een optimale inzet van mensen en middelen op diverse bouwprojecten. U rapporteert aan de directeur.

Uw profiel
- Uw bouwkundige kennis heeft een HTS-niveau.
- U heeft

enige jaren ervaring als (hoofd-) uitvoerder en/of (assistent-) projectleider binnen een middelgrote bouwonderneming, op grond waarvan u praktisch bekend bent met het zelfstandig leiden van bouwprojecten, in de woning- en utiliteitsbouw.
- U bent geen bureau-manager in "drie-delig grijs", maar een manager die op de bouwplek zaken controleert, regelt, aanstuurt en ter plekke problemen oplost of laat oplossen.
- Praktisch bekend met geautomatiseerde gegevensverwerking.
- U bent ca. 30 jaar jong en b.v.k. woonachtig in de regio Weert.

Geboden

- Een verantwoordelijke en zeer zelfstandige managementfunctie waarin u betrokken wordt bij alle aspecten van het bouwproces. Een functie

ook waarin u veelvuldig interne en externe contacten heeft met alle belanghebbende partijen.
- Welling Weert is een gezond en slagvaardig bedrijf met een uitstekende reputatie en vormt een prima werkomgeving voor degene die een stevige carrière-stap wil maken.
- Salaris en secundaire voorwaarden in overleg.

Bent u toe aan een volgende stap? Zo ja, stuur dan een korte brief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 73.7243 naar Mercuri Urval B.V. Boschdijk 60 5612 AN Eindhoven.

Mercuri Urval

STAPPEN ZONDER SCHREEUWEN KAN OOK...

De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidsoverlast.

**NEDERLANDSE STICHTING
GELUIDHINDER**
Postbus 381 - 2600 AJ Delft

Kijk eens wat ik kan met uw hulp

St. Catharinestraat 1
Postbus 76
5250 AB Vlijmen
Telefoon 04106-19029

ENTHOUSIASTE VERTEGENWOORDIGER M/V AUTOMATISERING

Rank Xerox kantoorcentrum Limburg opereert als exclusief dealer van Rank Xerox (Nederland) B.V. in Zuid- en Midden-Limburg. Wij zoeken op korte termijn een adviseur m/v om ons team van enthousiaste vertegenwoordigers te versterken.

RANK XEROX Kantoorcentrum Limburg

Bejaardencentrum Jekerdal te Maastricht zoekt op korte termijn een

hoofd verzorging v/m

Kernactiviteit van het centrum is het bieden van verzorging en huisvesting aan daartoe geïndiceerde ouderen. Het verzorgingsgedeelte omvat 85 verzorgingsplaatsen. Daarnaast zijn er 58 aanleunwoningen, 2 plaatsen voor tijdelijke opname en een substitutie project voor intensieve somatische verpleeghuiszorg van 7 bewoners. Het beleid is erop gericht voor de toekomst een meer functioneel dienstenaanbod te ontwikkelen.

Het hoofd verzorging is onder directe verantwoordelijkheid van de directeur belast met de leiding van de dienst verzorging en de organisatie in direct operationele zin van een zo optimaal mogelijke verzorging en verpleging van de bewoners.

Taken:
- vanuit de eigen discipline samen met de andere diensthoofden een bijdrage leveren aan het totale beleid van de stichting;
- leidinggeven aan de dienst verzorging met een personeelsformatie van 24 BFT;
- bewaken van de kwaliteit van de verzorging o.a. bij het opstellen van individuele zorgplannen;
- leidinggeven aan de maatschappelijk werkende inzake de opname van nieuwe bewoners;
- het waarborgen van de noodzakelijke medisch-verpleegkundige zorg;
- het onderhouden van in- en externe contacten op het vlak van de verzorging;
- vervanging van de directeur bij afwezigheid.

Functie-eisen:
- minimaal diploma verpleegkundige A en/of B of HBO-V;
- ervaring in soortgelijke functie;
- goede contactuele eigenschappen;
- kennis van de bejaardenzorg en de toekomstige ontwikkelingen daarin;
- duidelijk inzicht in de problematiek van de ouderen.

Arbeidsvoorwaarden:
- van toepassing is de CAO-bejaardentehuizen;
- salarering volgens schaal 11 (maximum f 6062,-);
- opname in het pensioenfonds PGGM;
- collectieve ziektekostenregeling van het IZZ.

Sollicitatieprocedure:
- de sollicitaties zullen behandeld worden door een commissie bestaande uit bestuursleden, directie en een collega diensthoofd. Daarnaast zal een advies worden uitgebracht door afdelingshoofden, bewonerscommissie en OR;
- gesprekken in de periode van 26-27-28 mei 1993;
- aanstelling per 1 augustus 1993 of zo spoedig mogelijk daarna;
- sollicitaties met uitvoerige inlichtingen schriftelijk vóór 17 mei a.s. te richten aan de directeur drs. L. Jespers, Bleslanderweg 60, 6213 AL Maastricht.

Medewerker m/v bloemengroothandel

Voor een bloemengroothandel in Hoensbroek. U bent een all-round medewerker die diverse bloemsororten kan herkennen. Tot de werkzaamheden behoren het te woord staan van klanten, prijzen en best- en loswerk. U werkt in de middaguren. Heeft u een opleiding in of ervaring met snijbloemen, dan hebben wij een drukke, afwisselende baan voor u.

Informatie bij Karlo Wolfs, tel. 045-74 26 35, Heerlen, Akerstraat 25.

De uitzend-CAO

In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

randstad uitzendbureau

UNITED COLORS OF BENETTON.

zoekt voor haar filiaal in Aken, Dahmengraben 15

jonge dynamische verkoopster

37,5 uur per week. Schriftelijk sollicitatie:

**HAWETEX
MODEHANDELS-GmbH**
z. Hd. Herrn Harbord
Postfach 228, 5100 Aachen
Persoonlijk aanmelden:
maandag 10 mei 1993
12.00-15.00 uur
Benetton-Shop
Dahmengraben 15, 5100 Aachen
Tel.: 0949-241-24620

hogeschool heerlen

In september starten de door de Stichting Post Hoger Technisch Onderwijs Hogeschool Heerlen verzorgde cursussen:

Post HBO-cursus Bedrijfskunde

Cursusplaats: Heerlen
Cursusduur: 2 jaar (360 uren)
Aantal lesavonden: 2 per week

De cursus is bedoeld voor afgestudeerden van HTO-opleidingen, die zich willen voorbereiden op een managementfunctie in een productie-omgeving.

Schakelcursus Post HTO

Cursusplaats: Heerlen
Cursusduur: 1 jaar (200 uren)
Aantal lesavonden: 2 per week

De Schakelcursus Post HTO is bestemd voor afgestudeerden MTS-E, W of PT met bedrijfservaring. De cursus beoogt de theoretische kennis te verbinden zodat geslaagden kunnen deelnemen aan de Post HTO-cursussen Besturingstechnologie, Industriële Automatisering en Procestechnologie.

Post HBO-cursus Milieukunde

Cursusplaats: Heerlen
Cursusduur: 1 jaar (130 uren)
Aantal lesavonden: 1 à 2 per week

De cursus beoogt de kennis van de deelnemers op het gebied van verschillende aspecten van milieuzaken te verdiepen.

Post HBO-cursus Procestechnologie

Cursusplaats: Heerlen
Cursusduur: 2 jaar (310 uren)
Aantal lesavonden: 1 à 2 per week

Een cursus voor HTO'ers met E, W of HLO-achtergrond, die werkzaam zijn in de procestechnologie en hun kennis willen brengen op het niveau van HTO-chemische technologie.

Inlichtingen: Stichting Post HTO Hogeschool Heerlen, Dr. Jaegerstraat 40, correspondentie-adres: Postbus 4488, 6401 GZ Heerlen, telefoon 045-734946, fax 045-719790.

Post Hoger
Technisch Onderwijs

ROBERT LUDLUM: 'ER IS ALTIJD WEL IEMAND DIE DE BOEL VERSJTERT'

DOOR JACQUES HERMUS

Robert Ludlums nieuwste boek, *De Scorpio Obsessie*, bestormt zoals al zijn voorgangers de boeken-toptien. Voor een uitgever is het publiceren van de nieuwe Ludlum zo iets als het in eigen beheer drukken van bankbiljetten. Met elk boek groeit de lezerschaar. In uiteenlopende talen als het IJslands en het Urdu kunnen gretige lezers een nieuw avontuur verwachten van een rechtschapen eenling, die tegen wil en dank verzeild raakt in een verschrikkelijk, wereldomspannend complot.

Ludlum blijkt, zoals zoveel Amerikaanse schrijvers, een geroutineerd prater die weet wat zijn publiek wil horen. „Mooie stad, Amsterdam. Dat had ik al van mijn dochter gehoord. Zij kwam hier voor een paar dagen en is toen maar gelijk drie maanden gebleven. Zij heeft het manuscript van mijn laatste boek gelezen, omdat jullie hoofdstad er een rol in speelt. Maar mijn beste criticus is mijn vrouw: als ze haar wenkbrauw optrekt weet ik al hoe laat het is.” Ludlum groeide op in de staat New Jersey. Zijn vader, een kleine zakenman, stierf toen Robert acht was. Op 14-jarige leeftijd liep hij weg van huis en sloot zich aan bij een theatergezelschap. „Voordat ik het wist stond ik met een rolletje op Broadway, en daarna in Chicago, met een rondreizend gezelschap.”

Hoofddrol

Na een theaterstudie aan de Wesleyan University begon zijn acteurscarrière, die via kleine rolletjes uiteindelijk zouden leiden tot de hoofddrol in een tv-serie en enkele leidende rollen in de grotere theaters van New York. Met de verantwoordelijkheid voor opgroeiende kinderen – Ludlum was in 1951 met de actrice Mary Ryducha getrouwd – zocht hij naar een wat vastere bestaan. Dat vond hij in een eigen theater.

Maar de klad kwam er in toen commercie ging bepalen wat er gespeeld moest gaan worden. „Ik raakte gefrustreerd door die ontwikkeling en besloot eind jaren zestig – ik was toen veertig – het roer om te gooien. Ik had altijd al willen schrijven. Mijn vrouw zei 'als je dat nu niet probeert, zal het nooit meer wat worden'. Dat ik uiteindelijk die stap heb genomen is door sommigen later uitgelegd als een enorme gok. Maar ik had nog een leuke bijverdienste, namelijk het inspreken van teksten voor commercials, en daar konden we goed van leven.”

Het idee voor zijn eerste boek, *De Scarlatti Erfenis*, ontstond toen Ludlum in een oud tijdschrift op

twee Duitse foto's uit 1926 stuitte die schijnbaar in tegenspraak met elkaar waren. Op de eerste foto was een man afgebeeld die met een kruiwagen vol miljoenen Reichsmarken op weg was om een brood te kopen. Op de andere foto stond, keurig in nieuw uniform en nieuwe laarzen gestoken, een grote groep nazi's in het gelid. „Ik vroeg me af hoe ze dat konden betalen, wie die nazi's financierde. Ik las verschillende historische boeken over het onderwerp, maar niemand gaf een antwoord op de vraag. Omdat ik een groot wantrouwen heb in multinationals en mijn fantasie graag en snel op de loop gaat, besloot ik een complot te bedenken waarin alle grote ondernemingen samen de kwade genius achter de opkomst van de nazi's vormden.”

Verklaring

De Scarlatti Erfenis was bij het verschijnen in 1971 een sensatie, werd gekozen tot Book of the Month en de paperbackrechten werden verkocht 'voor meer geld dan ik dacht dat er in Saoedi-Arabië aanwezig was.' Ludlum was geschokt door het succes, maar heeft er wel een verklaring voor. „Op de een of andere manier was de ouderwetse verhalenverteller in de jaren zestig al de vergetelheid geraakt. Iedereen schreef in die tijd over schuld, introspectie, de eigen 'ik'. Die sombere, egocentrische teksten vielen bij de meeste lezers verkeerd. Ik denk dat mensen als John Le Carré en ik het verhalend schrijven weer nieuw leven ingeblazen hebben. En blijkbaar op het juiste moment.” De verkoop van elke nieuwe Ludlum steeg naar recordhoogten. Miljoenen mensen verloren zich in de vuistdikke romans, waarin de rechtschapen held steeds opnieuw verstrikt raakt in vreselijk ingewikkelde complotten en internationale samenzweringen. Ondanks de soms vernietigende kritieken van recensenten en de pogingen van anderen zijn 'formule' te imiteren, slaagde Ludlum er steeds weer in nog meer lezers te trekken.

„Ik geniet van het schrijven, ik wil een verhaal vertellen dat mensen roert. Het is elke keer weer een genot om een verhaal onder mijn handen te zien groeien, alsof het een zelfstandig proces is, waarop ik geen greep heb. Ik heb nooit geprobeerd dat proces te analyseren, dat kon wel eens gevaarlijk zijn. Misschien zie ik dan dingen die ik niet wil zien.”

„Mijn theaterachtergrond is handig bij het schrijven. Je leert er een 'architectuur van de scènes'. Je weet als acteur verdomd goed wanneer je je publiek verliest, als er wat meer gehoeft wordt en mensen gapen. Als ik schrijf probeer ik die momenten te vermijden. Ik schrijf theateraal, of melodramatisch, zo u wilt. Dus overdrijf ik, zowel wat betreft mijn personages als mijn plots. Ik moet

de aandacht vasthouden.”

Paranoia

Inspiratiebron voor de meeste van zijn boeken is, zoals Ludlum het zelf wat spottend noemt, zijn 'paranoia' over het misbruik van de macht. Paranoia tegenover machthebbers, grote organisaties, internationale concerns en geheime diensten. „Ik heb lang genoeg geleefd om de dingen om me heen te wantrouwen. Overal waar een monopolie ontstaat, gaat het mis. Soms wordt er wat schamper gedaan over mijn zogenaamd 'ongeloofwaardige' complotten, maar je hoeft alleen toch maar te wijzen naar voorbeelden als Watergate, het Iran-Contra schandaal of de schandalen rond de BCCI-bank om te zien dat dingen, die voorheen onmogelijk werden geacht, daadwerkelijk kunnen gebeuren. Om nog maar te zwijgen over de mafia of het Arabische terrorisme.”

„Kijk, ik ben een patriot, en ik vind dat wij in de USA het beste politieke systeem in de wereld hebben, zelfs in de geschiedenis van de wereld. Maar er is altijd wel iemand die de boel versjtert, hetzij om financiële redenen, hetzij uit een overdreven landsjip, zoals die kwast van een Oliver North. Ik geloof dat zulke dingen steeds gebeuren. Toen het Iran-contraschandaal speelde, zei senator Stutman, een van de weinige oprechte republikeinen, dat als Ludlum dit scenario geschreven zou hebben, zelfs zijn uitgever gezegd zou hebben dat Ludlum 'gek geworden' zou zijn. Want niemand wou die hoorzittingen geloven.”

Gewone mensen

De helden in de boeken van Ludlum zijn vaak gewone mensen, die door een of andere speling van het lot in een situatie worden geplaatst die hun leven ingrijpend zal veranderen. „Mijn personen te onschuldig? Dat denk ik niet. Ze leren snel, ze moeten ook wel. Anders zou het zinloos zijn dat soort mensen in mijn boek te stoppen. Misschien zijn mijn hoofdpersonen 'onwetend', maar ik geloof niet dat ik teveel over 'onschuldige' mensen heb geschreven. Maar ze zijn inderdaad onschuldig in vergelijking met het spel dat ze moeten spelen. Er zijn voldoende mensen, zelfs bij de geheime diensten, die niet getraind zijn om met bepaalde situaties om te gaan. En niet alleen fysiek, maar ook anderszins.” En dus zullen Ludlum's hoofdpersonen altijd blijven aanmodderen, zo'n zeshonderd pagina's lang, om uiteindelijk toch te triomferen. Waarschijnlijk ligt daar de verklaring voor zijn succes: „De lezer wil zich blijkbaar met mijn hoofdpersonen identificeren. En ja, daar kan geen criticus tegenop.”

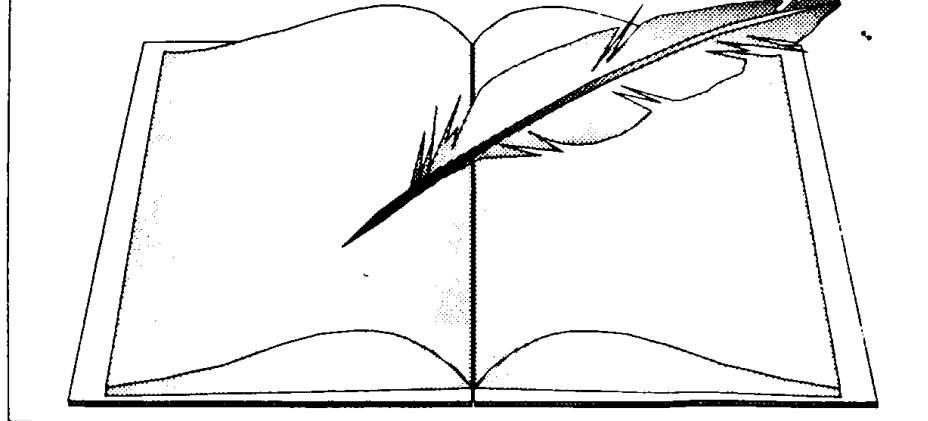
De boeken van Robert Ludlum verschijnen bij uitgeverij Luitingh-Sijthoff.

● Robert Ludlum

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken

● Hubert Lampo

HUBERT LAMPO: 'IK LOOP DE HOLLANDERS VOOR DE VOETEN'

DOOR CARLOS ALLEENE

In 1943 debuteerde de Vlaamse schrijver Hubert Lampo (1920) met de novelle 'Don Juan en de laatste nimf'. Dat betekent dat Lampo dit jaar een halve eeuw schrijver is. Onlangs verscheen de zoveelste herdruk van De Antwerpse Romans, een vuistdik boek dat de romans 'Terugkeer naar Atlantis', 'De komst van Joachim Stiller' en 'Een geur van sandelhout' bevat. Bovendien is de 39-ste herdruk van 'De komst van Joachim Stiller' op komst. Vorig jaar verscheen van dit boek in Nederland een Bulkboek-druk voor het onderwijs met een oplage van 50.000 exemplaren. Tijd voor een gesprek met Lampo, die nog altijd geen blad voor de mond neemt.

Inmiddels is van 'Don Juan en de laatste nimf' de zestiende druk op de markt verschenen. Hoe ambitieus was de toen jonge schrijver Lampo?

„Ik heb dat boekje in volle oorlogsjid geschreven. Nee, ik was toen niet ambitieus. Integendeel, ik zat toen vol twijfels over hoe ik mij als schrijver zou ontwikkelen. 'Don Juan en de laatste nimf' is een poëtisch geschreven boek dat ik nooit zal verwerpen. Nadien is mijn schrijverschap langzamerhand geëvolueerd en is er van een plotselinge breuk, door een of andere

moderne stijl na te lopen, absoluut geen sprake. Ik ben altijd alleen en eigenzinnig mijn eigen weg gegaan. Alles wat ik heb geschreven komt uit mezelf en ik ben daar nog altijd redelijk tevreden over.” „Ik wist dat ik na 'Don Juan en de laatste nimf' niet eindeloos dergelijke uitgesproken poëtische verhalen kon blijven schrijven. Toen ik in 1943 aan mijn roman 'Hélène Defraye' aan het schrijven was, vond ik dat ik een meer sobere stijl moest hanteren. Eigenlijk heb ik nooit veel over mijn manier van schrijven nagedacht. Hoe je uiteindelijk werkt, wordt voor een schrijver grotendeels door de sfeer van het moment bepaald. Ik heb de indruk dat ik mijn definitieve schrijfstijl had gevonden met 'De belofte aan Rachel' en 'Terugkeer naar Atlantis'.”

Heeft u vroeger journalistiek werk invloed gehad op uw literair werk? „Mogelijk. Misschien reageer ik vlugger op de dingen dan anderen. Zo was ik er als criticus zeer vlug bij met mijn recensies over nieuw Vlaams proza. Ik was de eerste recensent die over Jef Geeraerts heeft geschreven, om nog te zwijgen over Louis Paul Boon. Dat is al lang allemaal vergeten. De Nederlanders steken liever die pluim op hun hoed, ze beweren zelfs dat ze Boon hebben ontdekt. Daar is absoluut geen sprake van. Door

het voortdurend lezen van nieuwe romans kreeg ik ook het gevoel hoe moeilijk het uiteindelijk is om een goed boek te schrijven. Wie een boek klaar heeft, verdient het a priori niet om door een of andere recensent in de vernieling te worden geschreven.”

U vindt de hedendaagse literaire kritiek wellicht bikkelhard? „Nee, heel wat recensenten zijn vooral arrogant, dom en in bepaalde gevallen zelfs corrupt. Een deel van de literaire critici is niets meer dan een verzameling onwarschijnlijk brutale vlerken.”

U hebt het in 'Schemertijdmuziek', uw jongste verhalenbundel, zelfs over de kleeft verzensels van de kritische nomenclatura. Waarom bent u zo boos op de critici? „Er is hier in dit landje een literaire mafia actief. In Nederland is het nog veel erger. Gelukkig ondervind ik van dat alles geen enkele schade, mijn boeken worden net zoals vroeger nog altijd zeer vlot verkocht. Ik kan echter niets schrijven dat in Nederland door de kritiek behoorlijk wordt gevonden. Uiteraard spelen daar bij het beoordelen van mijn werk andere normen mee dan louter literaire.”

„Ik loop een aantal van die Hollandse jongens voor de voeten. Mijn werk gaat er, zonder die tussenschakel van de pers, bijzonder

daar geen enkele aandacht aan besteed. Blijkbaar ben ik voor de BRTN niet extreem-links genoeg. Een andere uitleg heb ik niet”.

U kunt toch niet verlangen dat de BRTN aan elk nieuw boek van uw hand ruime aandacht besteedt? „Dat zal misschien als een argument worden aangevoerd door de maker van dat literaire programma. Ach, er is altijd wel een oplossing voor te bedenken. Nogmaals, er is daar pertinent kwade wil mee gemoeid.”

Hebt u een vermoeden waarom u al jaren een schietschijf bent van enkele journalisten? „Ik weet het niet. Ik vermoed dat een aantal mensen het me kwalijk neemt dat ik nog altijd boeken schrijf die nog goed verkopen ook.”

Hoe hebt u al die aanvallen kunnen verwerken? „Ach, ik heb met dat alles leren leven. Mijn grote geluk is geweest dat mijn talloze lezers de kritiek op mijn boeken nooit au sérieux hebben genomen.”

Eind vorig jaar doceerde u een week aan de universiteit van Wrocław in Polen. Een unieke ervaring? „Ik heb daar enkele colleges over magisch-realisme gegeven. Ik heb inmiddels mijn tekst aan uitgeverij Meulenhoff bezorgd. Misschien dat mijn uitgever er iets mee kan doen naar aanleiding van mijn halve eeuw schrijverschap. Het valt me op dat mijn uitgever zich in stilte hult, maar hij is beslist iets van plan. Dat ik geen flauw vermoeden heb wat me allemaal te wachten staat, maakt de spanning alleen maar groter”.

Toen 'De verdwaalde carnavalsvierder' verscheen heeft de BRTN

PORTRET VAN EEN GEKWELDE DICHTER

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Voor de Belgische dichter Leonard Nolens is het schrijven van poëzie geen vrijblijvende bezigheid maar een absolute noodzaak. Dichten heeft voor hem een essentiële functie: het is de enige vorm waarin hij denkt te kunnen bestaan. Hij leeft door zijn gedichten iedere dag in grote onzekerheid. Op het scherp van de snede. Hoe moeizaam die innerlijke strijd verloopt, valt te lezen in zijn dagboek 'Blijvende vertrek'.

Opnieuw legt Nolens in dit vervolg op 'Stukken van mensen', dagboek 1979-1982, zijn ziel en zaligheid bloot. Hoe hij elke dag in alle vroegte met de bus naar Edegem reist, naar zijn werkhut buiten de stad, om te dichten. Hoe hij daar eindeloos 'het bladwit openwrijft, schraapt en schuurt tot de tekens vrijkomen'. Maar ook hoe hij daar zijn zeldzame gelukkige momenten beleeft waarop 'de pen werkelijk, letterlijk een mes wordt om alles wat schaduw is, donkerde, onkruid, weg te schrappen'.

Zijn taalgebruik kenmerkt zich door eenvoud. Geen ingewikkelde zinnen, complexe beeldspraken of theorieën. Maar een toegankelijk, meeslepend relaas waarin opvalt hoe persoonlijk Nolens durft te zijn. In messcherp woordgebruik analyseert hij zijn gekwelde persoonlijkheid. 'Blijvend vertrek' is dan ook bovenal een portret van iemand die het moeilijk heeft. Met de liefde, met het leven, met de zin van het bestaan en met zichzelf. Hij gaat daarbij soms zo ver dat de lezer zich een voyeur voelt. Als zijn geliefde Leen hem heeft bedrogen, legt Nolens zijn intiemste gevoelens bloot waardoor de neiging om de bladzijde snel om te slaan, bijna onbedwingbaar wordt. Voor Nolens moet alles blijkbaar beeld worden, helder omljnd, strak.

Behalve deze bijna genante openhartigheid voert pessimisme bij de Belgische dichter de boventoon. Twijfels, gevoelens van angst, machteloosheid en eenzaamheid teisteren hem ononderbroken. 'Vertigo is eergisteren verschenen en er is niets gebeurd. Er is niets veranderd. De lucht is net zo betrokken als voordien, er is geen enkele vreemde naar me toe gekomen, op straat, om me te

bedanken. Daar, daar ligt mijn boek, kijk, het is er pas en het is al weg. Een doodgeboren kind'.

Af en toe spreidt Nolens zoveel lijden en pathos ten toon dat onwillekeurig de gedachte de kop op steekt dat het allemaal wel meevalt. Vooral zijn angst voor bekendheid, voorleesavonden, interviews en de opluchting als deze kwellingen niet doorgaan, beschrijft hij met humor. 'De literatuurpaljassen van de media spelen een zeer nuttige rol in je leven. Ze tonen je dag in dag uit wat je vooral niet mag doen. De enkele keren dat je in de verleiding bent gekomen om in te gaan op de uitnodiging van een hoe dan ook bedenkelijk podium – kranten, radio, televisie – zag je weer van die hansworsten verschijnen, en dat benam je voor een tijd de zin om je gezicht in het openbaar te tonen. Het vreemde is echter dat de verleiding toch steeds weer de kop opsteekt; o dat momentane verlangen om ook eens je zegje te doen in het licht van de schijnwerpers. Wring hem de nek om. Hem daar. Die paljas in jou.' Ook zijn filosofische bespiegelingen zijn niet gespeend van enige humor. Zoals 'De vrouw zat misnoegd voor zich uit te zwijgen. De aandachtige echtgenoot kon haar horen menstrueren.'

Voor het overgrote deel overheerst echter bij Nolens de twijfel. De twijfel aan eigen talent, de twijfel aan de eeuwigheidswaarde van zijn gedichten. Toch is 'Blijvend vertrek' geen langdradig verslag, vol kommer en kwel. Nolens dagboek boeit tot de laatste letter en dat komt vooral omdat hier een integer schrijver aan het woord is. Iemand die goudereijk de angsten en onlustgevoelens van elk mens aan het 'bladwit' durft toe te vertrouwen. Hij schrijft zoals hijzelf zegt om zijn hachje te redden en dus ook van anderen die zich in zijn werk herkennen. 'Je schrijft niet voor zielsverwanten, nee, je woorden zijn naar verwanten op zoek. En gelukkig de schrijver die tijdens zijn leven antwoorden ontvangt.'

In zijn bundel *Geboortebewijs* uit 1988 schrijft hij: 'Ach dichterje, ach. Twee drie vrienden lezen mij, dat is genoeg.' En dat is voor Leonard Nolens de essentie, de spil waar alles om draait.

Blijvend vertrek. Dagboek 1983-1989 – Leonard Nolens; Uitg. Querido, f 37,50.

NIETS MEER DAN EEN KLEIN BANG ZIELTJE

DOOR EMILÉ HOLLMAN

De debuutroman 'Een hemels meisje' van Josien Laurier (1967) doet sterk aan De Avonden van Gerard Reve denken. Niet alleen vertelt de schrijfster over de pogingen van een 16-jarig meisje om lucht te happen in een zuurstofarm gezinsleven, ook zij schreef het boek in korte tijd, in dit geval twee maanden.

De wereld van Marianne Overtoom bestaat voornamelijk uit een zeer christelijk gezin. De hoofdrolspelers zijn de vader, de moeder, de broertjes, het zusje en het meisje zelf. Met het negeren van de namen is de afstand tussen de gezinsleden al aangegeven. De moeder is een zuinig, bazige vrouw die zich graag bedient van bekende en ergerlijke uitdrukkingen en gemeenplaatsen. (Vele handen maken licht werk, etcetera) Ze noemt het meisje een 'ondankbaar nest', ze overhoort de zeldzame vriendinnetjes van het meisje bij hun eerste bezoek, zodat ze nooit meer terug komen. „Ze laat je ook rustig jarenlang liegen, zonder te zeggen dat ze weet dat je liegt.” Zo'n moeder. Ze verwacht die moeder dan ook.

De moeder heeft de broek aan, de vader knutselt graag op zolder. De vrijprokende, 'hm' zeggende en weinig doortastende man doceert Nederlands. Het meisje denkt dat hij Wolkers nog nooit heeft gelezen omdat die 'vies' is. Met de broertjes of het zusje heeft ze behalve aan tafel of een sporadische ruzie, geen contact. Alles verloopt volgens vast stramen, om acht uur is er koffie, op zaterdag eten ze macaroni, na het eten leest vader voor uit de bijbel. Een wereld zonder liefde, spontaniteit, of zelfs maar gezelligheid. De humor, zo belangrijk in De Avonden, ontbreekt ten ene male. Elke intimiteit is voorbehouden aan de Here.

In huis is het dan ook vaak stil als in de kerk. Dan krijgen zinnen als de volgende een bijzondere lading: „Het is echt doodstil in huis. De wasmachine heeft zijn programma afgewerkt.” Josien Laurier gebruikt dergelijke korte zinnen in het hele boek. Een ware terreur, maar functioneel. Je wordt als het ware in die bedompte wereld van het meisje getrokken waarin alles strak is georganiseerd.

Dan is er nog God, die overal is en nergens. Het meisje praat met hem, zoals Frits van Egters dat in De Avonden deed. Ze zingt dat God ruimte en warmte en bescherming en liefde is. Dat je die op aarde nooit zult vinden. Dat je die alleen bij God vindt. Ook als het buiten koud is. Alles bewaren voor het hiernamaals, kortom.

Het mechanisme is al vaker opgetekend. „Niet op eigen kracht. Jezelf kun je nooit zover krijgen. Dat is precies de fout die ze maakt. Ze is ijdel, hooghartig, trots, hoogmoedig. Ze moet het juist aan God overlaten. Als je je opentelt voor God komt hij vanzelf wel. En als hij niet komt, is dat een bewijs dat je je niet veel andere dingen inlaat.”

„Een zeltje ben ik, niets meer dan een klein bang zeltje.” „Want aan vruchteloosheid is de schepping onderworpen, niet vrijwillig, maar om om de wil van Hem die haar daaraan onderworpen heeft.”

Een hemels meisje – Josien Laurier; Uitg. Arena, f 34,50.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

CCO AMBI/PDI OPLEIDINGEN...

CCO/centrum computer opleidingen

Rijkserkende diploma's

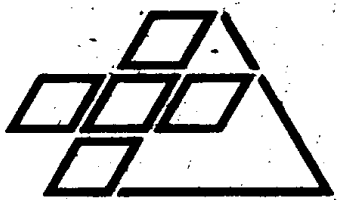
- PC-beheerder
- Informatie-analist
- Systeemontwerper
- Database specialist
- Applicatie-ontwikkelaar
- Systeembeheerder (Novell)

EEN Qualified Educational Center (QEC)

Heerlen Maastricht Eindhoven

Voor gratis CCO-studiegids, bel 045-717600

'N GOEDE KEUS

of stuur brief ongefrankeerd op naar:
CCO antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen

Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg

Organisatie voor thuiszorg en preventie

Binnen de dienst wijkzorg, afdeling voedingsvoorziening en dieetadviesing, bestaan vakatures voor:

DIËTIST

in een 80% dienstverband

FUNCTIE-INHOUD

De functie van diëtist omvat het geven van voedingsvoorziening en dieetadviesing aan patiënten/cliënten (groepen), alsmede aan andere functionarissen, het adviseren over en het leveren van een bijdrage aan beleidsontwikkeling met betrekking tot voedingsvoorziening en dieet.

adviesing en het deelnemen aan vergaderingen/besprekingen.

FUNCTIE-EISEN

Voor deze functie komt u in aanmerking als u:

- in het bezit bent van het diploma diëtetiek en bewijs van bevoegdheid;

- minimaal één jaar ervaring heeft binnen het Kruiswerk;
- zelfstandig maar ook in teamverband kunt functioneren;
- aantoonbare belangstelling heeft voor diabetes mellitus;
- in het bezit bent van een rijbewijs en kunt beschikken over een auto.

COÖRDINATOR AFDELING

VOEDINGSVOORLICHTING EN DIËTADVISING

in een 50% dienstverband

FUNCTIE-INHOUD

De coördinator voedingsvoorziening en dieetadviesing is mede verantwoordelijk voor de voorbereiding en ontwikkeling van het beleid en verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid. De coördinator geeft leiding en begeleiding aan het team diëtisten (zeven medewerkers) en scheidt voor-

waarden voor de realisering van de dienstverlening. De coördinator heeft geen uitvoerende werkzaamheden.

FUNCTIE-EISEN

Voor deze functie zoeken wij kandidaten die:

- het diploma diëtetiek en bewijs van bevoegdheid bezitten;

- een vervolgopleiding op het gebied van management hebben;
- werkervaring als diëtist hebben binnen het Kruiswerk;
- bij voorkeur ervaring in een soortgelijke functie hebben;
- in het bezit zijn van een rijbewijs en kunnen beschikken over een auto.

BIJZONDERHEDEN

Voor beide functies geldt dat aanstelling voortsloeg voor de duur van één jaar zal geschieden.

SALARIS

De coördinator wordt afhankelijk van ervaring in een soortgelijke functie, ingedeeld in schaal 9. Het salaris bedraagt minimaal fl. 3.763,00 en maximaal fl. 4.824,00 bruto per maand bij een 100% dienstverband. De diëtist wordt ingedeeld in schaal 8. Bij een full-time dienstverband

bedraagt het salaris minimaal fl. 3.579,00 en maximaal fl. 4.633,00 bruto per maand.

INFORMATIE

Voor informatie over de inhoud van deze functies kunt u contact opnemen met mevrouw A. Hommen-jung, hoofd wijkzorg. Zij is bereikbaar onder telefoonnummer 045-435757.

SOLLICITATIES

Uw belangstelling voor deze func-

ties kunt u kenbaar maken door een brief te schrijven aan de dienst Personeelszaken van de Districtsvereniging Het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg, Postbus 2690, 6401 DD Heerlen. Uw brief dient uiterlijk 21 mei 1993 in ons bezit te zijn. Vermeldt in de linker bovenhoek van de brief het nummer 08.03 als u naar de functie van diëtist solliciteert en 08.04 als uw belangstelling uitgaat naar de functie van coördinator.

CHARLES FEIJTS GROEP

De CHARLES FEIJTS GROEP is een organisatie met meer dan 55 jaar ervaring in de toelevering van de transportsector. De CHARLES FEIJTS GROEP bestaat uit een 4-tal DAF-Garagebedrijven, een fabriek voor BUCA-wegtransportmiddelen annex vrachtwagenonderdelen groothandel, en een vestiging voor de assemblage en verkoop van MITSUBISHI-bestel- en bedrijfswagens. Voortdurend bezig om de kwaliteit van onze organisatie en onze klantenservice te verhogen, zijn wij op zoek naar kwaliteitsbewuste en enthousiaste medewerkers.

Momenteel hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor:

ERVAREN VERKOPER BEDRIJFSAUTO'S

Opleiding op MBO-nivo aangevuld met IVA of MATS Apeldoorn.

JUNIOR-VERKOPER

Opleiding op MBO-nivo aangevuld met IVA of MATS Apeldoorn. Kennis van de autobranche is een vereiste.

VERKOPER BINNENDIENST

Opleiding op MBO-nivo. Commercieel, technisch, administratief inzicht en bekend met automatisering. Kennis van de autobranche is een vereiste.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan:
Charles Feijts Groep
t.a.v. de directie
Postbus 5481
6130 PL Sittard

Wèrk!

Vertegenwoordiger m/v

Voor een groothandel in bovenkleding zoeken wij een vertegenwoordiger voor het Duitstalige gebied. Enige jaren branche-ervaring is van groot belang. Deze baan is full-time en biedt goede doorgroei mogelijkheden. Ben je in het bezit van een auto en heb je interesse? Neem dan contact op met Esther Grimbergen, tel. 045-712121.

Schoonmakers m/v

Op verschillende objecten in en om Heerlen en Sittard zijn er plaatsingsmogelijkheden voor enthousiaste medewerkers. Je werkt enkele uren per dag. Voor meer informatie kun je contact opnemen met onze vestiging in Heerlen of Sittard.

Glazenwassers m/v

Voor een relatie in Heerlen zoeken wij ervaren glazenwassers. Deze vacature is full-time en je kunt er een langere periode aan de slag. Heb je interesse? Neem dan contact op met Roger Geurden, tel. 045-712121.

Produktiemedewerkers m/v

Voor een bedrijf in Heerlen zoeken wij mensen die full-time in dagdienst of part-time in avonddienst willen werken. Voor meer informatie kun je terecht bij Roger Geurden, tel. 045-712121.

Jan ter Laak

Dromen over een vreedzame wereld en verlangen het politieke machtspeel beslissend te beïnvloeden zijn de uitersten waarbinnen een vredesbeweging haar koers moet vinden. Ik wens het IKV toe dat het in de komende jaren opnieuw droom en daad op vruchtbare wijze weet te combineren.

Jan ter Laak
algemeen secretaris
Pax Christi Nederland

interkerkelijk vredesbond

Postbus 5909
3500 GN Den Haag
Telefoon 070-351 26 11
Telefax 070-351 26 11

Gironummer 78 88 24

Boels

Boels Verhuur is een groeiende onderneming met 12 vestigingen in binnen- en buitenland die een uitgebreid assortiment artikelen verhuurt voor industrie, bouw, horeca en particulieren. Een baan bij Boels Verhuur betekent werken met inzet en enthousiasme binnen een goed elkaar ingespeeld team, dat met grote betrokkenheid de zaak verder uitbouwt.

In verband met uitbreiding van onze activiteiten, zoeken wij voor onze vestigingen te Heerlen, Sittard en Roermond:

KLANTGERICHTE COMMERCIEEL-TECHNISCHE MEDEWERKERS m/v

(vacaturnummer 05-01)

Taak:

- u adviseert de klanten aan de receptie en maakt gesloten verhuurcontracten;
- u verzorgt de afgifte en/of retourname van de verhuurde artikelen, rekent af en verwerkt administratieve gegevens;
- eventueel verricht u het dagelijks onderhoud aan de machines.

Eisen:

- u heeft een beroepsopleiding op middelbaar niveau met een technische achtergrond;
- u heeft technisch inzicht;
- u beschikt over goede contactuele eigenschappen en u wilt kunt verantwoordelijkheid dragen;
- u bent dynamisch en zeer zorgvuldig;
- uw leeftijd is 20 à 26 jaar.

Uw schriftelijke sollicitatie, onder vermelding van het vacaturnummer op brief enveloppe, wordt met belangstelling verwacht door de directie van Pierre Boels, postbus 686, 6130 AR Sittard.

POST-HBO

EDUCATIEF WERKER IN DE BASIS-EDUCATIE

Eenjarige deeltijdsopleiding

Voor iedereen met een diploma:

Leraar Basisonderwijs, Leraar Voortgezet Onderwijs, Cultureel Werker of een aanverwante opleiding.

Start: september 1993

Lesdag: elke vrijdag

De opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- methodiek volwasseneducatie
- taakaspecten educatief werk
- sociale kennis en vaardigheden
- Nederlands als moedertaal
- Nederlands als tweede taal
- rekenen
- supervisie
- stage (uitgezonderd studenten die in de basiseducatie werken)

U ontvangt de bevoegdheid Educatief Werker Basiseducatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Hogeschool Sittard, telefoon (046) 591212.

Samenwerkingsverband

HOGESCHOOL HEERLEN, afdeling PABO

HOGESCHOOL SITTARD, afdeling HSAO

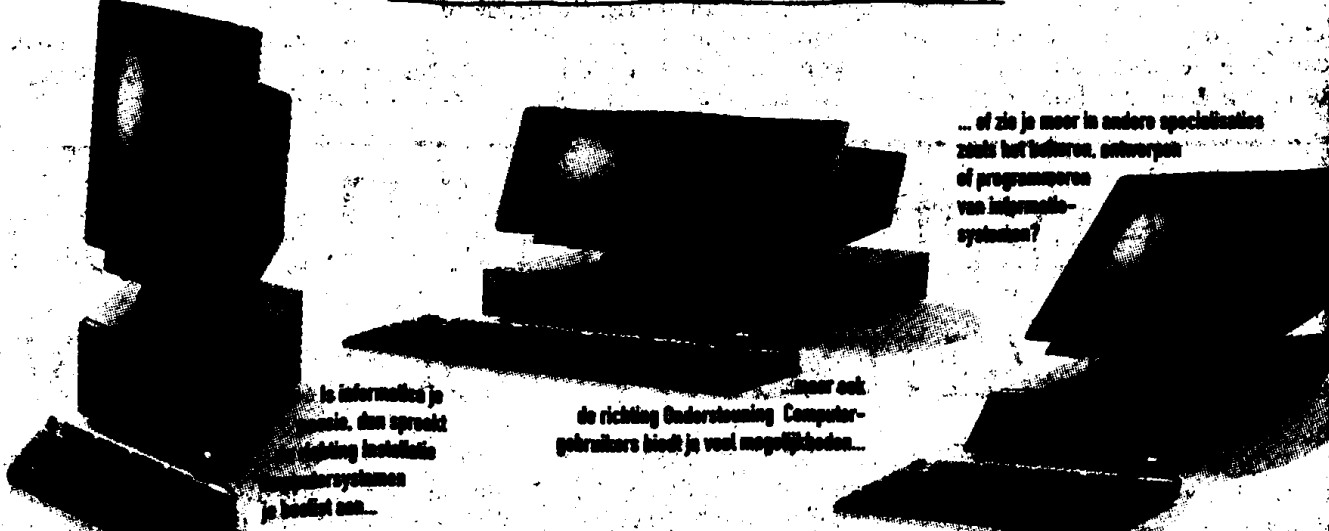
HOGESCHOOL SITTARD

Sportcentrumlaan 35

6136 KX Sittard

Telefoon (046) 591212

HOE HAD JE JE ECABO-OPLEIDING GEHAD WILLEN HEBBEN?

Ideaal hoor, zo'n ECABO Informatica beroepsopleiding. Dat je werken en leren tegelijk. Na het behalen van je diploma kun je vrijwel zeker van een baan. Want je wordt opgeleid voor functies waar het bedrijfsleven om zit te springen.

ECABO Informatica-opleidingen zijn opgebouwd uit modules. Zo kun je zelf je opleiding samenstellen. Je volgt dan een opleiding die perfect aansluit bij je vooropleiding, interesses en werkplek. Na VWO, HAVO of MBO kun je een ECABO Informatica-opleiding volgen tot Automatiseringsmedewerker, Informatievoorziening. Binnen deze opleiding kun je je specialiseren in de richtingen Applicatie Beheerder, Applicatie Ontwerper of Applicatie Programmeur.

Na MAVO en LBO/VBO kun je een ECABO Informatica-opleiding volgen tot Medewerker Beheer Informatie-systemen. Binnen deze opleiding kun je je specialiseren in de richtingen Installatie Computersystemen en Ondersteuning Computergebruikers. Naast Informatica-opleidingen zijn er ook ECABO-opleidingen voor beroepen in de administratie, economie en logistiek.

De opleidingen worden bij jou in de buurt verzorgd door Stichting PSBO.

PSBO is een samenwerkingsverband van werkgevers (bedrijven en instellingen) die jou een goede en volledige praktijkopleiding garanderen. Zij verzorgen voor jou gerichte opdrachten op een 'oefenkantoor' en zorgen daarna voor een praktijkperiode bij één van de deelnemende bedrijven. Zo vergroot je je kans op werk na de opleiding. Meer weten? Vul dan de boni in voor meer informatie of bel 045 - 73 16 44.

Stichting Praktijkopleiding
Samenwerkingsverband Bedrijven en
Overheidsinstellingen Limburg

VUL JE EIGEN TOEKOMST IN MET 'N OPLEIDING OP MAAT

Deze boni is een goedkoper manier om meer te weten te komen over de ECABO-opleidingen.

Ja, stuur mij meer informatie over de ECABO-beroepsopleidingen.

Naam _____

Adres _____

Postcode _____ Plaats _____

Telefoon _____

Leeftijd _____

Vooropleiding _____

Stichting PSBO, Postbus 17, 6411 JB Heerlen.

ECABO. ALS JE VAN SCHOLING WERK WILT MAKEN.

mourmans

HORECAGROOTVERBRUIK

De horecagrootverbruik is het leveren van kantines, groothandels, fastfoodbedrijven en kleine horeca in Limburg met een compleet horeca-assortiment. Dit pakket producten bestaat uit vleeswaren en aanverwante artikelen als vetten, sauzen, conserven, diepvriesproducten en verpakkingsmaterialen. Klanten van Groothandel Mourmans B.V. worden door eigen buitenlandse medewerkers bereikt.

Kwaliteit en service heeft bij deze klantenservice de hoogste prioriteit. Groothandel Mourmans B.V. heeft naast distributeur ook op als adviseur die een groot belang heeft aan het opheffen en in standhouden van een vertrouwensrelatie met haar klanten.

De Groothandel bestaat uit de afdelingen: verkoop binnen en buiten, administratie en magazijn en expedite. Voor de afdeling magazijn en expedite zoeken wij contact met kandidaten voor de functie van:

ROTECRANFFEUR

EN MAGAZIJNMEDE

Postbus 4555
3500 GN Den Haag
Telefoon 070-351 26 11
Telefax 070-351 26 11
Levensduur 21-25 jaar.

Gedetailleerde sollicitatie voorzelen van postbode richten aan:
GROOTHANDEL MOURMANS B.V.
Afdeling Personeelszaken, Frogatweg 51,
6222 NZ Maastricht

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Oproepkrachten m/v

die 1 of meerdere diensten per week willen werken. U wordt in ploegdienst, maar u mag zelf bepalen welke diensten u meemaakt. Er zijn ook mogelijkheden om in het weekend te werken. Leefstijd: vanaf 18 jaar. Deze baan is ook geschikt voor studenten. Informatie: 045 - 27 38 38, Jeannette Vaessen Brunssema, Lindendreef 15

SCHOONMAAK

Schoonmakers m/v voor het onderhouden en verblijfs-gereed maken van vakantiehuizen in Vast. De werkzaamheden worden verricht op zaterdag en vrijdag tussen 10.00 en 15.00 uur. Er is vervoer vanuit Brunssum, Heerlen en Kerkrade. Kinderopvang is mogelijk. Bent u gepoliteerd en zoekt u een baan voor enkele uren per week? Dan kunt u bij een Tempo-Team vestiging bij u in de buurt terecht. Informatie: 045 - 25 32 32, Jeannette Vaessen Brunssema, Lindendreef 15

TECHNIEK

Procesoperator m/v voor een bedrijf in Heerlen. U hebt een diploma VAPRO-A of -B of LTS-Processentechniek. Deze full-time baan is in 2-ploegdienst en biedt goede toekomstmogelijkheden. Hebt u interesse? Neem dan zo spoedig mogelijk contact met ons op. Informatie: 045 - 71 28 31, Claude van der Burg Heerlen, Op de Nobel 1

Tence!

uitzendbureau

Roadhuisplein 8, 6411 HK Heerlen.
telefoon 045-712121

ZOEK JE EEN GOEDE EN EERLIJKE OPLEIDING, ZONDER DURE EN OVERBODIGE TOETERS EN BELLEN???

KOM DAN NAAR:

Eerst door de minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

EENJARIGE DAGOPLEIDINGEN MET MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING INCLUSIEF OV-STUDENTENKAART

- Directiesecretarissen
- Secretarissen
- Medewerker/stjer Uitgaand Reisverkeer en Toerisme
- Receptionisten
- Host/Hostess
- Medisch secretarissen
- Afdelingssecretarissen
- Informatica/Receptionisten

Enkele opleidingen zijn ook als tweejarige avondopleiding mogelijk. Alle opleidingen starten weer in september 1993.

OPEN DAG: Vrijdag 14 mei 1993 van 14.00-17.00 uur

Informatie en aanmelding:
Roadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen.
Tel. 045-713717.

ONZE VAKANTIEGIDS IS UIT!

NATIONAAL REISMAFONDS 070-350 32 31

DOOR ROEL WICHE

De Filippijnen worden al sinds hun onafhankelijkheid in 1946 geteisterd door sociale spanningen en politieke instabiliteit. Vooral onder de beruchte dictator Marcos werd een groot deel van de arme bevolking onderdrukt.

Een uitgebreid werkkterrein dus voor mensenrechtenorganisaties als Amnesty International om actie te voeren. Ook Maastrichtenaar Gerard Prickaerts werd bewogen door de verontrustende situatie in de Aziatische archipel. Via een schrijfkam in het Missionair Centrum Heerlen begon hij in 1984 een langdurige briefwisseling met de politieke gevangene Milleth Soriano, die mede door de pennevruchten van Prickaerts in vrijheid werd gesteld. Reden voor de Maastrichtenaar om een boek te schrijven over de uitgebreide correspondentie met Soriano, wiens leven in feite een weerspiegeling vormt van de geschiedenis van heel het Filippijnse volk.

„10 december 1984, de Internationale Dag van de Mensenrechten.“ Gerard Prickaerts herinnert zich nog als de dag van gisteren wanneer het allemaal begon. „Als student theologie aan de UTP raakte ik betrokken bij verschillende vredes- en Derde Wereldgroepen in het Missionair Centrum. Tijdens een aktiedag voor de Filippijnen kreeg ik een kaartje opgespeld met de naam 'Milleth Soriano', een politieke gevangene. De bedoeling was dat ik brieven zou schrijven naar de autoriteiten om haar vrijlating te vragen. Als aardigheidje stuurde ik een kaart naar Milleth zelf om haar een hart onder de riem te steken.”

Verbazing

Van de Filippijnse bonzen kreeg Prickaerts nimmer meer enig teken van leven. Tot zijn stomme verbazing viel echter drie weken na de schrijfdag een briefje in de bus met als afzender Milleth Soriano. „Het begin van een lange correspondentie,” aldus de roodharige theoloog. „Milleth deed in de brieven haar hele geschiedenis uit de doeken. Als textielarbeider in de Filippijnse hoofdstad Manila had ze het gewaagd om te protesteren tegen de lange werkdagen, de onhygiënische sanitaire voorzieningen en de karige loonzakjes. De directie reageerde zoals je in een dictatoriaal geregeerd land mag verwachten.”

Ontslag met onmiddellijke ingang dus. De Filippijnse bleek echter uit stevig hout gesneden. Ze sloot zich aan bij de 1 mei-vakbond (KMU) en organiseerde een demonstratie in de fabriek. Tot ergernis van de machthebbers want ze werd opgepakt en weggevoerd naar de staatsgevangenis in Manila. „Zogenaamd wegens 'verboden wapenbezit’” zegt Prickaerts ironisch. „Ook zou ze 'subversieve documenten' in bezit hebben. Allemaal drogredenen natuurlijk. Mil-

● Gerard Prickaerts (derde van links) samen met een groep politieke gevangenen tijdens zijn laatste reis naar de Filippijnen. De vrouw in het midden is de inmiddels 37-jarige Milleth Soriano, die de aanleiding vormt voor het boek.

Gerard Prickaerts schreef boek over politieke gevangene 'Leven van Milleth Soriano weerspiegelt tragedie Filippijnen'

leth stelde de wantoestanden aan de kaak en moest daarvoor boeten.”

Borgtocht

Prickaerts stond er niet alleen voor in zijn strijd om Soriano vrij te krijgen. Behalve mensenrechtengroepen uit andere delen van Nederland voerden ook medestanders uit Griekenland en de Verenigde Staten actie. Niet zonder succes, want de Filippijnse activiste mocht in augustus 1985 op borgtocht de cel vaarwel zeggen. Het benodigde geldbedrag werd bijeen gegaard door Amnesty International. Diezelfde organisatie nodigde haar een jaar later uit om Nederland te bezoeken. „Als 'voorbeeldgevangene' van Amnesty reisde ze vier

weken door het hele land om de mensen die voor haar geschreven hadden persoonlijk te bedanken,” vertelt Prickaerts. „Uiteraard mocht ik haar ook ontmoeten. De vriendschap, die wij reeds door de briefwisseling hadden, kreeg daarvoor een diepere dimensie.”

Milleth Soriano moest echter de kelk tot op de bodem leegdrinken. Na enkele jaren geproefd te hebben aan een normale levenswijze, werd haar man Simplicio Anino, een vroegere mede-gevangene, opgepakt door gewapende burgerwachten. Deze waren op pad gestuurd door de nieuwe regering-Aquino 'om het volk te beschermen tegen communistische elementen'. Milleth bleef, intussen zwanger van haar tweede kind,

hulpeloos achter. In Gerard Prickaerts vond zij echter een morele steunpilaar. „Milleth vroeg mij om peetvader te worden van Jerry, die geboren werd enkele maanden nadat haar man was opgepakt. Zo had het kind tenminste nog het gevoel dat het een vader had, want we vreesden allen dat we Simplicio nooit meer terug zouden zien.” Een vooruitziende blik, want tot op heden is er nooit meer een teken van de Filippijn vernomen. Een lot wat hij moet delen met 950 andere politieke gevangenen, die sinds het aantreden van Corazon Aquino als 'vermist' te boek staan.

Naar aanleiding van de dramatische gebeurtenissen speelde Gerard Prickaerts, die inmiddels als

koster was gaan werken bij de Paters Redemptoristen in Wittem, steeds meer met de gedachte om een boek over Milleth Soriano te schrijven. Hij werd gesterkt in dat idee na een bezoek in 1991 van twee weken aan de Filippijnen.

Prickaerts: „Op uitnodiging van TFDP, een hulpgroep voor politieke gevangenen, maakte ik een rondtocht door het land om de mensenrechtensituatie met eigen ogen te onderzoeken. Na het bezoeken van vijf gevangenisvestingen werd ik bevestigd in de overtuiging die ik al lang had: sinds het aantreden van de eens zo bejubelde Corazon Aquino zijn de schendingen van de meest fundamentele rechten van de mens alleen maar toegenomen.”

Terug in Nederland bezocht hij alle groepen die voor Milleth Soriano geschreven hadden. „Ik ontdekte een schat aan brieven, documenten en krante-artikelen. Waarmee hieruit geen boek samenstellen? dacht ik. Met de uitgebreide correspondentie die ik reeds in bezit had, ging ik aan het werk. Langzaam maar zeker kreeg het geschrift vorm, zeker nadat ik in opdracht van de Redemptoristen in februari dit jaar opnieuw naar de eilandengroep mocht afreizen.”

De broeders van Wittem hadden immers besloten om projecten in de twee redemptoristenprovincies financieel te gaan ondersteunen. In gezelschap van Prickaerts vloog ook provinciaal-overste Piet Nelen, geen onbekende voor katholieke

ingewijden, naar de Filippijnen. „Tijdens ons bezoek hebben we geïnterviewd welke behoeften leefden onder de arme bevolking. Nou, heel wat! Er is geld nodig voor basissamenlevings-, gezondheidszorg, herbebossing, onderwijs en vele andere zaken. Vind je het gek in een land dat sinds de onafhankelijkheid zucht onder een economisch wanbeleid?”

Probleem

Prickaerts bezocht voor zijn boek opnieuw enkele gevangenisvestingen. In één daarvan deed zich een opmerkelijke ontmoeting voor. „Vlakbij de uitgang liep ik een pas vrijgelaten man tegen het lijf die gehoord had van mijn komst. Hij zei me dat hij een groot probleem had en nam me mee naar zijn voormalige cel. Daar lag een enorme stapel van 1200 brieven, die allen uit Nederland afkomstig waren. En weet je wat nou zijn probleem was? Hij wilde zo gauw mogelijk naar ons land vliegen om iedere schrijver persoonlijk te bedanken!” lacht Prickaerts. „De voortdurende stroom van steunbetuigingen had hem immers enorm geholpen om een vreselijke eenzame opsluiting van vele jaren te doorstaan.”

Het boek van Gerard Prickaerts is inmiddels van de persen gerold en heeft de titel meegekregen 'Milleth Soriano: 'n verstoord leven'. De opbrengst van het boek zal worden besteed aan de oprichting van een monument in Manila ter nagedachtenis van alle vermisten. Het gedenkteken, een moeder met twee kinderen die met een lamp in de hand wanhopig op zoek is naar haar vermiste man, zal verrijzen op het plein voor de kerk van de Redemptoristen. Bijzonder is dat het monument onderdeel gaat worden van de kruisweg van de kerk, die jaarlijks miljoenen Filippijnse pelgrims trekt.

In Wittem zelf hebben de paters een campagne voor de Filippijnen opgezet die begin mei van start gaat en een jaar gaat duren. De bedoeling is dat de giften die de vele bezoekers aan het klooster storten, bestemd worden voor diverse projecten op het eilandrijk.

We hebben al handen geschud als Prickaerts toch nog iets kwijt wil. „Weet je, ik heb bewust gekozen voor een boek waarin de gevangenen zelf aan woord gelaten worden. Dat raakt de lezers vele malen meer dan officiële rapporten of ambtelijke documenten. Je kunt je als het ware vereenzelvigen met de slachtoffers.”

'Milleth Soriano, 'n verstoord leven' (150 blz) kost fl. 7,50 en is onder meer te koop in boekhandel De Tribune, Kapoenstraat 8 te Maastricht en boekhandel De Wegwijzer, Allee 32 te Wittem. De opbrengst komt ten goede aan een gedenkteken voor vermiste Filippijnse politieke gevangenen.

Bob Ruffolo van SmithKline gaat terugslaan

Hij wordt oprecht kwaad als hij er aan denkt: wij krijgen overal de schuld van, en wij hebben het eigenlijk niet gedaan. „Als wij onze medicijnen gratis zouden weggeven, dan zou de Amerikaanse gezondheidszorg niet essentieel goedkoper worden.” Hij steekt ook

wel de hand in eigen boezem, want „wij hebben verzuimd iets te doen aan onze public relations.” Gevolg: het image van de farmaceutische industrie in de VS is – dus niet alleen in Nederland – slecht, in Amerika nog slechter dan dat van de tabaksindustrie. Terwijl de

bedrijfstak relatief klein is, het grootste deel van zijn winst in research steekt en toch opmerkelijk vaak als een zegen voor de mensheid wordt ervaren, wordt hij afgeschilderd als de prijsopdrijver bij uitstek, een maffiabende zonder weerga. Een

interview met Bob Ruffolo, vice-president voor onderzoek en ontwikkeling van SmithKline Beecham in Philadelphia, de uitvinders van Tagamet dat de maagoperatie wegens maagzweer overbodig maakte. „Het wachten is tot Hillary Clinton toeslaat.”

Farmaceutische industrie in VS wacht op grote klap die Hillary heet

DOOR SANTE BRUN

Zelfs zijn eigen vrouw trapt er in: die kocht, toen het hele gezin niets en proestte, een 'loco'-preparaat, een merkloos medicijn dus dat een 'imitatie' is van een merkmedicijn. Zij trof Bob Ruffolo daarmee midden in zijn hart: want als je loco's koopt, betaal je niet voor alle research die is gaan zitten in de ontwikkeling van een medicijn, en die research is van levensbelang voor het voortbestaan van een krachtige farmaceutische industrie.

Voordat een farmaceutisch bedrijf een medicijn op de markt brengt verstrijkt gemiddeld zeventien jaar, en in die tijd wordt er ruim 450 miljoen gulden in gestoken. Het gebeurt niet zelden dat de kosten van introductie van een medicijn zo hoog blijken te zijn, dat de industrie – ondanks de bedragen die er in gestoken zijn – toch maar van introductie afziet.

Dus die industrie wil alleen maar op de markt brengen dat massaal verkoopt?

„Wij hebben ook een produkt op de markt, Triostat, waar per jaar maar een stuk of vijftig mensen in de Verenigde Staten mee geholpen kunnen worden. Dat is dus een produkt waar we de investering

nooit meer uit zullen halen. Het is natuurlijk een zegen voor de mensen die er baat bij hebben, voor ons niet. Het antwoord is ja, wij moeten zoiets als met Triostat niet te vaak doen, wij moeten gewoon winst maken, geld verdienen.” Ruffolo rekent voor, dat dertig procent van de medicamenten die zijn bedrijf op de markt heeft ook daadwerkelijk winst genereert, de rest dus niet.

Hij benadrukt dat het winst bepaald niet alleen nodig is om de aandeelhouders tevreden te stellen. Momenteel zijn 17% van de genoemde kosten zuiver onderzoek en ontwikkeling. „Geen bedrijfstak is zo hi-tech als die van ons,” zegt Ruffolo. „Een medicijn maken is aanzienlijk moeilijker dan een mens op de maan zetten.” De genoemde 17% vormen ongeveer de helft van de winst; in 1965 ging nog 10% van de kosten naar R&D. In vergelijking: lucht- en ruimtevaart plus telecommunicatie komen aardig in de buurt van de farma, maar blijven toch op 3 tot 5% steken; de industrie als geheel steekt 1,5% of minder van de kosten in onderzoek.

Wat dat betreft heeft de farmaceutische industrie haar PR ook al slecht verzorgd, want navraag heeft geleerd dat de „man in the street” denkt dat de kosten van research

door de regering worden betaald. De feiten liggen anders, zegt Ruffolo. De farma-industrie als geheel gaf in 1990 9,2 miljard dollar uit aan onderzoek, de regering – via de National Institutes of Health – 7,5 miljard dollar. Van de 9,2 miljard gaf SB ruim 800 miljoen uit. De cijfers lagen in 1979 nog precies andersom: toen gaven de NIH nog tweemaal zoveel uit als de farmaceutische industrie.

„Medicijnen,” zegt Ruffolo, „komen uit het westen. Van zestig nieuwe medicijnen die tussen 1975 en 1986 op de markt kwamen, waren er 25 ontwikkeld in de VS, 11 in het Verenigd Koninkrijk, de rest van West-Europa ook 11, 3 in Japan en de overige 10 in alle landen bij elkaar. Op het gebied van de genetische manipulatie blijken die verhoudingen nog duidelijker. Van de 935 gedeponeerde patenten zijn er 673 Amerikaans, 101 EG, 102 Japans. Zelfde beeld voor de biotechnologie: van de 177 patenten komen er 147 uit de VS, Japan en de EG ieder 10. Ruffolo had dus ook kunnen zeggen: „Medicijnen komen uit de VS,” maar hij heeft uiteraard zelf een 'poot' in Engeland (Beecham) en bovendien goede relaties met o.a. Paul Janssen van Janssen Pharmaceutica in België, en met diverse farmacologen in Nederland.

Medicijnen komen niet alleen uit het westen, ze komen ook van de industrie. Van de honderd meest voorgeschreven medicijnen in de VS zijn er 92 door de industrie op de markt gebracht. Steeds meer ook is de industrie de plek waar chemici, biologen, farmacologen bij voorkeur werken, de sfeer in de onderzoeksafdelingen van de bedrijven noemt Ruffolo „academisch, vrijwel net zo academisch als op de universiteiten.”

En echt te klagen heeft Ruffolo nog niet, want „onze industrie heeft nog altijd een positieve balans, al zal daar met de Clintons wel snel een einde aan komen.” Het spook heeft dan ook duidelijk een naam: Hillary Clinton, die officieel opdracht heeft de gezondheidszorg te reorganiseren. Net als haar Nederlandse collega Simons heeft zij al geopperd, dat de medicijnen goedkoper moeten.

Ruffolo springt daarbij zo ongeveer uit zijn vel. Hij, door inkomen en status al een 'natuurlijke' republikein, slaat de democratische nieuwlichters met cijfers om de oren. „De kosten van de gezondheidszorg in de Verenigde Staten zijn tussen 1965 en vandaag opgelopen van 6% van het bruto nationaal produkt tot 11,5%, in 1989 was dat 604 miljard dollar. Van het be-

drag in 1965 ging 8,9% op aan medicijnen, sinds 1980 staat dat percentage stabiel op 4,8%. Ruwweg bleven medicijnen al die tijd op ongeveer 1% van het BNP kosten.” In 1987 ging 3,4% van het inkomen van de mensen op aan medicijnen (op recept), nu is dat 3% (in de VS betaalt de ziektekostenverzekeraar medicijnen niet.)

„Als wij de medicijnen gratis zouden weggeven zou dat de kosten van de gezondheidszorg nauwelijks verlagen,” zegt Ruffolo. Nou ja, nauwelijks: met 4,8 procent dus, het percentage waarmee vorig jaar nog de kosten van gezondheidszorg in de VS groeiden.

Maar wij zijn een gemakkelijk doelwit, stelt Ruffolo vast. Want de mensen denken al ongunstig over ons. „Slechts 18% van de mensen heeft een gunstig beeld van onze industrie, dat is nog minder dan van de tabaksindustrie.” De mensen blijken ook te denken dat deze tak van industrie een gigantische moloch is. „Terwijl onze totale bedrijfstak net de helft van de omvang van General Motors heeft.” Dat op zijn beurt dan wel weer het grootste bedrijf ter wereld is.

En dan is er nog een probleem: het toenemend aantal processen tegen de industrie, onder andere wegens

● Bob Ruffolo: slapeloze nachten.

bijwerkingen van produkten. In 1974 werden nog maar 1579 processen aangespannen, in 1988 waren het er al 17100. „Dit loopt echt uit de hand,” zegt hij. „Hoe kun je een bijwerking voorspellen die zich over dertig jaar voordoet in de dochters van moeders die het medicijn gebruikten? En het kan je elke dag gebeuren. Je kunt de wetten van de biologie nou eenmaal niet in de computer stoppen, zoals de wetten van de natuurkunde.”

Ruffolo ligt er wakker van. Niet alleen van de bedreiging die Hillary Clinton vormt, maar vooral van de verbijsterende beslissingen die hij moet nemen; bijvoorbeeld als er besluiten moeten worden om een medicijn, waar een groep mensen jarenlang hart en ziel in gelegd heeft, toch niet op de markt te brengen. „Het is echt een rouwproces, dat produkt is je kind. Het zijn

zware beslissingen.” Hij noemt enkele gevallen van mensen die er niet meer bovenop kwamen, toen het produkt 'doodging'.

Maar ondanks alles gaat Ruffolo door. Veelbelovende produkten zijn aanstaande, zoals een produkt tegen artritis, dat evengoed werkt als aspirine, maar niet de bijwerkingen heeft; een produkt tegen goedaardige vergroting van de prostaat; een produkt dat ontwikkeld werd voor artritis, maar nu ook blijkt te werken tegen psoriasis; en een vaccin tegen alle vormen van griep, ook toekomstige. „Ik werk voor het jaar 2013, dat is mijn belangrijkste probleem. Mijn beslissingen voor vandaag bepalen of deze onderneming dan nog bestaat. Weet je dat ik me schaam voor die lui van de auto-industrie, die niet eens weten wat er volgend seizoen aan de orde is?”

De Ontdekhoek: pierebadje of kweekvijver voor de techniek?

In het souterrain van de oude bibliotheek in Rotterdam hebben jaarlijks tienduizenden kinderen een heerlijke dag in De Ontdekhoek. Spelend maken ze er kennis met onze technische verworvenheden. Volgens 'uitvinder' Bert Nagel de manier om verliefd te worden op een technisch beroep. Maar werkgevers en overheid, die om het hardst 'Kies Techniek' roepen, besteden er geen cent aan.

DOOR SIMONE BALVERS

„Dat is nu de knulligheid van Nederland. Techniek staat voor de helft van onze werkgelegenheid. Hier wordt zowel door de marktsector als door de overheid ontzettend slordig mee omgegaan,” vindt Bert Nagel, directeur en uitvinder van de Ontdekhoek.

Zelf noemt hij zijn uitvinding het 'Neerlands pierebadje voor de techniek'. Inmiddels gaat deze buitenschoolse jeugdvoorziening alweer het zevende jaar van haar bestaan in. Met succes, want ze kunnen de vraag niet aan, volgens Nagel. In 1992 hebben maar liefst 37.000 kinderen en volwassenen een bezoek gebracht aan 'het souterrain in de oude bibliotheek'.

Nagel is hard bezig met een tweede vestiging in Den Bosch. Toch is hij niet van plan zelf nog meer te investeren. De ex-chemicus vindt dat eerst de cultuur van werkgevers en overheid maar eens om moet. Het tekort aan technici is volgens hem zeker niet te wijten aan onvoldoende enthousiasme bij de kinderen. Dat zij techniek leuk en leerzaam vinden, is volgens Nagel bij de Ontdekhoek inmiddels voldoende bewezen. En van enig onderscheid tussen meisjes en jongens is in dat opzicht geen sprake. Dat is keurig half om half verdeeld.

Onwil

Niettemin is de instroom in technische beroepen en opleidingen nog

● Beslissing voor techniek wordt rond tiende jaar genomen.

Foto: ARENDA OOMEN

altijd ruim onvoldoende. En het tekort aan vrouwen in de techniek wordt van de daken geschreeuwd. Onmacht of onwil?

Voor de directeur zijn oorzaken en gevolgen duidelijk. Hij doet er van alles aan om beleidsmakers en werkgevers te overtuigen van zijn gelijk en de eenvoud van de oplossing. Geef één gulden vijftig per kind onder de twaalf jaar en hij garandeert een bereik van veertig procent toekomstig arbeidspotentieel. De oplossing die hij voorlopgig nog niet gerealiseerd ziet, omdat hij ervan overtuigd is dat Nederland er nog niet rijp voor is.

„Bedrijven vinden het tot de verantwoordelijkheid van de overheid behoren om het tekort aan technici op te lossen. Daar betalen ze volgens eigen zeggen belasting voor. En terecht, want er worden miljoenen gespendeerd. Zo geven we wel 330 miljoen uit aan kunstzinnige

vorming, maar aan techniek spenderen we nul komma nul.”

Als overtuigend bewijs voor zijn verhaal stormen 110 schoolkinderen tegelijk de ruimte van 200 vierkante meter binnen. Binnen vijf minuten voelen ze zich thuis en zijn aan het werk in een van de hoeken. Ze kunnen draaien, zeepjes maken, stansen, fresen. Alles wat bij de eerste kennismaking met techniek komt kijken. Zelf doen en ontdekken, dat is het uitgangspunt. Geprobeerd wordt kinderen langs deze weg houvast te bieden bij het maken van beroepskeuzen.

Instroom

Nagel: „De helft van de bezoekers bestaat uit scholen, maar veel van de kinderen die een eerste bezoek brengen met hun klas hebben maar één klacht, veel te weinig tijd om alles te doen wat ze willen. Een

groot deel komt dan ook vaak daarna terug met hun ouders. Dat is het lange termijn-effect waaraan gewerkt wordt. Er moet een relatie ontstaan van kinderen met de techniek. Pas als dat tot stand is gebracht kan er een bewuste beroepskeuze worden gemaakt.”

De uiteindelijke doelstelling, een grotere instroom naar technische beroepen, lijkt in ieder geval voorlopig nog moeizaam haalbaar. Nagel maakt zich dan ook iedere keer weer kwaad over de kortzichtigheid bij zowel de werkgevers als de overheid.

Ook al zijn ze vertegenwoordigd in het bestuur van de Ontdekhoek, de metaalverteenwoordigers doen er volgens hem niets aan. „Het blijft bij kijken hoe goed het hier reilt en zeilt. Ze krijgen in hun eigen club geen poot aan de grond. Ik heb ooit de voorzitter van het Koninklijk Nederlands Ondernemers Ver-

bond (KNOV) aangesproken op zijn uitspraak dat er een tekort van 65.000 technici was. Eén gulden per kind en het probleem is op termijn opgelost, heb ik hem voorgerekend. Maar zelfs een cent per kind was te veel. En ik heb dus geen relatie meer met het KNOV.”

Ook het gebrek aan vrouwen in technische bedrijven is volgens Nagel een duidelijk cultuurprobleem. „Iedere keer een krentje loslaten in een bedrijf waar nog steeds een foute cultuur heerst is volkomen zinloos. Deze bedrijven zijn het gewoon niet waard dat er vrouwen komen werken. Prijs ze dan maar dat ze daar niets aan hebben gedaan. Enige haalbare oplossing is nieuwe ondernemingen starten waarin vrouwen van het begin af aan evenredig vertegenwoordigd zijn.

Onderwijs

Maar ook het onderwijs krijgt een veeg uit de pan. Nagel: „Het is de taak van scholen om de maatschappelijke ontwikkelingen te volgen. Kinderen moeten daarvoor voorbereid op een beter maatschappelijk functioneren. Kinderen van nu vormen het arbeidspotentieel vanaf het jaar 2008.”

Dat er al op de basisschool aan techniek moet worden gewerkt is voor Nagel klip en klaar. „De beslissing om voor de techniek te kiezen wordt voor een belangrijk deel rond het tiende jaar genomen. In het basisonderwijs zou dan ook een structureel aanbod voor techniek aanwezig moeten zijn. Maar helaas, het ontbreekt volledig. Het gevolg is dat de bèta-vakken op de middelbare school bij veel scholieren weerzin oproepen. Het beeld van de techniek wordt nu eenmaal op jonge leeftijd gevormd. De keuze voor de techniek is bij een dertienjarige veel moeilijker te beïnvloeden.

Anderszids gaan de ontwikkelingen in de techniek ook zo snel. Dat is voor het onderwijs niet bij te benen. Daar zijn dus de buitenschoolse voorzieningen voor nodig.”

Alle frustraties doen niets af aan het enthousiasme van Nagel. „Er moet altijd een gek zijn die het voortouw neemt om veranderingen te bewerkstelligen. Ik ben gewoon die missionaris. En er gebeurt wel iets hoor. Natuurlijk wordt de kloof tussen onderwijs en arbeidsmarkt signaleerd.

Zo komt er nu een actieplan van het ministerie van Economische zaken. Doel hiervan is het invoeren van techniek in het onderwijs aan kinderen van vier tot twaalf jaar.”

Mooie plannen, maar veel vertrouwen heeft Nagel er nog niet in. Vooral niet als de geldbuidel op tafel moet komen. Maar natuurlijk krijgen de ambtenaren het voordeel van de twijfel tot het tegendeel bewezen wordt.

Kwakzalver

DOOR MARISKA KOSTER

Vandaag ben ik woedend geworden. Zo erg heb ik het in geen maanden gehad, en terwijl ik dit stukje schrijf, loopt mijn gal weer over. De reden ligt besloten in de ziektegeschiedenis van mevrouw Kraemer, een 57-jarige vrouw, die verleden week geopereerd is.

Mevrouw Kraemer voelde meer dan twee jaar (!) geleden een knobbel in haar linkerborst. Zij vreesde dat dit kwaadaardig zou zijn, en dat zij geopereerd zou moeten worden, een borst zou moeten missen. Deze angst deed haar ertoe besluiten zich niet tot haar huisarts te wenden, die haar zeker naar een chirurg zou hebben verwezen. In plaats daarvan bezocht zij een alternatieve geneeskundige – ook een arts, hoor, dokter – die haar gedurende twee jaar met niet-geregistreerde geneesmiddelen behandelde. De knobbel in de borst groeide vrolijk voort. Het gezwel brak op een gegeven moment door de huid heen, en omdat de ontsane zweer ging stinken, bezocht mevrouw Kraemer in arren moede uiteindelijk haar huisarts. Nog dezelfde dag zat zij bij de chirurg, en werd enkele dagen later geopereerd.

Al tijdens de operatie werd duidelijk dat dit kwaadaardige gezwel in de afgelopen twee jaar zeer ver had kunnen doorwoekeren en dat het niet meer mogelijk was het geheel te verwijderen. En dit betekent, heel eenvoudig, dat mevrouw Kraemer zal sterven aan dit verwaarloosde gezwel. En het betekent ook dat de arts die haar niet 'lege artis' (volgens de regels der kunst), maar met onwerkzame therapieën heeft behandeld een kwakzalver is.

Aardige man

Wat mij steekt, is dat er geen mogelijkheden zijn deze kwakzalver-met-artsenbul juridisch aan te pakken. Mevrouw Kraemer zelf zou dan een klacht wegens nalatigheid moeten indienen, en die kans is heel klein. „Het was zo'n alleraardigste man, die dokter. Hij nam zoveel tijd voor je en hij behandelde je ook helemaal, hé, niet alleen de ziekte, maar alles.” Tevredenheid van de patiënt is geen maat voor kwaliteit in de gezondheidszorg.

Om te voorkómen dat het u evenzo vergaat: borstkanker (mammacarcinoom) is de belangrijkste vorm van kanker bij de vrouw in Nederland. Een op de vijftien vrouwen zal in de loop van haar leven een kwaadaardige tumor in de borst krijgen. Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat men iets doen kan om te voorkómen dat borstkanker ontstaat. Er zijn wel aanwijzingen dat het vroeg opsporen van borstkanker leidt tot een betere overleving van de patiënte. Het missen van de diagnose 'mammacarcinoom' is een fout die vaak tragische gevolgen heeft. De patiënte kan hierdoor haar beste behandeling missen, wat tot gevolg heeft dat zij een grotere kans heeft aan haar ziekte te overlijden, terwijl er vooral bij

● De arts kan op vele manieren de diagnose van borstkanker stellen.

Foto: GPD

kleine gezwellen een goede kans is op genezing.

De beste behandeling van borstkanker in een vroeg stadium is een operatie, waarbij alle tumorweefsel wordt verwijderd. Vaak wordt ook nog bestraling gegeven, en soms chemotherapie. Meestal wordt in overleg bepaald, welke behandeling of combinatie van behandelingen voor de individuele patiënte de meeste kans op genezing biedt.

Zelfonderzoek

U als vrouw kunt door zelfonderzoek van de borsten een tumor in de borst vroegtijdig opsporen. Het doel van dit onderzoek is dat u vertrouwd raakt met uw lichaam en veranderingen in de borsten leert opmerken. Het beste kunt u dit onderzoek in de eerste week na de menstruatie uitvoeren. Het eerste deel van het onderzoek bestaat uit kijken. Ga met ontbloot bovenlichaam voor de spiegel staan en kijk naar uw borsten. Let op verkleuringen van de huid, contourverschillen, plaatsen waar de huid naar binnen wordt getrokken en op verschillen tussen de linker en rechter borst.

Is een van de tepels misschien ingetrokken of komt er vocht uit? Heft dan uw armen langs het hoofd en kijk terwijl u beweegt weer naar contourverschillen en intrekkingen. Ga daarna op uw rug op bed liggen met een klein kussentje onder de linkerschouder. Leg uw linkerhand onder uw hoofd en voel met de andere hand systematisch uw linkerborst af. Voel ook onder de tepel. Wissel nu van hand en herhaal het onderzoek voor de rechterborst.

Via uw huisarts kunt u een geïllustreerde folder krijgen waarin het zelfonderzoek van de borsten uitvoerig wordt beschreven. Het is van belang dat u dit hele onderzoek regelmatig uitvoert, bijvoorbeeld elke maand, zodat u uw borsten leert kennen. Vindt u een knobbelletje, ga dan direct naar uw huisarts, want wat zwellingen in de borst aangaat is er maar één regel: iedere knobbel in de borst is kwaadaardig, tot we heel zeker weten dat hij goedaardig is.

BULLSHIT-VERHALEN

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Het 'grappige' van dit verhaal is dat de yogi meteen dacht dat hij de verkeerde vergelijking had gekozen toen de zakenman er bezwaar tegen maakte dat zijn vraag met een vergelijking werd beantwoord. Toch was het niet die bepaalde vergelijking die de zakenman in het verkeerde keelgat schoot. Het kon hem, geen bliksem schelen of het leven een fontein, een bloem, een bakfiets of een pizza margherita was. Waar hij protest tegen aantekende, was het feit dat een zeer serieuze vraag met een vergelijking, welke dan ook, werd beantwoord. Na zijn uitputtende tocht had de man het gevoel dat hij het recht had te weten wat het leven is en niet alleen maar waar het leven op lijkt.

De meeste mensen zijn als de zakenman uit Cleveland en vinden een vergelijking, een metafoor zoals het ook wel genoemd wordt, een 'alsof', geen soort van een antwoord. En toch zijn metaforen, 'alsofs', het enige middel om het onwaarneembare, het onzienlijke, enigzins grijpbaar, begripelijk, verklaarbaar te maken.

Begrippen als God, de liefde, de dood, onze geest, onze persoonlijkheid, rechtvaardigheid, iemand anders' gedachten of motieven vallen in de categorie van het onzienlijke, het onwaarneembare. We kunnen onze geest wel voorstellen als een computer, of onze persoonlijkheid als een huis, of God als een oude man met baard, of de liefde als een heen en weer springende vonk, maar uiteindelijk zijn het natuurlijk allemaal alleen maar vergelijkingen, verhalen, alsofs. Voor het begrijpen van de 'dingen' die we het belangrijkste vinden in dit leven, hebben we in feite alleen maar verhalen, alsofs, tot onze beschikking. Het is precies die combinatie van belangrijk en onzienlijk die maakt dat er over God of over de liefde of over de dood of over wat mensen bij ingrijpende beslissingen motiveert, zo ontzettend veel verhalen zijn en er steeds nieuwe

bijkomen. Denk alleen maar aan het werkelijk verbijsterende aantal vergelijkingen wat betreft de liefde in popsongs.

We hebben hetzelfde verschijnsel de afgelopen dagen weer eens kunnen zien naar aanleiding van de zelfdoding van de vorige minister-president van Frankrijk, Pierre Bérégovoy. Zowel binnen als buiten Frankrijk wemelt het in de media van de verhalen over wat Bérégovoy tot zijn daad heeft gebracht. Leed hij aan een diepe depressie, wilde hij een aanstaand proces waarin hij als getuige in verband met een dubieuze financiële transactie moest optreden niet meemaken, kon hij de oneervolle afgang van zijn socialistische partij bij de laatste verkiezingen niet verwerken, viel hij in een diep gat nadat hij zijn post als eerste minister moest opgeven, hebben de media hem de dood ingeschreven? Was het wat sommigen uitroepen 'verdomme geen zelfmoord maar moord, ook al heeft hij uiteindelijk de trekker zelf overgehaald'.

Wat psychologisch vooral opvalt, is dat de verhalenvertellers, of het nou kranten of politici zijn, elkaar zo heftig in de haren vliegen over de vraag wie er het juiste verhaal vertelt. Op dezelfde manier waarop christenen en moslims dat eeuwenlang gedaan hebben waar het ging om de vraag wie er nou het juiste verhaal over God en Jezus vertelde. En op dezelfde manier waarop twee echelieden, wier relatie is stuk gelopen, het doen met hun verschillende verhalen over hoe het zover heeft kunnen komen.

Kun je nou zeggen dat het ene verhaal juist, meer waar is dan het andere? Het antwoord op de vraag is dat het in wezen geen goede vraag is. Want hoe zou je 'm moeten beantwoorden waar het gaat om processen, verschijnselen die je niet of niet meer kunt waarnemen. We weten niet wat er die laatste minuten aan de oever van het kanaal langs de Loire in de buurt van Nevers door Bérégovoy gedacht of overwogen is, alvorens hij zijn fatale daad uitvoerde. Maar zelfs als we dat wisten, zou daarmee het antwoord op de vraag wat zijn zelfdoding heeft veroorzaakt

gegeven zijn? Is het reëel te stellen dat de oorzaak van een zelfdoding enkel en alleen gezocht moet worden in de laatste gedachten van de zelfdoder? Spelen dingen die in de voorafgaande jaren of maanden zijn gebeurd dan geen oorzakelijke rol mee?

Zoals altijd verschillen de verhalen ook hier in de tijdsperiode die ze bestrijken en de dingen of gebeurtenissen waar ze wel en geen aandacht aan besteden of gewicht aan hechten. Zelfs als Bérégovoy nog een keer terug zou kunnen keren en zijn versie zou vertellen, dan nog zouden we niet meer dan nog een verhaal erbij hebben. Stel je voor dat hij zou zeggen dat de ladder van het leven vol splinters zit, maar dat hij dat pas had gemerkt toen hij naar beneden gleed, en dat dat zo'n pijn deed dat het niet langer draaglijk was. Dan nog zouden we niet het 'ware' verhaal hebben. Er glijden wel meer mensen naar beneden. Ook zij lopen ondraaglijke pijn op, maar bestrijden die met andere middelen dan de dood. Dat wil overigens niet zeggen dat zijn verhaal geen respect zou verdienen, maar het zou niet per se het 'ware' verhaal zijn.

De reden is eenvoudig dat er geen ware verhalen bestaan over het onwaarneembare, het onzienlijke, het onoverzichtelijke. Er bestaan alleen meer en minder uitvoerige, meer en minder genuanceerde verhalen. En er bestaan alleen meer en minder genuanceerde verhalenvertellers. De grootste bedreiging voor een zo goed mogelijk begrip van de meest wezenlijke 'dingen' in dit leven, en daarmee voor een zo goed mogelijk onderling begrip tussen mensen, zijn de ongenueanceerde vertellers van verhalen. Soms treffen we die, helaas, ook in de media aan, mede omdat er een publiek is dat de dingen graag ongenueanceerd hoort. Maar, zoals Dustin Hoffman in zijn nieuwste film *Accidental Hero* aan zijn 'filmzoon' uitlegt, niks is precies wat het in de media lijkt. Het idee dat er zoiets als waarheid zou bestaan, is 'bullshit'. Als je ouder wordt, zo vervolgt hij terwijl hij zijn zoon vol genegenheid aankijkt, zoek je die bullshit uit die je graag hebt. En dat is dan jouw 'bullshit'.

Volgens een oud verhaal reisde een zakenman uit Cleveland naar Tibet en beklom de hoogste berg om een vraag te stellen aan de eerbiedwaardige yogi die op de top ervan leefde. Na weken van martelend klimwerk bereikte de man ten slotte de top, koud, hongerig en uitgeput. Hij vond de yogi, mediterend in een grot, viel op zijn knieën voor hem neer en zei: „Meester, ik ben zo lang naar u onderweg geweest. Geef me alstublieft antwoord op mijn vraag: Wat is het leven?” De yogi opende zijn ogen, keek de man aan en antwoordde: „Ik heb veertig jaar over precies die vraag nagedacht, mijn zoon, en ik ben tot de slotsom gekomen dat het leven een fontein is.”

De zakenman keek de yogi verbijsterd aan. „Wat! Ben ik de hele weg hier naar toe gekomen, door sneeuw en ijs, met gevaar voor eigen leven, en het enige wat u me te vertellen hebt is dat het leven een fontein is?” Een uitdrukking van teleurstelling kwam over het gezicht van de yogi. „Verdorie!” zei hij. „Wilt u zeggen dat het leven niet een fontein is?”

Tegels niet meer recht toe recht aan

Bestrating tuin fantasievoller

DOOR MAR GROEN

De laatste tijd valt dit voorjaar sterker dan ooit op hoeveel zorg tuin-eigenaars in Nederland aan de bestrating van tuin, terras en oprit besteden. Die trend is ook af te lezen aan het assortiment dat centra en de bouwmaterialenhandel tegenwoordig in huis hebben aan produkten voor dit doel. Het fantasieloze terrasje met het huis, geplaveid met simpele trottoirtegels, wordt al niet meer geaccepteerd. Zelfs de opvolger daarvan, de tegel, ondervindt steeds meer concurrentie van bestratingmaterialen die door vorm, afmetingen en kleuren heel veel meer mogelijkheden bieden om de 'harde' delen van de tuin een vriendelijk, decoratief gezicht te geven.

ontwerpers en fabrikanten van tegels, kasseien en tegels gripen terug naar nostalgische vormen, waarmee fraaie legpatronen kunnen worden bereikt. De rechte voelglijnen van vierkant- en rechthoekige tegels ruimen meer het veld voor plaveisel in kronkelende, cirkelende vormen kan worden verwerkt. Daar passen ze ook beter bij het huidige tuinbeeld, bij de beplan-

ting. Deze nieuwe materialen zijn in het algemeen van beton vervaardigd, waaraan echter vaak natuurlijke stoffen zoals granietsplint en basalt worden toegevoegd. Die geven aan het produkt een levendige en kleurrijke uitstraling.

Zo is bijvoorbeeld de Boemerangsteen een puik produkt voor een (ook praktische) sierbestrating. Hij

is kwarttrond langs de volle zijde, en heeft een uitholling aan de tegenovergestelde kant, waardoor een zogeheten 'slingerverband' ontstaat. Ze liggen dank zij hun vorm ook stevig in verband en de kans op breuk is minimaal. Wie een ouderwets beeld met de tuinbestrating wil oproepen kan ook voor de 'trommelkassei' kiezen. Dat is een betonsteen die op kunstmatige wijze wordt verouderd, zodat hij wat op het roemruchte kinderkopje lijkt.

Nostalgie is een steen die aan de bovenkant licht is afgerond, maar de zijvlakken zijn kaarsrecht, zodat ze strak en vast tegen elkaar liggen, zonder te verzakken of te rammen. Dan is er ook nog een gefreesde steen, de Promenado, in twee op elkaar afgestemde vierkant- en rechthoekformaten. Na intensieve uitharding in het fabricageproces wordt de bovenkant van de Promenado's tot een diepte van enkele millimeters machinaal afgefreed (geruwd). Daardoor worden ze stroef en slipvast. Voor informatie over verkoopadressen van deze betonprodukten: 04185-2433.

Zandbed

Het gezicht van een bestrating is overigens niet alleen afhankelijk van de kwaliteit en de schoonheid van het materiaal. Absolute voorwaarde is dat aan het zandbed waar in het wordt gelegd de nodige zorg wordt besteed. Gebruik er grof, schoon vul- of metselzand voor, in voldoende dikte en stevig aangestamp. Vlak afrijen met een lat, onder 'afschot' leggen, zodat hemelwater niet naar de huisgevel maar naar de tuinkant kan wegvloei. Tik de stenen met een forse rubber of houten hamer in het zandbed.

Controleer tijdens het bestraten steeds of het oppervlak strak ligt en de voegen in de juiste lijn liggen. Een stevige hamerklop op de stenen moet een dof geluid geven. Mankeert daar iets aan, vul dan mondjesmaat nog wat zand toe. Bestraten is een forse klus, maar als je het met geduld en zorg doet, heb je er vele jaren ongestoord plezier van.

● Plaveisel wordt steeds vaker in ronde vormen verwerkt.

Initiatief van 'Vereniging Eigen Huis'

Cursus aankoop van appartement

Het kopen en bewonen van een appartement blijkt voor veel mensen op een teleurstelling uit te lopen. Servicekosten kunnen bijvoorbeeld veel hoger uitvallen dan aanvankelijk werd verwacht. Of een kleine groep kapitaalcrachtige medebewoners van het appartementencomplex probeert de overige eigenaren hun wil op te leggen. Belangrijke oorzaak voor deze problemen en teleurstellingen is het gebrek aan informatie. De 'Vereniging Eigen Huis' wil in die informatiebehoefte voorzien door in Maastricht op dinsdag 11 mei a.s. een cursus te geven over het aankopen van

een appartement. De cursus is vooral bedoeld voor mensen die overwegen een appartement te kopen. Maar ook degenen die al eigenaar zijn kunnen er hun voordeel mee doen. De cursus begint om 20.00 uur, duurt ongeveer twee uur en is zowel gericht op nieuwbouw als op bestaande appartementen.

Tijdens deze avond wordt uitvoerig ingegaan op een aantal cruciale punten die van belang zijn bij de aankoop van een appartement. Waarom wil men bijvoorbeeld een appartement kopen in plaats van een eengezinswoning? En wat zijn de juri-

dische consequenties van de aankoop? Zo wordt onder meer de splitsingsakte besproken en komen de oprichting, het bestuur en het functioneren van de vereniging van eigenaren aan de orde. Het kostenplaatje van een koopappartement wordt punt voor punt doorgelicht. Hoe groot is bijvoorbeeld het bedrag aan servicekosten dat de toekomstige eigenaar moet betalen, waar zijn de servicekosten voor bedoeld, hoeveel geld wordt gereserveerd voor periodiek onderhoud en hoe is de begroting samengesteld? Vragen waarop De vereniging eigen Huis tijdens deze avond een antwoord tracht te geven. Aanmelden voor deze cursus kan telefonisch bij de 'Vereniging eigen Huis' te Amersfoort, 033-600433/600645. Vermeldt bij de aanmelding duidelijk naam, adres en telefoonnummer, alsmede het aantal personen dat aan de cursus wil deelnemen. De kosten van de cursus en informatieboek bedragen tien gulden per huishouden.

Tuin Slangen Amby weer open

Komende zes weken is de bekende rotsuin van Bèr Slangen in Maastricht-Amby weer open voor publiek. De data zijn: 9 en 16 mei, 20 mei (Hemelvaartsdag), 23 mei, 30 en 31 mei (Pinksteren), 6, 13 en 20 juni. De toegang is gratis en de openingstijden zijn van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur. Het adres van de tuin: Ambyerstraat-Noord 73, de ingang is naast het huis.

Huis te koop: vraagprijs 71 miljoen gulden

De Amerikaanse zakenman Larry Dean, oprichter en president van Stockholder Systems, heeft donderdag zijn huis te koop aangeboden. Vraagprijs: veertig miljoen dollar (ruim f 71 miljoen). Daarmee is 'Dean Gardens' het duurste particuliere woonhuis ter wereld.

Het pand en de tuin, die tezamen een oppervlakte van 2973 vierkante meters tellen, staan op een landgoed van 24 hectare. Het huis dat vorig jaar werd voltooid, heeft zeven slaapkamers, tien badkamers, dertien open haarden, een salon met glazen wanden plus een suite van 279 vierkante meter. Christopher Dean, de oudste zoon van Larry, die zelf het interieur heeft ontworpen, heeft vijf jaar besteed aan het verzamelen van gepaste antiquiteiten en handgemaakte meubelen.

Bij het woonhuis worden tevens een koetshuis met een oppervlakte van 929 vierkante meter, een serre en een garage voor twaalf auto's geleverd. Verder is het landgoed verfraaid met een zwembad, een amfitheater, verschillende tuinen, een meer van 1,2 hectare plus een achttien holes tellende golfbaan.

Spoelunit voor de 'keukenhoek'

Met de nieuwe keramiek spoelunit Triano van Villeroy & Boch voor toepassing in een hoek worden creatieve oplossingen voor individuele keukeloplossingen geschapen. Hij kan worden geplaatst boven een 50 cm hoekonderkast waarvan de benen 90 cm meten. Het design is van Reiner Moll. De unit heeft een praktisch afdrupvlak en een restenbakje. Leverbaar in acht verschillende kleuren. Als accessoires zijn verkrijgbaar een inzet voor het restenbakje, een snijplank, draadmand en excentrische bediening voor de afvoer.

'Wonen boven winkels' blijkt succesformule

DOOR JO REIJNDERS

Wonen in hartje binnenstad Maastricht lijkt niet voor iedereen weggelegd. Van dure zakenpanden wordt vaak alleen de benedenverdieping gebruikt als winkelruimte. Daar heeft de eigenaar het meeste baat bij. De verdiepingen erboven dienen als opslagruimte of staan leeg. Verpaupering is dan het gevolg. De Maastrichtse woningstichting Sint Mathias kocht de leegstaande ruimtes boven een aantal winkels tussen de Wolfstraat en de Minckelerstraat en verbouwde ze tot appartementen.

daan. Onzichtbaar voor de buitenwereld is er een zee aan nieuwe woonruimte ontstaan.

Aan de buitenmuren van het complex aan de Wolfstraat mocht toch al niets worden veranderd, omdat de panden onder Monumentenzorg vallen. Via de centrale ingang aan de Minckelerstraat kunnen de bewoners hun appartement bereiken. Vier liggen er vlak aan de Minckelerstraat. Dezelfde ingang geeft ook toegang tot de andere appartementen. Een glazen galerij boven op het platte dak van de winkelruimtes leidt langs een monumentaal pand naar 12 ap-

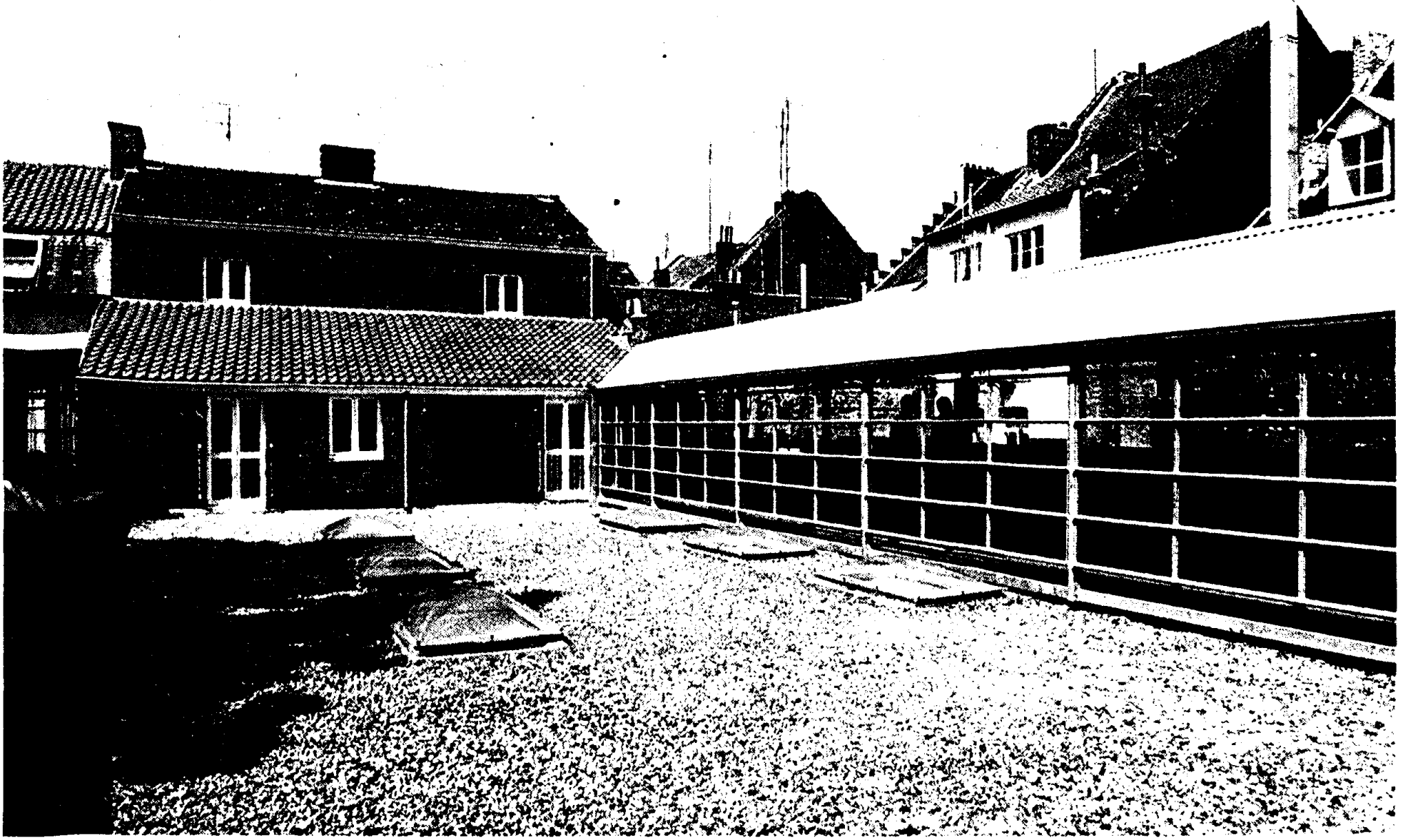
Appartementen moeten leegstand voorkomen

Woningstichting Sint Mathias riep een speciale stichting in het leven, waarin wordt samengewerkt tussen de woningstichting, de gemeente Maastricht, de ING-Bank en de Rijksuniversiteit Limburg. Deze Stichting Wonen Boven Winkels heeft al zes appartementen in de Mariastraat gerealiseerd. En binnenkort worden aan de Grote Gracht 30 studentenkamers opgeleverd. Vandaar ook de deelname van de Universiteit in de stichting.

Sinds half april hebben de nieuwe bewoners van de zeventien appartementen in het complex 'Wolfstraat' de sleutels en nemen ze één voor één hun intrek in een stukje verbouwd historisch Maastricht. Van de appartementen zijn er geen twee hetzelfde. En de buitengevels aan de Minckelerstraat en de Wolfstraat veranderen niet, welke verandering zich daarachter heeft voorge-

partementen in de Wolfstraat. Ook het monumentale pand uit 1620 is door de Stichting verbouwd tot woning. Een eigen ingang aan de Wolfstraat behoort de niet tot de mogelijkheden. Ingang en trap zouden een stuk van een winkelpand opslokken, en dat is in die dure winkelstraat net even te kostbaar.

Geen winkelier die er trouwens aan denkt, waardevolle vierkante meters van zijn zaak op te offeren. Vandaar dat de bewoners er een flinke voetreis voor over moeten hebben, om hun woninkje aan de Wolfstraat te bereiken. Dat zegt ook iets over de doelgroep, die de Woningstichting voor ogen heeft. Bewoners moeten niets tegen trappen lopen hebben. Er zijn nogal wat nieuweuverschillen te overbruggen. Trapje op, trapje af. En een auto voor de deur kunnen ze ook vergeten. Fiency van Hoof heeft als Hoofd

● Een glazen galerij verbindt de appartementen tussen de Minckelerstraat en de Wolfstraat.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Sector Verhuur te maken gehad met de toewijzing van de appartementen. „Hoofdzakelijk zijn het jonge werkenden van tussen de 25 en 35 jaar. Vaak werken ze in de stad en hebben dus geen

auto nodig. Of ze moeten voor hun vierwielers een duur abonnement in een van de parkeergarages over hebben. En natuurlijk moeten ze de huur van zo'n appartement kunnen opbrengen,

aldus Fiency van Hoof. De kale huurprijs ligt tussen de 600 en 800 gulden. Daarbovenop komen nog eens service- en energiekosten. Daarvoor krijgt men dan een woonkamer met keuken, een

slaapkamer, badruimte en een berging. En uiteraard het voordeel om midden in de binnenstad te wonen. „De behoefte aan woonruimte in de binnenstad wordt steeds groter. Deze bewo-

ners kiezen heel bewust voor zo'n appartement. Ze kennen de voordelen, maar ook de nadelen. Oudere mensen zullen er vanwege de vele trappen niet aan denken om hier te gaan wonen. Bij de selectie hebben we er trouwens ook rekening mee gehouden, dat de bewoners bij elkaar passen. Je leeft in zo'n complex immers dicht op elkaar,” aldus Van Hoof.

Het is een hele klus om boven bestaande winkels zo'n uitvoerige verbouwing en renovatie uit te voeren. De winkelier duldt geen enkele inkomstenderving. De zaak moet ongestoord verder kunnen draaien. Bij het complex deed zich de gelukkige omstandigheid voor dat de winkels beneden, onder andere in sportkleding en cd's, ook moesten worden verbouwd. Daardoor kon meteen rekening worden gehouden met allerlei voorzieningen, die voor de appartementen erboven nodig waren.

In de historische panden mocht niet zomaar worden vertimmerd. Schoorstenen moesten intact blijven, troggewelven mochten niet worden gesloopt, en een zeventiende-eeuwse trap werd weliswaar verwijderd, maar veilig opgeslagen bij gemeentewerken. Om later in een ander pand te kunnen worden gebruikt. 'Wolfstraat' staat niet op zichzelf. De belangstelling van eigenaren van winkelpanden groeit om ook andere leegstand op deze manier op te heffen.

„Tot nu toe moesten wij naar de eigenaren, om toestemming tot koop en verbouw te krijgen. Nu komen eigenaren naar ons toe om mee te mogen doen aan toekomstige projecten. Pientere eigenaren zijn er achter gekomen, dat door bewoning van de bovenverdiepingen ook de sociale controle toeneemt. En natuurlijk is het onderhoud het voordeel om midden in de binnenstad te wonen. „De behoefte aan woonruimte in de binnenstad wordt steeds groter. Deze bewo-

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Te huur gev. WONING, op Jong stel zoekt met spoed een goede stand v. jonge appartement in de regio werkende man, omg. Vaas. HEERLEN/Vaals, huurpr. +/- Mecheien, Epen, 1 of 2 grote f. 600,-. Tel. 046-746129.

Te h. gev. steevrije ZAAI, opp. +/- 200m2 voor het ge- ven van danses. Liefst met ruime aangrenzende par- keergelegenheid. Zaal moet beschikbaar zijn op vrij- daag. Te huur gevraagd voor onze relaties APPARTEMENTEN, zat., zond., maand., en woe- ningen, bungalows, land- Br.o.n.r. B-04006/L.D., Post- bus 2610, 6401 DC Heerlen. Tel. 045-244963.

Te h. gev. woning/appart. in Stel zoekt woonruimte in KERKRADE of omg. 04704- MERGELLAND. Tel. 045-5236. 19-23.00 uur. 478564.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur

grote en kleine opslagruimten. Tevens opslag inboedels e.d. Ook voor tijdelijke opslag.

Wij verhuren ook showrooms en winkelruimten. Rdiger Register Goederen B.V. Stationstraat 59, Nuth. Tel. 045-244547 en/of 045-244777.

Te huur in Sittard bedrijfspand

met complete woning o.a.: entree, l-vormige woonkamer, keuken, badkamer, 3 slaapkamers, garage en kelder. Bedrijfsruimte 100 m2. Geschikt voor kantoor en restaurant. Zeer ruime parkeerplaats aanwezig. Ligging aan drukke verkeersweg nabij nieuwbouwwijk. Inl. 046-512552.

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van Woonhuizen Appartamenten Zakenpanden in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent service og 043-254771

Voor HUUR en VERHUUR van Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent service og 043-254771

WOONRUIMTE/kantoor- bedrijfs- en hobbyruimte te Beek. V.a. f. 75,- per m2. Zeer gunstig gel. Tel. 03404-53880. Fax: 03404-55146.

Te huur WINKELPAND 100 m2. Centrum Heerlen. Tel. 045-712745.

Voor werkende of gepensio- neerde, 1 pers. gemeub. APPARTEMENT. Kruisstr. 75 Heerlen. 045-714330.

Te h. per 1 juli a.s. ruime BOVENWONING in cen- trum Valkenburg. Inl. tel. 04406-12370 tot 18.00 uur.

Onr. goed te koop aangeb.gevvr.

Te koop gevraagd

Wij zoeken halfvrijstaande en vrijstaande huizen in het gehele grensgebied.

IMMOBILIEN DÜSTERWALD.

Tel. 045-351254.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!! VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEECENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselplein 13, Heerlen Telefoon: 045-741616

Van de Pas. de makelaar van de koper!

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****

Met tienduizenden gulden voordeel; HYPOTHEECENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselplein 13, Heerlen Telefoon: 045-741616

Ook voor! de beste Hypotheek!

Snel en goed Uw huis verkopen? Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Bouwkavels in bedrijvenpark Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel met woning

Kavels zijn gelegen in Susteren. Prijzen vanaf f. 36.000,- (excl. BTW). Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Woonhuis verkopen???? Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan. 100% zekerheid en geen makelaarskosten. Denis Vastgoed. Tel. 040-518428.

Woonhuis bij Maaseik (B) Zeer groot, 5 slaapk., plm. 28 jr. oud, met bedrui- me. 324 m2. Weg. omst. zeer voordelig. 60% van de herbouw- waarde. Tax.rapp. ter inzage. Tel. 09-32.89562740.

Bouwgrond in Sittard Te koop Craaveld, rand Plan Beekdijk, jonge wijk, vrije sec- tor, div. scholen, bouwgrond met blijvend vrij uitzicht op Ophovenhof en Park. Ca. 825 m2. Front 16 meter, f. 134.500,- k.k. Te bevr. 046-528251. Voor snelle beslis- sers interessante korting!

Open huis zaterdag 8 mei van 14.00 van 17.00 uur Heerlen, Nieuw-Welten

Halfvrijst. herenhuizen met grote leefruimte en keuze uit verschillende types. Ind.: L-vorm. woonk. ca. 37 m2. Gesl. keuken ca. 9 m2 met moderne keukeninrichting. Ind. pand. gar. 1e verd. 3 royale slaapk. ca. 22, 16 en 12 m2, een zolder-/hobbyruimte ca. 8 m2 alsmede een badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder ca. 31 m2 (type SH4) Pri- zen vanaf f. 213.629,- v.o.n. tot f. 253.829,- v.o.n. Adres: Prof. van Itersonstr. 98 te Heerlen. 10091074.

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.

Tel. 045-712255.

Enorm verkoopssucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woon- huizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ en SIMPELVELD. Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaars- kantoor voor Nederland O.G. verkopen? Bel ons. Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.

U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling f. 250,-.

Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergis- sen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.

Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers. Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers. Derde prijs: 1 dag Phantasieland Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Schimmert

Op goede locatie gelegen halfvrijst. semi-bungalow met inp. garage. Ind. o.a. woonk. (ca. 40m2), keuken, 5 slpk's., hobbykamer, grote kelder. Evt. in comb. met praktijk/ kantoor. Vraagprijs f. 305.000,- k.k. Inl.: Drs. Schreinemacher B.V. Maastricht Tel. 043-251636.

Heerlen

Pr. Margrietstr. app. met 3 slpk., badk. met ligbad. Vr.pr. f. 85.000,-.

Schinveld

Merkelbeekstr. 4, vrijst. woonh. met L-vorm. woonk., keuken, 2 badk., 4 slpk., vaste trap naar zolder, dakterras, tuin en dubbele garage. Vr.pr. f. 249.000,-.

Landgraaf

Luxe afgewerkt tussenliggend woonhuis met inp. garage en tuin. Vr.pr. f. 225.000,-.

Hier kan ook uw pand staan, gratis!!!

MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN * TAXATIES VERZEKERINGEN HONINGS

Tel. 045-460444. Dkn. Quadbachlaan 13, Kerkrade.

Bouwerterrein te Kerkrade

2 Prachtig gelegen kavels op de Kõrversberg, geschikt voor 1 of 2 woningen, totaal 950 m2, per m2 f. 160,-. Te bevr. Tel. 045-712158 na 18.00 uur.

Onr. goed te koop aangeb.gevvr.

Echt

TE KOOP ruim vrijstaand woonhuis met inpand. gar., tuin, kelder, royale hal, L-vorm. woonk., parketvl., open haard, luxe keuken met compl. install., badk., ligb., toil., v.w., Verd. : 4 slpkms., 2e toilet, vliering, uitstekend onderhouden. Prijs f. 289.000,- k.k.

Geleen

TE KOOP winkel-woonhuis met kamerverhuur, H.H.- ondernemers in buurtcentr. KOOPJE, voor winkel, magazijn en woning vanwege huuroverbrenst van 7 kamers. Huuroverbrenst f. 23.500,-. Prijs f. 360.000,- k.k.

Geleen

TE KOOP bedrijfspand 1.355m2, vrije hoogte 6.90m2 en 4.30m2 met kantoor en weegbrug. Perceelsgrootte 2.424m2. Prijs f. 550.000,- k.k.

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen: Beek-Geleen, landh. buurg. tot f. 500.000,-; Amstenrade e.o. app./peegz. won. tot f. 130.000,-; Oirsbeek-Nuth-Brussum, (half) vrijst. tot f. 475.000,-; Stein e.o. vrijst. en halfvrijst. woningen tot 350.000,-; Heerlen-H'broek-Landgraaf e.o. woningen in alle prijskl.

Makelaarskantoor L. Janssen B.V. Tel. 046-335840 na 17.30 046-339072.

De NVM Hypotheekshop adviseert over hypotheeklen van vrijwel alle banken of andere geldverstrekkers. Rentevast periode naar keuze t/m 30 jaar vast. Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden. Rente vanaf 7,3 %

Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies. Meer dan 30 jaar ervaring.

Hypotheekshop Heerlenseweg 22 Landgraaf telefoon 045-326680

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te k. prachtige zeer ruime 2- woonhuis met tuin, garage nabij grens Ni. te KINROOI (Ophoven). Weertsesteen- weg 66, 104, 98 ca. In café Ania, Weertsesteenweg 48, Kinrooi (Ophoven) op 14.05.93 om 15.00 uur.

Te koop

Ged. lopende copieërshp in centrum Maastricht. Zeer goede locatie. Br.o.n.r. B-04032, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Uw huis verkopen met behulp van de echte makelaar Bel de onroerend goed lijn 046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen Geen verkoop - Geen kosten

Eygelshoven Anselderlaan 29. Vrijstaand landhuis op 530 m2 grond. Voorzien van inp. garage, kelder, 3 slaapkamers en praktijk/atielruimte. Vraag- prijs f. 375.000,- k.k. Tel. 045-353731, na 20.00 uur.

Vaals of omgev. Gezocht woonruimte, lang- durig te huren of te kopen. Echtepaar, 50 jr. zonder kin- deren. Br.o.n.r. B-04007, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kerkrade-C halfvrijst. herenhuys, 7 ka- mers, 2 kelders, 2 garage's, perc. opp. ca. 354 m2. Pand is zeer goed onderh., voor vele doeleinden geschikt. Vr.pr. f. 259.000,- k.k.

Kerkrade-C Luxe flat/apartement, 2 slpk's. in voelg. zone, direkt te aanv. inr. pand mog. prijs f. 179.000,- k.k.

O.G. J. Sijben. Tel. 045-456800.

Wijnandsrade Goed onderhouden bung. met gar., 2 kelders; ruime hal; woon-/zitk. met open haard en parketvl.; eiken keukens met app.; 2 slpk. en badk. met ligbad. In prachtig natuurgebied gel. Vraagprijs: f. 375.000,- k.k. Mak. Kantoor L.Janssen B.V. Tel. 046-335840.

Kerkrade-Gracht Frederikagracht 6 f. 35.000,- k.k. Bezichtiging: na afspraak tel. 045 - 71 79 76

Te koop gev. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Belgisch Limburg: DILZEN/Heuvelsven, 15 km. van Maastricht, Bouwplaats Vil- lawijk 50 mtr. front, plm. 1 Ha, met vijver, bos en chalet, beschermde groene zone, voll. omheind met smeed- werk, voorzien van electr. en water, p.n.o.t.k. Tel. 09-32.8986596, na 18 uur.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 045-520558.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met tuin, tot ca. f. 150.000,-. Opknap- pen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Gevraagd: WOONHUIZEN in verhuurde staat, opknap- pen geen bezwaar. Br.o.n.r. B-03990, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HEERLEN, Eikenderweg 47, te k. zakenpand, 10 kamers, garages voor 4 auto's, mooie tuin, achterst. onder- houd, f. 195.000,- k.k. Inl. na 17.00 uur. 045-750229.

Te k. rustig gelegen halfv. woonhuis, garage, tuin, nabij winkelcentrum OP DEN KAMP, vr.pr. f. 158.000,- k.k. Mgr. Lemmenstr. 17, Land- graaf. 045-323907.

Te k. GEVRAAGD woonhuis te Geulle (beneden). Tel. 043-644775 na 18.00 uur.

SCHIMMERT. Op de Bies 24, deel v. herenboerderij m. veel ruimte. Goede staat v. inruil huidige won- ning. bespreekbaar. f. 205.000,- k.k. Zaterdag 8 mei open huis tussen 12.00 en 15.00 uur. Wijman & Partners. 045-728671.

GREVENBICHT. Heilig Kruisstraat 21. Halfvrijst. woonh., met uitbouw en tuin. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer, keuken, badk. met ligb., serre. Verd.: 3 slaapk., 2e toilet, zolder, nieuw dak. Vr.pr. f. 169.000,- k.k. Ruber Ma- kelaardij en taxateur o.g. b.v. 04498-51900.

KERKRADE-WEST, Elisa- gracht 77. Ruime drive-in woning met tuin. Rustige woonwijk nabij Duitse grens. Ind. o.a.: c.v.-berging, hob- bykamer met v.w., toilet, inp. garage, gesloten eetkeuken met app., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, 3 ruime slaapk. w., v.v., 3 rolluiken v.v. f. 198.000,- k.k. Ruber Ma- kelaardij en taxateur o.g. b.v. 04498-51900.

HEERLEN, Schelsberg 117. Halfvrijst. woonh. m. garage en 4 slaapk., f. 185.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

HOENSBROEK, Kouden- derstraat 205. Woon-win- kelpand met perfect gerenov. bovenw., red. prijs in overleg. Info: Offermans Borge Vastgoed. 046-740535 bgg 046-752193.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE- SULTAAT! Bel: 045-719966.

Bedrijfsruimte Te koop gevraagd winkel/woonhuis met mogelijkheid tot bedrijfsbestemming

omg. Sittard. Bedrijfspoppervlakte ca. 150 m2, met tuin. Maximale prijs f. 250.000,-. Beilen na 18.00 uur 045 - 719045.

Te huur aangeb. BE- DRUFSHAL 1320 m2. Kis- sel Heerlen. Totaal geiso- leerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Te huur WINKELPAND 100 m2, Centrum Heerlen. Tel. 045-712745.

Te h. 400 m2 BEDRIJFS- RUIMTE, geïsoleerd en ver- warmd, voorzien van toilet en wasgelegenheid. Inl. 04955-1761.

Bouwen/Verbouwen Te koop

Palletstelling in prima staat in diepte's van 70-90 en 150 cm. Legbakken lengte 350 cm. Hoogte van 340 cm. en 680 cm. Staanders 340 cm. f. 87,50 p.st. Legbakken 350 cm. f. 37,50 p.st.

Stalen legbordstelling zo goed als nieuw. Bruynzel 300 cm. hoog 50 cm. diep, 6 legborden pr. f. 125,- per m. Gegalvaniseerde legbordstel- ling. Diverse maten v.a. f. 75,- per m. Rockmart, Kessel 46A, Heerlen. 045-723142.

KOOPJE! Schuifvouwva- gen, i.z.g.st., diverse maten. Tel. 045-426256.

Wat VERKOPEN? Adver- teer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines Te koop

Romneyloodsen Nissenhutten In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren. SYSTEEM LOODSEN BOUW BV Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voer- dendal bellen. Ook voor in- dustrie. Tenelensweg 8-10. Tel. 045-750187.

Nu of NOOIT. Div. soorten licht beschadigde deuren v. f. 40,- t/m f. 85,-; div. soor- ten dakleer v.a. f. 10,- t/m f. 50,- per rol; daktrim 6 cm. f. 5,50 p.m.; primer f. 50,- per 25 liter; tempex isolatie 4 cm. f. 4,50 p.m2; underlay- mentplaten f. 42,50 p.p.; Laminaat parket f. 25,- p.m2. Rensmiegerveldweg 70, Hrl. Tel. 045-727242 of 723076.

DABOMA dak- en bouwma- terialen BV. Uw adres voor al uw dak- en bouwmate- rialen, met o.a. "Alle soorten bitumineuze dakrollen en shingles. "Loden, PVC, zin- ken en aluminium afslu- pers. "Isolatiemateriaal, zowel PU als PS, dakplaten. "Dakra- men en lichtkoepels. "Dak- trimmen en goten. "Under- layment, balkhout, plattalen en tengels. "Gereedschap- pen. Om u nog beter van dienst te zijn is Daboma voortaan ook wel van 10.00 tot 12.00 uur. Daboma Dak- en Bouwmaterialen BV, Ed- sonsstr. 13, 6372 AK Land- graaf. Tel. 045-314763.

Nieuw! Vuren BOUWHOUT en afrastringshout. Aange- boden aan gunstige prijzen. Tevens metselstenen voor binnen- en buitenwerk v.a. f. 0,25 p.st. Grubbenbroek. (Naast Mega-Hoensbroek). Geopend maandag t/m vrij- dag van 9-18 uur, zaterdag 9-16 uur. Tel. 045-219428.

Te k. hoge DRUKREINIGER 380 V., heet water en tank 1000 liter. 045-324167.

Voor al uw betonijzer en bouwstaalnetten: IJzer- vlechtbedrijf BOONSTRA, telefoon 046-754390.

Te koop 130 STELCON- PLATEN, na 18.00 uur. Tel. 045-727088.

Wonen Totaal 30% goedkoper dan elders

Groeneykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Nog enkele luxe showroom keukens met kortingen tot 60% in div. afm.

Vossen keukens Glaspaais Kerkplein 45 en Eikenderweg 77, HEERLEN. Tel. 045-717555

INBOUW-APPARATUUR Koelkasten v.a. f. 695,-. Afzuigkappen v.a. f. 159,-. Magnetrons v.a. f. 595,-. Inbouwovens v.a. f. 579,-. Vaatw.mach. v.a. f. 1.275,-. Div. app. met 40% korting

Vossen keukens Glaspaais Kerkplein en Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555

Prachtige partij STOELEN en tafels, ook te gebruiken voor op het terras. Z.g.a.n. Stoelel f. 29,75 p.st. tafels v. a. f. 60,- p.st. Rockmart, 79. Ind.: hal, L-vormige woonkamer met parketvloer, alles-brander, keuken met compl. install. Verd.: 4 slpk's, badk. met ligbad, v.w., 2e toilet, royale zolder, optim. geïsol. en geh. voorz. van rolluiken, pr. f. 218.000,- k.k. Tel. 045-326862.

HEERLEN-Schelsberg, Goed onderh. tussenwoning m. diepe tuin, vr.pr. f. 160.000,- k.k. Inl. 045-726878 of 713163.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE- SULTAAT! Bel: 045-719966.

Bedrijfsruimte Te koop gevraagd winkel/woonhuis met mogelijkheid tot bedrijfsbestemming

omg. Sittard. Bedrijfspoppervlakte ca. 150 m2, met tuin. Maximale prijs f. 250.000,-. Beilen na 18.00 uur 045 - 719045.

Te huur aangeb. BE- DRUFSHAL 1320 m2. Kis- sel Heerlen. Totaal geiso- leerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Te huur WINKELPAND 100 m2, Centrum Heerlen. Tel. 045-712745.

Te h. 400 m2 BEDRIJFS- RUIMTE, geïsoleerd en ver- warmd, voorzien van toilet en wasgelegenheid. Inl. 04955-1761.

Bouwen/Verbouwen Te koop

Palletstelling in prima staat in diepte's van 70-90 en 150 cm. Legbakken lengte 350 cm. Hoogte van 340 cm. en 680 cm. Staanders 340 cm. f. 87,50 p.st. Legbakken 350 cm. f. 37,50 p.st.

Stalen legbordstelling zo goed als nieuw. Bruynzel 300 cm. hoog 50 cm. diep, 6 legborden pr. f. 125,- per m. Gegalvaniseerde legbordstel- ling. Diverse maten v.a. f. 75,- per m. Rockmart, Kessel 46A, Heerlen. 045-723142.

KOOPJE! Schuifvouwva- gen, i.z.g.st., diverse maten. Tel. 045-426256.

Wat VERKOPEN? Adver- teer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines Te koop

Romneyloodsen Nissenhutten In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren. SYSTEEM LOODSEN BOUW BV Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voer- dendal bellen. Ook voor in- dustrie. Tenelensweg 8-10.

Prijswinnaars energieactie bekendgemaakt

Mega Limburg heeft tijdens de Lentebeurs in het Mecc te Maastricht de prijswinnaars bekendgemaakt van de actie 'Zuinig stoken, Zuinig aan'. Deelnemers aan de actie werden deze keer extra gestimuleerd door een prijsvraag. In de tip van het wekelijkse overzicht werd telkens een letter onderstreept of vetgedrukt. Deze letters vormden samen een slagzin die betrekking had op de energieactie. De slagzin luidde: Thuis zuinig met energie.

Door de directie van de respectievelijke distributiebedrijven Noord, Midden, Zuid-Oost en Zuid-West van Mega Limburg werd aan de winnaars een fiets overhandigd. De tweewielers werden gewonnen door de familie Verberkt uit Venlo, J. van Berlo in Roermond, de familie Dolmans uit Bunde en de familie Van Kampen uit Brunssum.

De actie met als motto 'meten is weten' heeft tot doel de consument te attenderen op een zuinig gebruik en toepassing van energie. Landelijk onderzoek over het stookseizoen 91/92 wees uit dat een deelname werd bereikt van 18 procent van de verbruikers. Voor het afgelopen stookseizoen 92/93 wordt een toename van 5 procent verwacht.

Voor het verzorgingsgebied van Mega Limburg (bijna 400.000 verbruikers) betekent dit een extra besparing van 3.240.000 m3 aardgas en 1.328.000 kWh aan elektriciteit. Een besparing die gelijk is aan het gemiddelde gebruik van 1300 gezinnen (gebaseerd op 2.500 m3 per jaar).

Een pedaalemmer van Brabantia met apart groente/fruitbakje. Foto: GPD

Keur van inbouwmogelijkheden, modellen en kleuren Centrale plaats voor wastafel

DOOR THEA WAMELINK

...nu een douche hebben, badkamer met ligbad of luxe badruimte waarin de mogelijkheden voorhandig zijn, één ding zal er nooit komen: de wastafel. Zo menen we die althans bijna, ook als we slechts een badkamer bedoelen.

...begrip wastafel dateert uit de tijd dat we ons inderdaad nog wassen aan een soort tafel. Een tegenwoordig geschoven tafel met een open ruimte of een kast met deuren en meestal afgewerkt met marmeren blad. Daarop stond de wastafel met de lampet- of zeepbakje en andere bij het geheel behorende attributen.

...wastafel van vroeger is onze 'wastafel' geworden, met een afstreek aansluiting op de wand. Van een tafel is echter geen sprake. Wel in de wat kleiner ingerichte badkamers wordt de wastafel vaak ingebouwd in een tafelblad, zodat een geheel ontstaat en er tevens een afzetruimte wordt geschapen. Dit is vooral in kleinere badkamers een pluspunt.

...dubbele wastafel de laatste ISH in Frankfurt, de laatste sanitairbeurs ter wereld, en we veel dubbele wastafels en keur van inbouwmogelijkheden. Het grote aanbod in modellen en uitvoeringen. Dubbele wastafels zijn in sommige gevallen nauwer en meer ruimte dan een forse enkele bak.

...gemiddelde wastafel is 60 cm breed. Om er twee met voldoende slag te kunnen toepassen heb je genoeg aan een wandbreedte van 120 cm. Wanneer een enkele wastafel toegepast is, er links en rechts meestal wel ruimte voor een handdoekenrek. Doe die handdoeken anders naar toe en je hebt twee bakken kwijt. Of een geïntegreerde dubbele bak.

...in modellen in de vorm van kwartierkeels naast elkaar die

(ADVERTENTIE) hydro-steer waterbedden Service voorkomen is beter dan geven. Rijksweg Zuid 78 Geleen (naast A1) 046-754310. Eindhoven/Den Bosch

Van Meramag zijn deze wastafels op een forse zuil met deurtjes, een manier om de ruimte onder de wastafel als berging te benutten. Foto: GPD

amper een meter vragen. Misschien wat aan de krappe kant, maar als er voldoende armatuur rechts en links is, biedt zo'n dubbelbak toch nog iets meer mogelijkheden dan een forse enkele.

Wasbakken zijn verkrijgbaar in verschillende materialen. Uiteraard in het bekende keramiek dat in veel kleuren leverbaar is. Een andere mogelijkheid bieden diverse kunststoffen, zowel in effen uitvoeringen

en in vele sanitairtinten alsook in marmer- en granietachtige verschijningsvormen. Verder zijn er nog wasbakken (vooral de ronde modellen hierin zijn bekend) van geëmailleerd staal, in allerlei felle kleuren.

Badkamerkasten In een sanitair-showroom is te zien dat de mogelijkheden legio zijn, zowel in kleuren, modellen en maten als in prijsklassen.

Witte uitslag op beton overdwijnt met de tijd

DOOR MAR GROEN

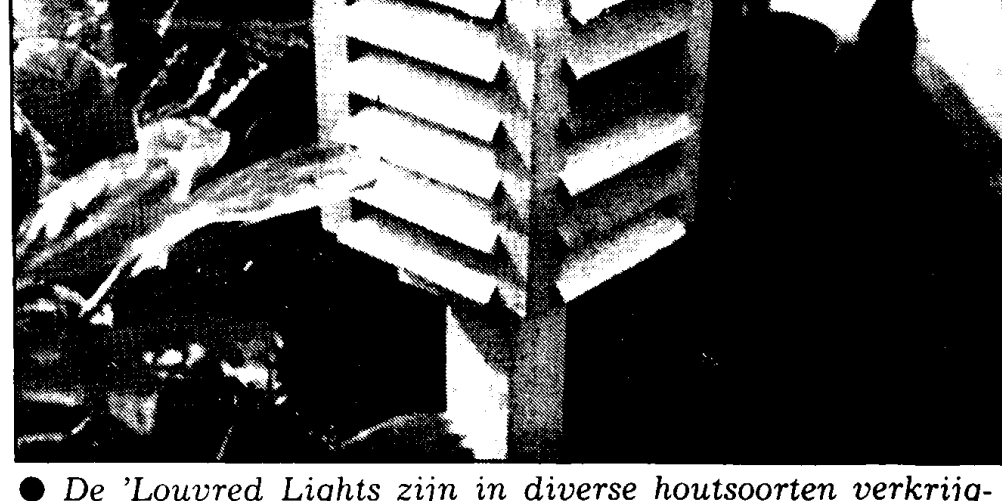
...ekken op vers of al wat er beton leveren vaak aarzen wat ergernis op. Die ontfermingen manifesteren zich in de vorm van wat in de vakwereld 'witte uitslag' wordt genoemd. Volgens de Nederlandse fabrikant van betonproducten De Hoorn/Nedermeert, is aan dit euvel weinig te doen. Het enige dat helpt is geduld hebben.

...beton is een mix van zand, grind, cement en water. Vier componen-

ten van natuurlijke aard. Maar daarbij gaat de natuur ook haar eigen eigenwijze gang, net zoals bij de productie van bijvoorbeeld wijn. Er zijn altijd factoren die de mens niet in de hand heeft.

Waar witte uitslag in beton optreedt is cement de grote boosdoener, die door een chemische reactie met water vrije kalk vormt die zich op het betonoppervlak afzet. Puur theoretisch gezien kan dit al gebeuren bij de productie van betonwaren, door het aanmaakwater dat primaire uitslag veroorzaakt, of later door regen (secundaire uitslag). De kalkafzetting gaat daarna een reactie aan met kooldioxide uit de atmosfeer en dan ontstaat een onoplosbaar calciumcarbonaat. En dat is een euvel, zegt de fabrikant, waaraan niet altijd valt te ontkomen.

Toch is de oorzaak van primaire uitslag, dankzij de zeer goede verdichting van de mortel en de lage watercementfactor, zo goed als uitgesloten. Als de producten van uitslag te lijden krijgen is dit voornamelijk te wijten aan de

De Loured Lights zijn in diverse houtsoorten verkrijgbaar. Foto: GPD

Houten tuinlamp met jaloezieën

Verlichting in de tuin voegt een meerwaarde aan sfeer toe. Een serie heel nieuwe tuinlampen, gebaseerd op de gedachte dat hout zich perfect laat combineren met de natuurlijke omgeving, zijn de pas geïntroduceerde 'Loured Lights'. Het zijn houten zuilen, op poot of in tot de grond reikende kastvorm, voorzien van naar beneden gerichte jaloezieën die via hun spleten het licht min of meer diffuus naar de grond laten stralen. Ze zijn verkrijgbaar in diverse houtsoorten: verduurzaamde vuren, meranti, iroko en red cedar, dus allemaal weerbestendig. Ook overdag worden ze een sieraad tussen het groen. Er is keus uit zes verschillende types die in prijs variëren tussen de 159 en 353 gulden. Als lichtbron kan elke gewenste gloei- of tl-lamp worden gebruikt. Inf.: Isoluk: 05913-15456.

Handen vrij bij afval weggoaien

Wanneer je groenten en fruit schoonmaakt en het afval wilt weggoien (in de speciale bak voor dit doel) kom je vaak een hand te kort om een deur of deksel te openen. Diverse fabrikanten bieden tegenwoordig dit extra handje. Zo levert Franke een sorteer-unit met twee gesloten afvalcontainers en twee open kratten voor lege flessen en blikken.

De complete unit kan in de kast onder de spoelbak worden ondergebracht. Vooraan de beide emmers voor 'gewoon' en voor groente/fruitafval, daarachter de kratten. Door met knie of heup tegen de deur van de onderkant te duwen klikt deze open, waarbij het front naar voren kantelt. Het deksel van de beide voorste containers blijft in de kast achter, zodat je het afval gemakkelijk erin kunt doen. Om bij de kratten achteraan te komen kan het

kastelement met deur en al worden uitgetrokken. De kratten zijn dan gemakkelijk bereikbaar en kunnen voor het legen eruit worden getild. Dit systeem kan bij aanschaf van elk keukentype worden ingebouwd.

Een andere mogelijkheid om met beide handen afval weg te gooien zonder dat een derde handje nodig is voor het openen van een deksel is de vertrouwde pedaalemmer. Brabantia introduceerde onlangs een pedaalemmer met twee afzonderlijke bakken. Een voor 15 liter 'normaal' afval en de andere voor drie liter groente/fruitafval. Met de voet opent u het deksel. Het groente/fruitbakje is uittneembaar zodat u het desgewenst tijdens het schoonmaken van groenten e.d. op het aanrecht of in de spoelbak kunt zetten. Deze pedaalemmeren zijn in huishoudzaken en warenhuizen te koop voor omstreeks 60 gulden.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages		
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	
					35,1% 50%	
ABN-AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,22	2,82
ABN-AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,22	2,82
ABN-AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,40	5,50	4,46
ABN-AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,05	2,68
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,80	4,25	2,84
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,80	4,27	2,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwfw. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,40	4,00	2,65
Bouwfw. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwfw. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwfw. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
Bouwfw. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,27	2,87
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr.	0,25	7,80	4,23	2,83
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr.	0,25	7,80	4,23	2,83
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,00	2,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Direktbank	besp.dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,35	2,93
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,80	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,23	2,82
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,29	2,87
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,19	2,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,90	4,33	2,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,39	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,60	4,88	3,95
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,81	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,80	4,23	2,83
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,90	4,30	2,88
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr.	1,00	8,20	5,37	4,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr.	1,00	7,60	4,98	4,04
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,00	4,35	2,90
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,40	5,50	4,46
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	7,60	4,12	2,75
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,80	4,11	2,73
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,70	4,18	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Bouwfw. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwfw. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88

De vermelde tarieven behangen betrekking op hypotheekten met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jaarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

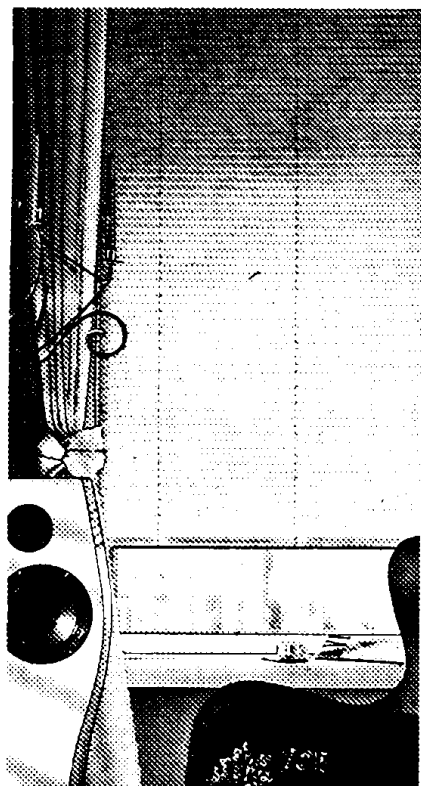
©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

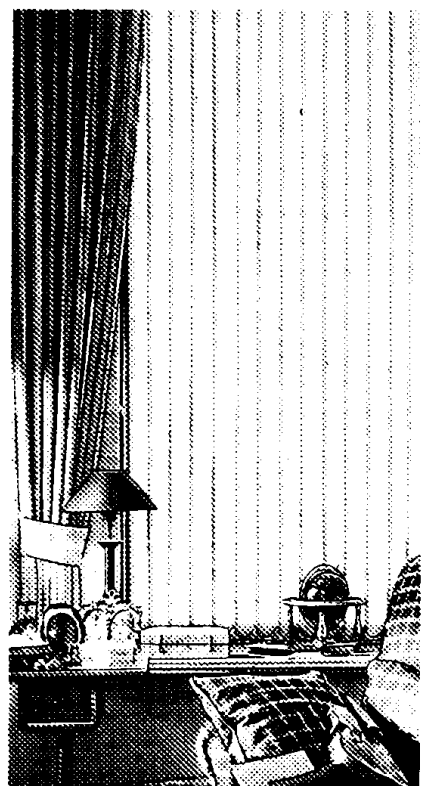
INGETOGEN, VROLIJK, UITBUNDIG

'Luxaflex' Plisse

'Luxaflex' Horizontale jaloezieën

'Luxaflex' Gordijn jaloezieën

MET 'LUXAFLEX' RAAMBEEKLEDING KUNT U *eindeloos* VARIËREN.

'Luxaflex' Raambekleding is er in vijf totaal verschillende typen. Twee daarvan, de horizontale jaloezieën en de verticale lamellen, kent u. De andere drie moet u echt eens komen bekijken. De stoffen, tinten en dessins zijn onvergelykbaar. Zo mooi hebt u ze nog nooit gezien. Ontdek de raambekleding die uw stijl accentueert bij de 'Luxaflex' Dealer.

Uw Luxaflex * producten-specialist:

Kaller-Schunck

Oranje Nassaustraat 33
Heerlen 045-714305

Het Binnenhuis Brunssum

Rumpenerstraat 26
Brunssum 045-255000

Mepro

Hoofdstraat 83
Kerkrade 045-453667

Howa Binnenhuisdecoratie

Nieuwstraat 14
Hoensbroek 045-212900

A. Lamberts BV

Keenberg 95
Voerendaal 045-752416

Fonima

Aan de Fremme 19
Margraten 04458-2235

Salemink Zonweringen

Wattstraat 20
Landgraaf 045-314132

Woonparadijs De Locht

Locht 117
Kerkrade 045-411589

Tapijtspec.

John Martens
Oranje Nassaustraat 26-28
Heerlen 045-741601

TE KOOP TE HUUR

WINKELRUIMTE

Geleen.

Te huur winkelruimte
ca. 110 m². Vraaghuurprijs
fl. 3.000,- per maand.

Geleen, Rijksweg.

Te huur winkelpand totaal
ca. 750 m². Huurprijs op
aanvraag.

Heerlen, centrum.

Te huur winkelpand, diverse
verdiepingen, parterre 240 m².
Huurprijs op aanvraag.

Heerlen, Geleenstraat.

Te huur winkelruimte ca.
130 m². Huurprijs fl. 60.000,-
per jaar, eventueel te koop.

Heerlen, O. Nassaustraat.

Te huur winkelruimte met
magazijn, ca. 100 m². Huur-
prijs fl. 1.885,- per maand, ex-
clusief BTW en servicekosten.

KANTOORRUIMTE

Hulsberg.

Te koop voormalig gemeente-
huis ca. 2730 m² terrein,
ca. 876 m² kantoorruimte.
Prijs op aanvraag.

Heerlen.

Te koop representatieve kan-
toorruimte in het centrum.
Oppervlakte ca. 630 m².
Prijs n.o.t.k.

Heerlen.

Halfvrijstaand kantoorpand
met 14 kantoorruimten en een
tuin, te huur of te koop.
Vraaghuurprijs fl. 40.000,- per
jaar, exclusief BTW.

Heerlen.

Te huur ca. 240 m² kantoor-
ruimte op 1e verdieping.
Goed bereikbaar. Vraaghuur-
prijs fl. 25.000,- exclusief BTW
en servicekosten.

Heerlen, nabij promenade.

Te huur kantoorpand ca.
140 m² met kelderruimten.
Vraaghuurprijs fl. 30.000,- per
jaar.

Voor nadere bijzonderheden en/of
bezoeken gelieve u te
nemen met ons kantoor.

**j.w. offermans
makelaardij o.g.**

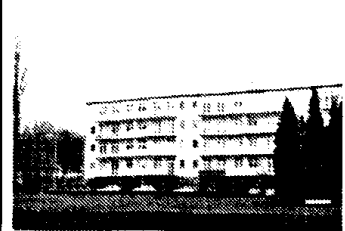
Telefoon: 043-217500 of 04405-3333
Kantooradres: Vissersmaas 1c 6211 EV Maastricht
Korrespondentieadres: postbus 22 6336 ZG Hulsberg

Wegens direct levensgevaar zoek ik met
spoed een BETERE HUISVESTING dan
waar ik nu woon. Ik woon sedert jaren in
de flat Kempken te Heerlen. Deze is veel
te klein en levensgevaarlijk. Ondergete-
kende zoekt een huurwoning met rond om
mij fatsoenlijke mensen.
Br.o.nr. HK 0002 Limburgs Dagblad,
postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

TE KOOP

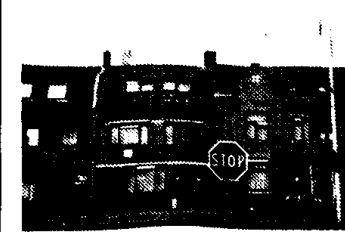
EYGELSHOVEN
(Waubacherveld)
Mgr. Boljman-
straat 15
Op zeer mooie lo-
katie gelegen half-
vrijstaand woonhuis
met garage en tuin.
Indeling: ruime be-
tegelde hal met gastentoilet en trap naar verdie-
ping. L-vormige woonkamer met tegelvloer, steen-
strips en mog. h. voor open haard. Open keuken
met eiken aanbouwkeuken voorzien van div. appa-
ratuur, toegang tot ruime achtertuin. Ruime garage
met bergzolder. 1e verdieping: drie slaapkamers,
bet. badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toi-
let. Vaste trap naar zolder alwaar mog. h. voor 4e
slaapkamer. Pand voorzien van rolluiken.
Prijs f 239.000,- k.k.

HEERLEN
(centrum)
Prinses Marijke-
straat 24
Appartement op 4e
etage met uitzicht
naar Groene Boord.
Entree/hal met gar-
derobekast en
bergstap. Dichte keuken met inbouwkeuken voor-
zien van diverse apparatuur. Tweetal slaapvertrek-
ken met muurkasten, woonkamer, badkamer met
douche, v.w. en toilet. Berging op de begane
grond.
NB: het gehele pand is voorzien van kunststof ko-
zijnen en dubbele beglazing.
Prijs f 79.000,- k.k.

HEERLEN
(centrum)
Ds. Jongeneel-
straat 6
Tussengelegen
stadswoning nabij
het Tempelplein.
Overdekte entree
met vestibule, hal
met gastentoilet,
trap naar de ver-
dieping en achter-
gelegen terras/tuin.
Gezellige woonka-
mer, kelder.
1e verdieping:
overloop, eetkeu-
ken met moderne
installatie, slaapkamer en badkamer. 2e ver-
dieping: middels vaste trap bereikbaar alwaar 2
slaapvertrekken, bergzolder. Prijs f 198.000,- k.k.

HEERLEN
Schaesberger-
weg 79-81
Tussengelegen
woonhuis met tuin
(achterom bereik-
baar). Momenteel
in gebruik als dub-
bele bewoning.
Nr. 79: hal met gastentoilet, provisiekelder, woon-
kamer met open haard, dichte keuken, waskeu-
ken. Twee slaapkamers, douche met v.w.
Nr. 81: entree met trap naar verdieping alwaar
woonkamer en gastentoilet. Tweede verdieping: 2
slaapkamers, keuken met eiken keukeninrichting
met div. apparatuur. Badkamer met ligbad, douche
en v.w.
Prijs f 139.000,- k.k.

HEERLEN
Kruisstraat 57
Ruim woonhuis met
atelier/ruimte/maga-
zijnruimte van ca.
50 m², een tweetal
kantoorkamers en
grote garage. Inde-
ling woonhuis: ent-
ree met gastentoilet
en trap naar verdieping, provisiekelder, gezelli-
ge woonkamer met parket en open haard, ruime
eetkeuken met toegang tot een geheel omsloten
tuin die tevens toegang biedt tot de magazijnruim-
te. Vijf slaapkamers op 1e verdieping, badkamer
met ligbad/douche en v.w. Grote zolder middels
vlieztrap bereikbaar.
Prijs n.o.t.k.

HEERLEN
Gouverneurstr. 57
Halfvrijstaand
woonhuis met in-
pandige garage,
tuin. Ind.: ruime be-
tegelde hal met trap
naar verdieping,
waskeuken met
aansluitend inpandige garage en toegang tot de
fraai aangelegde tuin (via zijkant achterom bereik-
baar). 1e verdieping: overloop met tegelvloer,
gastentoilet, L-vormige woonkamer met tegelvloer
en balkon aan voorzijde, open keuken met kunst-
stof aanrechtblok. 2e verdieping: drie slaapka-
mers, badkamer met ligbad, v.w. en mog. voor 2e
toilet. Pand ged. voorzien van rolluiken.
Prijs f 169.000,- k.k.

**KERKRADE-
TERWINSELE**
Caumerstraat 105
Zeer fraai gesitueerd
woonhuis met
berging en tuin.
Indeling: hal met
trap naar verdie-
ping en gastentoilet.
Ruime doorzonkamer, open keuken met eetbar
en aanrechtblok. Bijkeuken met wasm.aansluiting
en toegang tot achtertuin met brandgang. Drie
slaapkamers, ruime badkamer met ligbad, v.w. en
2e toilet, aansluiting wasmachine. Zolder middels
schuiftrap bereikbaar. Pand is voorzien van stoffe-
ring en per direct te aanvaarden.
Prijs f 155.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelsheven), Veldhofstraat 1
Bouwgrond nabij centrum. Circa 460 m² op
vakte en in talud gelegen. Geschikt voor
drive-in-woning/terraswoning. Prijs f 69.000,-

KERKRADE
Lindenlaan 100
Dubbel (hoek)
met winkelwo-
ruimte en garage
Entree, met
naar woon-/zitke-
ensuite, eetke-
en toilet. Wint.
Beur-
ruimte ca. 30 m² met tegelvloer en toegang tot de
zitkamer en keuken. Zestel slaapvertrekken op man-
verdieping met o.a. dakterras en voormalige
ken. Deze verdieping is als separate wooneenheid
in te delen. Zolder via vaste trap bereikbaar alwaar de za-
bergzolder en mansardkamer.
Prijs f 198.000,- k.k.

KERKRADE
(Haarlem)
Adriaan Brouwer-
straat 10
In mooie woon-
geving gele-
gelegen woonhuis met
geen en tuin. Betreft
de hal met gasten-
toilet en trap na-
verdieping. Ruime woonkamer met tegelvloer
schuifpui naar terras, bergkast, open keuken met
moderne witte aanbouwkeuken voorzien van div.
se apparatuur, via keuken toegang tot de m-
aangelegde tuin. Drie slaapkamers, badkamer met
douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder
verdieping alwaar mogelijkheid voor 4e slaap-
mer.
Prijs f 279.000,- k.k.

KERKRADE
(Eysagracht) 9
Halfvrijstaand v-
gezien woonhuis met
tuin. Indeling: ent-
ree met meterkast
woonkamer met to-
gang tot achterom
open keuken, sla-
kamer, badkamer met douche, toilet en v.w.
Prijs f 99.000,- k.k.

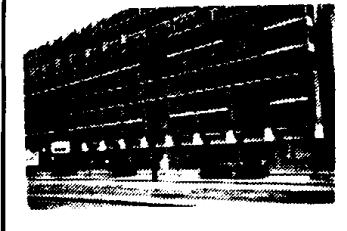

**KERKRADE-
WEST** (Gracht),
Eysagracht 26
Aan woonerf get-
gen woning mepro
berging aan stra-
voorzijde. Entree
met garderobe na-
verdieping. Woon-
kamer met toegang
naar de achterom
Trap naar verdieping, alwaar drie slaapkamers
een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De ach-
zijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy.
Prijs f 145.000,- k.k.

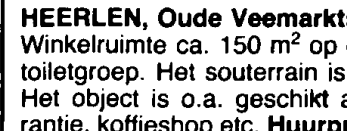

**Valkenburg
a/d Geul**
Emmalaan 18E
Mooi appartement
op 2e etage met
berging in het so-
terrein en parkeer-
gelegenheid
binnenplaats. Ind-
ling: centrale hal
met garderobekast, ruime bergkast, betegeld gas-
toilet met fonteinje. Woonkamer met toegang
tot betegeld en overdekt balkon aan voorzijde.
Open keuken met kunststof installatie en afzuig-
kap. Twee ruime slaapkamers, beide met toegang
tot balkon resp. aan voor- en achterzijde. Ruime
badkamer met douche, v.w. en mog. h. voor ligbad
Separaat c.v.-ruimte met combi-ketel en aans-
wasmachine.
Prijs f 152.500,- k.k.

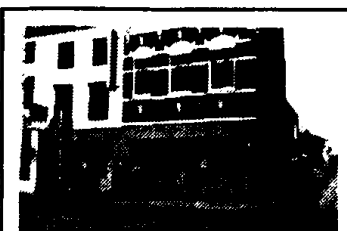
TE HUUR

HEERLEN
(gebouw
'Op de Geer')
Geerstraat 2
Rechter gedeelte
van de centrale hal
groot circa 570 m²
Variabele indeling
Momenteel: entree
kamers van diverse afmetingen.
Huurprijs f 125.400,- per jaar.

HEERLEN, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte ca. 150 m² op de begane grond met
toiletgroep. Het souterrain is als keuken ingericht.
Het object is o.a. geschikt als bijkant café-resta-
rantje, koffieshop etc. Huurprijs f 21.000,- p. jaar.

**SITTARD-
Putstraat/
Pullestraat**
Winkelruimte opti-
maal bereikbaar
op loopafstand van
de markt. Opperv-
vlakte is ca. 200 m²
en de frontbreedte
is ruim 10 meter, twee magazijnruimten van ca. 70
m² en 50 m², welke middels de Pullestraat bereik-
baar zijn. Gedeeltelijk onderkelderd.
Huurprijs f 3.900,- per maand.

ABC Makelaardij

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen,
Scharnerweg 116B, 6224 JK Maastricht,
tel. 045-712040,
043-636655. A.J.M. Sijsternans

OOK EEN GRATIS HYPOTHEEKADVIES IS MAATWERK

Een hypotheek moet maatwerk zijn
om er het maximale voor u uit te
halen. Uw wensen en mogelijkheden
zijn daarbij bepalend. Maar ook uw
partner, uw toekomstperspectief, uw
inkomen en uw carrière-opbouw zijn
van groot belang.

Ons advies sluit aan op uw omstan-
digheden en is dus individueel maat-
werk. Waar of bij welke makelaar of
particulier u ook koopt, speelt voor
ons hypotheekadvies daarbij geen rol.

Dat is prettig te weten. Want met een
goed, kosteloos hypotheekadvies op
zak is het plezieriger naar een andere
woning te gaan kijken.

Kom eens praten.
Of bel even voor een afspraak bij u thuis.

hypotheek- en verzekeringskantoor - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

ADVIESBON

Ja, ik wil uw advies voor een pas-
sende hypotheek. Stuur mij geheel
vrijblijvend een aanvraagformulier
voor een kosteloze hypotheek-
berekening.

Naam
Straat
Postcode/Woonplaats
Telefoon

Deze coupon in gesloten envelop,
zonder postzegel, zenden aan:
Ruijters Hypotheek- en Verzekerings-
kantoor BV, Antwoordnummer 1020,
6400 VB Heerlen.

LD 0805

TAXATIES

betreffende onroerend goed,
voor alle doeleinden,
ook op korte termijn.

MEER DAN 25 JAAR ERVARING!

Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

ALARM
06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

GEVRAAGD
Voor serieuze gegadigden zoeken wij:
BUNGALOWS EN (LAND)HUIZEN
in prijsklassen van f 250.000,- en (veel) hoger!
Op dit moment zoeken wij speciaal
LANDGRAAF, vrije ligging, va. f 325.000,-
VALKENBURG (en omgeving), landhuis,
± f 400.000,-
HEERLEN, omgeving zijkanten, tot f 450.000,-
VOERENDAAL of KILIMEN, ± f 375.000,-
SIMPELVELD, vrijstaand, tot f 350.000,-
Graag maken wij met u een afspraak om kosteloos
vrijblijvend en vertrouwelijk de
verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.
Wij hebben meer dan 25 jaren ervaring, vooral in
verkoop van duurdere panden.

Troost
Onroerend Goed
Heerlen
TELEFOON 045-717976

rdruwenen met opbrengst voorverkoop kaarten

Organisator concert Tom Jones spoorloos

NDHOVEN - De organisator van een concert van Tom Jones op 4 juni zou plaatsvinden in de Beursgebouw in Eindhoven. Winst van de zaak mogelijk opgelicht. En of man is spoorloos verdwenen na het de opbrengst van de voorverkoop. De Engelse impresario van de zanger zegt niets te weten van een concert in Eindhoven. Directeur C. Aalbers van het Beursgebouw heeft dit gisteren bevestigd.

is van oplichting, betreft het vermoedelijk alleen de mensen die in de voorverkoop een kaartje hebben gekocht. Daarvan is echter nog geen aangifte gedaan, aldus de woordvoerder van de politie.

Toen de directie van het Beursgebouw deze week contact zocht met de organisator in verband met het tekenen van het huurcontract, bleek dat het door hem opgegeven telefoonnummer was afgesloten. Op het door de man achtergelaten adres was hij niet bekend.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de organisator woensdag op

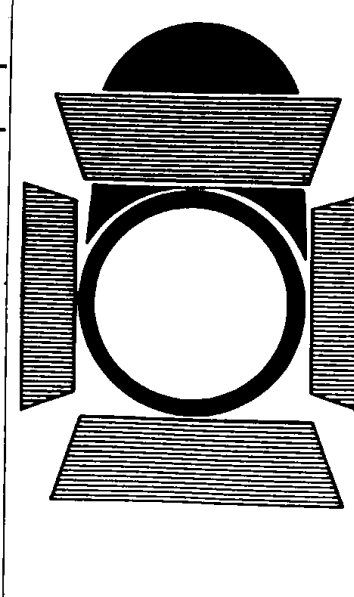
● De Engelse manager weet niets van een optreden door Tom Jones in Eindhoven. Foto: KIPPA

de 15 voorverkoopadressen in Eindhoven en omgeving het geld heeft geïncasseerd van de kaartjes die op dat moment al waren

verkocht. Om welke bedragen het gaat is niet duidelijk. Een kaartje voor het concert kost f 67,50.

MTV brengt alternatief songfestival

HEERLEN - De commerciële muziekzender MTV zendt op 15 mei, tijdens het Eurovisie Songfestival van 21.00 tot 24.00 uur, een alternatief festival uit. Een Europese jury zal, onder toezicht oog van presentatoren Paul King en Rebecca de Ruvo, de beste Europese videoclip kiezen tijdens het programma 'Zero point to anyone who doesn't watch this'. In elk Europees land zijn drie clips geselecteerd, waarvan er uiteindelijk één mee doet in de finale. De Nederlandse bijdragen zijn S.E.X. van Lois Lane, Sax-a-go-go van Candy Dulfer en Soapbubble Box van The Nits. Volgens Richard Godfrey, MTV's programma-manager, wordt het 'hoog tijd dat Europa een 'hip' alternatief kreeg voor het Eurovisie Songfestival, daarom doen we het nu maar zelf'.

Ruth Jacott goedgemutst naar Eurovisie Songfestival

Van onze rlv-redactie

HEERLEN - Volgende week zaterdag 15 mei staat het Ierse stadje Millstreet Town een paar uur lang volop in de belangstelling. Miljoenen televisie-kijkers volgen dan het 38ste Eurovisie Songfestival, dat rechtstreeks vanuit die plaats over de hele wereld wordt uitgezonden. Met 25 deelnemende landen wordt het een van de langst durende festivals ooit gehouden. Nederland treedt als twintigste deelnemer aan. Met hangen en wurgen zal kort na middernacht de winnaar bekend zijn.

Zangeres Ruth Jacott, Neerlands hoop op het drukbezette Eurovisie-podium, reist goedgemutst richting Ierland. Haar eerste, Nederlandstalige solo-cd is uitermate positief ontvangen. Op het schijfje staan de acht liedjes van de nationale finale van eind maart, aangevuld met vier composities die de voorronde net

● Ruth Jacott.

niet haalden. 'Vrede', het lied dat Ruth op 15 mei zingt, is inmiddels in meerdere talen opgenomen. Je weet tenslotte maar nooit.

Keuze

In Hilversum is de keuze van het Nederlandse publiek goed gevallen. De verwachting is dat 'Vrede' het goed gaat doen in Millstreet. Maar of het nummer sterk genoeg is om te zegevieren? Niemand durft zich daarover uit te laten. Het optreden van de Europese jury's is elk jaar nog grillig en onvoorspelbaar geweest.

Het merendeel van de deelnemende landen heeft de afgelopen maanden heel wat werk gehad aan de voorronden. Engeland, Duitsland, Zwitserland en Nederland wezen hun vertegenwoordigers aan en het publiek mocht zich hooguit bemoeien met de keuze van het liedje. Onze Oosterburen hielden zelfs dat in eigen hand. Die kunst werd afgekeken van Frankrijk, waar de directrice van Antenne 2 de laatste jaren persoonlijk een artistiek en een liedje koos.

John de Mol verrast door massale belangstelling

Buitenlandse tv in de rij voor 'All you need is love'

Van onze rlv-redactie

HEERLEN - Vanuit het buitenland is massaal belangstelling getoond voor 'All you need is love'. Het populaire relatieprogramma van John de Mol Produkties is verkocht in Australië, Spanje en Duitsland. Het televisiebedrijf onderhandelt op dit moment met Amerika, Engeland, Tsjechië, Polen en Italië over de verkoop van het programmaconcept. Noorwegen, Zweden, Denemarken en Finland hebben laten weten interesse te hebben in 'All you need is love'. Volgens een woordvoerder van John de Mol Produkties is het nog nooit eerder gebeurd dat er zoveel belangstelling voor één van hun programma's vanuit het buitenland is getoond.

Nederland is 'All you need is love', dat door Veronica wordt uitgezonden, in korte tijd een groot succes geworden. In het eerste seizoen keken elke dinsdagavond gemiddeld meer dan twee miljoen mensen naar de videoboodschappen, liefdesverklaringen en koppelpogingen van presentator Robert ten Brink. Het succes is de compilatie-uitzending van afgelopen seizoen wist vorig week dinsdag bijna twee miljoen kijkers te trekken.

Volgens de woordvoerder van John de Mol Produkties was er voor de eerste uitzending al veel vertoeren in het programma. De productieploeg heeft van tevoren al geroepen dat het een succes zou worden, maar zulke hoge kijk- en waarderingscijfers hadden we niet verwacht."

Volgens de woordvoerder is het

huidige programmaconcept in een 'halve middag' bedacht. „De videoboodschap was in eerste instantie een onderdeel van een groot showprogramma dat op verzoek van Veronica voor Robert ten Brink was bedacht. Dat onderdeel is eruit gepikt en uitgewerkt tot een op zich staand programma. Veronica was direct enthousiast."

In Duitsland gaat het commerciële station RTL Television 'All you need is love' uitzenden. De Mol Produkties is samen met RTL op zoek naar een presentator voor de Duitse versie. „Robert ten Brink gaat het in elk geval niet doen. Voor een programma met zulke gevoelige onderwerpen is het heel belangrijk dat je de taal perfect beheerst. Waarschijnlijk kiezen we in Duitsland voor een presentatieduo. Eentje voor de buitenfilmpjes en één voor de studioonderwerpen."

Nederland 3 slechtst bekeken zender

Vara trekt steeds minder kijkers

HILVERSUM - Nederland 3 was afgelopen maand de slechtst bekeken zender van de publieke televisie. Dat blijkt uit de jongste maandcijfers van de afdeling kijk- en luisteronderzoek van de NOS.

De drie publieke netten haalden in april een gezamenlijk marktaandeel van 51 procent. Een jaar geleden was dat nog 53 procent. De publieke omroep verloor vooral kijkers tussen acht en tien uur 's avonds.

Volgens kijk- en luisteronderzoek doet het derde net het niet goed. Bij het begin van het winterseizoen haalde het net van Vara, VPRO en NOS nog een marktaandeel van 19 procent. Daarna was er sprake van een geleidelijke daling. In januari was er een marktaandeel van 18 procent en in maart daalde het marktaandeel van Nederland 3 naar 16 procent. Vorige maand haalde de derde publieke zender een marktaandeel van 15 procent.

De daling wordt vooral veroorzaakt door de Vara. De Vara-programma's op zaterdag en donderdag trekken steeds minder kijkers. Volgens kijk- en luisteronderzoek wordt de daling veroorzaakt door het verdwijnen van programma's als Zeg 'ns Aaa, Flying Doctors en Doet ie't of doet ie't niet. Ook de populariteit van Sonja daalt. De belangstelling voor de VPRO is daarentegen stabiel.

Marktaandeel

In april haalde Nederland 1 een marktaandeel van 17 procent en was Nederland 2 goed voor een marktaandeel van 19 procent.

Het commerciële station RTL4 haalde vorige maand een marktaandeel van 31 procent.

Verder daalde vorige maand de totale kijktijd met zeven minuten naar 2 uur en 20 minuten. Kijk- en luisteronderzoek wijst de daling aan het prachtige weer van de afgelopen dagen.

(ADVERTENTIE)

contactlenzen-brillenspecialzaak

U en wij hebben de beste kijk op ... uw bril

HOPPENBROUWERS B.V.

EMMAPELLEIN 11

HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende garanties

Boeken over vrouwen centraal in tv-serie

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM - De Nederlandse Onderwijs Televisie (NOT) start een vierdelige serie voor de hoogste klassen van het voortgezet onderwijs. In de serie 'Schrijvers over vrouwen' worden vier belangrijke werken uit de Nederlandse literatuur behandeld. De plaats van de vrouw in de maatschappij staat in deze uitzendingen centraal. De serie start maandagochtend om 11.00 uur op Nederland 3.

„In elke aflevering staat één boek centraal,” licht Karel Maartense, redacteur en projectleider, toe. „Daardoor is de bruikbaarheid van de afleveringen hoog. Een leraar kan één aflevering van de serie gebruiken, maar ze ook allemaal in de les vertonen. Met deze serie proberen we aan de verplichtingen van de literatuurlijst tegemoet te komen. Doordat er in het programma achtergrondinformatie aan de literatuur wordt toegevoegd en er gedramatiseerde fragmenten worden vertoond, vergroten we de toegankelijkheid van de literatuur.”

Vorige literatuurseries van de

NOT gingen onder andere over oorlog, indie en vaders. Maandag wordt aandacht besteed aan 'Mariken van Nieuwemeghen', waarvan de auteur onbekend is. Het verhaal gaat over een meisje dat in de vijftiende eeuw in de handen van de duivelse Moenen valt, die haar meeneemt naar de wereldstad Antwerpen. Daar leeft ze lange tijd in zonde, maar uiteindelijk wordt Mariken uit de macht van de duivel verlost. Dat gebeurt in Maastricht, waar ze vurig boete doet voor haar zonden, totdat de ringen die de paus als boetedoening om haar hals en armen had gedaan, vanzelf afvielen. De rol van Mariken van Nieuwemeghen wordt gespeeld door Esther Way, die als assistent-verpleegkundige ook te zien is in de tv-serie Medisch Centrum West.

De 'Historie van Mejuffrouw Sara Burgerhart' van Betje Wolff en Aagje Deken wordt op 17 mei behandeld. Dit werk uit 1782 beschrijft het leven van het weesmeisje Sara aan de hand van briefwisselingen. Sara is op zoek naar de ware Jacob en vindt hem uiteindelijk ook. Het boek geeft een beeld van het leven in de achttiende eeuw. In de uitzending worden drie fragmenten uit het boek nagespeeld. Eerst wordt er een stukje voorgelezen, daarna nagespeeld. Een week later, op 24 mei, wordt de roman 'Van de koele meren des doods' van Frederik van Eeden besproken. Hierbij worden beelden uit de gelijknamige film gebruikt. Dit boek uit 1910 gaat, volgens de schrijver, over de geschiedenis van een vrouw. Bij het verschijnen van de roman werd hem verweten, dat hij een ziektegeval in plaats van een vrouw beschreven had. Maar dat ontkennde Van Eeden.

In de laatste uitzending, op 7 juni, vertelt Renate Dorrestein over haar boek 'Het perpetuum mobile van de liefde'. Deze autobiografische roman gaat over de eeststoringen van haar zusje, dat uiteindelijk zelfmoord pleegde. „Ook al is zij dood, zij dicteerde mij zonder dat ik het zelf in de gaten had. Ik herschreef altijd die situatie dat zij van het dak sprong en probeerde dan in mijn boeken wat mij in het echte leven niet is gelukt, namelijk mijn zusje voor het leven behouden,” vertelt Dorrestein. Het boek gaat ook over het vrouwzijn in een samenleving die er vanuit gaat dat de liefde nog steeds de belangrijkste levensvervulling van een vrouw is.

Bij de serie horen vier Bulkböeken, waarin de tekst van de literaire werken is opgenomen. Op 10 juni worden de vier afleveringen achter elkaar uitgezonden.

● Esther Way als Mariken van Nieuwemeghen in de nieuwe tv-serie 'Schrijvers over vrouwen'.. Foto: GPD

WERU
ramen + deuren

LANGBROICH
Gangelt (Seltkant)
Quellstraße 40
Tel. 09-4924548016

HOENSBROEK
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 046-374739

KRINGS
Bouwen of renoveren op z'n best!

NIEUW IN GELEEN KERO B.V.

TUINSCHERMEN
Prijs per scherm afm. 180x180
Planken 14.5x1.8, geschaafd met ronde hoeken
v.a. f 98,-

PLANKEN
1.8x14.5 f 2,50 p.m

PALEN
7x7 f 4,80 p.m
9x9 f 8,30 p.m

Alle hout: grenen, geschaafd, afgerond en onder hoge druk geïmpregneerd

Van 8-15 mei 10% OPENINGSKORTING
Groenseykerstraat 26b - Geleen

**DECORA
HOUKES
PARKET B.V.**

SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kant en klaar
gelegd en geborsteld
f 135,- p.m

Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

**PARKET
KURK
KUNSTSTOF**

Kurk
vanaf FL 19,-
Kunststof
vanaf FL 49,-
Parket 22 mm
vanaf FL 59,-

NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

HEERLEN, Peutzstraat

In de wijk Husken worden deze vrijstaande landhuizen gebouwd op kavels van ca. 600 m² tot ca. 770 m². Ruime indeling: hal, L-vorm, woonkamer, dichte keuken en een slaapk. en badk. op de begane grond! Op de 1e verd. bevinden zich nog 2 slaapkamers en een badkamer. Garage.
Prijs: v.a. f 292.560,- v.o.n.

SCHINVELD

In het B.P. Agter genne Berg is de aannemer gestart met de bouw van deze halfvrijstaande woningen met garage, kamer, dichte keuken, 3 slaapkamers, badkamer en trap naar zolder.
Prijs v.a. f 186.350,-

U kunt bij ons terecht voor al uw onroerendgoed-taxaties welke voor u worden verricht door onze beëdigde taxateur Mr. E. v.d. Loo.

VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.
SITTARD - Rijksweg Zuid 38, tel. 046-522323

**COMMERCIEEL
VASTGOED**

Te Huur

MEERLEN-CENTRUM, Burg. v. Grunsvenplein
Op loopafstand van station, t.o. parkeerterrein gelegen ± 300 m² representatieve kantoor/praktijkruimte met goed afwerkingsniveau. Huurprijs en verdere gegevens op aanvraag.

KERKRADE, SPEKOLZERHEIDE, Akerstraat
In gezellige winkelstraat te huur goed afgewerkte winkelruimte ter grootte van 320 m² B.V.O., voorzien van o.a. tegelvloer. Interesse? Bel dan even voor uitv.inform. c.q. bezichtiging ter pleatsie!

LANDGRAAF, Hoofdstraat 196

Optisch goed gelegen winkelruimte ter grootte van ± 70 m² v.v. toilet. Zeer geschikt voor o.a. slijterij, halterbar, stome-rij, mode, Dibevo, bloemen, C.D., etc. Winkeluitbreiding is bespreekbaar. Uitv. gegevens op aanvraag.

SITTARD, Damspeystraat 32
In wijkwinkelen gelegen winkelruimte ter grootte van ± 83 m² B.V.O., zeer geschikt voor o.a. AGF, slager, sluisdraden/verhuur, optiek, boekhandel of CD shop. Huurprijs f. 1.280,-/mnd excl. B.T.W. Aanv. spoedig.

STEIN, Winkelcentrum Roodbuisplein
In dit gemoderniseerde winkelcentrum zijn nog enkele winkelruimtes te huur welke mogelijkheid bieden aan o.m. doe-het-zelf, elektro, woninginrichting, schoenen/leer, reisburo. Opp. v.a. 64 m². Huurprijs op aanvraag.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS Sittard - stationsplein 1 - tel 046 - 523344
buiten kantooruren:
046-519882 / 04492-6046

Verzekeringen **Aktueel**

**PLEZIERVAARTUIGEN :
HOU HET PLEZIERIG!**

Langzamerhand wordt alles wat vaart en drijft weer te water gelaten. Laat uw vaarseizoen niet vergallen door een dure schade aan uw boot ten gevolge van een aanrijding of een aanvaring.

En een barbecuebrandje aan boord wensen we evenmin iemand toe. Interpolis biedt u een ruime variatie in verzekeringen. Zo kunt u uw boot of jacht alleen voor wettelijke aansprakelijkheid verzekeren, maar ook (net als uw auto) voor schade aan het vaartuig zelf. In het laatste geval is ook de inboedel automatisch verzekerd. U kunt kiezen uit drie dekkingengebieden: het beperkte gebied (alleen Nederlandse binnenwateren), het standaardgebied (binnenwateren van de Benelux en Duitsland, inclusief de Waddenzee en de open Zeeuwse wateren) en het uitgebreide gebied (als standaard, plus de Noordzee en de wateren tussen Engeland en Ierland).

De twee laatste polissen bieden in de drie zomermaanden ook dekking voor de binnenwateren in de rest van Europa en het kustwater van de Middellandse en Adriatische Zee. Uiteraard is er ook een onderscheid in de premie naar het type boot. Voor een snelle speedboat geldt natuurlijk een ander tarief dan voor een kalm varende zeilboot.

Uw LLTB assurantie-adviseur vertelt er u alles over.

BoerenBond **lltb**
BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS!

HYPOTHEKEN?

Bijvoorbeeld: 10 jaar vast
RENTE vanaf 6,9%

Bel voor informatie:

boerma assurantie centrale
Heerenweg 316a
6414 AV Heerlen
Tel. 045-210101

guilt kusters & snijders
Schaesbergerstraat 4
6460 BE Kerkrade
Tel. 045-424730

Te huur: **BEDRIJFSHAL
TE LANDGRAAF**

Inlichtingen:
Riksen Beheer
Hoofdstraat 43, Landgraaf
Tel. 045-327421; fax 045-327422

RIKSEN

Marmer, graniet en leisteen
VOOR UW GEHELE INTERIEUR

Speciale aanbieding in Grieks marmer voor wand en vloer

- vloeren
- tafels
- badkamers
- haardbekleding
- dorpels etc.

MOONEN-WANDE
Wijngaardweg 10, Hoesb.
tel. 045-227700
fax. 045-227199

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te Koop

AMSTERDAM, Parallelle
Roy. tussenwoning met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonk., mod. keuken met app., bijkeuken, badk. met ligb., 3 slaapk., vaste trap naar zolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 108.000,- k.k.

BINGELRADE, Geeststraat
Land. gel. met bijgeb. pand, uitzicht, vrijst. land. met c.v., garage (± 10 m²) en mooie tuin. Parc. opp.: 810 m². Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken met app., bijkeuken, 3 slaapk., badk., hobbyk. Aanv.: lo. Koopprijs: f 388.000,- k.k.

BRUNSBURG, Hoesb.
Prima gel. halfv. wonh. met ingepande garage c.v. en tuin. Ind.: beg. gr. hal, garage/berging, 1° verd.: overloop, toilet, L-woonk., keuken, bijkeuken, 2° verd.: 3 slaapk., badk. met ligb. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: lo. Koopprijs: f 160.000,- k.k.

ELIJENHOVEN, Pr. Hendrikstraat
Rustig gel. halfv. wonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonk., serre, keuken, garage en berging. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer met v.w. 2° verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 140.000,- k.k.

HEERLEN, van Alphenstraat
Rustig gel. vrijst. wonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: souterrainkelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonk., serre, keuken, garage en berging. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. 2° verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 238.000,- k.k.

HEERLEN, Heesbeekstraat
Rustig gel. vrijst. villa met c.v., garage, berging en fraaie tuin (perc. opp.: ca. 2000 m²). Ind.: souterrain: c.v.-aproveitkelder. Beg. gr.: ruime hal, toilet, werk-lg., kamer-entree en serre, woonkamer, bijkeuken, 1° verd.: 4 slaapk., badk., met ligb., v.w. 2° verd.: 2° toilet, 2° verd.: 2 slaapk., ruime hobbyruimte en grote bergzolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 280.000,- k.k.

HEERLEN, G. Bruningstraat
Rustig gel. wonh. met c.v., berging en tuin (met achtertuin). Ind.: kelder, beg. gr.: hal, toilet, woonk., serre, keuken, berging, 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met douche, v.w. 2° verd.: vaste trap naar hobby-slaapk., bergzolder en c.v.-ruimte. Het pand is prima onderhouden. Aanv.: lo. Koopprijs: f 176.000,- k.k.

HEERLEN, Fossileierf
Rustig gel. wonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, woonk., half open luxe keuken, berging. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met douche en v.w. 2° verd.: vlieztrap naar zolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 175.000,- k.k.

HEERLEN, Scheesbergerweg
Goed gel. wonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonk., keuken, bijkeuken, tuink. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2° toilet. 2° verd.: 4 slaapk., bergzolder. Het gehele pand is v.v. dubb. beglazing en verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: lo. Koopprijs: f 175.000,- k.k.

HEERLEN, Winterstraat
Nabij centrum rustig gel. hoekwoning met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonk., luxe badk., 2° verd.: slaapk., bergzolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: lo. Koopprijs: f 236.000,- k.k.

KERKRADE, Cuemestraat
Goed gel. halfv. wonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, woonk., keuken. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2° toilet. 2° verd.: zolder te bereiken middels vlieztrap. Algemeen: Beg. gr. is v.v. rolluiken. Aanv.: lo. Koopprijs: f 165.000,- k.k.

KUMMEN-TERMAAR, Manensheide
Rustig gel. halfv. wonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, kelderkast, woonk., luxe keuken met app., 1° verd.: 4 slaapk., moderne badk. met zitbade en v.w. 2° verd.: vlieztrap naar hobby-k.v. zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: lo. Koopprijs: f 240.000,- k.k.

LANDGRAAF, Pungel
Rustig gel. woonwoning met berging en tuin. Ind.: h.h., toilet, woonk./half open keuken. 1° verd.: badk. met ligb., v.w. en 2° toilet. 3 slaapk. 2° verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: lo. Koopprijs: f 165.000,- k.k.

NEUWENHAGEN-HOEFVELD, Behuuer
Prima gel. vrijst. geschaafd woonhuis met c.v., garage en tuin (perc. opp. 378 m²). Ind.: hal-toilet, T-woonk. met o.h., luxe open keuken, bijkeuken, garage. 1° verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2° toilet. 2° verd.: vaste trap naar 4° hobby-slaapk., c.v.-ruimte, bergzolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: lo. Koopprijs: f 280.000,- k.k.

MUTH, Reubensdreef
Persoonlijk bouwgrond geschikt voor woning met bedrijfsbouw. Perc.opp.: 1.045 m². Prijs: f 95.000,- k.k.

ORFEEK, Op de Graaf
Mooi en rustig gel. geschaafd woonhuis met garage, terras en tuin. Ind. o.a.: 2-vorm. woonk. met schuifpui, hallopen keuken, wasruimte, badk. met ligb., v.w. en toilet, studeer/hobbyk., 4 slaapk., kunstkozijnen en ged. dubbel begl. Vraagprijs: f 189.000,- k.k.

SWEKHUIZEN, Pascal Viescherstraat
Riant gel. vrijst. landh. met cv, apurtrain, royale inp. garage, tuin, perc. opp. 557 m². Ind. o.a. living, keuken met app., 2 werkk., 5 slaapk., 2 badk., zolder, overd. dakterras. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs: f 376.000,- k.k.

Nieuwbouw

BOUWKAVELS
Bouw kavels te koop te Spaubeek en Stramproy. Documentatie op aanvraag.

NEUWBOUWWONINGEN
VS-woningen te Stramproy. Appartementen te Berg aan de Maas. Documentatie op aanvraag.

LANDGRAAF-NEUWENHAGEN, Beuteweg
In het plan Beuteweg zijn 6 VS-woningen in aanbouw. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, L-woonk., hallopen keuken, garage. 1° verd.: 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2° toilet. 2° verd.: vaste trap naar hobbyzolder. Perceel vanaf 250 m². Prijzen vanaf: f. 231.000,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoeve
7 Fraaie landhuizen in B.P. Kunderhoeve te Voerendaal. Het betreft ruime, uitstekend gelegen woningen. Ind.: hal, toilet, L-woon-/eetk. (± 44 m²), half-open keuken, berging, garage. 1° verd.: 3 slaapk., overloop, badk. met ligb., douche, 2 v.w., apart 2° toilet. 2° verd.: zolder. Perc. opp. van 268 m² - 477 m². Prijzen vanaf f 294.950,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw. Inwoners, oudinwoners en zij die een soc. econ. binding met de gem. Voerendaal hebben, genieten bij tijdige opgeve, gedurende 1 maand, een voorkeursbehandeling.

**Met de nieuwe
Netto-Lasten Hypotheek
nemen we definitief afscheid
van het rentespook.**

Dekking bij
arbeidsongeschiktheid
mogelijk.

Als eerste in Nederland heeft de SNS bank een nieuwe hypotheekvorm geïntroduceerd: de Netto-Lasten Hypotheek. Een leen hypotheek waarbij u gedurende de gehele looptijd dezelfde netto maandlasten betaalt. Uitgangspunt hierbij is dat het belastingvoordeel niet verandert.

U weet dus bij het afsluiten van de hypotheek precies waar u aan toe bent. Meer zekerheid kunt u zich bijna niet wensen.

Zorgen over stijgende hypotheekrente kunt u definitief uit uw hoofd zetten, want uw netto maandbedrag staat vast. Mocht de rente daarentegen dalen, dan kunt u daarvan profiteren. Er is dan een mogelijkheid om uw netto maandlasten aan te passen aan de lagere rente. Stijgen zullen de netto maandlasten echter nooit. Bovendien maakt de Netto-Lasten Hypotheek optimaal gebruik van fiscale voordelen.

Als u dit allemaal op een rijtje zet, krijgt u een unieke combinatie van zekerheid, flexibiliteit en fiscaal voordeel. U hoeft dus alleen nog maar een huis te zoeken en geen hypotheek. Want de Netto-Lasten Hypotheek is uw hypotheek, in welke prijsklasse u ook zoekt.

Als u meer wilt weten over deze nieuwe, u hypotheekvorm, kunt u de bon hieronder ingevuld en ren naar SNS bank Limburg, Afdeling Marketing en Antwoordnummer 1236, 6200 VB Maastricht.

Ja, ik ben geïnteresseerd in de Netto-Lasten Hypotheek

☐ Stuur mij uitgebreide informatie:

☐ Neemt u contact op met:

naam: _____

adres: _____

postcode: _____ woonplaats: _____

telefoonnummer: _____

SNS bank Limburg

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. - Sittard Maastricht Heerlen
6131 AS Sittard - Rijksweg 35 - tel 046 - 511611
6411 AT Heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713748

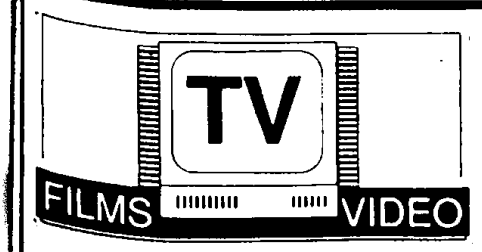
limburgs dagblad

Nederland 1

00.00-10.42 Alles kits. Gevarieerd
Nieuwsprogramma.
13.30 Nieuws voor doven en slecht-
horenden.
16.00 Journaal.
16.05 Survival run. Verslag van de
survival run in Gendringen.
16.30 Natuurlijk Nederlands. Natuur-
serie. Afl.: Het energiecertificaat.
Dina alles kan zuiniger: auto's, vlieg-
vliegtuigen, fabrieken en ons eigen woon-
huis.
16.48 Heb ik iets gemist?. Terugblik
op programma's van de afgelopen
week.
17.14 Forza TV the best of... Lifest-
yle-magazine.
17.45 Boggle. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogram-
ma. Afl.: Fruit.
19.30 (TT) Jeugdjournaal.
19.40 Beeldschone Nederland. Serie
waarin Roeland Kooijmans de kijker
meeneemt naar fotogenieke plekken
in Nederland. Afl. 1: Landschap.
19.50 (TT) De uitdaging. Programma
waarin Angela Groothuizen een
schijnbaar onmogelijke uitdaging
aanneemt. Vandaag: Glind. Herh.
00.00 (TT) Journaal.
00.05 The January Man. Amerikaanse
speelfilm uit 1989 van Pat O'Connor.
Met: Kevin Kline, Mary Elizabeth
Mastrantonio, Susan Sarandon e.a.
00.25 Fawty Towers. Engelse co-
medy-serie. Afl. 9: De trouwdag. Sybil
loopt kwaad weg omdat Basil hun
trouwdag is vergeten. Ze weet echter
niet dat hij een surpriseparty voor
haar had georganiseerd. Hoe moet
Basil nu aan de gasten uitleggen dat
Sybil er niet is? Herh.
00.35 Karel. Talkshow. Presentatie:
Karel van de Graaf.
00.35 Roma, città aperta. Italiaanse
speelfilm uit 1945 van Roberto
Rossellini. Met: Anna Magnani, Aldo
 Fabrizi, Marcello Pagliaro e.a. In de
naden van de Duitse bezetting van
Rome wordt de verzetsstrijder Man-
fredi door de Duitsers gezocht. Hij
duikt onder in het huis van Pina, de
verloofde van zijn vriend Francesco.
01.11-01.16 Journaal.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Ping Pong. Kinderprogramma.
09.45 Yoga. Afl. 5.
10.00 Tagesschau.
10.03 Unter deutschen Dächern.
10.45 ARD-Ratgeber.
11.00 Tagesschau.
11.03 (TT) Die Jungfrauen von Rom.
Italiaans-Franse speelfilm uit 1960
van Vittorio Cottafavi en Carlo Bar-
baglia.
12.30 Echt tierisch! Natuurserie.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Zwischen Fritten und Brillan-
ten. Reportage.
14.00 Der kleine Däumling. Engelse
speelfilm uit 1958 van George Pal.
Met: Russ Tamblyn, Peter Sellers,
June Thorburn e.a.
15.30 Die verzauberten Inseln. Na-
tuurdocumentaire.
16.00 Disney Club. Gevarieerd kin-
dermagazine.
17.25 Sportschau.
18.00 Heidi und Erni. Serie.
18.28 Heute Abend im Ersten.
18.30 Tagesschau.
18.45 Mich laust der Affe. Dieren-
quiz.
19.15 Sportschau.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Verstehen Sie Spass?
21.45 Tagesthemem.
22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.10 Duell in der Sonne.
00.15 Tagesschau.
00.18 Alboin, König der Langobar-
den. Italiaanse historische avontu-
renfilm uit 1961 van Carlo Campoglia-
liani. Met: Jack Palance, Eleonora
Rossi-Drago, Guy Madison e.a. Na
zijn overwinning op de Gepiden
droomt de Langobardenkoning Alboin
ervan ooit te heersen over Rome en
Byzantium. Hij sluit daarom een ver-
bond met de Gepidenkoning en ver-
diens dochter Rosamunde huwen.
Hoewel Rosamunde van Amalrich
houdt en ook een kind van hem heeft,
offert ze zich op voor haar volk.
01.55 Tagesschau.
02.00-02.05 Zuschauen - Entspan-
nen - Nachdenken. Landschappen in
Kreta.

België/TV 1
14.40 A star is born (USA, 1937).
Klassieke musical van William
Wellman, met Frederic March, Ja-
net Gaynor. Mooi vanwege eerste
Technicolor-fotografie.

RTL4
14.45 Hol (Frankrijk, 1968) Actie-
film met Jean-Paul Belmondo als
bank-roverchauffeur tegen wijs en
dank die door iedereen wordt ach-
tervolgd. Ook met Joanna Shim-
kus. Regie van Robert Enrico.

Nederland 2
19.20 Troop Beverly Hills (USA,
1989). Succesvolle komedie van
Jeff Kanew, met Shelley Long,
Craig T. Nelson. Verwende dame
uit Beverly Hills bedenkt uitjes voor
padvindstersclub.

Nederland 1
20.26 The January Man (USA,
1989). Actiefilm met komische ele-
menten, geregisseerd door Pat
O'Connor. Kevin Kline speelt New
Yorkse excentriekeling die zijn
broer moet helpen bij het opsporen
van een moordenaar. Ook met Ma-

Nederland 2

Tros/VOO/NOS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en
slechtthorenden.
15.35 Blinde hartstocht. Australische
soapserie.
16.00 Journaal.
16.10 Samson. Kindermagazine.
16.50 (TT) B.O.O.S. Jeugdprogram-
ma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.20 Top 40. Popmuziek.
18.00 Journaal.
18.20 Veronica classic cartoon fes-
tival.
18.50 Step by step. Amerikaanse co-
medyserie. Afl.: Country club. Carol
is in de wolken als de familie lid mag
worden van een exclusieve club. Al
gauw blijkt waarom Frank werkelijk
uitgenodigd is.
19.20 Troop Beverly Hills. Ameri-
kaanse komedie uit 1989 van Jeff
Kanew. Met: Shelley Long, Craig T.
Nelson, Jenny Lewis, e.a. De rijke en
verwende huisvrouw Phyllis Neller uit
Beverly Hills wil zich tegenover haar
man Freddy bewijzen en besluit de
leiding op zich te nemen van de pad-
vindstersgroep van haar dochter Han-
nah. Ze wordt hierbij danig tegenge-
werkt door de valse Velda Plendor,
maar laat zich daardoor niet uit het
veld slaan.
21.05 Die 2: Nieuwe koeien. Satiri-
sche serie over de actualiteit in de
sport. Presentatie: Henk Spaan en
Harry Vermeegen.
21.40 Road house. Amerikaanse ac-
tiefilm uit 1989 van Rowdy Herring-
ton. Met: Patrick Swayze, Ben Gaz-
zara, Kelly Lynch, e.a. Dalton is een
cooler, een uitsmijter die in actie
moet komen als zijn collega's het niet
meer redden, en heeft maar een
vriend, zijn mentor Wade Garrett. Als
Dalton tijdens zijn werk weer eens
gewond raakt ontmoet hij de plaats-
elijke arts, de aantrekkelijke Elizabeth
Gray. Er ontstaat een romance, maar
ook de gangster Brad Wesley heeft
zijn oog op Elizabeth laten vallen.
23.30 Erotische belevissen: Emotions.
Erotische serie.
00.05 Countdown late. Muziekpro-
gramma.
00.45-00.50 Journaal.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn.
09.45 Yoga.
10.00 Tagesschau.
10.03 Unter deutschen Dächern.
10.45 ARD-Ratgeber.
11.00 Tagesschau.
11.03 Pippi Langstrumpf. Zweedse
jeugdserie.
11.30 (TT) 1 - 2 oder 3. Kinderspel-
programma.
12.15 Genau. Talkshow.
12.50 Pingu. Poppenserie.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche.
13.30 Der Pass des Teufels. Franse
speelfilm uit 1958 van Jacques Du-
pont en Pierre Schoendoerffer. Met:
Mokhi, Uroz, Azra e.a.
14.50 Die neue Klingel. Chinese te-
kenfilm.
14.55 Mamins. Tekentekenserie.
15.20 Ein Rucksack voller Abenteuer.
15.45 FM - Das Familienmagazin im
ZDF. Gevarieerd magazine.
16.15 Klassentreffen.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.55 moment mal.
18.05 Die fliegenden Ärzte.
19.00 heute.
19.20 Werbericht.
19.25 Der grosse Preis.
21.00 Heiter bis wolkig. Serie verha-
len.
21.45 heute-journal.
22.00 Das aktuelle Sport-Studio.
Sportmagazine.
23.20 ■ Der Kommissar. Duitse poli-
tieserie. Afl.: Eine Kugel für den
Kommissar.
00.20 heute.
00.25-01.55 Matalo. Engelse speel-
film uit 1971 van Gene Martin. Met:
Lee Van Cleef, James Mason, Gina
Lollobrigida e.a. Bendeleider King be-
landt door verraad van de mooie Ali-
cia in de gevangenis. Hij weet echter
te ontsnappen en ontmoet haar weer
in Mexico, waar zij inmiddels de echt-
genote is van de pseudo-revolutionair
Montero. Gezamenlijk proberen zij
een wapensensaal te overvallen.

Janet Gaynor en Frederic March in 'A star is born' (België/TV 1 - 14.40 uur).

Nederland 2
21.40 Road House (USA, 1989).
Knokfilm met Patrick Swayze, die
als uitsmijter van een dansstent ver-
liefd wordt op Kelly Lynch en het
stadje verlost van Ben Gazzara.
Heel erg kitsch. Regie van Rowdy
Herrington.

Duitsland 1
22.10 Duel in the sun (USA, 1946).
Meesterlijke en een van de duurste
westerns ooit, van King Vidor, met
Jennifer Jones die moet kiezen tus-
sen broers Joseph Cotten en Gre-
gory Peck. Beroemd camerawerk,

Nederland 3

Vara/NOS
05.53-09.00 Nieuws voor doven en
slechtthorenden.
16.25 (TT) Ronde van Spanje. Wiel-
rennen met een verslag van de 13e
etappe.
17.20 Land van ooit. Jeugdserie over
de geschiedenis van het Land van
Ooit. Afl.: 3 en 4. Het blijkt dat de gra-
vin met haar ogen kan toveren. Stör
de Bostor heeft haar betoverd en zij
mag niemand in de ogen kijken.
18.00 Journaal.
18.16 Trekking dagelijkse lotto.
18.20 Vroege vogels. Tweewekelijks
natuur- en milieumagazine.
18.52 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.20 (TT) Jules unlimited. Program-
ma over techniek en avontuur. Pre-
sentatie: Pieter Jan Hagens, Jan
Douwe Kroeske en Mieke van der
Wey.
19.47 (TT) Oppassen. Nederlandse
comedy-serie. Afl. 45: Luizen in de
pels. Terwijl op Henry druk bezig is
met zijn ossestaart, heeft de familie
een discussie over het bezoek van
tante Tip. Het schijnt een nogal domi-
nant type te zijn.
20.15 (TT) Het oude Noorden. Neder-
landse serie. Afl. 11: Onrust. De
toko is 's nachts opengebroken en er
zijn racistische leuzen geklad. Aisha
is hiervan erg overtuurd en wordt ge-
troost door Bep.
20.45 (TT) De Leeuw is los. Amuse-
mentsprogramma.
21.31 (TT) Per seconde wijzer. Spel-
programma. Presentatie: Kees Drie-
huis.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma.
Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.20 (TT) De wereld van Boudewijn
Büch. Serie reisdokumentairen.
Afl. 10: Nieuw Zeeland II.
23.51 Museumsschatten. Prof. Henk
van Os geeft achtergronden bij voor-
werpen uit Nederlandse musea. Afl.:
Breitner, een Amsterdamse impres-
sionist.
00.00-00.05 Nieuws voor doven en
slechtthorenden.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. 09.30 Family
Album. USA. 10.00 Bon Courage.
10.30 Türkei - Land, Leute und Spra-
che. 11.00 Cursus Duits. 11.30 Cursus
wiskunde. 12.00 Ticket. 12.30 Es grünt
so grün. 12.45 Gut Ding will Weile ha-
ben. 13.00 Sport extra. 17.00 Sport im
Westen. 17.26 Programma-overzicht.
17.30 Markt. 17.45 Hier und Heute un-
terwegs. 18.15 (TT) Gott und die Welt.
18.45 Aktuelle Stunde. 19.20 Das
war's - diese Woche. 19.40 West 3 ak-
tueel. 19.45 Tiere suchen ein Zuhause.
20.15 Unser tschechisches Liedchen.
Tsjechische tragikomische van Vit Ol-
mer. 21.50 West 3 aktuell. 22.00 Ge-
fangene der Sonne. 22.45 Amsel,
Drossel, Fink und Heinz. 23.45 Dracu-
las Heimat. 00.30 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

10.30 Sehen statt Hören. 11.00 Avec
plaisir. 11.30 Cursus Duits. 12.00 Cursus
wiskunde. 12.30 Cursus Engels.
13.00 Sport 3 extra. 16.59 Programma-
overzicht. 17.00 Das Beste aus der
Hobbythek. Afl.: Fotografie. 17.30 Tiere
und Pflanzen. Oasen in der Kulturland-
schaft en Lebensraum Bannwald.
18.00 Samstag um 6. Cultureel maga-
zine. 18.30 Glaskasten. Live magazine
vanuit Mainz. 19.15 Miteinander. 19.44
Programma-overzicht. 19.45 Heimat,
deine Stars. Afl. 5: Max Strecker. 20.15
Wildnis Ostafrika: Im Schatten des Kil-
imandscharo. Documentaire over het
Amboseli Nationaal Park in Kenia, aan
de voet van de Kilimandjaro. 21.00
Nieuws. 21.15 (Zw) Grenzstrasse.
Poolse speelfilm uit 1948 van Alexan-
der Ford. Met: Maria Bruniowska,
Mieczyslaw Cwiklinski, Wladyslaw
Godik e.a. (Originele versie met Duitse
ondertiteling). 23.10 Hüsch und Co.
Cabaret met Hanns Dieter Hüsch, Tho-
mas Freitag, Christian überschall e.a.
00.10 Ohne Filter. Muziekprogramma.
Presentatie: Fritz Egner. 01.10 Unter-
wegs nach Santiago de Compostela.
Afl.: Der Kreuzgang von Le Puy. 01.15
Laatste nieuws. 01.20 Non-Stop-Fern-
sehen.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Gevarieerd
ochtendprogramma.
12.00 Showmasters. Showprogram-
ma. Herh.
13.20 Sterrenplaybackshow. Show-
programma. Herh.
14.45 Hol! Frans-Italiaanse speelfilm
uit 1968 van Robert Enrico. Met:
Jean-Paul Belmondo, Joanna Shim-
kus, Sydney Chaplin, Alain Mottet
e.a. De autocoureur Francois wordt
gediskwalificeerd en vindt werk als
chauffeur voor drie gangsters. Zij be-
handelen hem als oud vuil en zelfs
nadat hij hen heeft weten te redden
uit handen van de politie krijgt hij nog
geen evenredig deel van de buit. Uit-
eindelijk weet hij zijn eigen zaakje op
te zetten, maar de politie komt achter
zijn plannen en er wordt een val op-
gezet.
16.30 Flora magazine.
17.00 Van kleedingh, cosmetica &
andere saecken.
17.30 Tineke en 't dagelijkse leven.
18.00 Journaal.
18.10 Tineke. Deel twee.
19.30 Journaal.
19.50 Werbericht.
20.00 Mini playback show. Showpro-
gramma.
21.15 Vrouwenvleugel. Nederlandse
dramaserie.
22.10 Married to the mob. Ameri-
kaanse comedy uit 1988 van Jonat-
han Demme. Met: Michelle Pfeiffer,
Matthew Modine, Dean Stockwell,
Alec Baldwin e.a. Wanneer de gan-
gster Frank wordt betrap met de vrien-
din van zijn baas Tony en wordt nee-
geschooten, wil zijn vrouw Angela
een nieuw leven beginnen. Zij vindt
echter de FBI-agent Downey op haar
pad. Hij is ervan overtuigd dat zij be-
trokken was bij de illegale activiteiten
van haar overleden echtgenoot.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 Peggy Sue got married. Ameri-
kaanse film uit 1986 van Francis
Coppola. Met: Kathleen Turner, Nico-
las Cage, Barry Miller, Chatherine
Hicks e.a. Peggy Sue is net geschei-
den van Charlie en gaat alleen naar
een reünie van haar school.

RTL Television

06.00 Belle und Sebastian. Tekentekenserie.
06.30 Bob der Flaschengeist. Tekentekenserie.
06.55 Peter Pan. Tekentekenserie.
07.20 Piff und Herkules. Franse tekentekenserie.
07.45 Samurai Pizza Cats. Ameri-
kaanse tekentekenserie.
08.10 Maus reiss aus. Spelshow.
08.30 Pinocchio. Amerikaanse tekentekenserie.
08.55 Wish Kid - Der Junge mit dem
Zauberhandschuh. Italiaanse tekentekenserie.
09.25 Beverly Hills Teens. Ameri-
kaanse tekentekenserie.
09.50 Lucky Luke. Amerikaans-Franse tekentekenserie.
10.45 Captain Planet. Amerikaanse tekentekenserie.
11.15 Das Land der fantastischen
Drachen. Tekentekenserie.
11.40 Teenage mutant hero turtles.
Amerikaanse tekentekenserie.
12.05 Winspector. Japanse sf-serie.
12.30 Harry und die Hendersons.
Amerikaanse familieserie.
12.55 Full House. Comedyserie.
13.25 Der Prinz von Bel-Air. Comedyserie.
13.50 Ultraman - Mein geheimes Ich.
Serie.
14.15 Polizeibericht. Politieserie.
14.40 Knight rider. Amerikaanse actieserie.
15.40 Das A-Team. Avonturenserie.
16.40 21, Jump Street - Tatort Klas-
senzimmer. Amerikaanse serie.
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie.
18.15 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Ameri-
kaanse serie.
20.15 Die lustige Brautnacht. Klucht
van Peter Hinrichsen.
22.00 Red Heat. Amerikaanse actie-
komedie uit 1986 van Walter Hill.
00.05 Heisser Sex auf Ibiza. Zwitserse erotische speelfilm uit 1982.
01.30 Männermagazin M.
02.00 Red Heat. Actiekomedie.
03.45 Heisser Sex auf Ibiza. Herh.
05.05 Knight Rider. Herh.
05.50 Tekentekenserie.

Cohen, over een groep moorde-
naars die een jochie uit de weg wil
ruimen. Met Anne Carlisle, Bard
Rijn.

Nederland 1
23.30 Roma, città aperta (Italië,
1945). Klassieke van Roberto
Rossellini, luidt het begin in van
het neo-realisme. Verhaal over
vluchtende verzetsman werd ge-
draid in de puinhopen van de
Tweede Wereldoorlog. Met Aldo
 Fabrizi en Anna Magnani.

RTL4
0.10 Peggy Sue got married (USA,
1986). Intelligente komedie van
Francis Coppola, met Kathleen
Turner die terug reist in de tijd en
haar tienerjaren over mag doen.
Ook met Nicholas Cage.

Duitsland 1
0.18 Rosmunda e Alboino (Italië,
1961). Spektakel van Carlo Cam-
pogalliani, met Jack Palance, Eleo-
nora Rossi, over de koning van
Longobardo en diens huwelijksperi-
kelen.

Duitsland 2
0.25 Bad man's river (Italië, Spanje,
1971). Spaghettiwestern van
Eugenio Martin, met Lee van Cleef
als leider van een groep huurlingen
die een wapensensaal moeten op-
blazen. Gina Lollobrigida is er voor
de afleiding.

België/TV 1

10.00 Het slimme kanaal.
12.00 Couleur locale. Magazine.
12.30 Affiche. Kunstmagazine.
14.40 Een ster is geboren. Ameri-
kaans melodrama uit 1937 van Wil-
liam Wellman. Met: Fredric March,
Janet Gaynor, Adolphe Menjou e.a.
16.30 Première film & video.
17.00 Kelly. Australische jeugdserie.
17.25 Sleutel. Actueel magazine.
17.50 Musti. Tekentekenserie.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. Amerikaanse
comedyserie. Met: Mark Paul
Gosselaar, Dustin Diamond, Lark
 Voorhees e.a.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toe-
ristische portretten uit binnen- en bui-
tenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paar-
denkoersen, mededelingen en pro-
gramma-overzicht.
20.30 Journaal en sport.
20.50 Caravans. Vlaamse serie.
20.55 Roe versus Wade. Amerikaanse
tv-film van Gregory Hoblit. Met:
Holly Hunter, Amy Madigan, James
Gammon e.a. De Texaanse Ellen
Russell moest nadat haar man haar
verliet de opvoeding van haar kind
overlaten aan haar moeder. Als ze
opnieuw zwanger raakt besluit ze tot
een abortus, wat illegaal is in Texas.
Op aanraden van advocate Sarah
Wellington besluit ze een proefproces
aan te spannen om het recht op abor-
tus te verkrijgen.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
22.55-00.25 Perfect strangers. Ameri-
kaanse thriller van Larry Cohen.
Met: Anne Carlisle, Brad Rijn, John
Woehrlé e.a.

België/TV 2

19.00-22.30 Sport Extra. Volleybal:
België - Kroatië vanuit Vilvoorde;
Handbal: Merksem - Beyne, finale
Beker van België, vanuit Hechtel-
Eksel; Basketball: België - All Stars,
vanuit Aalst.

Gregory Peck. (Duitsland 1 - 22.10 uur).

SAT 1

05.50 ran. 06.50 Zaubers der Berge.
07.20 Quar Beet. 09.55 DROPS! 10.25
Wirtschaftsforum. 10.55 Glücksrad.
11.30 Meteor. 13.20 Die schwarze Is-
bell. Amerikaanse avonturenfilm uit
1952 van Ralph Murphy. 14.50 Joan
Lui - Eines Tages werde ich kommen
und es wird Montag sein, Italiaans-
Duitse speelfilm uit 1985 van Adriano
Celentano. 16.45 Riskier' was! 17.20
Geh aufs Ganze! 18.00 ran. 19.20 Sat
1 News. 19.30 Glücksrad. 20.15 Die
Lüge - Trauerflur für 2 Geliebte, Ameri-
kaanse tv-film uit 1984 van Sander
Stern. 22.00 Jux & Dallerei. Gevarieerd
programma. 23.00 Gefährlicher Sex
frühreifer Mädchen. Duitse erotische
speelfilm uit 1971. 00.35 Mad Max II -
Der Vollstrecker, Australisch-Ameri-
kaanse actiefilm. 02.10 Gefährlicher
Sex frühreifer Mädchen. Herh. 03.40 ■
Es darf gelacht werden. Amerikaanse
slapstick uit 1921. 04.05 Drauf & Dran.
Blind-date-show. 04.30 Herz ist
Trumpf. 04.55 Riskier' was! 05.20 Geh
aufs Ganze!

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30,
12.30, 13.30, 16.30 en 17.30
Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow.
11.05 TROS Kamerbreed. 12.07
TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn,
sport en muziek. 17.07 Tijdsein.
18.30 en 19.30 Nieuws. 19.10 Echo.
19.04 Tegengas. 20.04 Langs de
lijn, sport en muziek. 23.07 Met het
oog op morgen. 0.04 Easy listene-
ning. 2.02 AVRO Nachtdienst.
6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2

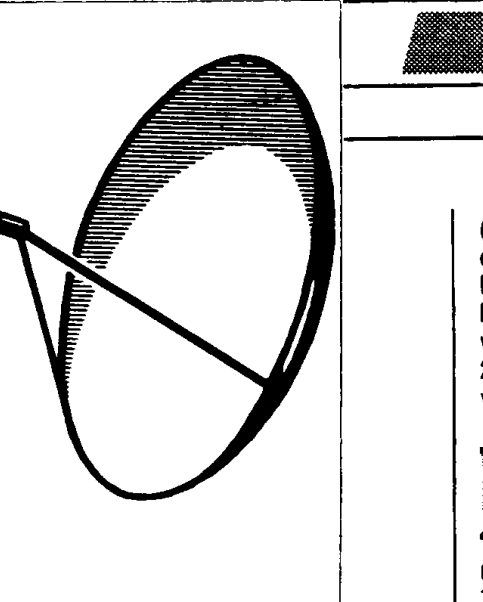
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde.
12.04 Spijkers met kappen. 14.04
Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04
Ophef en vertier. 19.04 Voor wie
niet kijkt wel. 22.04 Podium van
de Nederlandse ichte muziek.
23.04-24.00 The bands.

Radio 3

6.02 Ook goeie morgen. 8.04 Goud
van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder.
12.04 Evers in het wild. 14.04 De
Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkel-
dekinkel. 18.04 De avondspits.
19.04 Rave radio. 20.04 Leidseka-
de live. 22.04 Twee meter de
avond in. 0.04 Shock radio.
2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4

Om 7.00, 8.00 en 13.00 Nieuws.
7.05-8.00 Mededelingenrubriek
met uitgebreid weerbericht en
scheepsvaartberichten. 7.05 Op-
doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit
magazine. 8.55 Waterstanden.
9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzika-
le fruitmand. 11.02 Het interview.
12.02 Meer dan een lied alleen.
12.44 E-Metierdaad - hulpver-
lening. 12.45 Vragen naar de weg.
13.11 De verandering. 13.56 E-Metierdaad
hulpverlening. 14.02
Schrift. 14.30 NOS Taal. 15.02 De
startaf. 16.02 Finale. 17.10 Ra-
dio UIT. Postbus 51 op vijf. 17.55
Antilliaanse actualiteiten. 18.00 en
20.00 Nieuws. 18.02 Rondom het
woord. 18.30 Voor de eerste dag.
19.00 Homos. 19.30 Nieuws in
het Turks. Marokkanen en Chi-
nese. 19.45 Onder de groene lin-
de. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons
de rustdag vinden. 21.14 E-Metierdaad
hulpverlening. 21.15 Re-
flector. 22.00 Een ontmoeting.
23.00-24.00 Zaterdagavondjour.

België/RTBF 1

10.30 Sindbad. 11.00 Espagnol con
Victor. 11.30 Victor English method.
12.00 Objectif Europe. 12.30 Bar cou-
leur. 13.20 Werbericht. 13.25 Zeide
ou le miel amer. Franse tv-film van
Maurice Frydland. 15.10 Grand écran.
15.55 Inédits. 16.25 Au nom de la loi.
17.30 Noubia noubia. 17.55 Gourmandi-
sés. 18.15 Téléto. 18.50 Génies
en herbe. 19.30 Nieuws en weerbe-
richt. 20.05 Le jardin extraordinaire.
20.50 Nostalgie meurtière. Ameri-
kaanse misdaadfilm van Christian I.
Nyby II. 22.30 Contacts. 22.35 Le che-
min des écoliers. 23.05 Werbericht en
laatste nieuws.

België/Télé 21

12.55 Autosport. 18.15 Téléto. 18.50
Basketball. 19.30 Journaal (te-
vens in gebarentaal) en weerbericht.
20.00 Handbal. Finale om de Belgische
Beker: Beyne - Merksem. 21.30 Ten-
nis. Ladies open in Luik.

TV 5

06.10 a vos amours. 07.00 Médiasud.
07.20 Corps accord. 07.35 Nieuwsflits.
07.40 Méthode Victor. 07.55 Nieuws-
flits en weerbericht. 08.00 Canadees
nieuws. 08.25 Nieuwsflits en weerbe-
richt. 08.30 Le village dans les nuages.
08.50 Bibi et Geneviève. 09.00 Question
d'argent. 09.35 Le club de l'enjeu.
10.10 Objectif Europe. 10.40 Autant
savoir. 11.00 Chasses croisées. 11.55
Nieuwsflits. 12.00 Tell quel. 12.20
Autovision. 12.40 Werbericht. 12.45
Zwitsers nieuws. 13.15 Horizon 93.
13.45 Téléto. 14.00 Images
d'ailleurs. 15.00 Jamais sans mon livre.
16.00 Nieuws. 16.15 Génies en herbe.
16.30 Une pêche d'enfer. 17.00 Clips
radio 21. 17.30 La cuisine des mous-
quetaires. 17.50 Correspondance.
18.00 Questions pour un champion.
18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00
Découverte. 19.30 Belgisch nieuws.
20.00 Thalassa. 21.00 Nieuws. 21.30
Lance et compte. 22.20 Jours de guerre.
23.30 Nieuws en weerbericht. 23.50
La bande des six. 00.45 Les grand so-
listes. 01.15 Jamais sans mon livre.
02.00 Horizon 93. 02.45 Question d'ar-
gent. 03.15 Les rendez-vous du lende-
main. 03.45 Le club de l'enjeu. 04.15
Objectif Europe. 04.45 Autant savoir.
05.05 Chasses croisées.

RAI UNO

06.00 Senza rete. 07.00 Speelfilm.
10.30 Vedrai. 12.20 Check-up. 12.25
Werbericht. 12.30 Nieuws. 12.35
Check-up. 13.25 Lottotrekking. 13.30
Nieuws. 13.55 TG 1 Tre minuti di.
14.00 Prisma. 14.30 TG 1 Auto. 14.45
Sabato sport. 16.15 Sette giorni al pa-
lamento. 16.50 Disney club. 18.00
Nieuws. 18.10 Lottotrekking. 18.15 Più
sani più belli. 19.25 Parola e vita. Il
vangelo della domenica. 19.40 Pro-
gramma-overzicht. 19.50 Werbericht.
20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 - Sport.
20.40 Luna di miele. 23.00 Nieuws.
23.10 Speciale TG 1. 00.00 Laatste
nieuws en weerbericht. 00.30 Appunta-
mento al cinema. 00.35 Sabato club.

BBC 1

08.00 Teletekst-overzicht. 08.25
Nieuws en weerbericht. 08.30 Pinoc-
chio. 08.50 The all new Popeye show.
09.10 (TT) The girl from tomorrow.
Australische sf-serie. 09.35 Potsworth
and Co. 10.00 Parallel 9. 11.55 The lit-
tle convict. 13.12 Werbericht. 13.15
Grandstand. 18.15 Nieuws en weerbe-
richt. 18.25 Regionaal nieuws. 18.30

(TT) Jim'll fix it. 19.05 (TT) The main
event. 19.55 (TT) D.A.R.Y.L. 21.30
Birds of a feather. 22.00 (TT) West-
beach. 22.50 (TT) Nieuws, sport en
weerbericht. 23.10 (TT) That's life!
23.50 Match of the day. 00.40 The dri-
ver. 02.10 Werbericht.

BBC 2

08.05 Open University. 16.00 (■+TT)
The invisible man. Amerikaanse speel-
film uit 1933. 17.

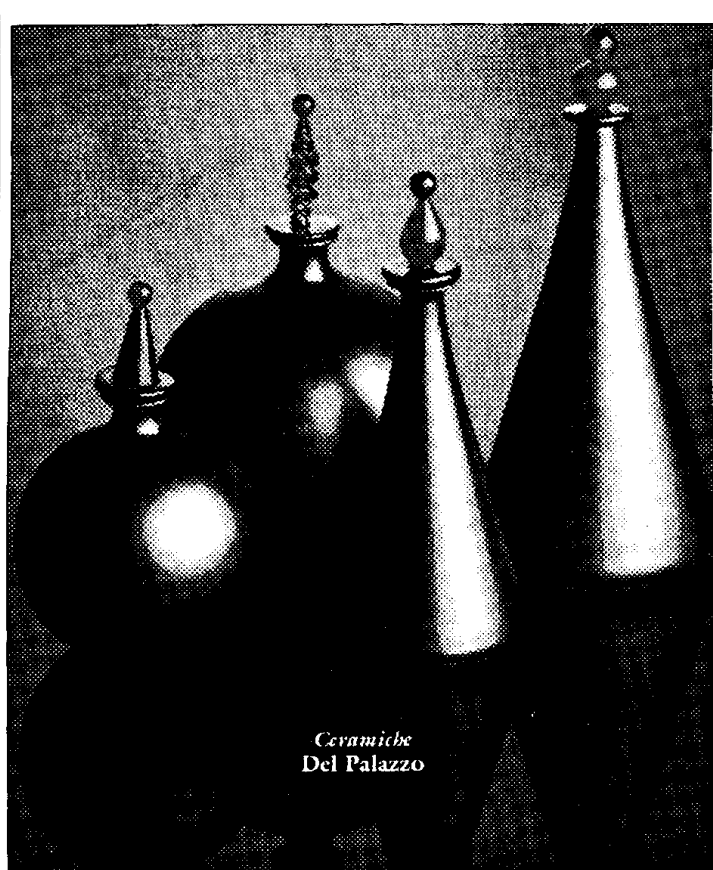

Notaris mr Wim Nelissen te Sittard

zal op woensdag 9 juni 1993, 's middags om 3 uur in Hotel Restaurant Skol, Mauritslaan 104 te Geleen, ex art. 3:268 B.W., juncto art. 1223 van het oude B.W. in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen, overeenkomstig de Algemene Veilingvoorwaarden Voor Executieveilingen 1993:

het winkel-woonhuis met ondergrond en erf, staande en gelegen te Geleen, aan de Anjelierstraat 1, 1A en 3, kadastraal bekend gemeente Geleen, sectie G nummer 1787, groot vier are.

Indeling: begane grond: huisnummer 1, kleine winkelruimte; huisnummer 3, winkelruimte 120 m² met magazijn, keuken en toilet.
1e en 2e verdieping: huisnummer 1A, bovenwoning met eigen opgang en garage.
Huisnummers 1 en 1A zijn verhuurd in strijd met het huurbeding als bedoeld in artikel 3:264 B.W.
Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling (uiterlijk 25 mei aanstaande) worden uitgebracht bij de notaris. Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of hypotheekgever kan de President van de Rechtbank te Maastricht bepalen dat de koop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de President ter goedkeuring voorgelegde koopovereenkomst gebaseerd op een bieder.
Betaling van de kosten om tot veiling te geraken, overdrachtsbelasting, het notariale honorarium en kadastrale rechten uiterlijk 17 juni 1993.
Betaling van de waarborgsom of stielbankgarantie ten bedrage van 10% van de koopprijs op verzoek van de koper uiterlijk de vijfde dag nadat daarom is verzocht.
Betaling koopprijs, royalementskosten en verrekening baten en lasten uiterlijk op 21 juli 1993.
Nadere informatie kan worden verstrekt door notaris mr Wim Nelissen, Wilhelmijnstraat 53 te Sittard, tel. 046-517373. Bezichtiging is na afspraak mogelijk.

Voor een bijzondere moeder koop je een bijzonder cadeau!

Cadeaus die moeder helemaal en heerlijk voor zichzelf kan gebruiken. Zoals badlieden, natuursponzen en natuurschuim, katoenen badsloffen en badjassen, zeepbakjes in porselein, keramiek en marmer en wel zeer bijzondere parfumsjes van Murano-glas.

Clou verkoopt meer bijzondere producten, zoals deuren en deurbeslag, garderobes en schouwen, leuningen en ballustrades, kranen, sanitair en badkameraccessoires en complete interieurs op maat voor keuken en badkamer, voor woning en kantoor.

Voor afwerking van interieurs met allure.

Stationsstraat 143 6361 BH Nuth telefoon 045 24 56 56

Opengingsuren: dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 18.30 uur, zaterdag 10.00 - 16.00 uur, donderdagavond koopavond 18.30 - 21.00 uur.

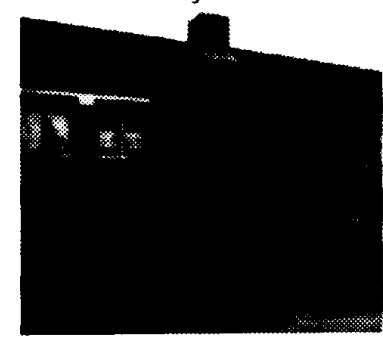
Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW •

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieder is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM Rustig gel. woonhuis met gar. Zonnige tuin. Doorzonwoning. en half open keuken met kunstst. install. tot ca. 36 m². 3 slaapk. Badk. met douche. Vaste trap naar ruime 4e slaapk. Hardh. koz. Roll. Goede isol. Bwjr. 1982.

Prijs f 167.000,- k.k. 6961

BRUNSSUM H Uits. gel. appartement/etage-woning met tuin. Kelder-berging. Royale woonk. met parketvl. Gesl. keuken met kunstst. install. 3 ruime slaapk. Badk. met ligb. Prijs f 149.000,- k.k. 6828

BRUNSSUM H Groot, geh. gerenoveerd en gemoderniseerd, halfvrijst. woonhuis met dubb. carport en patio. Woonk. ca. 35 m² met plav. vl. Eetkeuken met compl., kunstst. install. 1e verd.: 3 ruime slaapk. Luxe badk. 2e verd.: 2 ruime slaapk. 2e badk. Royale zolderberging, evt. 6e slaapk. Geh. kunstst. koz., dubb. begl., roll. en vloerverwarming. Prijs f 249.000,- k.k. 6935

EYEGELSHOVEN H Rustig gel. grote bungalow met royale, zonnig gel. tuin. Inpand. gar. Sout. Grote bar. Div. hobbyruimtes. Waskelder. Living ca. 45 m². Keuken met app. 4 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche, dubb. v.w. en bidet. Geh. dubb. begl.

Prijs f 399.000,- k.k. 7001

EYS H Centraal gel. carré-boerderij met gar. Kelders. Woonk. Keuken met app. Verd.: 4 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Zolder met v.d. sep. appartement. Woonk. Keuken met app. Slaapk. Badk. met douche. Bedrijfsruimte. Be-staande uit: Magazijn. Gar. Showroom met keuken. Verd.: Kantoorruimte. Prijs f 369.000,- k.k. 7082

HEERLEN H Litscherveld. Hoekwoning met gar. Tuin en terras met opt. privacy. Modern afgewerkte woonk. Half open keuken met witte install. 3 slaapk. Badk. Grote deels kunstst. koz. en isol. begl. Prijs f 162.500,- k.k. 7106

HEERLEN H Welten. Goed gel., ruim eigen-tijds herenhuis met gar. Tuin ca. 33 m. diep. Royale woonk. en ged. open keuken met install. incl. app., tot ca. 45 m². 1e verd.: 3 slaapk. Royale, geh. bet. badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 4e slaapk. Bergruimte. Dubb. begl. en hardh. koz. Dak-, vloer- en spouwisol. Opp. ca. 450 m². Bwjr. 1988. Prijs f 249.000,- k.k. 6704

HEERLEN H Douve Weien. Goed gel. vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Ruime entree. Woonk. ca. 34 m² met vide en open haard. Gesl. eetkeuken. Slaapk. Badk. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. Rndom roll. Prijs f 345.000,- k.k. 7103

HEERLEN H Noord. Ruim woonhuis met gar. Tuin. Ruime Z-vorm. woonk. ca. 39 m² met parketvl. Gesl. keuken met install. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. 2e verd.: Royale werk-/studeerk.

Prijs f 179.000,- k.k. 7072

HEERLEN H Zeswegen. Woonhuis met gar. Tuin en terras. Ruime woonk. met plav. vl. Half open keuken. 3 slaapk. Ruime badk. Berg-zolder. Prijs f 143.500,- k.k. 6981

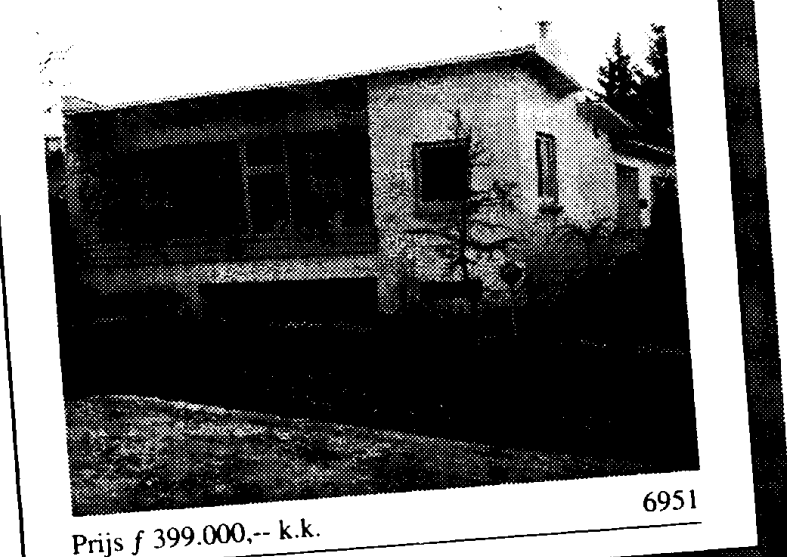
HOENSBROEK H Rustiek halfvrijst. woonhuis met brede oprijt naar sep. praktijkruimte c.q. handels-kantoor ca. 42 m². Kelder. Gezellige woonk. Grote keu-ken met eiken install. Badk. met ligb. Verd.: 2 slaapk. Zolder met 3e slaapk. Grote sier-tuin ca. 1.000 m² met vijver-partij. Prijs f 259.000,- k.k. 6666

HOENSBROEK H Split-level woonhuis met car-port. Berging. Aparte woon-/zitk. met open haardpartij en open keuken, tot ca. 40 m². 3 slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Opp. ca. 304 m². Prijs f 155.000,- k.k. 6885

HOENSBROEK H Halfvrijst. winkel/woonhuis met gar. Tuin. Berging. Winkel- en werkruimte tot ca. 44 m², evt. te verbouwen tot grote woonk. Woonk. ca. 15 m². Keuken. Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. Bergzolder. Prijs f 195.000,- k.k. 6995

KERKRADE H Woonhuis met tuin. Gar. Kelder. Woonk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Opt. isol. Ged. dubb. begl. Prijs f 185.000,- k.k. 7129

HEERLEN H In bungalowpark Molenberg gel. vrijst., ruime patio-bungalow met inpand. gar. Sout. met div. kelder-ruimtes. Speels ingedeelde woonk. ca. 53 m² (rondom patio). Gesl. keuken met compl. install. 3 slaapk. Badk.

Prijs f 399.000,- k.k. 6951

HULSBURG M In kindervriendelijke buurt gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. 2 provisiekeiders. Living verdeeld in zit- en eetk. en open keuken met eiken install., tot ca. 50 m². 3 royale slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met hobbyruimte. Mogelijkh. voor 4e slaapk. Goed onderhouden. Opp. ca. 352 m². Prijs f 229.000,- k.k. 7136

JABEEK H Rustig en centraal gel. deg. vrijst. landhuis (split-level) met grote inpand. gar. Onder architectuur aangelegde tuin met zwembad. Waskelder. Moderne relaxruimte met compl. sauna-inrichting en whirl-pool. Ruime woonk. met voor-zethaard, half open keuken met eetbar en massief eiken install. incl. alle app. en grote serre/winter-tuin, tot opp. ca. 83 m². 4 royale slaapk. Luxe badk. met zit-/ligb. en douche. Opt. isol. Duurzame mat. en luxe afwerking. Prijs f 449.000,- k.k. 6729

KERKRADE H Bleijerheide. Uits. onderhou-den halfvrijst. woonhuis met royale gar. Tuin met vijver. Living ca. 30 m². Keuken met kunstst. install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Hobbyzolder. Uits. isol. Bwjr. 1982. Prijs f 229.000,- k.k. 7124

KERKRADE H Karakteristiek. Karakteristiek, sfeervol herenhuis met sep. gar. Onder architectuur aange-legde tuin ca. 60 m. diep. Kelder. Living ca. 55 m². Keuken met luxe install. incl. app. Bijkeuken. Hobbyruimte. 4 slaapk. 2 badk. Dubb. begl. en hardh. koz. Ged. roll. Prijs f 159.000,- k.k. 7128

SCHAESBERG H Centraal gel. halfvrijst. woon-huis met gar. Royale tuin. Living ca. 33 m². Keuken met install. 4 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder. Goede isol. Prijs f 223.000,- k.k. 7047

SCHAESBERG H Rustig gel., royaal halfvrijst. woonhuis met grote inpand. gar. Grote tuin met goede be-zonning. L-vorm. woonk. met open haard. Open keuken met app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Opt. isol. Ged. dubb. begl. Prijs f 227.500,- k.k. 7111

KERKRADE H Goed gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin met goede be-zonning. L-vorm. woonk. met open haard. Open keuken met app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Opt. isol. Ged. dubb. begl. Prijs f 227.500,- k.k. 7111

Voor inlichtingen
H: kantoor Heerlen, Tel.: 045-712255* Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
M: kantoor Maastricht, Tel.: 043-61263* Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht.
Kantoor Aken, Tel.: 0949-241-407540* Jesuitestraße 2, 5100 Aken.

Prijs f 175.000,- k.k. 7015

KERKRADE H Vink. Rustig gel. woonhuis met gar. Tuin met terras en berging. Living ca. 48 m². Ged. open keuken met install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met zolder ca. 48 m². Ankerloos gebouwd. Geh. dubb. begl. Perfect onderhouden. Bwjr. 1980. Prijs f 215.000,- k.k. 7109

KERKRADE H West. Centraal gel. royaal woonhuis met tuin ca. 20 m. diep. Terras. Mogelijkh. voor gar. Part.: Dubb. woonk. ca. 23 m². Hobbyruimte. Berging. 1e verd.: Living ca. 26 m². Gesl. keuken met kunstst. install. 2e verd.: 3 slaapk. Badk. met dou-che en 2e toilet. Grote deels roll. Uits. onderhouden. Prijs f 159.000,- k.k. 7128

SCHAESBERG H Centraal gel. halfvrijst. woon-huis met gar. Royale tuin. Living ca. 33 m². Keuken met install. 4 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder. Goede isol. Prijs f 223.000,- k.k. 7047

SCHAESBERG H Rustig gel., royaal halfvrijst. woonhuis met grote inpand. gar. Grote tuin met goede be-zonning. L-vorm. woonk. met open haard. Open keuken met app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Opt. isol. Ged. dubb. begl. Prijs f 227.500,- k.k. 7111

Gaarne vrijblijvend informatie over woning nr. ....
Naam: .....
Straat: .....
Postcode/plaats: .....
Telefoon: .....
Stuur mij gratis huizenmagazine nr. 201
In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

SCHAESBERG H Woonhuis met gar. Tuin. Living ca. 40 m² met schuifpui. Half open keuken met kunstst. install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met douche en ligb. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Geh. hardh. koz. en dubb. begl.

Prijs f 299.000,- k.k. 7070

SCHAESBERG H Halfvrijst. patio-woning met gar. Patiottuin. Kelder. Living met parketvl. en keuken met plav. vl. en luxe install., tot ca. 52 m². Bijkeuken. Slaapk. 1e verd.: 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Grote deels dubb. begl. en roll. Prijs f 195.000,- k.k. 6968

SCHAESBERG H In centrum gel. appartement op 2e verd. met berging. Balkon. Carport. Charmante woonk. Gesl. keuken met install. Bijkeuken. 2 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Goed onderhouden. Prijs f 119.000,- k.k. 6989

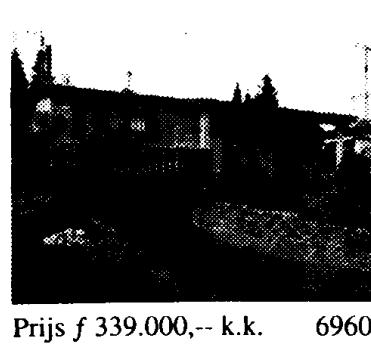
SIMPELVELD H Uits. gel. bungalow met tuin. Sep. gar. Sout. 2 kelderruimten. Part.: 2 slaapk. Was-keuken. Voorraadk. 1e verd.: Woonk. ca. 44 m² met schuif-pui en open haard. Half open keuken met alle app. Slaapk./badk. ensuite. Extra terras. Dak in 1988 vernieuwd.

Prijs f 325.000,- k.k. 6872

VOERENDAAL H Kunrade. Goed onderhouden vrijst. landhuis met tuin. Gar. met bergzolder. Geh. onderkel-derd, tot ca. 70 m². L-vorm. woonk. ca. 50 m². Ruime keu-ken met app. 1e verd.: 3 grote slaapk. Compl. badk. 2e verd.: 4e slaapk. 2 hobbyk. Opp. ca. 365 m². Prijs f 389.000,- k.k. 6953

WIJNANDSRADE H Bungalow met inpand. gar. Tuin. Sout. 2 slaapk. Voor-raad- en waskelder. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 43 m² met studiohoek. Keuken met luxe install. 2 slaapk. Luxe badk. Sep. doucheruimte.

Prijs f 339.000,- k.k. 6960

Pickée, Van Huis Uit Aktie

BRUNSSUM: Vrijstaande - royale vooroorlogse - villa met praktijk-/kantoorruimte, garage, rondom tuin. Rustig gelegen aan de rand van het centrum (loopafstand). Ind. o.a. praktijkruimte ± 76 m². Waskelder, c.v.-bergekelder. Ruime woonkamer (ca. 48 m²), openhaardpartij. Eet-keuken (met apparatuur). 1e verd.: 3 grote slaapkamers, badkamer, c.v. badkamer, grote zolderruimte. Vraagprijs f 475.000,- k.k.

HEERLEN - Heerleheide-Centrum: Ruime vooroorlogse woning met tuin. Ind. o.a. 2 kelders, woonkamer-ensuite, keuken, badk., 4 slpk., 2e douchegelegenheid, zolder (vaste trap). Vraagprijs f 135.000,- k.k.

HOENSBROEK: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., grote garage en tuin. Goed onderh., geheel geïsoleerd, dub. begl. Ind. o.a. provisiekeider met extra berging, royale hal, L-vormige woonk. (44 m²) met parketvloer, tuinkamer, keuken, 3 royale slpk., badkamer, zolder. Prijs f 265.000,- k.k.

KERKRADE-BLEIJERHEI-DE: Ruime vooroorlogse hoekwoning met gas-c.v. en garage/hobby-bedrijfsruimte (totaal ca. 40 m²). Ind. o.a. grote provisiekeider, woon-kamer, keuken, badkamer. 1e verd.: 3 kamers, badka-mer. 2e verd.: 2 slpk. (een met extra studie-ruimte). Ook geschikt te maken voor 2 gezinnen. Prijs: f 249.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE: Rustig gelegen woonhuis met c.v.-gas, berging en carport. Ind. o.a.: royale woonkamer met open haard, keuken met comple-te keukeninstall. met apparatuur, 3 slaapkamers, badka-mer, rolluiken, ged. dubb. beglazing. Vraagprijs f 218.000,- k.k.

MECHELEN: Rustig en blijvend goed gelegen vrijst. woonhuis met gas-c.v., berging en mooie tuin. Dak geïsol., dubb. begl. Ind. o.a. royale L-vormige woon-ruimte met parketvloer, open haard. Goed uitgev. keu-keninstall. met app. Bijkeu-ken, studeer-werkkamer; 3 slpk. Badkamer. Prijs f 278.000,- k.k.

NIJWENHAGEN: Hoekwo-ning met gas-c.v., garage en tuin. Goed onderhouden. Ind. o.a. provisiekeider, L-vormige woonkamer, eetkeuken (uitege-bouwd), 3 slaapkamers, badka-mer, zolder. Dak geïsoleerd, kunstst. ramen met dubbele beglazing, rolluiken. Prijs f 159.000,- k.k.

SCHAESBERG: Ruim voor-oorlogse halfvrijstaand woon-huis (recentelijk gerenov.) met gas-c.v., dubbele gar., hobbyruimte en grote tuin. Ind. o.a. prov. kelder, woonk., eetkeuken (compl. ingericht), 2 badk., 4 slpk., zolder. Prijs f 229.000,- k.k.

SCHAESBERG: Ruim halfvrijstaand herenhuis met gas-c.v., grote garage (ook voor caravan) en tuin. Dagelijk gebouwd. Grenzend aan centrum en openbaar vervoer. Ind. o.a. sout., diverse werk- en hobbyruimten. Part.: royale hal, woonk., eetk. (ca. 52 m²). Royale keuken met compl. keukeninst., bij-keuken. 1e verd.: 5 slpk. met vaste wastafel, compl. badk. 2e verd.: vaste trap. Grote zolder. Prijs f 298.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote hobbyruimte, klein. Rustig en blijvend goed. Ind. o.a.: woonkamer, ken, bijkeuken, 3 slaapk., badkamer, zolder. Ruim moskee. Prijs f 147.000,- k.k.

SCHAESBERG: Ruim vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en n. Rustig en blijvend goed. Rustig en blijvend goed. Ind. o.a.: Nota 1 visiekelder, woon-/eetkeu-ken (ca. 55 m²) met open haard. Va. Keuken met compl. keu-ken, badkamer, zolder. Dus het. Prijs f 249.000,- k.k.

NIJWBOUW

SCHINVELD - Ach-Genne Berg: In de bouw zijnde halfvrijstaand woonhuis met tuin op het zuiden gel. Rustig en blijvend goed. Rustig en blijvend goed. Ind. o.a.: Nota 1 visiekelder, woon-/eetkeu-ken (ca. 55 m²) met open haard. Va. Keuken met compl. keu-ken, badkamer, zolder. Dus het. Prijs f 186.350,- v.o.n.

BEDRIJFSPANDEN

KERKRADE-HOLZ: TE HUUR kantoor-/praktijkruimte met mogelijkheid voor magazijnruimte. Voor meerdere doeleinden geschikt. Totaal ca. 240 m². Huurprijs f 2000,- per maand.

KERKRADE: Grenzend aan centrum en openbaar vervoer. Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en carport. Ind. o.a.: royale woonkamer met open haard, keuken met comple-te keukeninstall. met apparatuur, 3 slaapkamers, badka-mer, rolluiken, ged. dubb. beglazing. Vraagprijs f 218.000,- k.k.

SCHAESBERG: Kantoor-werkplaats - magazijnruimte. Totaal 65 m² met c.v.-gas, gelegen aan de rand van het winkelcentrum van Schaesberg. Prijs f 48.000,- k.k.

BOUWTERREINEN

SCHAESBERG-ONDERSTE MOLT: Nog slechts 1 bouwterrein uitstakend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum, stamd voor vrijstaande woning/bungalow. Grootte ca. 772 m². f 130.000,- v.o.n.

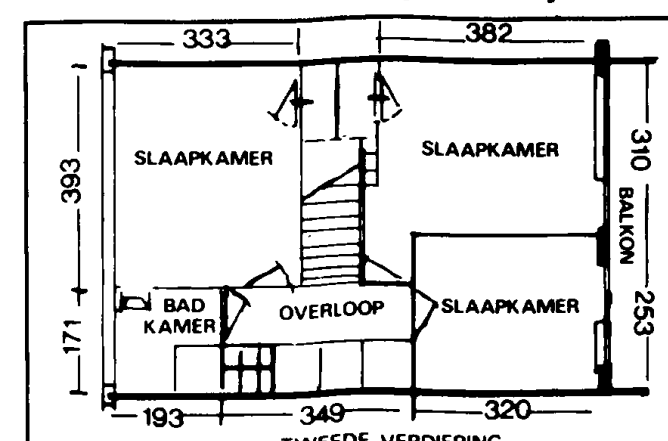
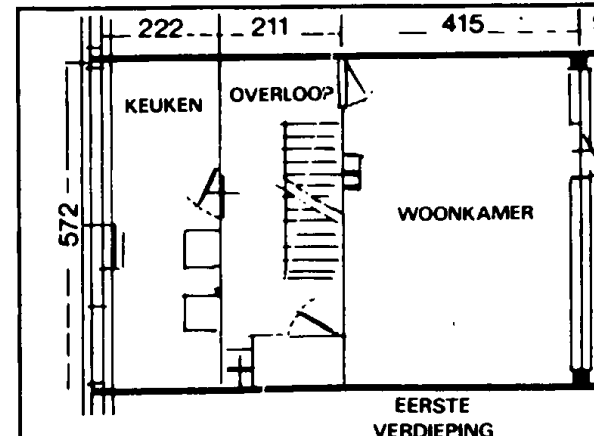
UBACH OVER WORMS - BOUWTERREIN: Aan de rand van Worms. Kern Ubach over Worms. Front ca. 9,00 meter. Totale oppervlakte ca. 650 m². Koopprijs: f 50.000,- k.k.

Taxatie, makelaardij o.g., hypotheekadviescentrale.
Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur.
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.
En verder volgens afspraak.
Heerlenseweg 22, 6371 HS, postbus 31153, 6370 AD Landgraaf.

Pickée makelaardij
045-326761

Buitenkans op royale binnenruimte

Vrieheide ligt vrij en ruim, met alle voorzieningen in de buurt. En letterlijk nabij de heide. Want deze moderne en vriendelijkewijk grenst aan de Brunsummerheide. Een uniek natuur-gebied, waar u echt op adem komt. Ervaar de ruimte en proef hoe dat woont. Wanneer het u maar uitkomt. Op werkdagen of in het weekend. Wij maken tijd voor u.

3 Verdiepingen eigen woonruimte. Op de begane grond een hal, berging en een ruime werkkamer. Fijne woonkamer, flinke keuken, 3 slaapkamers en badkamer. Deels geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. En ook nog een behoorlijke tuin en 2 balkons.

Voor maar f 752,51 per maand! (exclusief servicekosten)

U krijgt uw ogen uit als u onze compleet ingerichte modelwoning ziet. In Vrieheide-de Stack, gemeente Heerlen. Vul de bon vandaag nog in of bel voor een afspraak.

BC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

Uitknippen en opsturen naar:
ABC Vastgoedbeheer Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
Of bellen onder tel. nr. 045-712040

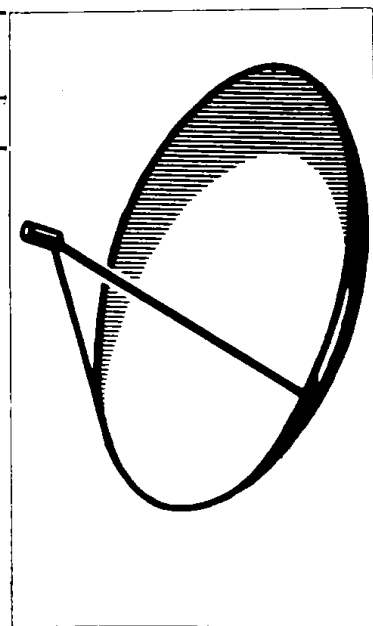

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

limburgs dagblad

televisie en radio zondag

Nederland 1

08.00 NCRV/AVRO
Zondag voor de Oosterse ker-
n. Eucharistieviering volgens de
goed. ritus vanuit Amsterdam.
12.41 IOS Magazine. Vandaag
moskedienst vanuit de Marok-
tane moskee Annars in Rotter-
dam.
13. Nieuws voor doven en slecht-
brenden.
14.00 Journaal.
15. NCRV op zondag, met om:
Ronde van het huis. Levens-
schouwelijk praatprogramma.
16. Muziek op zondag. Religieuze
muziek vanuit Utrecht.
17.01 Nota bene. Kerkelijke agenda.
18.01 Tsjakovski-cyclis. Serie con-
temp. Vandaag: Symfonie nr. 1
opus 13 - Wintertrüme, uitgevoerd
door het Radio Symfonie Orkest
van Moskou o.l.v. Vladimir Fedosejev.
19.01 Circusfestival Monte Carlo.
Kogtepunten uit het 15e circusfesti-
val van Monte Carlo. (herh.).
20.01 Sesamstraat. Kinderprogram.
21.01 Nijntje. Kinderserie. (herh.).
22.01 1 for U. Jongerenmagazine.
23.01 Family Dog. Tekenfilmserie.
24.01 Flipper. Amerikaanse jeugdse-
rie. Afl.: Verkeerd gegeten?
25.01 (TT) Journaal.
26.01 (TT) In de hoofdrol. Amuse-
mentsprogramma waarin een beken-
de Nederlander centraal staat.
27.01 Brandpunt. Actualiteitenru-
p. 1.
28.01 Moord op Tancro House (Kis-
ling the gunner's daughter). Engelse
filmserie. Afl. 1.
29.01 Inspecteur Wexford er nog
reeds niet in is geslaagd de bank-
overval te vinden die zijn collega
Martin heeft doodgeschoten, wordt
hij hulp ingeroepen bij het oplossen
van een drijvende moord op Tan-
cro House. Bron: Naar de roman
van Ruth Rendell.
30.01 De KRO het land in. Praatje
over het nieuwe omroepstelsel.
31.01 Krulspant. Actualiteiten uit kerk
en samenleving.
32.01 Journaal.
33.01 23.47 Nieuws voor doven.

Nederland 2

Tros/VOO
08.53-09.00 en 11.23 Nieuws voor
doven en slechthorenden.
11.30 TV Sport. Sportmagazine.
13.00 Omrop Fryslân: Fryslân bop-
pe. Praatprogr. met muziekoptreden.
13.30 Oom Heddlouane. Kleuterpro-
gramma voor Marokkaanse kinderen.
13.35 Najib. Praatprogr.: staat in het
teken van de Marokkaanse broiloft.
14.15 Aktuël. Progr. waarin de relatie
en de samenwerking tussen Neder-
land en Turkije centraal staat.
14.45-15.15 Het allochtone video
circuit. Afl.: Hollands tuig.
Documentaire over het vakinternaat
Hoederloo op de Veluwe waar
autochtoen en allochtone jongeren
een vakopleiding volgen.
16.00 Journaal.
16.05 Exotisch koken. Voorlichting.
16.10 Geheugencursus van Teleac.
16.40 (TT) Klussen in huis. Afl. 8.
17.20 Blinde hartstocht. Soapserie.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek.
Thema: Omgaan met geld 2. (herh.).
18.00 Journaal.
18.08 The A-team. Amer. actieserie.
19.02 America's funniest home vi-
deo's. Amateur video-opnamen.
19.24 Tv dokter. Medische tip.
19.25 Consument en milieu. Afl. 8.
19.40 De natuurrijds. Afl. 8.
19.57 The drug wars. Amerikaanse
mini-serie uit 1989. Afl. 1.
De Amerikaanse geheim agent Kiki
Marena van de narcoticabrigade laat
zich met zijn gezin overplaatsen naar
Mexico, om daar samen met zijn su-
perieur een netwerk van informanten
op te zetten.
21.15 Het zijn toch weer die Hollan-
ders. Magazine over de inventiviteit
van Hollanders. Vandaag vanuit het
PSV-Stadion.
21.45 Tweede lijn: Stenen en kogels
voor de vrede. Documentaire over de
voortdurende strijd tussen Israëlische
soldaten en Palestijnen.
22.10 Geld en effectenhandel. Afl. 2.
22.40 Varen...de watersportcursus
voor schippers en bemanning.
23.10 De Victoriaanse bloementuin.
23.40-23.45 Journaal.

Nederland 3

VPRO/Vara
08.00 Villa achterwerk. Kinderpro-
gramma met o.a. Babar, Brum, Bon-
ke, Mama Mia en o.k.
11.00 Reiziger in muziek.
12.00 Het Capitool. Discussiepro-
gramma waarin aandacht voor de
omnacht van de wereld om de oorlog
in Bosnië te stoppen.
12.45 Opera matinee: Pelléas et Méli-
sande. Opera van Debussy.
Uitgevoerd door de Welsh National
Opera o.l.v. Pierre Boulez.
17.10 Ronde van Spanje. Wielren-
nen, met een verslag van de 14e
etappe in de Ronde van Spanje.
18.00 Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. Samenvat-
ting van de Italiaanse competitiewed-
strijd Inter-Lazio.
18.35 SOCUTERA. Het goede nieuws
van de Sahel, filmje van de NOVIB.
18.45 (TT) Studio sport. Aandacht
voor betaald voetbal. Verder in deze
uitzending een samenvatting van de
hockey-competitiewedstrijd heren Til-
burg-Bloemendaal en aandacht voor
het NBA Basketbal.
20.00 Journaal.
20.15 Lopende zaken. Actueel maga-
zine.
20.51 About face. Engelse comedy-
serie. Afl.: Requiem.
21.21 Noorderlicht. Populair-weten-
schappelijk magazine.
22.25 Once there were 7 Simeons.
Documentaire over het Russische
gezin Aviechnikov. Het op het eerste
gezicht normaal Russische boeren-
gezin, geniet een zekere populariteit
als jazzband. Wanneer een reisje
naar Japan zich aandient, neemt het
leven van de Aviechnikovs een tragi-
sche wending. Het gezin krijgt geen
toestemming Rusland te verlaten en
proeft een vliegtuig te kopen,
waarbij nagenoeg alle zoons doodge-
dood en de moeder wordt doodge-
schoten door een van haar kinderen.
23.55 Er smeult een klapslaar ach-
ter de dijk. Documentaire over wer-
kelijkheid en vrolijke schijn in Neder-
land.
00.19-00.24 Nieuws voor doven.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs
programma.
06.30 RTL4 Text.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Cartoon.
12.10 St. Elsewhere. Amer. serie.
13.00 RTL-sport: Autosport.
Een live-reportage van de Grand Prix
Formule 1 in Spanje op het circuit
van Barcelona.
Verder aandacht voor de Duitse For-
mule 3, het Duitse toerwagenkam-
pionschap en de toerwagens boven
2000 cc op het circuit van Zandvoort.
16.05 Filmmet plus Info.
16.15 Geldwijzer. (herh.).
16.30 Gezondheid. In deze afleve-
ring, vanaf het strand, wordt aan-
dacht besteed aan de volgende
onderwerpen: Diabetes en sport: het
effect op patiënt en het belang van
regulering. Karin, die ondanks haar
diabetes de sporten parachutesprin-
gen en diepzeeduiken beoefent,
wordt gevolgd tijdens haar eerste
duospoging. Daarnaast worden er tien
basistips voor sportende diabetespa-
tiënten gegeven. Verder tips tegen
hoofkorts en bescherming van de
huid tegen de zon.
17.00 Ouders van nu.
17.30 Ein Schloss am Wörthersee.
Duitse serie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Ein Schloss am Wörthersee.
Duitse serie. Vervolg van 17.30 uur.
18.45 Jacques Cousteau. Franse na-
tuurdocumentaire.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Home improvement. Ameri-
kaanse comedyserie.
20.30 Beverly Hills 90210. Ameri-
kaanse serie.
21.25 The fresh prince of Bel Air.
Amerikaanse comedyserie.
21.55 Lief en leed. Over huwe-
lijk(leed).
22.55 RTL sport. Sportprogramma.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 The Oprah Winfrey show.
Amerikaanse talkshow. (herh.).
00.55 As the world turns. (herh.).
01.45 General Hospital. (herh.).
02.30 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Dulle avonturen bij
Samson en Gert in de huiskamer.
Met tekenfilms.
10.00 Sunday Proms. Muziekpro-
gramma.
11.00-12.30 De zevende dag. Praat-
café.
14.30 Wilderness Edge. 6-delige En-
gelse jeugdserie. Afl. 6.
15.00 Jonge veearts (Young Ram-
say). 26-delige Australische serie.
Afl. 11: Zo de hond, zo de meester.
16.00 TV 1 Top 30. De 30 bestver-
kochte singles in Vlaanderen.
16.30 De jacht op de amfara
(Amphora hunt). Engelse jeugdserie.
Afl. 1: Atlas deceived.
17.00 Duikstage te Ile de Bendor.
Reportage van deze stage die de or-
ganisatie Nelos jaarlijks organiseert
om duikinstruucteurs bij te scholen.
17.30 Mijn leven als... Afl.: De muis.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 129.
18.00 Journaal.
18.10 De wonderjaren
(Wonder years). Amerikaanse com-
edyserie. Afl. 93: Gebroken harten.
18.35 Zoo bekeken. serie over de die-
rentuin. Afl. 2: Zoo lekker als wat.
19.00 De Cosby Show. Amerikaanse
comedyserie. Afl. 157: just think
about it.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 De Kampioenen. Vlaamse co-
medyserie. Afl. 18: Carmen rukt op.
21.10 She-Devil. Amerikaanse kom-
edie uit 1989. Met: Meryl Streep e.a.
22.35 Vandaag en sport.
22.55-23.35 Ziggurat. Kunstmagazi-
ne.

België/TV 2

13.50-16.00 Sport extra. Met om
13.50 Autosport: rechtstreekse re-
portage van de Grote Prijs van Spanje
voor Formule 1-wagens vanaf het cir-
cuit van Montreuil te Barcelona;
15.30 Autosport: Coca Cola New Ra-
ce vanaf het circuit van Zolder.

Duitsland 1

08.25 Disney Club. Gevarieerd kin-
dermagazine. (herh.).
09.50 Hundert Meisterwerke. Serie
kunstbeschouwingen. Vandaag: Las
Meninas, van Velasquez.
10.00 Musiktreffzüge: Spanische
klaviermuziek. Serie Spaanse dan-
sen voor piano. Afl. 2.
10.30 Sonntagmagazin.
11.30 (TT) Die Sendung mit der
Musik. Informatief kindermagazine.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspie-
gel.
13.00 ARD-Sport extra. Sportpro-
gramma, met tennis: Finale van de
int. kampioenschappen van Duitsland
heren-enkel vanuit Hamburg.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld. Financieel
magazine. Vandaag o.a. over
huwelijkscontracten en dubieuze
bouwadviseurs.
17.30 Gott und die Welt. Religieuze
magazine. Vandaag: documentaire
over ouderen die heel bewust hun
laatste levensjaren beleven.
18.00 Tagesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse se-
rie. Afl. 388: Versteckspiele.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking
van weekwinnaars ARD tv-loterij.
19.10 Wettpiegel. Reportages van
buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.55 Heute Abend im ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Die zweite Heimat. Duitse
serie. Afl. 8: Die Hochzeit.
22.10 Tagesschau-Telegramm.
22.20 Kulturreport. Cultureel magazi-
ne. Vandaag vanuit Baden-Baden.
22.50 Tagesthemem.
23.05 SOWISO. Zondagsshow.
23.35 Die literarische Filmzerzäh-
lung: Zürich - Transit. Tv-film.
Bron: Naar een episode uit Max
Frisch's roman Mein Name sei Gan-
tenbein.
00.45 Tagesschau.
00.50 Das Lied von Mord und Tot-
schlag (Los amigos). Italiaanse we-
ternkomedie uit 1972 van Paolo
Cavara. Met: Anthony Quinn e.a.
02.20-02.25 Z.E.N. Landschappen in
Kreta. Afl.: Katholico.

Duitsland 2

08.25 Anders fernsehen 3 sat.
08.30 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
Vandaag werken van Mendelssohn.
09.15 Zur Zeit. Magazine over kerk.
09.30 Sehnsucht nach Visionen.
Protestantse kerkdienst.
10.15 Matinee: Die Reise nach
Schweden. Portret van de actrice
Kristina Söderbaum.
11.00 300 Jahre Leipziger Oper.
Gala-programma t.g.v. het 300-jarige
bestaan van de opera van Leipzig.
13.12 Heute.
13.15 Damals. Serie oude weekjour-
naals. Afl.: Gipfelstürmer.
13.30 Siebenstein. Afl.: Der Dumm-
ling.
13.55 Memory. Spelshow.
14.15 Löwenzahn. Kleuterprogram.
14.45 Ganz persönlich. Serie. Van-
daag: Wuppertal.
15.15 (TT) Heldinle Wels: Funkeln
im Auge. Serie verhalen. (herh.).
16.15 Wenn Engel reisen... Duitse
serie. Afl. 8: Unterirdische Gefühle.
17.00 Aktion 240. Balans.
17.10 Heute.
17.15 Die Sport-Reportage. Sport-
programma, met o.a. 2e Bundesliga-
voetbal, WK Boksen, EK Grieks-
Romeins worstelen en Bundeliga-
handbal.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmaga-
zine. Vandaag: Das Geschäft mit der
Schönheit.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Politieke actuali-
teiten.
19.30 Abenteuer und Legenden. Docu-
mentaire-serie. Afl.: Das Ende der
Altenjäger. De strijd om het bestaan
van bedreigde stammen in de bin-
nenlanden van Thailand die nog in
het stenen tijdperk leven. De Thaise
regering weigert hun mensenrechten
te respecteren.
20.15 Das Traumschiff. Duitse serie.
21.45 Heute.
21.53 Sport am Sonntag. Met o.a.
Bundesliga-voetbal.
22.00 Bronsteins Kinder. Tv-film uit
1990 van Jerzy Kawalerowicz. Bron:
Naar de roman van Jurek Becker.
23.35 Balanchines Balletten (Danc-
ing for Mr. B.). documentaire van
Anne Bell.
01.05 Heute.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus scheikunde. 08.45 Cur-
sus economie. 09.15 Telekolleg ak-
tueel. 09.45 Cursus Engels. 10.15 Play-
time. 10.30 Türkei - Land, Leute und
Sprache. Afl. 6: Das Olivenmeer vom
Kaz Berg. 11.00 Magazine voor Duit-
sers en buitenlanders. 12.00 Reporta-
ge over de Geotechnika-beurs '93.
12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Alice.
Eur. cultureel magazine. 13.30 WDR-
Traff. 14.15 Bilder aus der Wissen-
schaft. 14.45 Bamberg. Symfonie in E
van E.T.A. Hoffmann. 14.55 (OO) Les
deux Anglaises et le continent. Franse
speelfilm uit 1971. 17.00 Plattenküche.
17.45 Luzie, der Schrecken der Stras-
se. 18.15 Dierenmagazine. 18.45 Re-
gionaal magazine met sport. 19.40
West 3 aktuell. 19.45 Traumziele. Afl.:
portret van Jersey en de andere Ka-
naal-eilanden. 20.15 (OO) Return ho-
me. Austr. speelfilm uit 1989. 21.40
West 3 aktuell. 21.50 Der Fluch von
Versailles. 22.35 Der Forellenhof.
Serie. 23.35 2-afrikaanse documentai-
re over Drum, een Zuidafrikaanse tijds-
chrift voor zwarte lezers. 00.50 Laat-
ste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstöße. 08.15 Cursus
scheikunde. 08.45 Cursus economie.
09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Klamot-
tenkiste. Charlie Chaplin. 10.00 Kinder-
kino. 11.30 Tele-Akademie. 12.15
Fernsehen - Wiedersehen: Notizen
vom Nachbarn. 13.00 Babylon. 14.00
Karl, der Gerechte. 14.50 Ping-Pong.
15.30 Techtelmechtel. 16.15 Omnibus:
Unsere Mütter - unser Schicksal. Dis-
cussie. 17.15 Woher stammt Susi?
Documentaire. 18.00 Spass auf der
Gass. 19.00 Freut Euch des Nordens.
19.45 Heiter bis ulkig. 20.15 Portret
van de Zweedse hoofdstad Stockholm.
21.00 Nieuws. 21.05 Abenteuer Wis-
senschaft. 21.50 Sportmagazine. 22.45
Deutschland kontrovers. 23.45 Docu-
mentaire over hoe nieuws gemaakt
wordt en via welke media het nieuws
vervolgends de wereld rondgaat. 00.45
Unterwegs nach Santiago de Compos-
tela. 00.50 Laatste nieuws. 00.55 Non-
Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Piff und Herkules (herh.).
06.15 Beverly Hills teens. (herh.).
06.40 Lucky Luke. (herh.).
07.10 Die Sechsmillionen-Dollar-
Familie (The bionic ski). (herh.).
07.35 Winspector (Winspector - Spe-
cial rescue police task force). (herh.).
08.00 Lila-Launebär.
08.30 Tal der Dinosaurier (Valley of
the dinosaurs). Amer. tekenfilmserie.
09.00 Hanna Barbara - Party.
09.35 Kunst und Botschaft. Serie.
09.40 Wonder Woman. Amer. fan-
tasy-serie. Afl.: Kampf gegen Solano.
11.00 Zurück in die Vergangenheit
(Quantum leap). Amer. sf-serie.
12.00 Tequila & Bonetti misdaad.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdi-
scher (Out of this world). (herh.).
13.30 Formel I - Report. Autosport.
14.00 Formel I - Rennen. Vervolg.
15.40 Formel I - Siegerhierung.
15.50 Der rote Blitz (The Flash).
Amer. serie. Afl.: Der doppelte Flash.
16.55 Light of day - Die Rock'n Roll-
Geschwister. Amerikaanse drama
uit 1986.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer.
Reisquiz. Vandaag: Tunesië.
20.15 Die Heimatmelodie - unter-
wegs. Muziekprogramma.
21.55 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.40 Prime Time - Spätsabgabe.
Magazine. Vandaag: Die Opferquali-
tät im Skinhead-Image.
23.00 Happy Playboy Hour. Met om:
23.00 Playboy's love and sex test.
Erotische gameshow.
23.30 Playboy late night. (herh.).
00.00 Kanal 4 - Dokumentation. Se-
rie documentaires. Afl.: Weisse Rie-
sen, schwarze Löcher. Documentaire
over ambulance personeel.
00.35 Formel I - Highlights. Samen-
vatting van de Grand Prix.
01.10 Eine schrecklich nette Familie
(Married...with children). (herh.).
01.40 Wer ist hier der Boss? (Who's
the boss?). Comedyserie. (herh.).
02.10 Der Chef (Ironside). (herh.).
03.10 Hans Meiser. (herh.).
04.05 Explosiv - Das Magazin.
04.30 Mord ist ihr Hobby (Murder
she wrote). Misdaadserie. (herh.).
05.30 Reich und Schön (The bold
and the beautiful). soapserie. (herh.).

● Robert Redford en Delle Bolton in 'Jeremiah Johnson'.

SAT 1

06.20 Alles capito? 06.50 Quär Beet.
08.25 So gehen. 08.30 Joan Lui -
Eines Tages werde ich kommen und
es wird Montag sein. Italiaanse-Duitse
muziekfilm. 10.30 Captain Pirat. Ame-
rikaanse avonturenfilm. 12.10 Berg-
sportmagazine. 12.40 Bleib gesund.
13.10 The adventures of the black stail-
lion. Canadees-Franse avonturenserie.
13.40 Decision at Sundown. Ameri-
kaanse western uit 1957. 15.00 Jer-
emiah Johnson. Amerikaanse western
uit 1972. 17.00 Halfway across the ga-
laxy and turn left. Australische SF-
serie. 17.30 Baywatch. Amerikaanse
actieserie. 18.30 Sat 1 News. 18.40 ra-
nissimo. Voetbalmagazine. 20.10
Glücksrad-Gala. Spelprogramma 22.00
Talk im Turm. Talkshow. Aansl.: Top-
NEWS. 23.25 24 Stunden. Actuele re-
portages. 23.55 Jeremiah Johnson.
Amerikaanse western. 01.50 pro-
gramma-overzicht. 01.55-05.30 Tele-
text.

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws 7.07 De andere wereld van
zondagmorgen. 8.10 Vroege vo-
gels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO
Radiojournaal. 14.05 Lange de lijn,
sport en muziek. 15.10 Aktuelle za-
ken. 19.04 Het geding. 20.04 Ap-
pels en peren. 21.04 Terug naar de
toekomst. 22.04 3 D, drie genera-
ties in debat. 23.07 Met het oog op
morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Noc-
turne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.

Radio 2

7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-
mozaiek. 11.04 Andermans veren.
12.04 De Familie VPRO, met om:
12.04 De Familie. 12.30 Het chan-
gement. 12.35 Een dik uur Ischa.
13.52 De wijde blik. 14.04 Zaal op
zondag. 16.50 Borsthoekje. 17.04
Van 0 tot 80. 17.52 Vrije geluiden.
18.04 De oude doos, met om 18.04
Het concert. 18.30 Het radio-
archief. 19.04 KRO's Country time.
20.04 Levenslied en levensleed.
21.04 Daar word ik stil van... 21.30
De eerste rang. 23.04-24.00
Jazz-Connection.

Radio 3

6.02 TROS 3-draai (ie nog maar
eens om). 9.04 TROS Gouden
uren. 12.04 TROS Somer-tijd.
15.04 De TROS presenteert de
Mega Top 50. 19.04 TROS Danc-
etrax. 21.04 De cd-show. 23.04
TROS Nachtmarkt. 2.00 Zone.
4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en
20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstem-

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00
Nieuws (behalve om 10.00 en
17.00). 6.45-6.50 Mededelingenru-
briek met uitgebreid weerbericht en
scheepsvaarberichten. 7.05 Prai-
se op zondag. 8.08 Groot nieuws.
8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op
zondag. 9.30 Te Deum Laudamus.
10.00 Belooft is beloofd. 10.10
Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen.
11.00 De goddelijke liturgie van
onze heilige Vader Johannes Chry-
sostomus. 12.02 Aardewerk. 12.50
In gesprek met de bisschop. 13.10
De andere wereld van zondagmid-
dag. 14.02 Het bestaan. 15.02
Medelander Nederlanders. 16.02
Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst.
17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonne-
fooi. 18.35 Liturgie & Kerkmuziek.
19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku.
20.02 Muzikale fruitmand. 20.44
EO-Metlerdag. 20.45 Ik zou wel
eens willen weten. 21.15 Populaire
orgelbespeling. 21.40 De bijbel
open. 22.00 Radio romantica.
23.00-24.00 Het zwarte gat.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00
Nieuws (behalve om 10.00 en
17.00). 6.45-6.50 Mededelingenru-
briek met uitgebreid weerbericht en
scheepsvaarberichten. 7.05 Prai-
se op zondag. 8.08 Groot nieuws.
8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op
zondag. 9.30 Te Deum Laudamus.
10.00 Belooft is beloofd. 10.10
Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen.
11.00 De goddelijke liturgie van
onze heilige Vader Johannes Chry-
sostomus. 12.02 Aardewerk. 12.50
In gesprek met de bisschop. 13.10
De andere wereld van zondagmid-
dag. 14.02 Het bestaan. 15.02
Medelander Nederlanders. 16.02
Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst.
17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonne-
fooi. 18.35 Liturgie & Kerkmuziek.
19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku.
20.02 Muzikale fruitmand. 20.44
EO-Metlerdag. 20.45 Ik zou wel
eens willen weten. 21.15 Populaire
orgelbespeling. 21.40 De bijbel
open. 22.00 Radio romantica.
23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg

9.03 Postbus 94, verzoekplaten.
10.00 Postbus 94 klassiek. 11.00

film 17.40 The Eurovision Song Con-
test preview. 18.25 Lefline. Magazine.
18.35 Culinaire wedstrijd. 19.10 nws.
19.25 Praise be! 20.00 Last of the
Summer wine. Engelse comedyserie.
20.30 The inspector Allyn mysteries.
Engelse misdaadserie. 22.10 A year in
Provence. Engelse serie. 22.45 nws.
23.00 Mastermind. 23.30 Everyman.
Tieners vertellen over hun toekomst-
verwachtingen. 00.10 Hidden assets.
00.40 Seabrook's year, serie.
01.10-01.15 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. 10.10 Thunder-
cats. 10.30 Jonny Briggs. 10.45 The
movie game. 11.10 Rugrats. 11.35
Grange hill. 12.00 Blue Peter omnibus.
12.30 The all new Popeye show. 12.45
The O-zone. 13.00 Regionale progr.:
13.30 Sportprogr., met om 13.35 Rug-
by union: Welse cup finale; 13.45 Auto-
sport: Grand Prix van Spanje; 15.45
Paardesport; 17.00 Golf. Verder Cric-
ket. 19.10 Orchid Odyssey. 20.00 The
money programme. 20.40 The nineties.
Hoe was het vroeger om ziek en arm te
zijn? 21.20 Every picture tells a story.
22.05 Voetbalmagazine. Met o.a. Man-
chester United - Wimbledon en Aston
Villa - Queen's Park Rangers. 22.50
Grand Prix. Autosport. 23.30-01.10
The Comedians. Tv-spel.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Mountainbike.
09.30 Autosport. Grand Prix van Span-
je, warming up. Live. 10.00 Tennis.
ATP-toern. vanuit Florida. 13.00 Boks-
ten. 14.00 Zondag live, met om: 14.00
Autosport. Grand Prix, Live. 16.00 Golf
of karten. Golf. Intern. Open: Karten:
EK formule A-Super A. Aansl.: Basket-
ball, Live. Aansl.: Golf; Aansl.: Tennis.
ATP-toern., finale. 22.00 Autosport.
Grand Prix. 00.00 Golf. Intern. Open.
01.00-01.30 Eurofun.

Super Channel

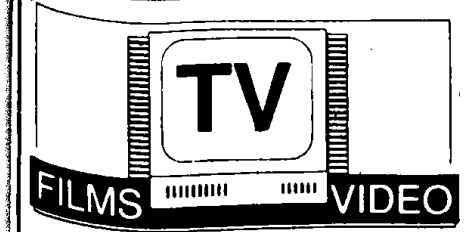
05.30 Videogenerator. 06.00 Hello Au-
stria, hello Vienna. 06.30 Super show.
08.30 ITN World news. 08.30 John Os-
teen ministries. 09.00 Key of David.
09.30 Victory. Religieuze progr. 10.00
This is your day. Religieuze magazine.
10.30 Super show. 11.00 The hour of
power. Kerkdienst vanuit Crystal Ca-
thedral. 12.00 Super show. 13.00 Cha-
risma TV. 13.30 E.R.F. 14.00 Videoge-
nerator. 15.30 Bonanza. Amer. we-
sternserie. 16.30 Serie nou: Double
Bill. Serie. 17.30 in our hands. Milieu-
documentaire. 18.00 Iberian reports.
19.00 Report. 19.30 European maga-
zines. 20.00 Island of Sister Theresa.
Amer. avonturenfilm uit 1991. 22.00
ITN World news. 23.30 Oosteuropes
nieuwsmagazine. 23.00 Talkin' jazz.
00.00 Gevarieerd jongerenmagazine.
00.30 Videogenerator. 02.00 China
news Europe. Met om 2.00 Prime time
news in het Engels. 3.00 Economisch
nieuws in het Engels en vanaf 3.30
Herhalingen in het Mandarijn en Canto-
nees. 05.00-05.30 Videogenerator.

MTV

08.00 Depeche Mode weekend. 10.30
MTV news weekend edition. 11.00 The
big picture. 11.30 European top 20.
13.30 XPO. 14.00 Depeche Mode
weekend. 18.00 MTV unplugged with
The Cure. 18.30 MTV news weekend
edition. 19.00 US top 20 video count-
down. 21.00 120 minutes. 23.00 Beav-
is and Butt-Head. Tekenfilm. 23.30
Headbanger's ball. 02.00 Marjine.
03.00-07.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om:
07.10 Moneyweek. 07.40 Health-
works. 08.10 Showbiz this week.
08.40 Science and technology week.
09.40 The big story. 10.10 Pinnacle.
10.30 World business this week.
11.15 Larry King weekend. 12.10
Showbiz. 13.40 Inside business.
14.40 Evans and Novak. 15.40 Your
money. 16.10 On the menu. 16.40
Newsmaker sunday. 17.10 Travel
guide. 18.00 World business this
week. 18.40 Intern. correspondents.
19.10 Futurewatch. 19.40 Money-
week. 20.00 The week in review.
21.00 World report. 0.00 This week in
the NBA. 3.00 Special reports.

Kerkstraat 23, Born 04498-55050

VERZEKERINGEN - HYPOTHEKEN - BANKZAKEN ONROEREND GOED

TE KOOP

Born, Bornerveldstraat 70
 Luxe vrijstaand woonhuis.
 3 slaapkamers, toilet, ruime woonk., zeer luxe aanb. keuken met app. Gehele beg., grond wit/grijs betegeld met vloerverwarming, bijkeuken, ruime serre, siertuin met vijver, hardh. trap naar veranda, 2 ruime slaapk., zeer luxe badkamer met 2 pers. hoekbad, douche, 2 vaste wastafels, ruime ruimte voor sauna (evt. slaapk.), ruim balkon, hardh. trap naar zolder, tevens 2 slaapkamers met douche en vaste wastafel.
 Het huis moet van binnen gezien worden.
 Prijs op aanvraag.

Born, vrijstaande bungalow/landhuis.
 Hogere prijsklasse.
 3 slaapkamers met hardh. trap naar grote zolders, toilet met fontein, woonk. met dubbele tuindeur, planke, open keuken met eiken aanb. keuken, ruime serre, klein keldertje, 3 slaapk., badk. met bad, douche, vaste wast. en toilet, 2 grote zolderruimtes, 2 geh. betegelde garages, mooie tuin met 2 bossen, tuinhuisje en houtberging, grote oprit.
 Prijs f 349.000,- k.k.

Born, Tudderdierweg 119
 Vrijstaand woonhuis.
 3 slaapkamers met hardh. trap, toilet met fontein, ruime woonk. met open haard, zeer ruime keuken met planke, badk. met app., ruime berging, garage, 2 slaapk., luxe badk., hardh. trap naar geïsoleerde serre (evt. slaapk.), achtertuin sierbestrating, betegelde voortuin, ruime oprit.
 Woning kunststof kozijnen. Perceelopp. 936 m².
 Prijs f 235.000,- k.k.

U WILT UW WONING VERKOPEN?
 Voor diverse relaties zijn wij op zoek naar woningen in de prijsklasse van f 150.000,- tot f 200.000,-.

KLIMMEN- f 185.000,- k.k.
 Bouwjaar 1982.
 Ind.: hal, toilet, woonkamer met half open keuken incl. elken installatie ca. 35 m² terras en mooi aangelegde tuin, garage 6,40 x 2,95. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding: medio 1993

Beleggingsobject VALKENBURG f 200.000,- k.k.
 Winkel/woonhuis. Ind.: winkel 75 m² netto, 1e verd.: woonkamer, keuken en dakterras. 2e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 3e verd.: 2 slaapkamers en zolderruimte. Huuropbrengst f 20.800,- p.j.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN TE HUUR
 Winkelruimte van f 14.000,- per jaar excl. B.T.W. in de wijk Meezenbroek winkelcentrum met o.a. supermarkt, bank, bloemisterij en bakkerij. Beide winkels hebben een opp. van ca. 110 m² en zijn direct te aanvaarden. Front ca. 5,00 m. Zeer geschikt voor videotheek, afhaalrestaurant, dienstverlening, modezaak en schoenzaak.

• Makelaar o.g. • Taxaties
 • Bedrijfsobjecten • Hypotheken
 • Woningen • Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

NVM

SCHRIJVEN WE AF OF SCHRIJVEN WE BIJ?

AIDS FONDS GIRO 8957
 STORTING OP BANKREKENING 70.70.728 KAN OOK.

REISADVIESBUREAU VAN DER BIESEN

GELEEN 045-748859
LANDGRAAF 045-322233
KERKRADE-WEST 045-425038
VAALS 045-425038

... dan kunnen wij laten zien wat we weten!!

Vanwege ons 25-jarig jubileum geven wij op alle opdrachten van particulieren in de maanden april en mei een EXTRA KORTING van 10%

DAKDEKKERSBEDRIJF ZUIDDAK B.V.
 GROOT- EN KLEINHANDEL IN DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
 Bovenstraat 6, Industrieterrein Strijthagen, Landgraaf, Tel. 045-314218 en -414188

REISBURO

PAUL CROMBAG/VAN DE BURGT

Heerten Oranje Nassaustr. 3, 045 - 740000 Kerktraide Hoofdstraat 27, 045 - 463636 Geleen Rijksweg Zuid 1D, 046 - 753355
 Sittard Tempelplein 7A, 046 - 526080 Aken Blondelstrasse 10, 0241 - 24648

20+20

prifo

PERFECTE FOTO'S IN 27 MINUTEN*

Wilt u extra grote kleurenfoto's? Dan snel naar Prifo. Want daar kost een prachtvergroting (20x28) nu slechts f5,95. Deze aanbieding geldt t/m 30 juni 1993. Alleen van kleinbeeld-negatief.

prifo

Prifo, Rossinpassage 16, Landgraaf, Tel. 045-323377. Prifo, Niersprinkstraat 9, Kerktraide, Tel. 045-452565. Prifo, Spilstraat 1, Maastricht, Tel. 043-251175. Prifo, Wycker Brugstraat 47, Maastricht, Tel. 043-257652. Prifo, Paradijsstraat 10, Sittard, Tel. 046-527524.

Bolens

Voor een beter milieu!

Hout- versnipperaars

Tomahawk 8 pk
 Maak van tuinafval waardevol compost!

• in 3 pk + 8 pk uitvoering
 • versnipperd hout tot Ø 8,9 cm
 • bel voor vrijblijvende demonstratie

uniek!
Gazon After-Shave Quattro

Bent u in het bezit van een motorcilindermachine? Dan kunt u voor f 55,- uw gazon vertikuleren en verluchten.

ENTER-FORCE
 Vliegweg 11 - Beek (bij vliegveld)
 Importeur voor Nederland
 Tel. 043-649055

Ik lees de krant in de klas

Stichting Krant in de Klas
 Tel. (020) 6647536

VAKANTIE & RECREATIE

VAKANTIE IN EIGEN TUIN

VERANDA'S - PERGOLA'S

Leef buiten met het comfort van binnen.
 • Geprofileerde oversteken
 • Mogelijkheid tot volledig wegwerken elektrische bedrading voor verlichting
 • Diverse houtsoorten
 • Zware en degelijk afgewerkte constructie
 • Kwaliteit
 • Diverse modellen in uw omgeving te bezichtigen
 • 10 jaar garantie

Fisoma

BOM opsturen naar FISOMA, Weertersteeweg 141, 3680 Maaseik-B., tel. fabrik: 09-3289-568864, na 18 uur 09-3289-563404. Fax 09-3289-563856.

Antwoordcoupon

Ja, ik wens vrijblijvend geïnformeerd te worden.

Naam + voornaam: .....

Adres + postcode: .....

Telefoonnummer: .....

Weight Watchers bestaat 30 jaar

en trakteert nu op f25,- korting

Doe wat Janny de Nederlandse "Weight Watcher" van het Jaar heeft gedaan: plezierig afslanken en toch lekker blijven eten onder deskundige begeleiding van Weight Watchers.

Knip deze advertentie uit en kom ermee naar Weight Watchers, dat haar 30-jarig bestaan viert. Want dan betaalt u vóór 29 mei a.s. op onderstaande adressen geen inschrijfgeld. Een cadeautje van maar liefst f 25,-.

Weight Watchers

U bent van harte welkom.
 Telefoon: 070-39 06 250

Niet geldig in combinatie met andere aanbiedingen van Weight Watchers

Beek, 't Kaar, Stationsstraat 126, woensdag 19.30 uur; **Brunsum**, Casino Treebeek, Treebeekplein 133, maandag 19.00 uur; **Geleen**, Plenkhoes, Bachlaan 2, donderdag 19.00 uur;
Guipen, De Timpan, Rosstraat 1, maandag 19.00 uur; **Heerlen**, Trefcentrum 't Loon, Pater Beatusstraat 7, dinsdag 09.30 en 19.00 uur; **Heerlerbaan**, Caumerbron, Corisbergweg 197, donderdag 19.30 uur;
Hoensbroek, Café Restaurant Louter Kabouter, Amtenradweg 36, woensdag 09.30 uur;
Kerktraide, Jozef Norbertuskerk (Credozaalje), Hoek O.L. Vrouwestraat/Dir. Janssenstr., woensdag 19.00 uur en donderdag 09.30 uur; **Landgraaf**, Gemeenschapshuis Carré, Hoofdstraat 144, maandag 13.30 uur;
Maastricht, Centrum, Sportcentrum Wijk, Fr. Romanusweg 60, dinsdag 10.00, 13.30 en 19.00 uur;
Malberg, Het Ruweel, Schildruwe 55, donderdag 19.30 uur; **Novotel**, Siebemaagweg 10, vrijdag 18.30 uur;
Roermond, Hoog Vonderen, Wijkhuis De Vlinder, Florisingel 38, woensdag 19.30 uur;
Sittard, Hotel Auvelbech, Wielewaalstraat 2, maandag 19.30 uur.

HET 'JACHT' SEIZOEN IS WEER GEOPEND

(Van zonsopgang tot zonsondergang)

LA RIVE GAUCHE

La Rive Gauche, is genieten langs het water, een uniek stukje Maastricht, met het langste terras aan de Maas.

De Maas door Maastricht als de Seine door Parijs, met voorbijvarende rondvaartboten, binnenschippers, plezierboten en zeiljachten. 'La Rive Gauche', een oase van rust en Bourgondisch genieten. Lekker zonnen bijna met de voeten drinken, ontspannen een krantje lezen en even uitrusten na het winkelen. 'La Rive Gauche', van zonsopgang tot zonsondergang, het 'jacht' seizoen is weer geopend... En met uitzicht op Maastricht.

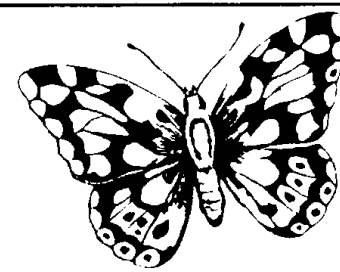
RESTAURANT 'LA RIVE GAUCHE'
 Restaurant 'Au Bord de la Meuse'
 Petit-Restaurant 'Porte Méditerranée'

Hotel Maastricht - De Ruiterij 1 - 6221 RW Maastricht

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

FIETSVAKANTIES

64 FIETSHOTELTREKTOCHTEN in Nederland, Frankrijk en de rest van Europa? Eigen-Wijze Reizen 053-303435.

TIEN TOETSEN

en u heeft alle fietsreizen van vrijwel alle organisaties binnen bereik. Bel de Fietsvakantielijs 03480-21844 Van Nederland tot IJsland, van Spanje tot Oostenrijk, van Cuba tot Denemarken.

FIETSVAKANTIENIEL

Het reisburo voor uw fietsvakantieplezier! Spoorlaan 19, 3445 AE Woerden, 03480-21844.

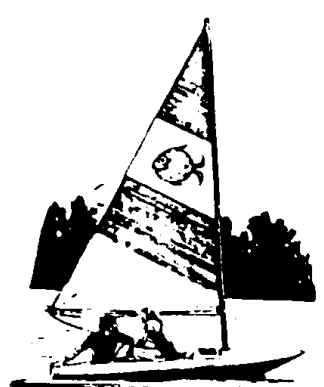
ER IS ER MAAR

FIETSVAKANTIES

130 bestemmingen in alle landen van Europa en ver daarbuiten. Voor elk wat wils: Individuele en groepsreizen. Ook fietsbussen. Bel: 020-6262601

OAD CYCLETOURS

Keizersgracht 181 A DAM

ACTIVE VAKANTIES

PROTENNIS Nederland Tennisvakanties in Duitsland, Italië, Oostenrijk en U.S.A. 02246-3500.

Avontuurlijke ZEIL- ZWERTFOCHTEN langs zonnige kusten en baaien van Sardinië. Heerlijk helder zwembad. Bere bruin. 2 weken al v.a. / 450,- AMFIBIE TREKS 015-623683.

AKTIEVE ZOMERJEUGDVAK. DOEKAMP DRENTHE. Ca 6-15 jr (3 gr.). VP / 245,- 7 dgn. Boekje: 050-719097.

KANO- FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING. Een heeëëë leuk idee!!! kijk bij "Groningen"!!!!

Scuba diving, voetocht Schotland, river rafting, rondreis Brazilië of Sumatra of een jungle trek Thailand? Bel voor de Aktieve zomergids (Lid ANVR/SGR)

FUTURE LINE TRAVEL 020-622-28.59

WIE ZEILT er mee op de Middell. Zee? 050-264319

ACTION ADVENTURES Kayak/wandel/klim/ATB etc. Kl. brochure: 073-570679

JONGERENVAKANTIES

RUITERKAMPEN voor de jeugd op het Friese platteland. Schitterend! Je wilt elk jaar weer! Vraag nu een folder. Tel. 05158-31315.

CIRKEL de betere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-2300!

Vinea vakantieplezier

8-19 jarigen beleven bij VINEA de leukste vakanties van fiets-, natuur- en creatieve vakanties tot taal-, zeil- en surfvakanties. Ruim 50 mogelijk. voor actief vakantieplezier in kleine leeftijdsgroepen o.l.v. eigen deskundige Vineastructureurs en reisleiding. Inl. en gratis brochure: VINEA JEUGDVAKANTIES tel. 05154-69777 tot 20.00 uur, ook za. tot 16.00 uur.

BELGIË / LUXEMBURG

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. / 200,- p.w. all-in. Bezet van 10-7 t/m 21-8. Inl. 04459-1598.

FRANKRIJK

APPARTEMENTEN & HUIJSES AAN ZEE in Normandië, Bretagne, Vendée, en de Middellandse Zee. Topic Travel Autovak - gids: 070-35 033 03 (lid SGR)

GOEDKOPE VAKANTIE! Z Fr. Dordogne t.h. 4/5 p. caravans of kampeerruises op camping m. zwemb. of zandstrand v.a. / 325,- p.w. exc. camp. tarief. 0422-3362.

St. TROPEZ Crix Valmer, luxe studios te huur 2/3 pers. met tuin, parking, tv, 800 m v. strand. Mei/juni/sept/okt. 2e wk 50% korting. Inl. 09-339479557 wij spreken Nederl.

SEJOUR EN FRANCE

Vakantiewoningen, gites, mobil-homes, stacaravans en bungalowparken. Nog mogelijk! hoogseizoen 3/7 en 10/7 GROTE KORTINGEN. Gratis gids: 085-257800 SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES Bungalowtenten & caravans op mooie gezinscampings met surf- en kanoprogr. EUROSPOVAC - 078-414562.

INTERENT

Verhuurt compleet inger. tenten op 3 en 4* campings met veel surf en kano-mogelijkh. Bel voor info. 05115-3912.

BUNGALOWTENTEN: Op mooie campings aan water in Dordogne en Alt. kust verhuurten wij camp. ingerichte tenten. Fietsuur mogelijk. KETA TOURS 020-6278103.

FIETSVAKANTIES: Ontdek de mooiste streken van Frankrijk. Wij organiseren diverse kampeertrektochten en fietshoteltrektochten. Vraag 'n folder voor een ongevoerde, actieve vakantie met: KETA TOURS 020-6278103.

COTE D'AZUR Baai van St. Tropez t.h. nieuwe stacaravans op *** camping met groot zwemb., 900 m. v.a. strand en stacaravans in Fréjus op *** camping met zwemb. tennis. Gratis folder Carazur 077-517117.

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. / 199,- Go Go Tours 010-412599 SGR.

ANGUEDOC t.h. boerderij/bung's van part. aan Midd.Zee en achterland. Gratis broch. Leenders / vak huizen 080-558600.

Jongerenkampeervak v.a. / 249,- incl. busreis R&M Reizen 076-200717, SGR.

OOSTENRIJK

Millstättersee. Compl. STACARAVANS (evt. toilet) op comfort-camping met strandbad. 05120-15242.

SNOEYINK EXCURSIEZELEN Prima verzorgd en zeer voordelig. Tirol + Salzburgerland + Vorarlberg 8 dgn volp incl. exc. al v.a. / 579,-. Karinthe 10 dgn halfp. v.a. / 739,-. Wenen/Boedapest 10 dgn halfp. al v.a. / 839,-. Lourdes 5 dgn volp. al v.a. / 459,-. Beierse Woud 8 dgn volp. al v.a. / 549,-. Goede hotels, goede chauffeurs, wekelijks vertrek. Gratis gids bij ANVR of V & D reisburo of SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 lid ANVR/SGR.

Compl. inger. vak woningen en halfp. van Oostenrijkse families, voor een VRIENDEPRIJS 2-10 p. 05910-22293.

T.h. STACARAVAN in Tirol, v.v. gas, water en electra. Zwembad en tennisbanen op camping. Tel. 02260-20896, b.g. 072-120485.

KUUROORDEN

KUURREIS Zw. Zee, vertr. 24-9, 3 wk / 1195,-. Geen toesl. 1 pers km. KOTT REIZEN SGR 020-6421650/6427333.

DUITSLAND

SHOW

8 verschillende shows, o.a. grote goochelshow in het Wintergarten-Variété met tijgers en leeuwen, Aquatheater, 3-D Bioscoop, Western Saloon.

SPANNING

Maak een opwindende rit in het Space Center, de Grand Canyonbaan of de wildwaterbanen. Raak onder de indruk van de dinosaurussen.

SMULLEN

Vier internationale restaurants, snackbars en picknickplaatsen - PHANTASIALAND voor ieders smaak.

Phantasialand

het Land van de onbegrensde mogelijkheden in Brühl bij Keulen

Brühl bij Keulen - Berggeiststraße - van 1 april tot 31 oktober dagelijks geopend van 9 tot 18 uur. Gemakkelijk te bereiken via de autobaan 553, direct gelegen aan de B51.

HOTEL MOZART *** een bijzondere ontmoeting

Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort. 3-dgs.arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs.arr. (5n.) h.p. DM 295 p.p. Prosp. of reserv. 05423-88177 of 09-49 5922.3128

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND t.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied ca. 250 km v.a. Arnhem. Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 05753-2098.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezellig. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./w.c./telef. /kvt met RTL-4. H.p. v.a. DM 48,- p.p.d. v.a. 7 nachten. Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./w.c./kvt/RTL-4. Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:

HOTEL L'EUROPE*** Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens. Het best geselecteerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, min-bar, telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en konditorie. Luxe 3-daags arrangement (2 n.) DM 195,- p.p. Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 255,- p.p. Incl. elke dag gevarend onbepaald en culinair diner. Ook luxe 6-daags arrangement mogelijk. Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-353246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor prospectus. Fax 09-49 59224349.

Solmar Tours Winstpakkers. 10 dgs busreizen. Hotel Mediterraneo in Salou, halfp. 3 sterren, recent bouw. 14-24 mei slechts / 285,-. 31 mei, 7-11-14 juni / 329,-. Strandhotel Sorra d'or in Malgrat de Espana in Calella halfp. 17-24 mei / 269,-. 31 mei 7-14-21 juni v.a. / 289,-. Vraag gratis folder met meer aanb. Bijk. kosten: Royal class / 40,-. Gar. fonds / 10,-. adm-kosten / 5,-. Bel 040-460560 (eigen auto / 100,- korting)

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

JONGERENREIZEN hotel/camp. + bus v.a. / 299,- Go Go Tours 010-412599 SGR.

JONGERENCAMPINGS Bus + Tent a/h strand. BREAK AWAY 033-618600.

ITALIË

T.h. Gardameer bij Lazise/Bardolino (STA)CARAVANS. Nog enkele vrij. PUBITAL: 033-950638.

'CAMPING FLORENZ'

Lido degli Scacchi-Adriatische Zee. Het ligt 30 km. ten noorden van Ravenna en 100 km. ten zuiden van Venetië, direct aan zee met privéstrand, restaurant, bar, pizzeria, supermarkt, speelhal, bioscoop, dansav., warme douches. De totale oppervlakte bedraagt 60.000m² en 480 staanplaatsen (80 staanpl. liggen direct aan het strand. Huur tenten en caravans. Camping Carnet 5% korting. Inl.: fam. Eeldrich-Alkmaar, tel. 072-120485.

Prachtige busreizen naar VENETIË OF FLORENCE EN TOSCANE, 8 dagen v.a. / 699,-, 10 dagen v.a. / 899,-. BELLA ITALIA! 12-Daagse busreis langs Florence, Rome en Venetië v.a. / 1075,-. ROME & LAZIO; unieke 8-daagse vlieg-excursie v.a. / 1199,-. 5-Daagse vliegreis Rome al v.a. / 749,-. Ook in mei en juni nog plaats! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. / 199,- Go Go Tours 010-412599 SGR.

Lires nu goedkoop 200 vakantiewoningen, hotels en camping in een kindvriendelijk gebied. Vakantie Valsugana, bel 02155-27475. (gratis gids)

MALTA

MALTA in JUNI vertrek 28/30 mei, 4-6-11-13-18-20 juni 8 of 15 dgn. App. WHITE ROCKS St. Andrews ..... / 595,- / 695,-. App. REUBEN COURT Bugibba ..... / 659,- / 759,-. App. PALM COURT Bugibba ..... / 749,- / 899,-. App. ST. GEORGES PARK St. Julians ..... / 799,- / 949,-. App. GALAXY complex, Sliema ..... / 849,- / 999,-. Hotel ALFONSO I/o St. Julians ..... / 699,- / 829,-. Hotel PATRICIA I/o Sliema ..... / 649,- / 699,-. Hotel QAWRA Palace I/o Qawra ..... / 929,- / 999,-. Prijzen OP BASIS VAN 2 PERS. p. accom.

KOSTER voor REIZEN 03200-31733 SGR.

SPANJE

Rosas villa 5 p. / 359,- p.w. App 175,- CBS 04929-64555.

Chiclana (Cadiz) t.h. ruime bungalow, vlakbij strand en vliegveld. Tel. 02206-5732.

Denk aan speciale RDP-PAGINA

ZOMER VAKANTIE

op 15 mei a.s. Sluittijd 16.00 uur 12 mei

Reserveer tijdig! 072-196596

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

Wijzigingen voorbehouden

SCANDINAVIË

F I N L A N D - Natuurlijk

Rondreizen per auto door Finland langs gezellige Finse hotels inkl. bootpassage en hutaccommodatie. Prijzen vanaf / 1.825,- p.p.

Vraag het uitgebreide reisprogramma. Lid SGR/ANVR. INFO SKANDIC, Postbus 1304, 9701 BH Groningen. Tel.: 050-143200 Fax 050-181311.

De snelste weg naar de fjorden van Noorwegen!

Vanaf 27 juni 1993 een rechtstreekse ferry van het Deense Hørsholm naar Egersund, Stavanger en Bergen.

OPENINGSANBIEDING

Retour Hørsholm - Egersund f 471,-

Auto met maximaal 5 personen f 627,-

Norske Turist Service

Herenweg 64, 2101 ML Heemstede, tel. 023 - 28 98 56.

GR. BRITTANNIË / IERLAND

SCHOTLAND Verzorgde busreizen, v.a. / 839,-, div. vertrekdata. LONDON TRAVEL DESK 072-123653.

COTTAGE HOLIDAYS

Vak woningen in Engeland, Schotland, Wales en Ierland. Vraag gratis brochure: 072-121783.

WIE MET DE AUTO NAAR

ENGELAND GAAT, MOET WEL

REGELMATIG BIJTKANKEN.

Bars, restaurants, comfortabele boten, casino en bioscopen... Wat hebben de luxe cruise-ferries van Stena Line eigenlijk niet? En in het jubileumjaar van de route Hook van Holland-Harwich is het helemaal feest! Haal de brochure bij uw reisagent of bel 01747-84140.

Auto + max. 6 pers. v.a. 270,-

Stena Line

WORLD'S LEADING FERRY COMPANY

TSJECHIË / SLOWAKIJE

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS. Op de mooiste plekken **Volop Keus** All-in prijzen. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-3503039 (lid SGR).

Wie gastvrij ontvangen wil worden in een grenzeloos mooi land gaat dit jaar naar TSJECHIË OF SLOWAKIË! Bel voor informatie: EURODYNAMIC 05700-35188.

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO / 350,-. Vliegretour / 385,-. MEVO REIZEN Holten Tel. 05725-1547.

PRAAG-CENTRUM Pension km. m. badk./wc LO / 38,-. Vak huizen hele land. B.o.B. Travel 02290-39762.

Wekelijks 4 verschillende busreizen naar PRAAG v.a. / 349,- tot / 799,-. Vlieg-arrangementen v.a. / 699,-. Zomer in Zuid Bohemen: 10-daagse boeiende excursies al v.a. / 799,-. 12-Daagse reizen Praag & Moravië al v.a. / 975,-. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR

GRIEKENLAND

CORFU en SAMOS vakantiewoningen en pensions 2-8 pers. alle vlak bij zee v.a. / 235,- p.w. Evt. ook vlucht v.a. / 480,- p.p. Vraag gratis brochure: ROSS HOLIDAYS, 05908-10919 lid SGR.

'Griekenlandspecialisten' Hotels, app., meezellen, Islandhopping, klassieke rondr., goedk. vluchten. Air Greece Holidays 030-333280.

Rijnsburgs Reisbureau 03438-32151 ANVR/SGR.

LUXEMBURG

Te huur Luxemb. Bourscheid stacaravan met douche en toilet, 6 pers. Camping a.d. Sûre. Tel. 045-712112.